

Константин Златев

Братството на Светлината

Срещи със Словото
на Учителя Петър Дънов/Беинса Дуно

Издателство •Бяло Братство•

Константин Златев

БРАТСТВОТО НА СВЕТЛИНАТА

Константин Златев

Братството на Светлината

Срещи със Словото

на Учителя Петър Дънов/Беинса Дуно

Издателство •Бяло Братство•
София, 2015

© Издателство „Бяло Братство“, 2015
ISBN 978-954-744-271-9

I. ЛЕКЦИИ

ЖИВОТ ЗА ЦЯЛОТО В НОВАТА КУЛТУРА

Сътвореният от Бога свят се развива по силата на закони, вложени в него от Създателя му. Развитието само по себе си би могло да бъде разглеждано като абсолютна величина, като неотделим елемент от глъбинната същност на Твореца. Неизличимият знак на развитието бележи неотменно всяка обективна реалност в Битието, всяка индивидуалност, родена за живот от вечния Извор на съществуващото, както и всяка общност от индивидуалности. Когато разглеждаме общности от разумни същества, каквито са хората, отбелязваме характерното за тях наличие и на закони, създадени от самите тях в зависимост от степента на зрелост на обществената им структура. Но във всички случаи предимство имат духовните закони, които – макар и с невидим произход – пораждат съвсем конкретни резултати с действието си и насочват както глобалните процеси, така и личните съдби на творенията в руслото на великия Божий план за Вселената.

Развитието на Космоса като цяло е съставено от два основни компонента:

- 1) **Еволюция на материята**, която включва и биологическата еволюция на живите същества.
- 2) **Еволюция на духа**, която се изразява в овладяване на различни степени на съзнанието – като се започне от природните царства (минерално, растително, животинско и човешко), премине се през надприродните (ангелските и Божествените йерархии) и се стигне до самото Върховно Божество.

Двата могъщи потока на развитието са взаимно свързани и обусловени, като еволюцията на духа е тази, която доминира и насочва еволюцията на материалния свят. Тази взаимозависимост се проявява с пълна сила и в развитието на живите същества, преминаващи през безброй възплъщения във владенията на материята.

Преходът от едно стъпало на съзнанието към следващото, по-високо, се осъществява в рамките на индивидуалната еволюция на съществото и може да бъде наречен условно „пробуждане“. Аналогични са процесите и в системите на високо организирани общности от разумни същества. Когато съзнанието у определен брой хора се пробуди и то премине в по-извисена фаза от своето развитие, тогава и обществото като цяло бележи готовност за еволюционен преход към по-високо равнище на своето колективно проявление.

Съвременното човечество се намира именно в такъв период от своето съществуване: преход от едно равнище на колективното съзнание към друго, по-съвършено; преход от една планетарна култура към друга, несравнимо по-близка до идеала за съвместен, братски живот – живот хармоничен и плодотворен във всички сфери на човешката изява. Изказано на духовно-езотеричен език, понастоящем ние изграждаме фундамента на Новата Култура на Шестата подраса на Петата коренна раса, която ще доминира като глобална култура на цялата Шеста коренна раса. Българският духовен Учител Петър Дънов (Beinsa Duno) я нарича „Култура на Любовта“, имайки пред вид решаващата роля на Божествения принцип на Любовта при полагането основите и разцъфтяването на всички аспекти от тази култура.

Общественият морал на настоящата култура на Петата коренна раса – Бялата, е твърде принизен. Тя, изглежда, вече е изчерпала своите възможности за прогрес в тази насока. Никак не е случайно, че масовата култура на високо цивилизования Запад, която диктува тенденциите и в световен мащаб, е подчертано упадъчна по своя характер. Това е псевдокултура на откровеното насилие, разюзданата сексуалност, фалшивите ценности и ненаситната консумативност. Култура на лицемерна загриженост за нуждаещите се и съвсем искрена грижа за собственото благополучие. Изтокът от своя страна е разделен условно на три части:

а) общества с древни традиции в областта на езотеричната мъдрост, които са затруднени да отстояват своята идентичност в условията на властващия повсеместно груб материализъм и прагматизъм (Индия, Китай, Япония, Далечният изток като цяло и др.);

б) ислямската международна общност, чийто цивилизационен модел е безнадеждно остарял и затънал фатално в капана на догматизираната до краен предел религиозност, превърната в смъртоносна примка на общественения организъм (т.нар. шариат – съвкупността от религиозни принципи и схващания, които регламентират всички верови и светски задължения на мюсюлманите);

в) останалите държави от т.нар. „трети свят“, които се задъхват от икономическата и политическа зависимост от великите сили и се превръщат в постоянна арена на въоръжени конфликти, граждански войни, трафик на наркотици и хора и – в резултат – на социален хаос, на практика неовладяем в пределите на господстващия цивилизационен модел.

Така нарисуваната картина на днешното земно човечество, с различните ѝ оттенъци и нюанси, съвсем не е радостна. Ала в същото време тя е плод на закономерни процеси, които в обозримо бъдеще радикално ще я променят и ще я изведат до висоти, за които сега можем само да мечтаем. Белите лястовички на Новата Култура вече се реят свободно в небесата на обновлението и мощният размах на крилете им постепенно, но сигурно прогонва надалеч черните облаци на човешкото невежество. „Най-мрачно е преди ззоряване“ – гласи една стара пословица, която като че ли най-обективно отразява настоящото състояние на земните хора, уловени в капана на най-ниските инволюционни импулси и страсти.

Вестител на Новата Култура на Любовта е последният Миров (Световен) Учител, Пратеникът на Всемирното Бяло братство Петър Дънов (Беинса Дуно). Неговото безценно духовно-културно наследство добавя най-важните строителни компоненти към могъщата сграда на тази планетарна култура, чийто крайъгълен камък е Христос и Неговото дело и благовестие. Една от най-съществените характеристики на това, надяваме се, недалечно бъдеще е братството между хората. Задачите на тази култура на истинското братство са обрисувани от Учителя Беинса Дуно по следния начин:

„Съзнателният живот да дойде чрез Любовта. Светлата интелигентност – чрез закона на Мъдростта. Силната воля и свободата на човечеството – чрез закона на Истината.“ Същевременно великият Посветен начертава и пътя за осъществяването на тези колосални по замисъл и изпълнение задачи: *„Разумната природа ги е реализирала, но ние ще ги възприемем и осъществим.“*

За да се превърне в пълноценен строител на Новата Култура, съвременната човешка общност на Разума би трябвало да премине на едно по-високо ниво на своето колективно съзнание. Най-ниското стъпало в развитието на колективното съзнание е племенното, групово или първобитно съзнание, принадлежащо на епохата на първобитно-общинния строй. Такъв вид съзнание наблюдаваме при Третата коренна раса – Лемурийската. В следващата, Атлантска раса възникват наченките на личното (индивидуалното) съзнание. То се отличава със стремеж към налагане на собствената воля при оформянето на взаимоотношенията с околните и Природата.

В рамките на еволюционния ход на съзнанието две от неговите главни качества – широта и яснота – се развиват в противоположни насоки: широтата се съкращава и в процеса на нейното съкращаване се засилва и изпъква яснотата или будността на съзнанието.

Петият херметически принцип е този за **ритъма**. Той обуславя цикличността на процесите и явленията в Космоса като цяло и на еволюцията на съзнанието, в частност. От друга страна, третият закон на диалектиката, формулиран от Георг В. Фр. Хегел, гласи, че развитието се осъществява по спирала, и набелязва три фази в процеса на развитие: теза, антитеза и синтеза. Изводът е, че всичко, което някога е било, отново ще бъде, само че в по-съвършена форма. Отнесено до еволюцията на съзнанието, това заключение определя прехода от индивидуално съзнание (достигнало крайната си точка) към колективно съзнание в една по-извисена негова форма. Процесът се разгръща в рамките на постепенно **разширяване на съзнанието**.

Обективното наблюдение и изследване установяват, че съвременният човек отново се завръща към колективен начин на живот, съхранявайки обаче едно от най-ценните завоевания на досегашното си духовно-нравствено израстване – стремежа към свободата

и правото на свободен избор. Пробуждането на колективното съзнание в нашата епоха би могло да бъде разпознато по редица характерни признаци. Един от най-значимите измежду тях е поривът за обединение. Той вече ражда достойни плодове, един от които се нарича „Европейски съюз“ (ЕС). България от своя страна също дава своя забележим принос към процесите на общоевропейска интеграция, а от 01.01.2007 г. стана и равноправен член на ЕС.

Към белезите за новата фаза на възтържествуване на колективното съзнание изследователите-езотерици причисляват и появата на международни езици. Първият подобен опит датира от XIX век и е дело на полския лекар от еврейски произход д-р Заменхоф – създателя на есперанто. Не липсват и други такива начинания, но нито едно от тях не се е наложило в световен мащаб. Когато последователи на Учителя Беинса Дуно го запитали кой ще бъде езикът на бъдещето, той отговорил с присъщата си простота и точност: „*Опростен английски*.“ И действително, в наше време най-разпространеният международен език не е някой изкуствено създаден, какъвто е есперанто, а съвременната американска версия на английския език (т.нар. American English, за разлика от оригиналния British English). Впрочем този безспорен факт отговаря по смисъл и значение и на цялостния планетарен процес на американизация, протичащ на всички равнища в нашия свят.

Друг ярък жалон на избуяващото в планетарни измерения колективно съзнание са фантастичните темпове на научно-техническия прогрес, назован от края на XIX век „научно-техническа революция“ именно поради небивалата скорост на разгръщането си и невиджаните промени в качествено отношение, които носи със себе си. Неслучайно съвременната цивилизация бива наричана „технологическа“ или „технотронна“. Бурният ръст на науката и технологиите надминава дори въображението на писателите-фантасти отпреди едно или две поколения. Да не говорим, че за хората, живели преди столетие или повече, настоящата картина на обществото би била свършено непонятна. Днес живеем в едно „глобално село“, най-вече заради всеобхватната система на комуникация, която обгръща всички кътчета на Земята. Водещото звено в тази система, неин безспорен първенец е Световната мрежа – Интернет, който благодарение на повсеместната компютързация на обществения живот предлага немислимата довчера възможност

за общуване на хора от четирите краища на планетата по всяко време, както и океан от всякакъв вид информация, достъпна с едно натискане на клавиша. Вярно е, че благодарение на телефона, телеграфа, радиото, телевизията, компютрите, роботизацията и най-вече Интернет хората вече започват все по-дълбоко да осъзнават най-важното послание на всички велики духовни Учители – Единството на Живота. Те възприемат все повече световната разумна общност като едно огромно семейство с общи интереси и цели, с общ духовен и културен живот. Също така е вярно, обаче, че на невидим план протича яростна, безмилостна битка за овладяване на световната комуникационна мрежа между силите на Светлината и Мрака. Посветените в езотеричното познание са наясно, че понастоящем Черната ложа има значително по-добри позиции в това безпощадно противопоставяне. И това се дължи не на слабост от страна на Бялата ложа, а на колективния свободен избор на днешните хора. Именно тяхното невежество и поддаване на ниски страсти и интереси накланя везните към тъмната страна на Битието. И всички ние вкупом плащаме скъпа и прескъпа цена за собствената си липса на правилна ориентация.

Колективното съзнание в нашата съвременност е вече в етап на утвърждаване. За разлика от първобитното колективно съзнание, то обхваща обективно не само рода, племето, етническата общност или расата, а цялото човечество. Днешният човек вече се самоосъзнава като член на общочовешкото семейство, а не просто на някое племе, народ или раса. И още – първобитното колективно съзнание се е характеризирало с неяснота и мъглявост, а настоящото зародило се и налагащо се колективно съзнание запазва будността и яснотата, култивирани в дългия процес на индивидуализация на духовното ядро у човека.

Новото обществено, планетарно съзнание има своята непоклатима опора в новосъбудените сили на човешката душевност, в развитието и укрепването на множеството добродетели, съставляващи нейна изначална същност. Така именно израства и върви смело по своя път към Истината, който е път на неговото самоосъществяване, човекът на третото хилядолетие – строителят на Новата Култура. Всемирният живот сам по себе си носи иманентно идеята за Единството на всичко съществуващо. От нея се ражда импулсът за пробуждане на колективното човешко съзнание. А

самата идея долита до нашия свят като повей от съвършените Разум и Мъдрост на вечния Източник на живота.

Осъзнаването изначалното Единство на живота от страна на пробудения човек го мотивира да посвети своето собствено земно съществуване на целите на Общото благо. А това означава разумната част да осмисли вечната си връзка с Цялото и да я превърне в постоянно действащ мост за обмяна на положителни енергии отдолу-нагоре и отгоре-надолу. Така именно се ражда понятието, чието съдържание е изразено на духовно-езотеричен език като **„живот за Цялото“**. В тази насока Учителят Беинса Дуно споделя: *„Ако идеята за единството влезе в човека, в ума ще се внесе светлина и тя ще покаже пътя на избавлението. Всички трябва да проповядват закона за единството. Има единение на всички същества. Те се стремят към единение. Всички сме свързани. Съдбата на всякого е свързана със съдбата на всички същества. Когато познаем този факт, ще дойдем до една правилна философия на живота. Животът на Цялото е живот на частите и животът на частите е живот на Цялото.“* „Пътят на избавлението“ в лексиката на Учителя на Бялото братство (ББ) у нас би трябвало да означава освобождаване от оковите на грубата материалност и проявление в пълнота на Божественото начало, заложено отвека в духовната природа на всеки човек.

Той илюстрира схващането за единството и със сравнение, взето от реалния живот и достъпно за всички равнища на съзнанието: *„Всички живи същества са клончета на едно и също дърво – дървото на живота.“* Нека да рисуваме – мислено или върху белия лист – великото Дърво на живота. Всички негови съставни части – клони, листа, корени, плодове – съответстват на различни същества или групи същества с определена степен на развитие на съзнанието. В своята съвкупност всички те изграждат това Дърво и именно чрез хармонията на съвместното си съществуване придават смисъл и роля на самото него. И както всички елементи на Дървото са във взаимовръзка помежду си и всеки от тях по свой неповторим начин служи на благото на общността, така и в нашия човешки свят всеки от нас е нужен по своему за благото на цялото човечество и на Космоса като цяло. Цялата Вселена представлява един грандиозен по размери и сложност на функциониране орга-

низъм. Той е Цялото, което живее и се изразява без миг покой във всяка своя частица. Това несравнимо Цяло, както и всяка негова съставна част, живеят един Живот. Точно за Цялото като първична проява на Бога говори вдъхновено и ап. Павел: „... *Ние чрез Него живеем и се движим, и съществуваме*“ (Деян. 17:28). За пулсиращия контакт между Цялото и неговите части, от една страна, както и между самите части, от друга страна, Учителят Беинса Дуно изтъква: „*Цялото се проектира в своите части. Съществува подобие между малкото и голямото. Всички звездни системи, които съществуват в безграничния живот, съществуват и в човека. Всички същества във Вселената имат свои проекции и в човека. Всяка част има условията на цялото човечество. Умът на Цялото не може да се побере в своята част.*“ Действително частта не е в състояние да вмести в себе си цялата необозрима същност на Цялото, но тя носи у себе си като потенциал всички негови достойнства и ги проявява в различна степен на различните етапи от своята индивидуална еволюция.

В нашата епоха тезата за Единството на живота е по-актуална от всякога до днес. Тя става достояние на все повече пробудени умове и души измежду земните хора. Приемането, осмислянето и прилагането ѝ в битието на живите същества, обществата, народите и планетарната общност свидетелства за процеса на разширяване на съзнанието, който съпътства неизменно всяка глобална трансформация. И този нов стадий на разширено съзнание ние можем да наречем „**съзнание на Единството**“. Днешният цивилизационен модел, който утвърждава предимство на индивидуалното начало пред колективното (най-вече в развитите западни държави, които диктуват модата на социалните отношения в по-голямата част от света), е обречен на гибел. Той изживява последните си дни. На негово място бавно, но сигурно се утвърждава дълбокото осъзнаване на Единството на живота, необходимостта от хармонични връзки между всички компоненти в социалната среда, както и между човека и Природата. Земните люде постепенно се отърсват от илюзията на отделността – следствие от действието на закона на частите, което е характеристика на инволюционната фаза в развитието на съзнанието. На преден план неумолимо се възправя законът на Цялото, чието действие е изцяло с еволюционна насоченост

и по мощта на своя преобразуващ заряд няма досегашен аналог в историята на нашата планета. Пред очите ни израства **човекът на Новата Култура**, който е приел дълбоко в сърцето си своето единство с Цялото и превръща връзките си с Него в своя жизнена мотивация.

И така възниква закономерният въпрос: „Що е живот за Цялото?“ В Словото на Учителя Беинса Дуно е даден ясен отговор на този въпрос: „За някои казват, че са много работни. Те са работни за себе си. Новото работене е за Бога! Някой е хубаво облечен или знае да свири на китара. Аз не обръщам внимание на това. Но когато някой е оцапан от работа за Бога, тогава казвам: „Ето човека!“ Трябва човек да започне да се запитва за кого мисли, за кого чувства. Това е най-великият въпрос. Който не служи на Бога, на Цялото, не може да се облагороди.“ От така предложението читат бихме могли да направим някои важни изводи:

- 1) Когато работи за себе си, човек живее в закона на частите. Той все още е твърде далеч от вътрешната потребност да отдаде физическия си, нравствен, умствен и духовен потенциал за благо на Цялото.
- 2) Когато човек работи за Бога, той живее в закона на Цялото. Индивидуалността вече не мисли за себе си и за своето благо, но, създавайки блага за Цялото, тя поема непосредствено неговото благословение и осигурява с това и за самата себе си най-хармоничните и благоприятни условия за живот.
- 3) Когато човек живее живот за Цялото, всичките му мисли и цялата му любов са отправени към Бога и към всичко съществуващо. Така той преживява Единството на живота като свещен трепет на душата си, преизпълнена с Божествена Любов към цялото творение и към неговия Творец.

Живеещият за Цялото не прави разлика между своята скромна всекидневна работа на Божиата нива и великите подвизи на героите. Той винаги започва от малкото и завършва с голямото. И нищо не върши за своя слава (както онези, които все още живеят в закона

на частите), а единствено за славата на Онзи, Който е създал космическата люлка на живота и в Чието лъчезарно лице се усмивха цялата неземна красота на сътвореното в неговата великолепно и съвършена цялост. В този ред на мисли е и съветът на великия Учител: „*В основата ще туриш Любовта към Бога. Ако нямаш тази основа и обичаш някого и се свържеш с него, непременно ще паднеш в грях. Ако нямаш тази основа и обичаш едно общество или един народ, ще се вплетеш в грехове, ще имаш противоречия и безплодна дейност. Всичко трябва да се подчини на Любовта към Бога.*“

При изследването на теоретичната схема на Учителя Беинса Дуно в ракурса на живота за Цялото изкрystalизира едно извънредно важно заключение. Според Учителя на Бялото братство (ББ) в България има **три вида живот**: живот за себе си, живот за обществото и живот за Великото Разумно Начало. Първите два вида живот – за себе си и за обществото, свидетелстват за частично разбиране на живота като такъв. Пълнотата на разбирането е свързана с постигането на третия вид – живота за Цялото, за Великото Разумно Начало, който включва в себе си и първите два вида. Тоест ако живееш пълноценно за Цялото и за Бога, същевременно ти живееш с пълна сила и ползотворност и за себе си, и за обществото. Така направеният извод произтича от действието на три духовни закона, чиято същност, съдържание и насоченост са разкрити от Учителя Беинса Дуно, както следва: „*В живота съществуват три закона: закон за Цялото, закон за множеството и закон за частта. Първия закон наричам „закон за Бога“, втория – „закон за ближния“, третия – „закон за себе си“. Първият закон включва всичко в себе си. Следователно, ако живеете за Бога, за Цялото, ще живеете за ближните и за себе си, защото двата последни закона се включват в първия.*“

Животът за Цялото не е абстрактна величина или мисловна конструкция, съществуваща само в просветлените улове на великите Посветени. Той е жива реалност в царството на Живата Разумна Природа. Той вече е приложен от Разумните Същества на равнището на тяхната космическа изява. „*Принципите, законите и методите на Разумния свят съществуват. На нас не остава друго, освен да ги свалим и в човешкия живот*“ – подчертава и бъл-

гарският духовен Учител. Най-извисените в еволюционно отношение Същества са най-ярките и ефективни радатели на живота за Цялото, понеже са осъзнали великата истина, че по-високата степен на духовно развитие означава и по-голяма отговорност и всеотдайност към по-малките, пълзящи по еволюционната стълбица техни братя и сестри. В основата на цялата Жива Разумна Природа лежат взаимопомощта, сътрудничеството, безкористната Любов и готовността за саможертва. Битката за оцеляване или самоутвърждаване кипи единствено в низшите природни царства. Животът за Цялото е визитната картичка на красивата, възвишена Разумност, пречистена от всякаква себичност до неустоимия блясък на пълното себеотдаване. Животът за Цялото е най-дълбокият, неизменен и непоклатим фундамент на целия космически живот!

Новата Култура е в процес на изграждане в съответствие с действието на закона за Цялото, назован от Учителя Беинса Дуно „закон за Бога“. Построяването на нещо ново изисква и диалектическо, и фактическо отрицание на старото: *„Идеята, че всеки трябва да живее за себе си, е идея на стария живот. Тя безвъзвратно залязва – въпреки всичко. Идеята, че всеки трябва да живее за Цялото – ето великата идея на новия живот, на новата култура. Тази основна идея сега преустройва целия живот на човечеството. Сегашият свят преминава към нови форми. Твори се един нов морал и този нов морал, чиято първа заповед е живот за Цялото, ще пресъздаде коренно света. Това е великата задача, която трябва да се разреши на Земята, това е път към вечния живот. Така старите ще се подмладят и младите ще станат силни. Сега почваме да пренасяме онзи свят в този. Материалите от онзи свят пренасяме в този“* (Учителят Беинса Дуно). Пренасянето на „материали“ от онзи свят в този, разбира се, не следва да бъде разбирано буквално. Очевидно Учителят на ББ в нашата страна има пред вид преди всичко идеи, Божествена Мъдрост и нови, по-могъщи енергии, които вкупом да направят възможно изграждането на Новата Култура върху основите на живота за Цялото. Иначе механичният пренос на обекти от духовния свят в нашата материална действителност би бил напълно безсмислен пред вид субстанциалната разлика между двете зони на Битието.

Промяната е в ход и тя е глобална, неизбежна и всеобхватна. Всичко старо си отива и отваря път за Новото. Постепенно колективното човешко планетарно съзнание узрява за разбирането, че теоретичните основи, върху които е съградено днешното общество, вече не са актуални: *„Това учение, върху което почива днешният обществен строй, е фалшиво. То е остаряло“* (Учителят Беинса Дуно). Бавно и мъчително, ала плодотворно избуява схващането за утвърждаване на нови, правилни отношения на частите към Цялото. Те могат да бъдат обобщени в една универсална истина: всяка част е длъжна да осъзнае, че преуспяването и благоденствието ѝ се крие в преуспяването и благоденствието на целия организъм. Това именно е новото разбиране. Учителят Беинса Дуно го изразява със свойствената си точност и категоричност: *„Задачата на всеки човек е да знае своето име, своето място в Цялото, както евреите, които бяха дванадесет племена, знаеха кой каква част носи от скинията. Когато се спираха на почивка, те събираха частите на цялата скиния, съединяваха ги в едно цяло и там се покланяха и благодариха на Бога. Днес всеки човек казва: „Аз нося Божественото в себе си.“ Ти носиш част от Божественото. Един ден, когато всички хора се съберат на едно място и всеки донесе своята част, ще образуват новата скиния, в която всички ще се покланят на Бога в Дух и Истина.“* Собственото, неповторимо духовно име, което всеки човек следва да узнае за себе си, е същото, посочено и в библейската книга „Откровение“ (2:17): *„На онзи, който побеждава, ще дам да яде от съкровена манна и ще му дам бяло камъче, и на камъчето написано ново име, което никой не знае, освен оня, който го получава.“* Това съкровено име, с което всяко живо същество е известно само пред Божия Дух, получаваме в мига, когато достигнем пълнотата на проявлението на своята Божественост. То е единствено и неповторимо и отразява във възможната най-голяма дълбочина същността на съответната индивидуалност. Когато вървим по пътеката на посвещенията, на някои от нейните стъпала биваме удостоени с духовни имена, които отговарят на степента на духовно съзряване, която сме усвоили. Те обаче са само подготовка за онова единствено, най-свещено име, което Бог пази за нас за момента на цялостното съединение с Него.

В заключение следва да изтъкнем следното:

Общественият строй, общественно-икономическата формация, господстваща в съвременната епоха, ще претърпи радикална промяна съобразно действието на закона за Цялото. Единството на живота ще възтържествува и като обновителен импулс в човешките души, и като повсеместна социална практика. Новата Култура на изгряващата Шеста раса ще прогласи единствения път за индивидуалното и колективно самоосъществяване – пътя на **живот за Цялото**. Изначалната Божествена хармония от идеал на просветленото съзнание ще се превърне в реалност за всички земни хора!

ПОСЛУШАНИЕТО

„Послушанието е първата стъпка към Виделината на живота.“

„Послушанието е Божествената връзка между ученика и Учителя.“

„Послушанието е най-голямата добродетел на ученика.“

Учителят Беинса Дуно

Послушанието е израз на отношението на окултния ученик към духовния Път, към неговото собствено предназначение в живота.

Да си послушен, означава да се вслушваш в мнението и съветите на по-мъдрите от теб и да изпълняваш това, което те очакват или изискват от теб. Отнесено към пътя на окултния ученик, съдържанието на послушанието разкрива безпрекословното подчинение на малката човешка воля спрямо могъщата воля на един велик Посветен, който доброволно, осмислено и с цялата си Любов е поел в ръцете си грижата за духовното развитие и израстване на същество от значително по-ниска еволюционна степен. Послуша-

нието в случая представлява изява на пълно и всеобхватно доверие между двете души: 1) ученикът се вслушва без колебание и съмнение във волята на Учителя си и я следва навсякъде и във всичко така, сякаш това е съвършената и премъдра воля на Всевишния; 2) Учителят разчита на пълно послушание от страна на ученика, за да може да го води по най-краткия път към съвършенството.

Послушание без пълно взаимно доверие няма и не може да има.

Понятието „виделина“ в езотеричната лексика отразява проявлението на светлината в духовния свят. От тази гледна точка послушанието е определено в Словото на Учителя Петър Дънов (Бейнса Дуно) като първа стъпка към придобиването на духовната светлина. Зад тези прости наглед думи се крие изминаването на твърде дълъг път на вътрешно пречистване, освобождаване от оковите на материалното и на духовно извисяване, което в крайна сметка довежда до просветление. Именно просветлението е плодът на завоюваната духовна светлина, който веднъж завинаги разпръсква всички сенки и съмнения в съзнанието на търсещия Божествената Истина, разкрива му неговата мисия в конкретния земен живот и очертава главните жалони, бележещи етапите при осъществяването на отреденото за него във великия Божий план.

Когато българският духовен Учител с планетарна мисия дефинира послушанието като „*Божествената връзка между ученика и Учителя*“, той прониква в дълбините на взаимоотношението между Разумното Същество, приело човешко възплъщение, за да просвещава и наставлява по-малките си братя и сестри, и една пробудена човешка душа, която доброволно и съзнателно поема по пътеката на ученичеството. Същината на тази Божествена връзка е Любовта, а всички нейни останали компоненти – включително и послушанието – са производни на великата, безкористна и животворяща Любов. По тази връзка непрестанно в двете посоки протича положителна енергия и най-светла обич. Учителят я използва като канал за свеждане на Божията воля до съзнанието на ученика, а ученикът я превръща в незаменима част от своя вътрешен глас, който му разкрива най-правилните и адекватни действия във всяка

житейска ситуация. От един момент нататък, когато общуването между Учителя и ученика навлезе във фазата на вътрешния безтелесен контакт, физическото присъствие на първия вече не е нужно за ученика, за да слуша гласа на своя духовен Наставник и да взема най-точните решения по своя път.

На друго място в своето Слово Учителят Беинса Дуно отгръща още една бележита страница за разгадаване на извечната връзка между Божествената Любов и послушанието при общуването между духовния Учител и неговия ученик. Той отбелязва следното: *„Когато ученикът възприема Любовта от Учителя, той има послушание, за да се посади Любовта в него. А учи, за да възрасте тя в него.“* Изводът от тези думи е, че послушанието е почвата, в която бива посадена Божествената Любов в душата на ученика, за да може за в бъдеще да роди тя своите драгоценни плодове – добродетелите. От друга страна, между тях – добродетелите – от особено значение е учението, главната задача в земния живот на ученика, при последователното решаване на която Любовта възраства пропорционално на вложените от ученика усилия за неговото лично самоусъвършенстване.

Оценката за послушанието като *„най-голямата добродетел на ученика“* произтича от факта, че без нейното култивиране придобиването на други добродетели е на практика невъзможно. В този смисъл тя е задължителната основа, върху която търсещият по духовния Път изгражда зданието на своето духовно-нравствено самоосъществяване. Ако не прекършиш навеки своето его и нестихващите претенции на неговите гордост и самолюбие, ако не осъзнаеш потребността да съединиш волята си с тази на Посветения, който те държи здраво за ръката и те води напред, не би могъл никога да извървиш пътя си към Бога докрай. Желязната логика на тези взаимозависимости предопределя мотивацията на великия Посветен да заяви: *„Послушанието е първостепенна добродетел, основен камък при изграждането на великия характер на тръгналия в Пътя ученик.“* Основният камък в случая е онзи, без който цялата постройка на личностното самоусъвършенстване не би могла да бъде издигната. И дори да бъде изкарана донякъде, то без здравата основа на послушанието тя ще бъде катурната и разрушена от първия порив на нескончаемите житейски бури. Заклю-

чението е, че без да сме послушни на Божествената Мъдрост, изпълнена в личността на духовния Учител – наш Водач по Пътя към Божественото, – не ще успеем да изпълним предназначението на своя земен живот.

Освен като „*първостепенна добродетел*“ послушанието е дефинирано в Словото на Учителя Беинса Дуно и като „*първото качество на ученика*“. В цитираната по-долу негова мисъл послушанието бива разглеждано и като предпоставка за изграждане на силен характер, и като фактор за укрепване на вярата във висшата Разумност на Космоса: „*Послушанието е първото качество на ученика, то е условие за уякване, то усилва вярата му във великите закони на Природата, чрез които Бог работи.*“ Вярата в Бога в случая намира израз и в непобедимата увереност в обективното действие на принципите и законите, който Той е вложил в Битието. Това не е сляпата или разрушителна като проявление вяра на фанатика, а осмислената и преживяна като лична опитност вяра на пробудения за духовната реалност човек. От нея до послушанието има само една крачка и той я извървява всеки път, когато условията на живота го поставят пред такава необходимост.

Послушанието не може да бъде разделяно на степени. Него или го има, или го няма. Не може за едно да сме послушни, а за друго – не. В окултната Школа едно от най-важните изисквания е това за **абсолютно послушание**: „*Вложи като принцип в себе си: абсолютно послушание – да бъдеш послушен. Послушание, което носи знание и мъдрост. Знанието е силата, която мъдростта може да използва*“ (Учителят Беинса Дуно). Учителят на Бялото братство в България свидетелства, че който е постигнал послушание, получава достъп до космическото знание и Мъдрост. В случая послушанието е атестатът, въз основа на който Всемирното Бяло братство оказва доверието и благословението на ученика да го допусне до тайните скрижали на Божественото учение. Със своята непоклатима вътрешна и външна дисциплина ученикът е доказал, че заслужава това върховно доверие и че ще използва новополученото знание единствено за целите на всемирното Добро. По този начин нараства чувствително и духовната сила на пробудения човек, която се влива в могъщия поток на съзидателната творческа енергия на Създателя за неспирното усъвършенстване на творени-

ето. Има още една мисъл на Учителя Беинса Дуно, която потвърждава зависимостта между култивираното от участника в Школата послушание и познавателния процес, ръководен от неговия Наставник: „*Ученикът добива знание от Учителя си чрез послушание.*“ В това твърдение един от възможните акценти на тълкуването е, че основен източник на духовно познание за ученика е именно неговият Учител. И че това познание остава недостъпно за ученика, ако той не е култивирал послушание. Разбира се, тази добродетел е все така нужна и след придобиване на познанието – този път в името на неговото разумно използване. От цитираната мисъл на Мировия Учител следва още, че всички останали източници на знание: книги (или литературата въобще), филми, средства за масова информация, разговори с хора, постигнали определена степен на познание, и други информационни носители, са второстепенни. Към първостепенните, от друга страна, трябва да причислим молитвата, медитацията и мистичните преживявания, предизвикани от волята на Разумните Същества, включително духовния Учител, поел опеката над конкретния ученик.

В Школата Учителят преподава на своите ученици познания както за великите принципи и закони, върху които е съграден и въз основа на които се развива целият Космос, но и за методите и средствата, посредством които действието на тези принципи и закони се проявява в ежедневието на живота и следва да бъде използвано за израстването на ученика. Внимателното изучаване и прилагането на правилата за ежедневието на живота е основно задължение на участника в Школата: „*Тия правила ще ги учите. Без тях не може да направите нито крачка напред. Ако не се отречете от всичко старо, от баща и майка, не може да влезете в Царството Божие. Това е великият закон, който ученикът трябва да научи, за да намери своя Учител*“ (Учителят Беинса Дуно). При разтълкуването на тези Учителеви думи в най-общ план трябва да отнесем „старото“ към инволюционния период от развитието на човешката духовна природа. В този смисъл придържането към знанията и навиците от миналото не позволява да направим решителната крачка напред – към Царството Божие, което е символ на съединяването на човешкото с Божественото и цялостното одухотворяване на нашето естество. Послушанието и самоотричането

(тук: отърсването от всичко старо и ненужно) вървят ръка за ръка. Ала послушанието предхожда хронологически самоотричането, доколкото създава условията за неговото пълно проявление и възтържествуване.

Постигането на послушание във вида и измеренията, изискуеми в окултната Школа, е свързано и с определена степен на развитие на умствените сили у човека, на неговото ментално тяло. Но в случая не става дума за интелигентността, разбираана чисто по човешки, а за етап на вътрешно осъзнаване, нравствено съзряване и осъществяване на голяма крачка към истинското смирение. Понеже само смиреният може да бъде послушен, а послушанието без смирение е етикет на фарисейското лицемерие: *„Послушанието е свойствено само на разумните души. Ученикът е слушал дълго време, разумял е това, което му е говорено, и е станал послушен“* (Учителят Беинса Дуно). В света на материята, където властва неумолимият исполин – Времето, е необходим определен отрязък от него, за да възприемем и осмислим Новото учение. Именно осмислянето предхожда зараждането на потребността да следваме Пътя, при това в послушание. А когато предоставим на Божественото у себе си шанса да се прояви в пълнота, от този свещен миг нататък надмогваме ограниченията на Негово Величество Времето и заживяваме във вечното настояще на Божественото съзнание.

Връзката между послушанието и приложението на придобитото знание е непосредствена и действена. Второто (приложението) обуславя първото (послушанието), като в началото на процеса на духовно съзряване Учителят на ББ в нашата страна поставя прякото запознаване със Словото: *„Знание се придобива чрез слушане, а послушание – чрез прилагане.“* По този начин веригата на усвояване на познанието и неговото прилагане в действителността се оформя в следната последователност:

1) **Слушане** – 2) **знание** (на следващия етап знанието се трансформира в: **познание = осмислено знание, превърнало се в неразделна част от духовния потенциал на човека**) – 3) **прилагане** – 4) **послушание**.

По-нататък Мировият Учител, вселен в българско тяло, обръща внимание на твърде важната необходимост окултният

ученик да бъде съпътстван и насочван по своя Път от духовен Попечител – автентичен Учител на Светлината. В индийската религиозно-философска лексика тази институция на духовно ръководство е назована „гуру“, което на санскритски език означава „онзи, който разпръсква мрака“. Учителят Беинса Дуно предупреждава, че отсъствието на подобен Попечител или Наставник крие сериозни рискове за ученика пред вид неговата все още недостатъчно съзряла дисциплина на мислите, чувствата и действията, отговаряща на началния стадий от неговото индивидуално еволюционно развитие. Към предупреждението е добавена и кратка, но извънредно съдържателна дефиниция на послушанието: *„Ако ученикът слуша, но няма Учител, той се излага на опасност. Ученикът слуша и изпълнява – това е послушание.“* Следователно формулата на послушанието от духовна гледна точка придобива вида:

Послушание = слушане + изпълнение.

В смисъла на по-горе предложените разсъждения към слушането сме длъжни да отнесем – като фази на разгръщане, задълбочаване и осмисляне – знанието и познанието. А изпълнението от своя страна съдържа иманентно приложението.

След всичко изнесено дотук става пределно ясно защо именно послушанието е онази добродетел, без наличието на която не бихме могли да определим един търсещ в Духа човек като окултен ученик. В изброените от Учителя Беинса Дуно изисквания към ученика отсъства прякото споменаване на послушанието, ала то е заложено под формата на даденост сред тях и съгражда неумолимо контекста на всичко останало: *„Ученик е само този, който е редовен с уроците, който слуша и изпълнява думите на Учителя, присъства на лекциите, никога не закъснява, винаги е точен и изпълнителен.“* Да си „редовен с уроците“ означава, че не само си ги изслушал внимателно и си запомнил най-същественото, но и си го превърнал в неотменим елемент от мисленето и поведението си. За точността и закъснението си заслужава да подготвим отделна лекция пред вид огромната им значимост за облика на ученика от духовната Школа. На пръв поглед тези изисквания са съвсем нормални и обясними – отнасяме ги и към всичките си изяви в еже-

дневието. Но в своята съвкупност те превръщат в реалност онзи фундамент на индивидуалното развитие, без който успешното придвижване по духовния Път е просто немислимо. Затова нека всеки от нас си зададе въпроса дали и доколко отговаря на критериите за окултен ученик, посочени с пределна краткост и яснота в горното съждение на българския духовен Учител. И да си отговори с безпощадна откровеност...

Не би трябвало да отменим без внимание и съответен коментар и една препоръка на Учителя на ББ у нас, засягаща съотношението между послушанието и искането, сиреч между подчиняването на собствената воля на ученика спрямо тази на Учителя, от една страна, и стремежа за налагане на личната воля от страна на по-малкото в еволюционен смисъл същество: *„За ученика послушанието е по-добро от искането. Защото в послушанието се извършва волята на Учителя, а в искането се извършва волята на ученика.“* Ако човекът – участник в окултната Школа, не е в състояние да прецени, че неговите желания и намерения (преките следствия от проявите на волята му) са по-маловажни – а на моменти дори и противодействащи! – за духовното му израстване от волята на Учителя му, то той не би трябвало да бъде приеман за ученик. Той се лута все още по пътеката на изпитанията сред океана от непробудени души. Следователно, ако той иска нещо, то искането би следвало да произтича от дълбоко осъзната вътрешна необходимост, напълно освободена от щенията на егото. Но даже и това условие да бъде изпълнено, в случай че неговият Учител не одобри искането, то ученикът (или кандидатът за такъв) е длъжен да се съобрази с мнението на несравнимо по-извисената от себе си душа и да се откаже от желанието или намерението си.

В края на това изложение ще се опитаме да обобщим най-важното от така предложената тема за послушанието:

1) Какво е послушание? – **Вътрешна готовност** на пробудената душа да изпълни безпрекословно волята на своя духовен Наставник, осъзнавайки, че това е волята на Бога за тази душа и за конкретната ситуация.

2) Послушанието добродетел ли е? – Да, и то една от най-големите, която служи за основа при култивирането на всички останали добродетели.

3) Кога трябва да проявяваме послушание? – Всеки път, когато духовният ни Учител го очаква или изисква от нас.

4) Спрямо кого следва да бъдем послушни? – Спрямо онзи, в чието лице сме разпознали своя духовен Водител, който е поел отговорност пред Бога да ни отведе в Царството на Любовта, Мъдростта и Истината. Спрямо Божественото у самите нас, чийто глас сме се научили да разпознаваме безпогрешно. То е нашият вътрешен Учител, с когото сме неразделни от мига на раждането на нашето индивидуално живо същество, на монадата, носеща нашето съкровено духовно име.

5) Кой е длъжен да развие послушание? – Човекът, закрачил съзнателно по духовния Път и осъзнал, че не би могъл да измине този Път без водачеството на Същество, което вече го е изминало.

В заключение ще подчертаем, че **без послушание няма духовно израстване**. Каквито и постижения да имаме на светското поприще, за колкото и велик човек да ни възприемат околните, ако не сме култивирали послушанието като основа за придобиване на познание и изграждане на комплекса от добродетели по духовната пътека, ще продължим да тъпчем на едно място. Нито похвалите и пиететът на тълпата, нито собствените ни илюзии и заблуди, че сме изкачили върха на мечтите си, ще могат да добавят дори и един милиметър към духовния ни ръст.

Единствено дълбокото осъзнаване на необходимостта да подчиним и хармонизираме собствената си воля спрямо тази на Учителя си и спрямо Божественото у самите нас е в състояние да ни изведе към правилната посока на нашето еволюционно развитие.

ПРИЛОЖЕНИЕТО

„Знанието на ученика има сила само тогава, когато се прилага.“

„Всяка мисъл, която човек има, трябва да я постави на опит. И философията, която има, трябва да я постави на опит.“

Учителят Беинса Дуно

Както призмата сякаш по вълшебен начин събира в себе си лъчите на светлината и ги пречупва според мястото им в спектъра, така и прилагането на придобитите знания по духовния Път фокусира целия натрупан опит на окултния ученик и го разпределя в зависимост от потребностите на ситуацията или на цялостното му развитие.

За Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) единственото истинско знание е приложеното. Изводът е, че **знанието се превръща в духовна сила само чрез приложението.**

Приложението изисква от нас да подложим на проверка убежденията си, системата от знания, с които разполагаме и които сме придобили по еволюционния си път. Основната част от тях е резултат от натрупванията през миналите прераждания. Но във всеки нов живот в света на материята ние придобиваме нови знания, мирогледът ни се обогатява и разширява, способността ни да осмисляме фактите и събитията и да включваме есенцията им в интелектуалния и духовния ни багаж се усъвършенства. Ние израстваме крачка по крачка и като личности, и като духовни същности. И в този така дълъг и благодатен процес на индивидуално развитие и извисяване от решаващо значение е начинът, по който прилагаме наученото.

Житейската философия на един човек не може да бъде изградена за броени дни, месеци или дори години. Тя е плод на много-

кратни изпитания в един свят на бариери и ограничения, какъвто безспорно е материалният. В случая имаме пред вид най-дълбокия пласт на човешкото мислене и на първо място – подсъзнанието. Точно то е, което съхранява в концентриран вид целия предишен опит на разумното същество. И във всяка нова инкарнация се проявява като определена вътрешна нагласа спрямо всички условия на средата и пътя на човека, изправен пред нови предизвикателства, предразполагащи го да научи нови уроци по дългата пътека на самоусъвършенстването.

Приложението на знанията и уменията би трябвало да произтича от правилното осъзнаване на главната цел на земния живот. Това разсъждение отново ни отвежда до древната езотерична максима, призоваваща ни да опознаем максимално добре самите себе си като предпоставка за пълнота на всеки друг вид познание. „Да познаваш другите – значи си мъдър; да познаваш себе си – значи си просветлен!“ – подчертава и един от великите Посветени на древността, Лао Цзъ, автор на великото учение за Дао. Самопознанието е процес на проникване в най-съкровените дълбини на своето „аз“, където откриваш своята истинска същност и тайната на Божия план за самия теб в конкретното въплъщение. Учителят на Бялото братство в България е изразил всичко това посредством свойствения си лаконичен стил: *„Единственото нещо, което ученикът трябва да знае, то е Божествената цел на своя живот. Трябва да знае кои средства да подбере и как да ги използва. Когато душата е излязла от Бога, Той е писал нещо в нея и когато тя го прочетъ, ще научи целта на своя живот.“* Би следвало да обърнем особено внимание на подбора на средствата и уменията да ги използваме по най-подходящия начин. Тези две изисквания към прогледналата за Истината душа са важна част от верига изисквания, водещи до реални духовни постижения. Последователността е следната:

1) Пробуждане на душата – 2) ориентация в условията на средата – 3) избор на правилен жизнен път (отговарящ на кармичната програма за съответния живот в плът) – 4) осмисляне на главната цел в живота – 5) подбор на средствата за осъществяване на тази цел – 6) максимално разумно и целесъобразно използване на средствата – 7) оптимална реализация на програмата за даденото въплъщение.

Всяко послание на Всемирното ББ към по-малките братя по разум е пропито с безграничната Любов на Създателя. Тя е майката на всички добродетели, на всички триумфи по духовния Път. Да прилагаш едно учение на Божествената Мъдрост и Любов, ще рече да вкусиш от нектара на силата му да променя както малките човешки съдби, така и облика на огромните галактически светове. Именно в приложението ти се съединяваш с Промисъла на Твореца за самия теб и за Вселената като цяло. Именно в приложението е заложен като потенциал и полетът на твоята душа към съвършенството, назован в християнството „спасение“: *„Силата на едно учение зависи от любовта, която прониква в него, в душите на последователите му. Няма ли приложение, няма и спасение“* (Учителят Беинса Дуно).

В разговор със свои последователи Учителят Беинса Дуно се обръща към тях с въпрос, който съвсем не е риторичен: *„Колко неща сте приложили от това, което съм ви говорил? Много малко сте приложили. Аз виждам къде е погрешката, зная защо не сте го приложили. Прилагане трябва. Мислите, които събирате, хубавите работи, които възприемете, приложете ги. Не да се натрупват само камъни и тухли, а трябва да има градеж. Каквото получите, градете с него. Трябва ви една школа.“* И действително, хората, които се намират в началото на духовния Път, приемат с готовност и огромен интерес познанието, предлагано от великите Учители на Божествената Мъдрост. За тях това е Истина от първа инстанция, от най-висок ранг. Готови са да я споделят с всекиго, навсякъде, по всяко време. Ревностни са и в спечелването на нови привърженици на тази редакция на вечното Слово. Ала когато стане дума за прилагане, там нещата не стоят така оптимистично. Току-що проходилият по пътеката към съвършенството е склонен много повече към теоретизиране и проповядване, отколкото към ежедневно прилагане на наученото. У него все още не е съзряла диамантената воля на утвърдения окултен ученик. Той знае, че от придобиването на знание към прилагането му в живота има само една крачка, но не бърза да я направи. Стереотипите на миналото все още са твърде силни у него и го дърпат надолу – към далеч по-лесния за изпълнение модел на съзерцание и възхищение, но без реално приложение, сиреч без резултати. Старото все още стои твърдо на нозете си и не отстъпва водачеството на новото.

Наученото в духовната Школа би следвало да бъде прилагано по всяко време и на всяко място, без оглед на обстоятелствата, които евентуално възпрепятстват това прилагане. Или по-точно – с разумно отчитане на тези обстоятелства и съобразяване с тях, но без компромис спрямо убежденията. Убежденията се превръщат в начин на мислене и поведение, в начин на живот единствено и само чрез приложението. По този повод Мировият Учител, вселен в тяло на българин, изтъква: „*Божественото трябва да се изпитва и прилага всякога. Когато един избави някого от водата – и единият, и другият имат силно преживяване. Но единият изпитва едно, а другият – друго. И двамата трябва да благодарят на Бога!*“ Благодарността, от друга страна, е естествено следствие от дълбокото осъзнаване на Божието присъствие и подкрепа в нашия живот. Когато търсещият в Духа разпознае в лицето на своя Учител пълновластен Пратеник на Бога, той отправя горещата си благодарност към Твореца на Вселената за всестранната Му помощ, отправена по всяко време към всички сътворени от Него същества, както и за това, че е прогледнал за истините на Битието благодарение безкористната всеотдайност на Неговия Пълномощник. Защото, както подчертава великият Посветен: „*Бог е, Който работи в нас. Силата на човека седи в слушането и в приложението* (курсивът мой – К.З.). *Ако човек не слуша този вътрешен глас и не прилага, не може да има постижения. Човек се поправя, когато слуша Божественото, което говори у него – слуша и прилага. Който има добър и силен ръководител, контролира езика си.*“ Един от водещите девизи на Учителя Беинса Дуно е: „**В изпълнението волята на Бога е силата на човешката душа.**“ От анализа на гореприведения цитат следва, че той отъждествява слушането и приложението на Божието Слово с изпълнението на волята на Бога. И наистина – волята на Създателя е концентрирана в Неговото послание към разумните същества. Когато те възприемат Словото – първо с външните си сетива, а после с вътрешните – и го превърнат в неразделна част от своето житейско проявление, именно тогава те изпълняват височайшата воля на Висшата космическа Сила и Плана ѝ за дадената личност. А контролът на езика, също от извънредна важност при култивирането на качествата и добродетелите на окултния ученик, е също елемент от превърнатото в жизнена необходимост приложение на наученото в Школата. Вибрациите

на живата словесност изграждат ауричната среда, в която живее и работи човек. Ако неговата душа вече е пробудена за духовните закони и за неговия път към Истината, той е длъжен да осъществява изключително строг контрол върху всичко, което излиза от устата му.

Така както придобиването на знание бива предхождано от слушане на Словото, така и приложението е предвестник на съзидането на една от главните добродетели на ученика – послушанието. В тази връзка кратката реплика на българския Учител на Любовта поставя взаимовръзките между понятията и духовните постижения на точните им места: *„Знание се придобива чрез слушане, а послушание – чрез прилагане.“* Както и във всяка друга област на човешката изява, посоката на реализация на духовните опитности е **отвътре-навън**, от Духа към материята, от душата към тялото, от невидимото към видимото. При това ако човек не е абсолютно убеден във възможностите си да приложи наученото, не бива да разгласява последното, нито да го коментира: *„Новото ще се приложи отвътре. Ще говорите само за онова, което можете да приложите“* (Учителят Беинса Дуно). Защото, според същия велик Учител: *„Всяко нещо, което говориш, ако не си го преживял и приложил, няма сила.“* Именно тук преминава фината граница между носителя на книжното знание, който не си прави труда да го прилага, а само бие барабан за своята непостижима, бъдеща възхищение осведоменост, и онзи, който не само е осмислил познанието, но и го прилага. Първият е все още на светлинни години отдалечен от действителното духовно постижение, а вторият вече овладява подстъпите му и се съединява с него. Вторият е истински окултен ученик, който без умора и с цялата сила на пробудения си дух обновява и обогатява непрестанно своята безсмъртна същност: *„Туй, което ученикът знае, трябва да го приложи в живота си! Знаеш само това, което си приложил и опитал. И само това знание ще върви винаги след теб“* (Учителят Беинса Дуно). Единствено приложеното знание се превръща в неотделима част от духовната съкровищница на придобитото в множеството прераждания, съхранявано недосегаемо в причинното тяло на човека.

Една от най-съществените характеристики на окултния ученик – според Словото на Учителя Беинса Дуно – е съсре-

доточена именно в способността му да се учи пълноценно и да използва натрупаните знания във всички сфери на живота си, по всяко време и с всички средства: „Ученикът трябва не само да придобива знания, но и да знае как да ги използва и винаги да е готов да прилага.“ Началото на великия Път към Истината, както и продължението му, са белязани с малки, но последователни и редовни стъпки: „Трябва да се учи не само теоретически, но да се правят малки опити“ (Учителят Беинса Дуно). Точно в малките опити е голямото умение и реалната полза, понеже чрез тях укрепва все повече увереността на търсещия в Духа, че е на правилния път. А малките наглед опитности, приложени в обхвата на цялото човечество, са в състояние да обновят облика на цялата планета: „Когато хората почнат да прилагат в малък мащаб това, за което говорят, тогава ще се обнови светът“ (Учителят Беинса Дуно). Участникът в Школата цени повече от всичко Божественото Слово на своя Наставник и го превръща в реалност навред и при всяка възможност – и в малкото, и в голямото: „Думите на Учителя са свещени и ученикът слуша и прилага тези думи“ (Учителят Беинса Дуно). А думите на духовния Учител са свещени, тъй като те извираят от вечния Първоизточник на съществуващото и предават точно, ясно и недвусмислено волята на Бога.

Пробудената душа знае, че не е дошла на този свят, за да дири щастието, а с цел да се учи и да развива добродетели. И все пак, когато прилагаме наученото в Школата на живота, ние на практика, съвсем осезаемо се докосваме до щастието. Ала това не е измамната и често опасна илюзия на заложените в материята пъстри примамки, а дълбокото удовлетворение от самоосъществяването в Божественото. И цената на това докосване никак не е висока от гледна точка на положените усилия: „Ако можеш да приложиш една стотна от това учение, ти ще имаш щастието“ (Учителят Беинса Дуно). Една стотна в случая означава само онова, което е абсолютно необходимо за всекидневна употреба и без което нямаме моралното право да се наричаме последователи на светлото Учение, избрано от нас като факел сред мрака на всеобщото безразличие и невежество.

Една от свещените книги на Духовно общество „Бяло братство“ е „Заветът на цветните лъчи на светлината“, излязла изпод

перото на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през 1912 г. в с. Арбанаси, Великотърновско. Текстът съдържа избрани цитати от Библията, които според съставителя са непосредствено диктувани от Божия Дух на библейските писатели. Отделните глави на книгата са хронологически подредени в съответствие с десет различни проявления на Безначалния Дух: Духът на Любовта, Духът на Живота, Духът на Светостта, Духът на Мъдростта, Духът на Душата (или Вечният Дух), Духът на Истината, Духът на Силата, Духът на Благодатта, Духът Христов и Светият Дух. Учителят Беинса Дуно е разделил съдържанието на три части и е вмъкнал към библейските пасажии свои кратки допълващи или поясняващи фрази. Извън основния текст той е дал и необходимите наставления на своите последователи как да използват това безценно знание и да работят с лъчите на Светлината – и за своето духовно-нравствено развитие и усъвършенстване, и за Общото благо. Веднъж, в района на Седемте Рилски езера, той предлага на вниманието им лесна за изпълнение практическа задача, свързана с въздействието на отделните лъчи: *„Например, за седем дена правете опити със седемте краски. Всеки ден наблюдавайте по една краска 15 минути и вижте какво действие ще има това върху вас. Да вземем синята краска. Тя ще внесе във вас мир, тишина.“* Който е работил продължително време и достатъчно сериозно с цветните лъчи, познава отлично тяхното благотворно влияние и върху душата, и върху тялото на човека, включително способността им да изцеляват болести и телесни недъзи.

Приложението е компонент от първоначалния замисъл на Бога за съградения от него Космос и за съществата, които са достигнали етапа на разумна изява. В Неговия величествен План за Всемира предаването на Божественото учение на живите твари предхожда необходимостта наученото да бъде прилагано в действителността. В този смисъл **приложението е мярка за духовна зрелост**. В същото време **приложението е и критерий за истинност**. Тези две изключително важни заключения произтичат от следните думи на Учителя на ББ у нас: *„Всички души излизат от Бога в различни времена и отиват да се учат. Състоянието на една душа показва до каква степен се е учила. Всяка душа използва условията според своето развитие. За нас е ясно де е направила*

погрешка. Не всичко, което човек мисли, е право. Това се вижда по приложението. “ Да използваме условията на средата според равнището на своето индивидуално развитие, ще рече да прилагаме до възможния максимум всичко научено.

Духовно-културното наследство на Учителя Беинса Дуно носи названието „Новото учение“. Същността на тази най-актуална за нашата епоха редакция на Божествената Премъдрост е описана от нейния Вестител по следния картинен начин: *„Сега трябва да се приложи Новото учение. Новото учение седи в това: като минават край някого, чийто кибрит е овлажнял, ще запалите свещта му. Не му говорете много. Една дума трябва да му кажете. Или гледате, че някому е студено. Зимно време е. Няма защо да му казвате, че Господ ще промисли за него. Носите кожух, метнете го на неговия гръб; кожухът ще почне да му говори, че Господ го обича. Вие казвате: „Господ ще промисли за тебе“, а кожух не му давате. Помнете: добрите ви дела ще останат с вас. Където и да отидете, те ще вървят подир вас. “* Да запалиш свещта на един човек в лексиката на Мировия Учител ще рече да му помогнеш в процеса на пробуждането на неговата душа. А да му дадеш, без много-много да се замисляш за себе си, кожуха, смъкнат от собствения ти гръб, е израз на онази безусловна Любов към ближния, за която призовава Христос и за която така ярко и запомнящо се проповядва и българският Посветен от висш ранг.

Всичко, което един автентичен духовен Учител споделя със своите ученици и последователи, е частица от личния му духовен опит. То е безброй пъти преживявано и опитвано в онази фаза от духовната му еволюция, когато самият той е бил окултен ученик. И когато букетът от личните му опитности е изкристализирал в бисера на съвършенството, тогава той е прекрачил свещения праг на Учителството. Затова всеки Учител на Светлината има моралното право да съветва и наставлява своите следовници – понякога и със суров тон, ако това е наложително – за всичко в техния живот. Защото той е минал вече по техния път и познава в детайли всяка негова кривина, всеки завой, всички странични пътеки и пропасти покрай него. За своите ученици Учителят е носител и възплъщение на Божествената Истина. За това свидетелстват и следните огнени слова на Учителя на Новата епоха: *„Всичко, което ви говоря, е*

вярно, понеже съм го опитал. “ Ако не беше го опитал, не би го поднесъл като неоченим дар за тяхното възрастване в Божията Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел.

Приложението е израз на искрената ни вяра в Бога и в неоспоримата целесъобразност на идеите, методите и средствата, които Той ни предлага чрез Своите Посланици – великите духовни Учители, – за да извървим достойно и неотклонно Пътя към самия Него.

В приложението е концентрирана цялата могъща Премъдрост на Божественото, способна да пресътворява всичко съществуващо и да го насочва към осъществяване на неговото предназначение в света на формите.

Както и всички останали добродетели, приложението е рожба на Божията всепобеждаваща Любов, извайваща лъчезарния рисунък на пълното доверие и всеотдайност в отношенията между духовния Учител и неговия предан ученик. Учителят предава знанието, ученикът го възприема, осмисля и прилага – винаги за целите на всемирното Добро.

В приложението е скрит бисерът на смиреното преклонение пред величието на Божия План за Космоса и за всички същества.

БЛАГОДАРНОСТТА

През месец юли 2007 година в България гостува известният японски учен проф. Масару Емото. Той посети нашата страна, за да вземе участие в честването на Световния ден на водата. Измежду 17 държави той избра именно нашата. Провеждането на тържествената церемония в района на Седемте Рилски езера – свещено място за Духовно общество „Бяло братство“ – бе ясен знак за признанието, което видният учен отдава на българския духовен Учител Петър Дънов (Беинса Дуно) и създаденото от него идейно течение.

Самият Масару Емото е популярен с дългогодишните си изследвания, насочени към разкриване на качества и особености

на водата, оставали неизвестни за широката публика до днес. В един от своите експерименти той процедира по следния начин: в близост до вода, налята в лабораторен съд, ученият произнасял определена дума – с положително или отрицателно съдържание. Впоследствие проследявал под микроскоп промените в структурата на тази вода. При произнасянето на думи с позитивен заряд структурата придобивала хармоничен, красив вид. И обратно – при думи с негативен смисъл тя се деформирала. И коя, мислите, е думата, при чието произнасяне структурата на водата е регистрирала най-хармоничната си подредба? – „**Благодарност**“. Заслужава си да отделим внимание на това понятие и да го анализираме и от духовно-езотерична гледна точка.

В едно от своите новозаветни послания ап. Павел съветва току-що проходилите във вярата християни: „*Винаги се радвайте. Непрестанно се молете. За всичко благодарете* (курсивът мой – К.З.)“ (I Сол. 5:16-18). Как така да благодарим за всичко?! – И за болката и страданието ли? Да. И за тях. Защото те са част от Божия план за нас и нашия живот и имат за цел да ни преподадат ценен житейски урок. Добрият ученик учи съвестно уроците си, не повтаря грешките си и благодари за това, че Бог е толкова мъдър Учител. Лошият ученик роптае срещу страданията, посреща изпитанията със свито сърце и в мигове на проверка на духовната му зрелост се възмущава, че Бог го е забравил.

Благодарността на пробудената душа произтича от дълбокото осъзнаване на всеобхватното и безпогрешно точно действие на Божествената Правда.

Онзи, който върви устремно по духовния Път, съзира във всичко около себе си могъщата и всемилостива ръка на Провидението. Той знае, че всичко, което се случва, е **за добро**. Затова и изпитва непрестанна благодарност към Твореца – че насочва съществуващото към своето предназначение по пътя на изпитанията и научените уроци. Дори и онова, което от човешка гледна точка е трагедия или невъзвратима катастрофа (например, войната, смъртта, природните катаклизми, отнемачи хиляди животи) – сиреч абсолютно зло, рано или късно се трансформира в добро. Само доброто е абсолютно! – Понеже е неразделна част от Божи-ята същност. Злото може да бъде само относително. То е елемент

от сценария на Създателя, допуснал разумните същества в Космоса да имат и упражняват свободна воля. Чрез нея те могат да творят и зло, и добро. Първото е само помощник на второто във Вечността.

Българският духовен Учител с планетарна мисия Петър Дънов (Беинса Дуно) не пропуска да хвърли светлина в своето Слово и върху темата за благодарността. В една от своите беседи, изнесени в района на Седемте Рилски езера, той се обръща с кратко, но категорично наставление към последователите си: „*Каквото и да вършите, благодарете.*“ Очевиден е паралелът между неговите думи и цитирания по-горе пасаж на ап. Павел в Първото му послание до солуняни. Очевидно да си окултен ученик, означава именно това – да благодариш за всичко, което ти се случва в живота, дори и за болката и горестта. И посрещайки с искрена благодарност изпитанията по твоя духовен Път, да ги трансформираш в служение за целите на всемирното Добро.

Учителят на ББ в нашата страна описва благодарността като съвсем реален вид лъчиста енергия, формираща се в съзнанието на пробудените души. От духовно-езотеричното познание е известно, че най-мощната енергия във Вселената е мисълта. В този смисъл благодарността може да бъде разглеждана като мисъл с определено съдържание и енергийна структура. Ето как разкрива произхода, същността и посоката ѝ на движение великият Посветен: „*Благодарността е особен род лъчиста енергия, който човек отправя към разумния свят. В замяна на тази материя разумният свят изпраща духовна светлина, която осветява пътя му.*“ В контекста на тази реплика благодарността се явява инструмент за пълноценен обмен на положителни енергии (каквато е и духовната светлина – виделината) между осъзнатия за мястото си в Космоса човек и Разумните Същества, които подпомагат неговия еволюционен растеж.

Благодарността ни на първо място би трябвало да бъде отправена към Източника на всички блага – Бога. Той ни дарява не само живот, но и всички условия да използваме своето съществуване в името на великото предназначение на Неговото творение – да израства и се усъвършенства непрестанно, устремено към върхо-

вете на съвършенството. Учителят Беинса Дуно разкрива някои от най-съществените придобивки, които Творецът ни предоставя напълно безвъзмездно и за които сърцата ни преливат от благодарност: *„Благодарете на Бога за Любовта, която Той излъчва към вас. Благодарете Му за светлината. Благодарете Му за свободата, която ви дава, то е силата. Този закон действа добре и в дома, и в един народ, и в цялото човечество. Човек трябва да има за Бога чиста мисъл, чисти чувства и чисти постъпки.“* От тези думи на Мъдреца става ясно, че благодарността за благата, които получаваме безспирно от Всевишния, ни прави по-силни. Духовната и моралната ни сила расте успоредно и право пропорционално на чистосърдечната благодарност, която изпитваме за тези Божии дарове и която отправяме към Небето в порива на чистотата в мисли, чувства, думи и дела.

Нещо завладяващо и неизказано красиво има в тази благодарност, адресирана към Първопричината на света. Тя буквално изпълва душата на пробуденото разумно същество, изпълва със смисъл и съдържание дори и най-незначителните му на пръв поглед действия. Тя оцветява и ауричната му обвивка в най-нежни и прелестни багри. Тя се превръща за ученика по духовния Път в начин на живот: *„Ядеш ли, постиш ли – благодари на Бога. Страдаш ли или се радваш – благодари на Бога. Боледуваш ли или си здрав – благодари. Благодарете винаги, за всичко“* (Учителят Беинса Дуно).

Защото, както изтъква Мировият Учител, вселен на българска земя: *„Бог ни е оградил с блага, изобилни блага, за да няма никой да се оплаква. А пък сега всеки се оплаква.“* Оплакването и недоволството са две от най-устойчивите спирачки по пътя на духовно-нравственото развитие. Необузданото им проявление е проваляло или омаловажавало безброй ценни постижения по пътя към Божествената Истина. Те са израз на духовна незрелост, характеристика на младите души, които твърде бързо и лесно се обезсърчават пред лицето на житейските несгоди. Истинският ученик от Школата на живота не се спира, за да плаща данък нито на едното, нито на другото. Той осмисля в дълбочина външните явления и вътрешните си преживявания, с които откликва на безчетните предизвикателства на действителността. И остава неизменно спокоен,

с ненарушим вътрешен мир, с гореща благодарност за противоречията, чрез чието правилно разрешаване той прави нова крачка напред към целта на своето битие.

Отношенията между духовния Учител и неговите ученици също се основават върху благодарността. Посоката ѝ, както ни подсеща логиката на общуването между Посветения и неговите последователи, е от обучаващия се към преподаващия духовните знания. В по-напредналия стадий на това общуване, както отбелязва Учителят Беинса Дуно, благодарността прераства в благодарение: „Ученикът трябва да бъде благодарен на това, което Учителят му дава, и да върви напред. Учителят никога няма да остави ученика да се спре. Ученикът чувства подкрепата, която иде от Учителя, от цялото Небе. Това го изпълва всеки момент с благодарност и благоговение.“ Благодарението е по-висока степен или октава в проявлението на благодарността по причина на концентрираната в него по-чиста и по-извисена форма на Божествената Любов. А тя от своя страна е златната нишка, свързваща сърцата на окултния ученик и неговия Наставник, в чието лице първият съзира пълнотата на Божественото присъствие.

Благодарността от езотерично гледище е функция на Любо-вта. Само искрено любещият може да изпитва благодарност и да ѝ дава израз в своето поведение. Процесът на изпълване на човешкото сърце с благодарност, породена от животворните струи на всемирната Любов, протича успоредно с усвояването и на друга велика добродетел – чистотата. В определен смисъл благодарността и чистотата са сестри – дъщери на една космическа Майка, Божията Любов. Според Учителя на ББ у нас придобиването на тази Любов изисква от човека съзнателни усилия, обединяващи умствените, волевите и емоционалните му сили и потапящи го дълбоко в небесния извор на пречистването: „Човек, като обръща ума си към Великата Любов, се чисти. Стремете се да достигнете до онази светлина – да разпознавате Любо-вта.“ Светлината в случая е символ на пробуденото, пречистено и просветлено съзнание на непоколебимата по пътя на своето усъвършенстване личност.

В учението на ББ, което е Новото учение за нашата епоха, е залегнал и друг важен тезис, свързан с благодарността – да направим още една крачка след нея и да използваме импулса ѝ за отстра-

няването на някоя своя отрицателна черта, съпроводено с култивирането на една добродетел: „Когато познаете, че Бог ви обича, трябва да се изпълните с благодарност и едновременно да придобиете една добродетел и да изправите една погрешка. Никога не съдете! Във всеки човек да намерите особеното, хубавото, което е у него“ (Учителят Беинса Дуно). Друг значим извод, произтичащ от тези думи, е, че изпълненото с благодарност сърце достига ефирните предели на благородството, не осъжда никога ближния за неизбежните му слабости, а се стреми да открие у него Божественото, заради което всеки от нас е достоен да бъде обичан.

Българският Учител на Любовта ни приканва да започваме всеки свой ден с изява на своята благодарност. По този начин се зареждаме с положителната енергия на обичта и признателността към Небесния Отец за всичко, което ни предоставя като потенциал, от който следва да се възползваме целесъобразно и с максимална мъдрост: „Всеки ден, като се събудите, благодарете на Бога. Едно топло чувство, което прониква в сърцето ви, една светла мисъл – това са онези светли Същества, които ви обичат; те ви изпращат този подарък. Работи в съгласие с Божията Любов. Стани едно дете, което расте, без да остарява, което се учи.“ Господ има безброй верни служители. Като лъчезарни пратеници на Неговата неизчерпаема Любов те пренасят даровете Му до живеещите в царството на материята. От своя страна въплътените на физическото поле индивидуалности, ако съумеят да възрастат у себе си благодарността за тези несекващи блага, се докосват до вечната младост и безсмъртието.

В същата духовна тоналност са и следните препоръки на Учителя Беинса Дуно: „Като ставаш сутрин, да се зарадваш, че ставаш. Да се зарадваш, че посрещаш Слънцето. Благодарни на Бога за главата си. Благодарни на Бога за сърцето си и за тялото си. Като лягате и като ставате, да благодарите.“ Съвременното езотерично познание ни съветва да общуваме с органите и клетките на тялото си като с живи, разумни същества. Когато им отправяме Любов и благодарност, ние ги стимулираме да работят безотказно, съдействаме им да бъдат здрави и напълно функционални. От позициите на тези утвърждения цитираните тук разсъждения на Учителя на ББ в България се отличават със своята непомръкваща актуалност.

Благодарността за всичко е присъща само на духовно извисените индивидуалности. Най-далеч от нея са хората със старозаветен менталитет – те посрещат изпитанията в живота с озлобяване и ожесточаване. При сблъсък с житейските трудности хората с новозаветна мисловна нагласа се разколебават, усъмняват и съблазняват. Праведните се натъжават и наскърбяват. А учениците от окултната Школа се учат, благодарят на Бога и се радват. Защо се радват? – Защото са придобили ново знание, нова духовна сила, нова поука. От преодоляването на бариерите по своя земен път те излизат като правило по-мъдри и по-силни. Благодарността прелива от сърцата им и в мигове на триумфи, и в минути на горест и покруса. Открили Божественото в душата си, те му предоставят възможността да се прояви в пълнота и да засияе с блясък на съвършенството.

Как да благодарим – по задължение или поради осъзнаване на Божието присъствие в живота ни? Нека си отговорим сами на този въпрос.

За какво да благодарим?

1) За това, че Бог ни е сътворил като безсмъртни частици от най-дълбоката Му същина. Обречени да преброждат Вселената в еоните на нейното безкрайно проявление, да съзряват в Духа и да творят добро, нека благодарим на своя Създател, че ни е извикал към живот. Че наш жребий е да станем някога Негови съработници за Общото благо.

2) За това, че сме тук, на тази малка, но прекрасна планета Земя, която е нашият настоящ космически дом, предлагащ ни оптимални условия за нашето духовно израстване. Нека съхраняваме и поддържаме природата ѝ, нека се грижим за нея и я обичаме като своя собствена майка – с всеотдайната благодарност на любещия с Божествена Любов.

3) За това, че сме въплътени в най-съдбоносния момент от развитието на планетата и човечеството. Че имаме уникалния шанс да помогнем на ближните си да осъществят прехода към ново еволюционно стъпало. А заедно с тях – и цялата Земя с всички нейни природни царства.

4) На приятелите – за безкористната им подкрепа и ненакърнима обич. Те са нашето истинско семейство в невидимия свят. Дошли сме заедно тук да си помагаме, да споделяме болките и радостите и да вървим рамо до рамо напред.

5) На враговете – те са нашите най-добри кармични учители. Една езотерична мъдрост гласи: „Никой не е наш приятел или враг, а всички са наши учители!“ Именно онези наши братя и сестри в Духа, които се проявяват като врагове според небесния сценарий, ни съдействат да научаваме най-важните уроци в земното ни битие.

6) За миговете на щастие – толкова редки и така кратки... Те ни разкриват прелестта на духовната ни прародина. Те ни обещава, че мъката на земния живот все пак има край и че някога отново ще се завърнем в обителта на Светлината, от която сме слезли тук, за да направим още една крачка по пътя към Божественото.

7) За часовете на болка и страдание – наш упорит и неизтощим спътник по пътя на живота. Заради пречистващата им мощ, заради придобитото смирение и духовна сила. Заради кристализираната в недрата им велика Мъдрост на личната опитност.

8) За това, че всеки ден имаме възможността да започнем отначало. Дори и да сме затънали до шия в блатото на собствените си слабости, грешки, недостатъци и пороци... Нашият Небесен Баща неизменно ни подава ръка с неизчерпаема милост, безгранично дълготърпение и всеобхватна Любов.

9) За това, че Слънцето изгрява всяка утрин и ни къпе в благодатните си лъчи. И за Месечината, която ни дарява с меката си нощна светлина и превръща безсънието във вдъхновение.

10) За нашия Божествен Учител, Който ни е призовал на работа в епохата на планетарно пресътворение. Няма по-велико благословение от това, да служиш на Небесния Избраник при реализацията на грандиозния План на Всевишния за света! Понеже това е

служение на Бога, в рамките на което ти достигаш онази висота на духовния си ръст, от позициите на която осъзнаваш действителните стойности на съществуващото и прегръщаш навеки Истината за Вселената и за самия себе си...

СТРАДАНИЕТО

„Страданието е път към Любовта.“

„Страданията откриват вътрешния смисъл на живота.“

„Страданието е единственият начин на земята, по който ние можем да познаем Бога.“

„Страданията ще дохождат и ще си отиват, докато човек научи урока си.“

„Страданието трябва да дойде, за да дойде доброто. Доброто трябва да дойде, за да дойде Божието благословение. Божието благословение трябва да дойде, за да дойде Любовта.“

„Страданията са метод за растене. Страданията се превръщат в любов. Чрез страданията душата се извява като любов.“

„В страданията се ражда мисълта, там човек се учи да мисли правилно. Страданията са необходими за човека – те са подтик да мисли. След страданията идва радостта. Тя е награда за работата, която е извършил човек по пътя на страданията.“

„Всички страдания не са нищо друго освен безразборно изразходване на Божествена енергия, която е дадена за вашия живот.“

Учителят Беинса Дуно

Какво е страданието? – Стон на сърцето, вопъл на душата, болка за тялото, несбъднато желание, неудовлетворен порив на плътта, стремление, чийто полет е угаснал в океана на неосъществуемостта... Или нещо друго. Или може би всичко това наедно...

Как да измерим страданието? Как да го преодолеем? Как да се поучим от него? Какво място да му отредим в палитрата на психическия живот?

Къде е началото на страданието и къде свършва то? От какво се поражда и как замира? Ураган, земетръс или мощно вулканично изригване подхранва корените му в нас? Кой е неговият родител? Как да му станем настойник? Как да го отдалечим завинаги от нас?

Колко много въпроси, на които непрестанно търсим отговор, откакто сме се осъзнали като индивидуалности... Самият факт, че не спираме да си ги задаваме, говори най-красноречиво за актуалността на проблема. Да, всеки от нас е познал страданието. И всеки се е борил с него. С променлив успех... И всеки би желал да разбере как да спечели не отделна битка със страданието, а войната. Каквото и да означава това...

Учителят Петър Дънов (Беинса Дуно) е разкрил най-важното от Божественото учение, посветено на страданието. Разнищил е същността и произхода му, извадил е наяве тайните на съдържанието му, дал е прекрасни рецепти за неговото надмогване. В тази лекция ще се опитаме да проследим мислите и заключенията на великия духовен Учител на България и света относно страданието с надеждата да го проумеем по-добре и да използваме скритата му енергия за целите на всемирното Добро.

Според Учителя Беинса Дуно страданието ни води към Любовта. Не човешката, а Божествената Любов. Ако се престрашим да сравним тази Любов с красиво цвете, поникнало на плодородна почва, то безспорно страданието е торът, позволил му да израсте и да разцъфне в цялата си прелест. Тор, използван разумно и навреме.

Следователно трябва много и много да страдаме, за да се научим да любим така, както Бог очаква от нас да го правим. Познаваме болката, която разкъсва сърцето, за да познаем и Любовта, която

го въздига в света на Духа. Второто очевидно не може без първото. Налага се да започнем именно със страданието, за да завършим с онази Любов, за която няма никакви ограничения и чиято мощ разтърсва дълбините на Творението и ражда нови вселени.

Смисълът на живота би останал непостижим за нас, ако не преминем през страданието. Страданието не осмисля живота, а го прави понятен. Не живеем, за да страдаме, а страдаме, за да разберем защо живеем.

И така, препъвайки се и страдайки, напредвайки мъчително крачка по крачка, достигахме до Божественото. Понеже на последната спирка на страданието – там, където завършва това така дълго и горестно пътуване към Истината – стои Той, Властелинът на всичко съществуващо. Неговото най-искрено възжеление е всички ние, Неговите порядъчно непослушни деца, да бъдем щастливи. И ще бъдем! Но след като сме преодолели и последното страдание, след като сме научили и последния земен урок. Тогава, едва тогава – но не и по-рано – ще ни поеме Той в бащината Си любяща прегръдка и ще ни се изяви в Своята неизречима пълнота. Страданието ни е помогнало да Го познаем. А това означава – да станем едно с Него. За Вечността...

В земното училище страданието е строг, но принципен и съвършено справедлив учител и наставник. Той преподава едни от най-важните предмети: „Кротост“, „Послушание“, „Търпение“, „Смирение“, „Помъдряване“, „Самокритичност“, „Правда“ и „Божествена Любов“. За да преминеш в по-горен клас, е необходимо само едно – да си научил уроците си и да вземеш изпитите в края на учебната година. Ако не си го сторил, не ще ти помогнат никакви връзки и ходатайства. Пред страданието такива просто не минават! Или ще учиш както трябва, или си търси друго училище! В нашето, сиреч на нашата планета, условията са такива и не подлежат (поне засега) на промяна.

Страдание – Добро – Божие благословение – Любов.

Такава е последователността на житейските опитности, които следва да усвои, да осмисли и да приложи всеки човек. Градацията е зачената в болка – често непоносима. В детската си възраст тя достига бреговете на космическото Добро, където растат и дават

щедър плод всички добродетели. В зрелите си години тя получава благословението на Всевишния, Който не оставя без последствие нито едно от нейните благородни усилия. А в края на своя път през материалната вселена се слива с Божието сърце, в което не открива нищо друго освен безкрайна, всеобхватна, всеопрощаваща и възвисяваща Любов.

В страданието не просто и не само учим уроци. В него и чрез него израстваме в Духа. В отражението на неговото огледало душата вижда себе си като Любов.

Един действително много голям българин – Радой Ралин (1923-2004), измежду безбройните си блестящи епиграми и сентенции остави и следната: „Отнемат ли ти нещо, започваш да мислиш.“ Страданието като правило отнема душевния ни мир, разкъсва фините фибри на сърцето и затулява с черни облаци слънцето на нашия ден. За по-кратко или по-дълго... Но пък в замяна ни дарява с нещо така ценно – потребността да мислим. Да премисляме отново и отново причините за неговата поява и в обективния самоанализ да ставаме по-мъдри. Ако изгорим страданието в огъня на мъдростта, ще достигнем до правата мисъл. А тя от своя страна ще ни възнагради с неизказаната радост от надмогването на онова дребнаво човече, което се спотайва у всекиго от нас и все ни дърпа надолу. Радостта от полета на свободния дух...

„Всичко е енергия!“ – твърдят Посветените от всички времена. Който живее според космическите закони, спестява и натрупва енергия в изобилие, от чиято позиция може да раздава и на останалите. Който се съпротивлява срещу тези закони – поради невежество или (не дай, Боже!) съзнателно, – прахосва нахалост собствената си безценна енергия и неизбежно започва да деградира. Затова разумно посрещнатото и осмислено страдание се превръща в източник на нов, свеж енергиен заряд. А неразбраното или посрещнато с озлобление страдание изсмуква жизнените сокове и на тялото, и на душата. Енергията на Космоса наистина е безгранична, защото непрестанно се поражда и възобновява от неизтощимия Източник на живота – Бога. Мъдрецът черпи от нея с пълни шепи и предлага на разумните да поемат толкова, колкото могат. Глупакът или духовният слепец я хвърля на свинете – т.е. на собствените си неразумни желания и страсти.

Разглеждайки от всички страни проблема за страданието, Учителят Беинса Дуно установява, че в неговата психологическа основа лежи загубата на нещо, което е скъпо за човека, претърпял тази загуба: „*Страданието произтича от това, че човек е изгубил нещо. Колкото изгубеното е по-ценно, толкова страданието е по-тежко. Най-голямото страдание е смъртта и в туй усамотение ти ще влезеш в новия живот.*“ Репликата на Мировия Учител разкрива и твърде важна информация за смъртта от космическо гледище. Той я сравнява с най-голямото възможно страдание, което би трябвало да свързваме с прехода на душата от един свят в друг, далеч не винаги преминаващ без сътресения, особено за ниско еволюираните в духовно отношение човешки индивидуалности. Усамотението по всяка вероятност е периодът на задължително пречистване на душата след изпитанието на поредния живот в плът на материална планета като Земята. Влизането в новия живот от своя страна в лексиката на великия Посветен би трябвало да означава преминаването на пречистената вече душа в по-извисените зони (подполета) на астралния и менталния свят, където тя при несравнимо по-ясно от земното съзнание събира плодовете от добрите си мисли, чувства и дела през последната инкарнация, анализира с помощта на по-напреднали от нея същества опита от това изпълнение и също с тяхното съдействие подготвя следващото.

Цикличността на всички равнища в Битието е извечен закон на съществуващото, отразен в V херметически принцип – този за ритъма. Правилото е, че страданието предхожда радостта и обратното. Неслучайно за редица човешки постижения заявяваме, че те са „изстрадани“ – т.е. хвърлили сме много сили и време за тяхното осъществяване и в болката на раждането им сме направили желаната крачка напред. Българският Учител на Любовта рисува този процес с прости и ясни думи и добавя към него нещо особено съществено: „*Страданията идват най-първо, а после – най-хубавите неща. Туй, за което човек никога не е мислил, иде на края.*“ От думите му разбираме, че най-голямата радост, най-възвишеното щастие в живота като правило увенчават нашия земен път. Те идат в неговия край, когато сме преминали достойно през всички страдания, теготи и несгоди на материалните ограничения, и поставят точка върху епитафията на нашия живот. В някои случаи те – по

своето съдържание и позитивно въздействие – биха могли да надминат и най-смелите мечти на заслужилия ги човек. Страданието е свързано не само с личната, но и с колективната карма на човека. Познанието за тази твърде сложна взаимнообвързаност би трябвало да ни облекчи при тяхното приемане и преживяване, както и при осмислянето на глобалните процеси във всемирния Живот: *„Ще държиш съзнанието си високо над условията и ще се радваш на страданията толкова, колкото и на радостите. Човек носи не само своите страдания, но и на домашните си, после на народа си, после на всички народи. Някой път страда, за да опита положението на другите. Ще стоиш над страданията. Ще ги наблюдаваш от друго гледище. Ще гледаш как Господ работи. Ангелите, като гледат как човек страда, казват: „Не бой се, едно време и ние имаме твоите страдания, но сега вече не страдаме, сега се радваме“* (Учителят Беинса Дуно).

Страданието ни подтиква да осмисляме и конкретните житейски обстоятелства, и живота си като цяло. Разумното справяне с болките и страданията по земния ни път предхожда изкрystalизирането на нашето предназначение в неговата прекрасна пълнота: *„Философията на живота се състои в това, да дойде човек до онова звено, което свързва и осмисля всички неща в света. Все трябва да се намери човек при някаква мъчнотия, за да се осмислят работите му. Мъчнотията е такова нещо, което събужда в човека мисъл. Ако страданието не предизвиква в човека някаква мисъл, то не е страдание. Под думите „скръб“, „страдание“ аз разбирам само това, при което може да се роди нещо велико. Ако човек скърби и страда дълго време и нищо не се ражда в него, това не е никакво страдание. Само този човек страда, у когото се е родила някаква основна мисъл. При това положение той непременно ще забрави страданието си“* (Учителят Беинса Дуно).

Божествената Мъдрост очаква и изисква от нас да посрещаме страданията не само с разбиране, но и с благодарност. Последната произтича от осъзнаването на окултния факт, че всичко, което се случва в земния ни живот, е за наше добро и че наш дълг е да извлечем от него есенцията на духовно-нравственото развитие и усъвършенстване. Ако се оплакваме от страданието или го проклинаме, само му придаваме допълнителна сила на въздействи-

ето (*“Вие сте изпитали страданието само наполовина. Докато човек роптае, той не е опитал страданието.”*). Да се радваме на страданията в този смисъл означава да ги преработваме в градивен материал на безсмъртната си природа и да се разделяме с тях по най-бързия възможен начин. В противен случай гостуването им при нас би могло да се удължи до болезнено дълъг срок: *„Ако благодарите за страданията, неволята, мъчението, те ще ви напуснат по-скоро, отколкото ако роптаете“* (Учителят Беинса Дуно). Разумният подход към страданията е гаранция за последващите ги блага. Страданието е стъпалото, на което трябва да поставим нозете си, за да сме в състояние да направим следващата стъпка напред и нагоре по духовния Път: *„Нашите страдания са градивен материал за един по-висш живот, който сега се строи. И ако не участваме в страданията, не можем да участваме и в благата. В другия свят всички ваши страдания ще ви посрещнат и ще бъдат ваши ангели. **В страданията човек печели** (курсивът мой – К.З.). Това е Божествен закон. Царството Божие наближава. Бог е, Който трябва да се изяви в света. Има вече едно зазоряване“* (Учителят Беинса Дуно). Зазоряването в лексиката на Учителя на ББ у нас можем да разтълкуваме като поставянето фундамента на Новата Култура на VI коренна раса – главната задача на неговото появяване в земно тяло през втората половина на XIX век в нашата страна.

Според Учителя Беинса Дуно ние имаме нужда от страданията не само за духовното си израстване, но и за поддържането на физическия си живот: *„Страданията са необходими при развиване на органическия живот.“* Ако задълбаваме излишно в издирването причините за конкретно страдание, с нищо не си помагаме. Но ако го приемем със съзнанието, че то ни е пратено от Всевишния за наше добро, тогава наистина имаме полза: *„Не питайте защо ви е дошло едно страдание, но кажете: „Да бъде Волята Божия!“ Така ще придобиете нещо ценно“* (Учителят Беинса Дуно). Така, крачка по крачка, зреият духовно човек, окултният ученик превръща своите страдания в бисери от короната от светлина, която изковава в битката за съвършенство. Неговото отношение към страданието го отличава недвусмислено от останалите земни люде: *„Страданията носят велики блага за човешката*

душа. В страданията човек се учи, облагородява, развива. Всички велики и силни хора в света са били подложени на големи страдания, вследствие на което те се развиват бързо и се отличават от околжаващите“ (Учителят Беинса Дуно). И действително, само онзи, който е надмогнал страданието си ведро и спокойно, който се е поучил от него, можем да наречем благороден. Неговото благородство се дължи на есенцията от Божествена Любов, в която той е трансформирал своите болки и страдания. Тази констатация е в пълно съзвучие и със следните думи на българския Посветен от най-висок ранг: „И великият човек, и обикновеният страдат, но великият страда и се повдига, а обикновеният се ожесточава.“ Към вече изтъкнатото бихме могли да добавим и извода, че величието на един човек в най-висока степен се определя от начина, по който той преминава през страданията.

Страданието е, освен всичко останало, Божий дар, обладаващ колосална вътрешна сила. Да понесеш мъдро едно страдание, означава да станеш по-силен – именно чрез неговия скрит конструктивен заряд: „Всяко едно страдание, ако го анализираш, то ще ти донесе силата, която е скрита в него“ (Учителят Беинса Дуно). Към методите на анализа, отбелязан от Учителя на Любова, следва да прибавим и концентрацията, размишлението и медитацията, отправени към същността и смисъла на страданията. От друга страна, наличието на страдания в нашия живот, и то в такова изобилие, е свидетелство, че нещо не ни достига: „Всички недъзи и страдания, които сега светът има, всеки човек, който страда, това показва, че е пропуснато нещо“ (Учителят Беинса Дуно). Често пъти, не бидейки в състояние да оценим смисъла на едно страдание, ние затъваме в него и го задълбочаваме. В същност повечето от ситуациите в жизнения ни път, които ни причиняват страдания, са предвидени в кармичната ни програма за настоящия земен живот. Те са част от големия урок, който следва да научим през това прераждане. А този голям урок от своя страна е съставен от множество други, по-малки: „Вие се намирате в един свят, където всички неприятности, които ви се случват в живота, са нарочно устроени. Вас ви турят препятствия, за да се научите да работите. **Страданията в живота са разумни препятствия, които Природата поставя на пътя на хората, за да опита**

доколко тяхната разумност е развита (курсивът мой – К.З.). Тя иска да види можете ли да използвате тия препятствия, или не“ (Учителят Беинса Дуно).

Страданието притежава външна (физическа, материална) и вътрешна (невидима, духовна) страна. В основата на неговото възникване лежат причини, породени на умствено и емоционално равнище – съответно в менталния и астралния свят. Дори и когато причинителят на страданието е от материално естество, зад него стоят разумни причини, произхождащи от невидимия свят. Всяко страдание, както свидетелства и Учителят Беинса Дуно, има за крайна цел постигане на баланс у човека като психо-физическо единство: „*Страданието е духовен процес – то представлява най-великото нещо в живота и предизвиква най-голямо раздвижване на силите в човешкия организъм, докато те се уравновесят.*“ В този аспект страданията са истинско благословение за онзи, който успява да проникне в съдържанието и смисъла им: „*Няма по-голямо благо в света от страданията* (курсивът мой – К.З.). *Те са най-голямото благо на Земята. Защо идат страданията? Да ти донесат блага. Докато си на Земята, ще страдаш. Щом напуснеш земния живот, положението ти ще се измени*“ (Учителят Беинса Дуно). Разумното и смирено приемане на страданията спомага за разрешаването на кармичните обвързаности, намалява кармичния товар на пробудения човек: „*Когато хората те бият на Земята, това показва, че една нишка, която те свързва с твоята зла съдба, се скъсва. Ето защо Христос казва: „Ако те ударят от едната страна, обърни и другата.*“ (Учителят Беинса Дуно).

Преходът от човешката форма на Любов, през духовната, към Божествената е дълъг, мъчителен и съпроводен с безчет страдания. („*Никой не може да познае Любовта, докато не мине през големите страдания и изпитания.*“) Но тази последователност на духовните постижения на човека е неизбежна. Тя е и най-полезна за придобиването от негова страна на безценен опит. Постигането на Любовта в нейното Божествено измерение поставя завинаги точка на страданията: „*Човешката любов започва добре, с големи планове, но свършва със страдания. Тези страдания са подготовка за Божествената Любов. Като дойде Любовта, туря се край на страданията; те вече се свършват.* Трябва да изтърпиш деветде-

сет и девет страдания, за да имаш едно благо на Любовта“ (Учителят Беинса Дуно). Затова именно Учителят на ББ в нашата страна е в правото си да заяви: „Онзи, който е минал през голямата скръб, той вече е разбрал Любовта.“ Щом си познал великата Любов, щом живееш в нея, чрез нея и за нея, тогава за страданията вече няма място в живота ти. Ала за да постигнеш този връх на собствената си еволюция, ще страдаш много, ще осмисляш ролята на страданията по своя път и ще благодариш на Всевишния, че ти ги е изпратил, за да те направи по-мъдър: *„Това, което спъва хората, е, че казват: „Не може ли да минем по друг път – без страдания?“ Може и без страдания, но когато има Любов“* (Учителят Беинса Дуно). След тези разсъждения става съвсем ясна и следната констатация на Предвестника на новата планетарна култура: *„Защо страдаш? За да добиеш Любовта. Защо ти е Любовта? За да нямаш страдание.“* Въз основа на този придобит опит, който няма как да бъде заличен – нито във всемирната летопис (Акаша), нито в каузалното тяло на човека, – усвоилият го става несравнимо по-полезен не само за себе си, но и за своите ближни: *„След като изпита човек Любовта, ще отиде да помага на другите хора; той е вече свободен, може да вземе дял от страданието им“* (Учителят Беинса Дуно). В случая Учителят на Любовта има пред вид служението на една велика индивидуалност, която вече е приключила със земния етап от своето духовно развитие и е преминала в кохортата на Свръхчовеците или Учителите на космическата Мъдрост. Всички те са в състояние да поемат върху плещите си част от кармичния товар на възплътените същества, намиращи се на по-ниско стъпало по еволюционната стълбица.

За всекиго от нас според Божия план при всяко земно възплъщение са създадени оптимални условия, за да направим крачка напред по пътя към съвършенството. Или, казано с други думи – да научим уроците, за които сме пратени тук и сега. В този предварително уточнен сценарий (кармичната програма на душата) има място и за страданията. Тяхната роля е особено важна в процеса на земното обучение. Този езотеричен факт е подчертан специално и от българския духовен Учител: *„Бог дава условия на човека, за да учи. Когато той не използва тези условия, идват страданията. Те са изпратени, за да го спасят от по-голямо зло. По този*

начин Провидението иска да предпази човека от някоя глупост. “Когато в живота си извършваме правилен избор – т.е. избор в съответствие с Божия план за света и за самите нас, тогава докосваме щастието. (*“Само когато издържиш страданията правилно, те ще те издигнат на една висота, за да можеш да вървиш по-нататък във Вечния Път.*”) И обратното – при неправилен избор, сиреч при нарушаване на Божиите закони, страдаме. Така именно изкрystalизира в съзнанието ни един от най-меродавните критерии за правилността на прилагането на свободната ни воля: „Радостта идва, когато изпълним Божия закон, а скръбта – когато не го изпълним. Това е мярка, за да познаваме кога го изпълняваме и кога не“ (Учителят Беинса Дуно). Трайността и силата на въздействие на страданието са еквивалентни на трайността и силата на радостта, която ще го замени (*“Дойдете ли до страданието, не искайте времето да се съкрати. Защо? – Защото на всяко страдание отговаря радост. Колкото време трае страданието, толкова време ще трае радостта.*”). Пътят към съвършенството е осеян с неизчислими страдания, но всички те са за наше добро. Когато прекратим прага на Божественото съвършенство, всички страдания мигом ще се трансформират в неземно блаженство: „Докога ще страдате? Докато се усъвършенствате! Докато страданията ви се превърнат в радост“ (Учителят Беинса Дуно). Човешката издръжливост спрямо страданията е показателна за силата на волята, както и за равнището на еволюционно израстване, което сме постигнали: „Човек, който може да издържа страданията, има по-силна воля от този, който може да издържа радостта. Чрез страданията се проверява доколко нервната система е добре организирана. Гениалният не се смущава от тях. Когато някой се ожесточава при страданията, това показва, че едвам сега започва да се развива“ (Учителят Беинса Дуно).

А как на практика да се справяме със страданията? Че сме длъжни да ги посрещаме с разбиране и смирение, това на всички пробудени души е пределно ясно. Но как да разрешим възникналия проблем, пораждащ страданието? Учителят Беинса Дуно отговаря точно и едновременно задълбочено и на този парлив въпрос: „Спрямо страданието не трябва да си пасивен. Като дойде, приеми го тихо и спокойно. Така положението ти ще се уясни и

ти ще извлечеш полза от него. Същевременно активно ще работиш, за да се справиш с него. Додето то трае, ти не изгубваш равновесието и мира си. Ти имаш разумно отношение към него, разбираш вътрешния му смисъл и значение. Така ти ще превърнеш страданието си в хармония.“

Който страда в името на благородна кауза, на висок идеал, излиза от изпитанието си по-силен, по-мъдър, непобедим. Образец и в това отношение е най-възвишеният Учител на Космоса – Христос: *„От страданието не сте опитали. Който е страдал, той е як. Христос казва: „Скръбна е душата Ми до смърт.“ Какво е чувствал Той в Себе Си? Опитайте се да влезете в такова състояние, да преживеете това, което Той е преживял. Силни са били Неговите преживявания! Да минеш през едно положение, без да си виновен, и да свършиш живота си като виновен, без да се оправдаваш. Това е характер. Това е посвещение“* (Учителят Беинса Дуно). В този ред на мисли осъзнаването целта на страданията свидетелства за висотата на служението на преданоотдадения на Божието дело: *„Щом страдате, от невидимия свят са ви намерили достойни за известна служба и са ви я поверили“* (Учителят Беинса Дуно).

Страданието няма да бъде неизменен спътник в еволюционния възход на земното човечество. Щом като изпълни ролята си за духовното израстване на хората, то ще ги напусне завинаги. Това ще стане окончателно при утвърждаването на VI коренна раса на нашата планета: *„Страданията, през които човечеството минава, са временни, те са илюзии на временния живот. Няма страдания, които да засягат изцяло човечеството. Външно човек може да бъде ограничен, но в душата си да е свободен“* (Учителят Беинса Дуно). Последното изречение от тази реплика на Мировия Учител доказва, че външните ограничения са валидни само за тялото, но не и за душата. Човек може да бъде в окови, но ако духът му достига Божия Престол, той вече е постигнал своята свобода за вечността. Учителят на ББ в България твърди, че в противоречията е заложен огромен потенциал за духовно-нравственото развитие на човека. Разумният разрешава мъдро противоречията и извлича несравнима полза от тях, докато неразумният се оплита в тях и неизбежно страда. Страданията съществуват, не за да се опитваме всячески да

ги избягваме, а за да ни научат на нещо, което ще ни проправи нови пътеки към утрешния ден и ще ни донесе искрена, духовна радост: „Живот без противоречия няма. Хармоничният живот е едно стъпало по-високо над живота на страданията и скърбите. Щом разбираме смисъла на страданията и на радостите, ние ставаме силни. Тогава иде другото положение. Който е разбрал какво е страдание и какво е радост, той е силен и двете ще ги впрегне на работа. Това са две сили, това е поляризиране. А вие според вашите схващания искате да избягате от страданията. Като избягате от страданията, ще се лишите и от радостите. Който бяга от страданията, изгубва и радостта. И всеки, който търси страданието, намира радостта. А който търси само радостта, намира страданието. Отглеждайте страданието, за да намерите радостта. Ако така не мислите, вие ще бъдете хора, които са по-близо до света на животните“ (Учителят Бейнса Дуно).

Когато човек върви последователно по духовния Път, в него постепенно се развива особено изострена чувствителност. Тя е в сила и за външните въздействия, и за неговия душевен живот. („Страданията, особено при духовните хора, се дължат на тяхната чрезмерна чувствителност, на това, че етерният, астралният двойник излиза повече, отколкото трябва, навън, вследствие на това приема повече впечатления и, разбира се, страда повече.“) Ако човекът не е достатъчно укрепнал в психическо отношение, той става лесно раним и твърде уязвим за отрицателните фактори на средата. Човекът със силен и кален дух – обратно, успява да пресее зърното от плявата при всяка житейска ситуация. Нищо извън него не е в състояние да го нарани. Изпитанията и трудностите само го правят още по-силен и целеустремен. Той превръща своите страдания в отговори на най-важните въпроси на Битието: „Страданията правят човека чувствителен, а пък чувствителността е необходима за възприемане и разбиране на любовта. Страданието развива корените на любовта, а радостта развива клоните на любовта. Хората искат живот без страдание. Това е дребен живот, то е безсмислен живот, защото страданията са причина да се разрешат големите въпроси. В страданията се разрешават въпросите и се каляват чувствата“ (Учителят Бейнса Дуно). И по този начин онзи, който е преминал достойно през неизбежните

страдания, култивира ценни добродетели. Непозналият страданиято пък плаща данък на първичност и грубост: „Човек, който не е страдал, е груб, а който е страдал, има нежност, мекота, мило-сърдие“ (Учителят Беинса Дуно).

Страданиято стои в тясна връзка с грешките, които правим на всяка крачка в живота си. Нищо лошо и фатално няма в тях – важното е да се учим от последствията им и да се стараем да не ги повтаряме. Некоригираните в настоящето грешки са отровни семена за бъдещето. Учителят Беинса Дуно ни поучава как да посрещаме грешките в ежедневието и как да разглеждаме страданията, произтичащи от тях: „Като направиш някоя погрешка, ти не трябва да бягаши, но ще се спреш и ще я поправиш. В същност страданията не са нещо реално. Огледаш се в огледалото – образът реален ли е? Можеш ли да го хванеш? Той е отражение. Реалния човек ще намериш, като издигнеш перпендикуляр от образа.“ На друго място в учението си Посветеният от най-висок ранг доразвива горните разсъждения: „Страданията на съвременните хора са фиктивни, те са страдания насън, в тях няма нищо реално.“

В своето Слово великият Учител на България и планетата отделя специално място на правилната мисъл (наречена от него „права“). Тя според него лежи в основата на всички духовни постижения. Да имаш правилна мисъл, означава да си надмогнал страданията още в зародиш. И обратното – ако не си я култивирал като тенденция във вътрешния си живот, ще страдаш и ще бъдеш нещастен: „Страданията, които съществуват в сегашния живот, се дължат на това, че ние не мислим. ...Единствената причина за нещастията в живота е неправилното мислене на хората.“

Човек страда най-много поради своята обвързаност с материята. Сиреч – когато плаща данък заради угаждането на телесната си природа, а не на духовната. Учителят на ББ у нас разкрива окултната картина на този най-труден за преодоляване източник на страдания: „Днес хората страдат и боледуват, защото много връзки ги държат за земята. Ако погледнете човек с око на ясно-видец, ще забележите, че той е обвързан с хиляди нишки – някои единични, някои двойни. Пожелае ли да се издигне нагоре, веднага нишките го дърпат надолу. Всяко теглене му причинява болка,

затова трябва да си намери опитен, вец лекар, който да знае как да прерязва тия нишки.“ Ролята на „опитен, вец лекар“ може да изиграе както външно лице – духовен Учител и наставник, така и собствената желязна дисциплина и самоконтрол на търсещия по духовния Път. Окултният ученик знае как да се отнася към материалното начало в живота. Той умее да извлича най-доброто от неговия потенциал. На езотеричен език това се нарича „организиране на материята“: „Неорганизираната материя създава работа. Трябва да се работи. Трябва да има нещо, което да се организира. Защото в света новите идеи трябва да се приемат. В съвременния свят всички страдате, понеже сте пълни с неорганизирани идеи“ (Учителят Беинса Дуно).

Друг постоянен извор на страдания е човешката алчност за притежания. Който не е съумял да я преодолее, няма право да се нарича „духовен човек“: „Страданията, които съвременните хора преживяват, се дължат на тяхната лакомия. Страданията показват, че всеки човек е взел от блага повече, отколкото му трябва“ (Учителят Беинса Дуно). В корените на алчността и лакомията се спотайват вечно неудовлетворените човешки желания. Ненапразно друг велик Посветен – Буда, свързва именно с надмогването на желанията постигането на нирвана (от санскрит – „затихване“, „устойчив ум“). Взаимозависимостта между броя и интензивността на желанията и последващите ги страдания според българския духовен Учител е право пропорционална: „Колкото по-големи и повече са желанията, толкова по-големи са и страданията. ...Съвременните хора се оплакват от неразположение на духа, от изтощаване, от нервност. Коя е причината за тези състояния? Многобройните им желания. Те имат много желания, а малко почва. За да израсне, да даде плод, растението се нуждае от земя.“

Който вярва искрено в Бога, се оставя изцяло в Неговите ръце. Това далеч не означава пасивност, а, напротив – активна работа за осъществяване на Божия Промисъл за човешкия род и конкретната личност. Ако, обаче, се уповаваме не на Твореца, а на творението – макар и на разумната му част, – тогава няма как да избегнем страданието: „Ние страдаме и се уповаваме на хора, които са като нас изменчиви“ (Учителят Беинса Дуно). Само

Всевишният е винаги постоянен, без всякаква промяна – затова и следва да Му гласуваме пълно, безусловно доверие. Докато вървим по пътя на усъвършенстването, ние, хората, във всеки един момент сме подвластни на външни влияния, т.е. изменчиви и несигурни сме – и към самите себе си, и към околните.

Една от главните причини за човешките страдания е отношението на повечето хора към животинското царство. В негово лице те съзират единствено източник за задоволяване на потребността си от храна. Човек, който не обича животните, не може да обича и хората. Както е готов да причини болка или да отнеме живота на някое невинно животно, по същия начин – при определени обстоятелства – той би могъл да се отнесе и към своя ближен. Ето обяснението на Учителя Беинса Дуно в тази насока: „От това, че се колят безразборно животните за ядене, в астралния свят настава голяма бъркотия, разбърква се цялата атмосфера, а ние при това положение искаме да бъдем здрави. За тази несправедливост, че отнемате живота им, още дълго, дълго ще страдаме.“ И още: „Питате: на какво се дължат нещастията в живота ни? Една от съществениите причини за това е безразборното изстребване на млекопитаещите, на безразборното убиване на хора. Когато душите на убитите отидат в астралния свят, те внасят условия за нервни болести и разстройства между хората. Убитият разбойник се движи свободно между слабохарактерните хора и им внушава чувство за отмъщение.“ Точно затова от гледна точка на духовно-езотеричното познание смъртната присъда е недопустима. Колкото и усилия да ни струва, длъжни сме да се опитаме да превъзпитаем и най-закоравелия престъпник, вместо да го екзекутираме и да му предоставим свободата на действие от най-ниските астрални подполета.

Учителят Беинса Дуно различава три вида страдания: на ума, на сърцето и на волята. Те биват причинени от неправилно отношение към физическия, емоционалния и душевния живот на човека: „В стомаха не трябва да приемате всякаква храна, а такава, каквато е необходима за целия организъм. В ума не трябва да се праща каква да е мисъл, а само мисъл, която е за общото благо. И в сърцето не трябва да се праща каква да е чувство, а само такава, каквото е необходимо за общото благо. Вие сега, като

не разбирате това, си създавате ненужни страдания. Страданията могат да бъдат умствени, сърдечни и на волята. Една лоша постъпка ще произведе във волята същата дисхармония, както една лоша мисъл в ума. “Когато подходът ни към страданието отговаря на менталитета на старозаветния човек, то се задълбочава и се трансформира в мъчение: „Има разлика между мъчение и страдание. Когато при страданието се ожесточаваши и обезкуражаваши, то се превръща в мъчение“ (Учителят Беинса Дуно). Ако ли пък в основата на страданието лежи благородна подбуда, то съдейства за еволюционното израстване на понеслия го достойно човек: „По някой път човек страда по причина на това, че помага на другите. Тези са висшият род страдания. Носиш погрешките на другите и знаеш, че ги носиш. Това е помощ. А друг път на никого не носиш погрешките и страдаш. Тогава е тежко“ (Учителят Беинса Дуно). Най-яркият образец на висшия род страдания в човешката история е кръстната жертва на Голгота на Исус Христос, Който пое на плещите Си цялата планетарна карма, т.е. съвкупността от всички погрешки на хората за всички времена. Такова възвишено до небесата страдание наричаме „саможертва“.

Окултният ученик е достигнал до правилно, положително отношение към страданията. Той посреща всички изпитания в живота с гордо вдигнато чело, учи се от тях и им се радва. Извор на радостта му е осъзнаването, че посредством тях придобива ново знание, нова поука, нова духовна сила. Той знае, че страданието ще изчезне на определен етап от еволюцията на земното човечество. Понастоящем то не просто е необходимо, то е задължително за изпълнението на Божия план за планетата Земя. В подобно направление са разясненията на Учителя на ББ в нашата страна: „Ученикът трябва с радост да посреща страданията и да се радва, защото от тях ще научи нещо Добро. Разбере ли тъй страданията, той ще се подмлади. Човечеството само в една фаза на своето развитие минава през областта на страданията. Те каляват нервната система, за да издържи новата Светлина, която ще дойде.“ Именно в страданията вървящият по пътеката на окултното ученичество калява и изгражда своя характер. Негов неизменен и светъл пример е Христос, а могъща опора – Божествената Любов. Наградата, която го очаква в апогея на духовния хори-

зонт, носи името „безсмъртие“: „Ученикът трябва да се кали в страданията, за да придобие характер, който да устои на смъртта. Мислено преживей страданията на Христа; тогава ще се калиш в тях. При страданията ученикът дълбоко в себе си живее в радостта. – Защото обича и знае, че има Един, Който го обича. Никой не може да понесе страданията, ако няма Любов!“ (Учителят Беинса Дуно).

Да бъдеш окултен ученик, освен всичко останало, означава, че обладаваш максимално точно самонаблюдение и строг самоконтрол. Вътрешният ти глас е твоят най-верен водач по житейските друми. Не е нужно някой извън теб да ти казва кое е истина и кое – не, кога си постъпил правилно и кога си сгрешил. Равнището на самоосъзнаването на ученика от окултната Школа граничи с пълното разгръщане на Божественото у него: „*Най-строгият съдия е вътре в самия човек. Най-голямото страдание, което съществува за един ученик, е, когато той съзнава, че не е направил това, което Бог му е казал*“ (Учителят Беинса Дуно). Връхната точка в самоосъзнаването на окултния ученик довежда до състояние, което би било парадоксално за средно и ниско еволюираните хора – той обиква страданието. Разбира се, не става дума за външната му форма, а за благоприятните последици от разумното му надмогване. По този начин духовният ръст на ученика бива определен в най-висока степен от неговото отношение към изпитанията и страданията в земния живот: „*Страданието на земята е най-великото нещо за ученика. Защото чрез него той научава най-добрите уроци. В страданието ученикът се повдига. В страданието се пробужда съзнанието*“ (Учителят Беинса Дуно). Правилното отношение към страданията, според Учителя на Новото време, въвежда окултния ученик в чертозите на Божествената Истина: „*Щом ученикът разбере правилно страданията, той ще научи Истината.*“ А Истината, както е известно от езотеричното познание, е венецът на всички усилия по духовния Път.

Мярката на ученика относно страданията не е тяхното количество и трудностите, които носят със себе си, а уроците, които е усвоил от тях: „*Няма да питат ученика колко страдания е минал, но какво е научил от тях*“ (Учителят Беинса Дуно). Веднъж разбрал смисъла на страданията, ученикът, от една страна, благо-

дари за тях на Бога, а, от друга страна, у него започва да възраства готовността да помага на онези същества, които все още са безнадеждно затънали в блатото на страданията. Тази форма на активно съпричастие към съдбата на по-малките в духовен план братя и сестри е наречена „състрадание“ от Мировия Учител Буда. Българският Учител на Любовта Петър Дънов (Беинса Дуно) разкрива този процес на трансформация в съзнанието на окултния ученик по следния начин: *„Който се мъчи, той трябва да счита мъчението за една привилегия. Първото нещо, което ще почувствате, когато ще започнете да слизате в дъното на мъчението, е една тишина. Тя ще прониква в душата на всяко страдащо същество и то ще започне да разбира колко голямо е страданието и ще си каже: „Колко криво съм мислил досега!“ У вас ще се събуди едно съжаление към всички същества, които се мъчат, и ще пожелаете от това място, дето сте паднали, дето стоите, да започнете да повдигате другите същества нагоре или поне да им облекчите мъченията. Онзи, който не е разбрал мъчението, той туря другите хора под краката си, качва се върху тях и казва: „Слез долу, аз ще възляза нагоре!“ Учението, което Христос е учил, е да почувстваш, че всички същества се мъчат. Това разбира великото християнство.“*

Окултният ученик би трябвало да различава и източника на страданията. Подобна ориентация би била от значителна полза за неговия подход към решаване на проблема, предизвикал страданието: *„Има страдания, които се причиняват от същества, които седят по-ниско от човека. Страдание, което ожесточава човека, е от по-ниско същество. А пък има страдания, които се причиняват от по-висши същества“* (Учителят Беинса Дуно). В своето разгръщане страданието достига до граница, отвъд която то не може да премине, запазвайки същността и съдържанието си. Пресече ли я, то се превръща – според българския духовен Учител – в движение: *„За всяко едно страдание има предел. Щом отmine, то се превръща в движение. Защото там, дето има движение в Природата, страданията изчезват. Спре ли движението, има страдания. Затова човек се дразни, когато се спъва движението му. Направете опит с най-спокойния човек, който си върви по пътя. Ако го спрете внезапно, той се дразни. У него се заражда едно неприязнено чувство.“*

В извънредно напрегнатата епоха, в която живеем, съпроводена с небивала интензивност на всички процеси в обществения живот, нервното напрежение е достигнало своя връх. Потребността да решаваме непрекъснато от важни по-важни задачи на множество равнища в своето ежедневие, както и неизбежният провал спрямо някои от тях, довеждат съвременника ни до почти непрестанен стрес. А стресът означава душевно страдание и невъзможност за пълноценна изява на човека. Съветът на Учителя Беинса Дуно в тази насока е: *„За да се продължи животът, необходимо е сегашните страдания да се намалят. Ние страдаме чрезмерно, с което разрушаваме своята нервна система.“* Изходът в съответствие с проповедта на същия велик Учител е в разумния, природосъобразен начин на живот. За последния той е дал безчет норми и правила, които в своята съвкупност осигуряват физическото и психическото здраве на личността.

Страданието е път към Божествената Мъдрост.

В заключение нека се върнем отново към въпросите, които поставихме в началото на настоящото изложение, и да се опитаме да им отговорим въз основа на всичко, представено дотук като Мъдрост на един велик Посветен:

1) Какво е страданието? – Изпитание и урок от невидимия свят, който има за цел да ни направи по-силни и по-добри.

2) Как да измерим страданието? – С мярката на Божествената Мъдрост, която изисква от нас да го посрещнем смирено и да извлечем най-доброто от него.

3) Как да преодолеем страданието? – Със спокойствие и търпение, с активна работа върху себе си и върху обстоятелствата, които са го предизвикали.

4) Как да се поучим от страданието? – Като проникнем до най-дълбоката му същност и разберем на какво точно невидимият свят е искал да ни научи чрез него.

5) Какво място да отредим на страданието в палитрата на психическия живот? – Място на верен другар, който ни разкрива слабостите и грешките и ни помага да различаваме доброто от злото, истината от неистината, светлината от мрака.

6) Къде е началото на страданието и къде свършва то? – Началото му е в нарушаването на някой от Божиите закони – в сегашния или в минал живот. А краят му е в научаването на урока, който то иде да ни преподаде.

7) От какво се поражда страданието и как замира? – То се поражда от обективното действие на космическите закони, а замира, след като е изпълнило предназначението си.

8) Какво подхранва корените на страданието у нас? – Духовната незрелост.

9) Кой е родителят на страданието? – Неизбежните грешки, които допускаме по пътя към съвършенството.

10) Как да станем настойник на страданието? – Като овладеем причините, които са го породили, и непрестанно се променяме и израстваме духовно към по-добро.

11) Как да отдалечим страданието завинаги от нас? – Като извървим докрай пътя на посвещенията.

Страданието, както вече стана ясно, е временно явление за хората в света на материята. При глобалния преход на земното човечество – и по-точно на онези от него, които са подготвени за това – към по-високо еволюционно стъпало, в периода на разцвет на VI коренна раса върху нашата планета, страданието ще стане излишно. Пред новия човек – пробуден и максимално духовно осъзнат – ще се разкрият постепенно хоризонтите на развитие и разгръщане на неговия потенциал, за което в момента само бихме могли да мечтаем. Ала такъв е Божият План за нас. И той ще бъде осъществен в пълнота. Амин!

ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ ЗА СЪВРЕМЕННАТА МЛАДЕЖ

Ние, хората от така наречената „средна възраст“, сме длъжници към българската младеж. Длъжници сме спрямо младите хора на България, понеже в съдбоносното време, в което живеем, не сме направили всичко, за да им помогнем да се ориентират по-добре в твърде сложната обществена ситуация. Не сме споделили – докрай и с безпощадна искреност и самокритичност – собствения си житейски опит, грешките и сполуките, идеалите и копнежите, разочарованията и провалите си. Не сме погледнали достатъчно прозорливо в бъдещето, за да открием в него пътека не само за себе си и своето поколение, но и за тях – нашата единствена надежда за утрешния ден. И на родината, и на света.

Длъжници сме и такива ще останем, ако не кажем на момчетата и момичетата от нашата кръв цялата истина: за себе си и за света, в който живеем. А това е свят на лъжовност, в който купища заместители и откровени фалшификати са обявени за скъпоценности от най-висока проба. Свят, в който всичко се купува и продава според пазарната цена. Дори и човешката съвест...

В състояние ли сме да предпазим нашата младеж от сурогатите на упадъчната масова култура, която залива като мръсна вълна цялата планета? Масовата култура – рожба на високо цивилизования и интелектуално извисен западен социален модел, – която се крепи (и то доста здраво!) върху два солидни стълба: насилието и разюзданата сексуалност. Как да обясним на нашите деца, че човешкото общество не би могло да се гради върху такива измамни опори? Че стъпването върху тях не води нагоре, а надолу? И че с всяка крачка опасната близост до пропастта на падението става все по-реална...

Ще ни разберат ли младите хора на България, ако се поставяме да им обясним, че музиката, която слушат, разрушава не само слуха, но и душата им? Че филмите, които гледат, са само сянка

на истината? Че алкохолът и цигарите не предлагат сигурност и не демонстрират зрелост, а са утеха за неосъществени мечти? Че в бездната на наркоманията се свлича дори и безсмъртното начало у човека? Че властта и славата са ден до пладне и обикновено се заплащат според тарифата на непростимите компромиси? Че върховете в кариерата не са доказателство за действителното качество на човека? Че най-важното на тази земя не са притежанията, а творческият устрем и съхраненото достойнство?

Как да ги убедим във всичко това, след като те гледат поредния вариант на „Биг брадър“, от който им става пределно ясно, че на този свят всичко може да се направи за пари. ВСИЧКО!

Как да ги приобщим към истините, които сме прегърнали след извървения път на познанието и мъчителна битка срещу собствените си слабости, след като от всички страни ни залива лавината на лъжата? – Новоизлюпени в преходния период политици (страдащи от неизлечимата мания за незаменимост), лидери на всякакви организации (включително фантоми с неустановен произход), общественици и купени журналисти, гласовити моралисти и хора с тежки досиета, търговци на стоки и на нравствени стойности, зле прикрити лицемери и безскрупулно открити вулгаризатори, духовници без призвание и манипулатори по призвание, перачи на народни пари и блюдолизци до трапезата на новобогаташите... Всички те вкупом ни убеждават колко справедлив е светът на нищетата – материална и духовна, – в който живеем, колко закономерно е те да благоденстват за наша сметка, колко нормално е да гледаме и да слушаме всекидневни новини за престъпления, изгаряща човешка болка, разорения и всякакви други бедствия... Тези царе на лъжата се опитват всячески да ни внушат, че не само не бива да страдаме, но и на колене трябва да паднем пред тях за всички „благодения“, с които ни обсипват.

И когато ние сведем очи в безпомощно примирение пред цялата наглост на властимащите и дръзката пасмина техни глашатаи и добре платени слуги, свивайки тихо рамене в неизразим гняв и диво безсилие, тогава погледите на младите момчета и момичета се впиват като оси в гърбовете ни. Те не могат да ни вярват, докато ние с робско бездушие носим на плещите си товара на лъжата. И са прави!

Нерядко по улиците чувам разговори на млади хора, които с единия крак са вече извън България. При първа възможност ще заминат за чужбина да работят или да учат. Повечето от тях – всъщност почти всички – няма да се завърнат. И най-елементарното сравнение с обстановката в страните, където отиват (а това са общества с превъзходна вътрешна организация, образцов ред и чистота, при стриктно спазване на законите), не е в полза на отечеството. За какво да се връщат в хаоса, мръсотията, шумотевицата и блатото на ниските страсти?! При липса на каквато и да било гаранция за реализация тук и сега... Те са по-умни от нас и знаят, че нищо в живота не се повтаря, а най-вече – младостта. И никой не може да ги обвинява, че търсят щастието си навън. Всеки се ражда със свещеното право да го търси и открива там, където намери за добре. В нашата страна то е част от илюзията, с която упорито ни хранят вече толкова време. Не ми е известен случай на оцеляване след подобна диета...

Вече повече от двадесет години България се е превърнала в една огромна говорилня. Всеки, по всяко време и на всяко място, и по всякакъв повод дърдори ли дърдори. Вярно е – вече можем да кажем всичко и за всекиго. Не е като през тоталитарния период, когато такова безумие се заплащаше с продължителна ваканция в Белене или дори директна среща с някого от класиците на марксизма-ленинизма (т.е. с летален изход). Всеки си говори каквото си иска. И никой не го слуша...

Нямаме право да задържаме младите хора на България тук, където те не съзират перспективи пред себе си. Ще изстрадваме всяко тяхно заминаване, ще се радваме на успехите им по чужди земи и тайно ще си мечтаем да си дойдат. Ала преди да се обречем на безутешната болка от раздялата, преди да ги призовем да влеят наученото и усвоеното в родната мелница на създанието, наш дълг е да сторим нещо за собствената си страна. Да я направим привлекателна за поколенията след нас.

От дълги години работя със студенти и изпитвам истинска душевна наслада, когато откривам сред тях личности с благородна нагласа и висок жизнен идеал. Уверявам ви – те никак не са малко! Удоволствие е да споделиш с тях знание и личен опит. Радост е да наблюдаваш сериозното им отношение към изпитанията на бити-

ето и упованието им в идеали, далеч надхвърлящи земните измерения. Те живеят, трудят се и изразват по своя път, водени от вяра в една висша справедливост и Любов.

Затова намирам сили да се обърна към техните връстници и да им кажа: винаги и за всичко има изход! Не унивайте! Не вярвайте на лъжците и мошениците, които извращават истините за живота! Те ще си отидат, а вие ще останете. Утрешният ден на България и света е ваш.

И най-вече – не вярвайте на онези, които се стараят до изнемога да ви убедят, че всичко на този свят се купува, че човек може да направи всичко за пари. Те утре ще се опитат да купят и вас. И не за ваше добро, а за своето.

Не им вярвайте, че животът е състезание или бойно поле. Той е само едно голямо училище, в което всички сме ученици от различни класове.

Великият поет, мислител и философ Йохан Волфганг фон Гьоте заявява: „Ако изгубиш богатство – нищо не си загубил. Ако изгубиш имот – малко си загубил. Ако изгубиш чест – всичко си загубил.“

Скъпи приятели, истината не е във видимите неща, а в невидимите.

Познавам твърде богати хора и между тях няма нито един щастлив. Задоволен – да. Но не и щастлив. Задоволена е свинята, когато се наплюска и започне да се въргала в кочината. Щастлив е човекът, у когото се е пробудил творецът и който умее да създава блага – за ближните и за себе си.

В дни на безпътица и лъжа, на мрак и бездуховност, каквито са нашите, би трябвало да потърсим пламъчето на Истината. Да го вземем в шепата, да го разпалим и пренесем навред, според силите си. И доколкото сме прогледнали в тъмното, да помогнем и на другите да открият вярната пътека към бъдното.

Това, което най-много липсва на българската младеж (а и на световната), е един висок жизнен идеал. Той не се дава наготово. Трябва да се потрудиш и първо да дадеш нещо от себе си, за да го получиш и съхраниш, а после – и да го следваш.

Такъв идеал предлагат великите духовни учения. Всички те са изпитвани и проверявани безброй пъти през вековете. Всички

те – и древните, и съвременните –заслужават доверието на своите последователи. Всички те са родили плодове на духа в сърцата на приелите ги с вяра и упование.

Мощна и благодатна е духовната традиция по българските земи! От епохата на ненадминатия певец, цар и първожрец Орфей, през славните подвизи на светите Братя Константин-Кирил Философ и Методий и обгърнатата в мистериозност фигура на предводителя на богомилството Боян Магът, та до наши дни. След класацията „Великите българи“ (2007 г.) нашите сънародници вече по-добре познават духовно-културното наследство на българския духовен Учител с планетарна мисия Петър Константинов Дънов (12.07.1864-27.12.1944), познат и с духовното си име Беинса Дуно. Позволете ми да почерпя от богатството на неговото Слово, за да го предложа на съвременната младеж.

Учителят Беинса Дуно е изградил завършена система за здравословен и пълноценен живот. Тя е стъпила върху основите на логически свързани и взаимно допълващи се принципи, методи и средства. Тук ще цитирам само четири от правилата, които – ако бъдат осмислени и спазвани – ще допринесат определена полза и за тялото, и за духа ни. Те са валидни за всички хора, за всякаква възраст, но ги предлагам специално на вниманието на младежите.

Правилно да мислим, правилно да дишаме, правилно да се храним, правилно да работим.

Нека да ги разгледаме поотделно.

1) Правилната мисъл.

Учителят Беинса Дуно я нарича „права“. Тя е плод на адекватното, целесъобразно, логически издържано и позитивно мотивирано мислене. Правилната мисъл е израз на мъдрост, надминаваща човешката. Тя е не само най-вярната за дадената конкретна ситуация, но и от гледна точка на цялостното духовно развитие на човека.

Всяка правилна мисъл е проява на висшата безсмъртна природа у нас.

В биологически (материален) смисъл човек е това, с което се храни. В духовен смисъл човек е това, което мисли.

Правилното мислене изгражда личността като творец, като създател на новото, прогресивното в света.

Най-великата, най-мощната сила в Космоса е мисълта. Чрез нея можем да създадем както своя рай, така и своя ад още тук, на земята. Цялата Вселена представлява една възплътена, една материализирана мисъл на Твореца, Когото вярващите хора наричат „Бог“.

Когато мисълта бива насочвана от мъдрост, когато е изпълнена с любов, когато нейна опора е истината, тогава тя – мисълта – е способна да твори чудеса.

Правилната мисъл прави човека недосегаем спрямо злото. Освен че той самият става неспособен да извършва зло, то не може да го засегне.

Правилната мисъл съдейства за разгръщането на вътрешния потенциал на човека. Тя му осигурява свобода в нашия свят на толкова бариери и ограничения.

2) Правилното дишане.

Освен чрез храната ние набавяме нужната за съществуването си енергия и чрез дишането. Има и трети източник – специфични космически енергии, които обаче няма да разглеждаме тук.

Както е известно от модерната наука, дишането е основен жизнен процес, посредством който бива доставян кислород за окислителните процеси в организма и, в крайна сметка, се поддържа неговото (на организма) правилно функциониране.

Древната мъдрост на Изтока е разработила още преди хилядолетия стройна система за правилно дишане. Индийските духовни Учители, посветените в системата „Йога“ са я нарекли „пранаяма“ (от санскритското понятие „прана“ – първоначална жизнена енергия, която се съдържа във въздуха). Векове преди християнската ера индийците са усвоили множество дихателни упражнения, чрез които постигат цялостно подобряване на здравословното си състояние, включително и значително дълголетие. Една от духовните практики, които предлагат комплекс от подобни упражнения с доказана стойност, е Хатха-йога.

Голяма част от здравословните ни проблеми възникват поради неправилното ни дишане – плитко, непълноценно. И обратното – повечето заболявания могат да бъдат излекувани чрез правилно дишане. Сиреч – чрез целесъобразно приемане на жизнените енергии от въздуха.

Простичък пример: ако изпитвате някакво неразположение или получите криза, направете девет дълбоки вдишвания. Веднага ще получите облекчение.

3) Правилното хранене.

Храненето е от изключително значение и за физическото, и за душевното здраве на човека. Преди всичко останало трябва да се научим именно да се храним правилно. От всички същества на нашата планета за жалост точно човекът – засега! – се храни най-погрешно.

Учителят Беинса Дуно излага няколко важни препоръки за здравословно хранене:

- Решително предпочитание на вегетарианската храна пред месната.
- Храната да е чиста и прясна.
- Никакви консерви.
- По-добре да се пие вода, отколкото каквито и да е напитки.
- Да не се смесват безразборно храните (т.нар. разделно хранене).
- Никога да не се преяжда.
- Осигуряване разнообразие на храните.
- Да не се консумират ферментирани храни и напитки.
- Предимство за суровите пред готвените храни.
- Да приемаме храна само след изгрев и преди залез слънце.

До наше време човечеството е употребявало и употребява предимно тестени, месни и млечни храни и по-малко растителни. Навлизаме в епоха, когато превес постепенно ще придобият растителните – плодове, зеленчуци и ядки.

В по-далечното бъдеще човекът вече няма да се нуждае от веществена храна, а ще приема в чист вид енергиите от Космоса. На някои това им изглежда неосъществима утопия, но има живи примери за подобно поддържане на жизнените процеси – например, хора, които се хранят само със слънчева енергия.

Ала тъй като тази перспектива е още твърде далечна, нека засега да се концентрираме върху правилното хранене с наличните днес хранителни продукти. Към предоставеното от Учителя Беинса Дуно ще добавим още няколко съвета:

- да се храним с пълна концентрация и благодарност за това, че и днес имаме „насыщния си хляб“;
- да се храним, само когато сме напълно спокойни, освободени от напрежението и грижите на ежедневието;
- да не забравяме, че начинът на хранене говори недвусмислено за общата ни култура и равнище на интелигентност.

Според Учителя Беинса Дуно най-добрата храна са плодовете. Те спомагат за пречистването както на тялото, така и на мислите и чувствата на човека.

В основата на здравословното хранене лежи **вегетарианството**. Месната храна е най-нездравословна не само поради ярко изразената си токсичност, но и заради крайно отрицателната енергия, натрупана в нея при отнемането на живота на съществата, които служат за храна на месоядците.

4) Правилната работа.

В случая разглеждаме понятието „работа“ в максимално широк смисъл – като всичко, което вършим.

Учителят Беинса Дуно разглежда три стадия в отношението на човека към това, което върши. Във възходящ ред те са: мъчение, труд и работа.

За мъчение говорим тогава, когато човек върши нещо по принуда. Например, трудът на робите – през робовладелския обществено-икономически строй, до премахването на робството след Гражданската война в САЩ, та до XX век.

За труд става дума, когато човек върши нещо за пари – например, за да изхранва себе си и/или семейството си. Това е т. нар. икономическа принуда. Характерна е най-вече за капиталистическата обществена система, но остава в сила и в наши дни. Всеки от нас е запознат със западното филмово изкуство и знае какво изпитва онзи от героите, когато по някаква причина изгуби работата си.

Работата в тесния смисъл на думата е това действие на човека, когато той – независимо какво извършва – дава най-доброто от себе си. Независимо дали мете тротоара или пренася торби с цимент, седи зад бюрото и натиска клавишите на компютъра или продава зеленчуци на пазара, или пък решава интегрални уравнения, осъзнатият за стойността на своите усилия човек винаги е напълно концентриран в извършването и се стреми да даде максимума на възможностите си. Учителят Беинса Дуно е формулирал това отношение на личността по следния начин: „*Върши всичко така, сякаш го вършиш за Бога!*“.

Това са четирите простички рецепти, които учението на Бялото братство в редакцията на Учителя Беинса Дуно предлага на всички хора, включително и на младото поколение, за постигане на пълноценно и здравословно съществуване. Разбира се, има и твърде много други, но засега ще се ограничим с цитираните.

Скъпи млади приятели, животът наистина е пред вас. И само от вашите лични стремежи и vyplътени усилия зависи в какво ще го превърнете.

Хората с материалистически убеждения твърдят, че човек умира окончателно, когато угасне и последният спомен за него. За тях смъртта на тялото е Краят, след който идва Нищото.

Проблемът за безсмъртието на човека не е свързан с физическото тяло, а с духовното начало у него. И с още нещо – със степента, в която човек е проявил себе си като творец.

Още от юношеска възраст си мислех с какво оставено след себе си човек би могъл да влезе в историята. Като ученик в осми клас най-сетне достигнах до прозрение, което споделих с момчето, с което седяхме на един и същи чин. Казах му: „За да остане в историята, човек трябва да напише книга!“ Той ме изглежда учудено и не отвърна нищо.

Сега вече, през призмата на половинвековния си житейски стаж и изкристализирания опит, бих искал да добавя – независимо дали ще оставим след себе си материална следа или не, независимо дали сме прекарвали на тази планета 20, 30 или 100 години, реалното ни присъствие в историята зависи в най-висока степен от това, **да останем верни на себе си и на предназначението си.**

А това означава само едно – да разберем кои сме, защо сме тук и да извървим до край пътя към целта на земния ни живот.

От сърце ви го пожелавам, скъпи момичета и момчета от България и цялата Земя!

КРАСОТАТА

„Красотата е външен израз на светлината, която излиза от Бога.“

„Чрез красотата ние идваме до Бога.“

„Красотата се ражда от добродетелите.“

„Красотата е свързана с доброто в света. Колкото човек е по-добър, толкова е по-красив.“

„Красотата е нещо живо. Тя е външен израз на реалността.“

„Красотата зависи от мисълта.“

„Красотата е качество на човешката душа.“

Учителят Беинса Дуно

Красотата е отражение на Божествената Истина в световите на формата.

Само истинният може да бъде красив. Красивият винаги изразява онази степен на великата Истина, до която е достигнал по духовния си Път към съвършенството.

Според Библията Бог е светлина и в Него няма никаква тъмнина. Светлината навред във Вселената говори за присъствието на Всевишния, за изявата на Неговата височайша творческа Воля. Светлината, която излиза от Бога, се разпространява във всички посоки, на всички равнища в Битието като градивен творчески импулс и като красота. Следователно там, където съзираме красотата, тя свидетелства за наличието на Божествената светлина на сътворението и за присъствието на самия Творец. Човекът, изпълнен със и струящ Божествена светлина, я дарява на всички, с които общува – при това напълно безвъзмездно: „*Красивият човек отразява Божествената светлина върху другите хора*“ (Учителят Беинса Дуно). Както и при всеки друг дар от вълшебната градина на Божиите блага, всеки възприема според ръста на духовното си развитие. По-нататък цитираната мисъл на великия Учител продължава по следния начин: „*А пък грозен човек е този, който има някакъв дефект, вследствие на което част от тази светлина не може да се отрази. Красивият, честният, справедливият отразява светлината, която излиза от Бога.*“ За кой вид грозота става дума в случая – външната или вътрешната? Вътрешната е определяща; тя рано или късно се проектира и навън и деформира чертите на засегнатия от нея човек. И обратно – онзи, който притежава вътрешна красота, става проводник и разпространител на Божествената светлина.

Красотата е свят на сбъднати мечти.

Родена от неизменното и повсеместно Божествено присъствие, красотата и сама по себе си се явява пътека, по която бихме могли да достигнем до Бога. Създавайки красота около себе си и у самите нас, ние извайваме образа на Божественото в своята душа и навлизаме в просторите на свръхсъзнанието. „*В красотата има нещо Божествено, което изтича. Това, което изтича от Слънцето, не е самото Слънце. В красотата има нещо, което изтича, то е Божественото, неуловимото*“ (Учителят Беинса Дуно). От Божественото изтича красота във всички посоки, навред във Вселената. Красотата не е самата Божествена Същност, но е родена от нея. **Красотата е лъч от сиянието на Божественото.**

Добродетелите са най-ярките скъпоценни камъни в блестящата корона на човешката душевност. Всяка придобита добро-

детел добавя нов шрих на красота към онзи, който я е завоювал. Неговата аура изсветлява, багрите ѝ се пречистват и стават още по-фини и лъчезарни, лицето му започва да излъчва благородство и възвишеност, жестовете му омекват, словото му се изпълва с мощ и въздейственост, от него струи Любов и всеотдайност.

Добродетелите са израз на възплътеното в нашия свят всемирно Добро. Добрият човек винаги изглежда красив. Божественото Добро, което прелива в душата му, облагородява чертите му, изпълва с нежен аромат атмосферата около него, привлича по невидими нишки всички, които общуват с него. Добрият неизменно е човек с обаяние. Дори и да не можем да го обясним, ние се прекланяме пред него и бихме желали на свой ред да го култивираме. Така вътрешната красота на добрия човек неусетно се превръща и в образец за подражание.

Космическият живот е изтъкан от хармония и красота. Първоначалният замисъл на Създателя е те да царуват навсякъде, във всяка точка на творението. И не на последно място – в човешкото сърце. Праведният живот, животът, съграден върху изпълнението на духовните закони във Всемира, ражда красота. А тя на свой ред – като жива тъкан, вплетена в Промисъла на Върховното Божество – влива живителни струи в потока на грандиозното вселенско съществуване, осмисля по своему пътя към най-високите сфери на Духа, дирижира неописуемо прекрасната музика на сферите и изтръгва въздишка на възхищение от всеки, който съумее да я оцени. Затова красотата е образ на самата извечна Реалност, на онази първична Идея, събудена в Разума на Древния по дни и превърната от Него в живот, движение, развитие, пълнота.

Разумните корени на красотата водят началото си от Божествения Разум, но впоследствие намират почва и в човешкото съзнание. Красотата е свързана с фини нишки с триадата на душевността – мисъл, чувство и действие (съответно ум, сърце и воля): *„Красотата е нещо разумно. Красотата седи в твоята мисъл, в твоето сърце, в твоята воля. Реализираната красота, това е воля. Съдържанието на красотата е човешкото сърце, а простора го донася човешкият ум“* (Учителят Беинса Дуно). Заслужава си да поразсъждаваме над това твърдение. От него следва изводът, че създаването на красота е разумен, осмислен процес, в

чиято основа лежи волята. Когато процесът обхваща цялата Вселена – на всички нейни равнища, тогава двигател е всемогъщата Воля на Твореца. А когато сведем наблюдението до мащабите на нашата човешка изява, осъществител е индивидуалната или колективна воля на хомо сапиенс.

Разумното начало при раждането на всичко красиво предполага и наличието на определено съдържание: „*Красотата трябва да има съдържание*“ (Учителят Беинса Дуно). Красотата сама по себе си не може да не бъде съдържателна, защото е призвана да въздейства върху външните и вътрешните сетива на онези същества, които са в състояние да я възприемат и да я оценят.

Обикновено откриваме красотата във формите – в тяхното изящество, в хармонията и съвършенството им. Ала красота може да има и в динамиката на действието, в жестовете, състоянията, позата, погледа... С особена мощ заблестява тази динамична, вихрена красота в миговете, когато сме подложени на проверка: „*Красиво е, когато човек се намери пред изпитание и запази присъствие на духа си*“ (Учителят Беинса Дуно). Да запази присъствие на духа е по силите само на онзи, който живее в духа. А това е живот на вечно преоткриване на всичко красиво, което диша и пулсира около нас и у самите нас. У такъв човек всичко е красиво – вътрешната му красота се проявява в цялостния му израз: „*Красотата трябва да бъде изразена в главата, лицето, ръцете, краката, в цялото тяло, в походката, в словото, в постъпките, в поведението*“ (Учителят Беинса Дуно). Всички сме виждали такива хора. Те сякаш плуват в океан от красота. И нищо натрапчиво няма в израза и поведението им; съвършена хармония и естественост струи от всеки техен жест или дума. Те са най-красноречивите вестители на красивото върху сцената на живота. А са такива, понеже Божественото е оживяло у тях: „*Човек може да бъде красив, само когато Господ е в него*“ (Учителят Беинса Дуно).

Великият духовен Учител на България и планетата разкрива и една от тайните за придобиване на красотата: „*Ако искате да бъдете красиви, работете с ума си.*“ Всеки човек в една или друга степен използва ума си – нали сме разумни същества?!, – а в същото време красивите хора са рядкост. Защо? Защото красота придобиват само онези, които употребяват умствения си потенциал за благородни,

неегоистични цели, за общото благо. И това е красота, която не може да бъде постигната и с най-скъпата козметика, с най-изисканите гримове, помади, червила и пр. Това е естествената красота на човека, познал Бога и съединил разума със сърцето си в хармонично, неразделно цяло. Ако става дума за жена, тя сигурно няма да бъде избрана за „Мис свят“ (на обществения вкус са наложени мерки и стандарти, почиващи върху заблуди и користни интереси), но затова пък за нея вече е отредено слънчево място в Царството Небесно, в селенията на ангелите. Наш дълг е да уважаваме дълбоко и искрено такива люде, защото *„... красивите мисли, чувства и постъпки ще спасят хората“* (Учителят Беинса Дуно). Те са наши спасители, дори и да не го съзнават!

Красотата разпръсква на всички страни светлина и целително лъчение. Нейният антипод – грозотата, напротив, обгръща в мрак онези, които са я допуснали в душата си: *„Красотата има магическа сила, тя може да лекува. Грозотата носи тъмнота“* (Учителят Беинса Дуно). Магическата сила на красотата произтича от нейния Божествен произход, както и от способността ѝ да извисява духовната природа на човека. Окултният ученик, който живее под знамето на един висок идеал и е готов да пожертва всичко в негово име, върви по пътя на красотата и вечната младост: *„За да бъдете красиви и да не остарявате, носете висок идеал в себе си“* (Учителят Беинса Дуно). Вечната младост в лексиката на духовното познание означава „вечен живот“.

Високият идеал, според който окултният ученик се придвижва по духовния Път, изисква задължително и безусловна преданост към Истината. Затова именно: *„Красотата на ученика трябва да седи в това – той да говори Истината! Красотата е облекло на Истината“* (курсивът мой – К.З.), както свидетелства великият Посветен. Един от най-кратките пътища, по които Божествената Истина достига до човешкото съзнание, е под формата на красота. Езикът на красотата е език на Истината, която я е създала.

Красотата е рожба на Истината, но и на Любовта: *„Всички хора на Любовта са красиви. Когато те обикнат и когато обичаш, ставаш красив“* (Учителят Беинса Дуно). Любовта е майка на всички добродетели. Красотата сама по себе си не е добродетел, но представлява израз на придобита добродетел или на съвкупност от

такива. Правилното отдаване и приемане на Божествена Любов – чиста и светла, напълно безкористна – донася на крилете си образа на красотата. При това красота вътрешна – на сърцето и душата, и външна – на тялото, лицето, движенията, жестовете, позата, стойката, усмивката, погледа...

Пътят към постигане на красотата започва от физическото поле – света на формите, преминава през астралната сфера и бива увенчан в менталната област. Така красотата постепенно обгръща и мислите, и чувствата, и делата на човека, който се стреми искрено към нея: „*Силата на човека седи в това – да има нещо, на което да разчита – една светла мисъл, една красиво чувство и една красива постъпка. Преди всичко ще се учите да създадете красивите форми, после красивите чувства, после красивите мисли*“ (Учителят Беинса Дуно). Следователно красотата и като постижение по пътя на духовната еволюция, и като опора за изграждане на добродетелен характер, и като източник на духовна сила извира от хармоничното единение и проявление на ума, сърцето и волята. Според същия велик Учител истинската красота извира от духовната природа на човека, от неговото безсмъртно начало: „*Видите някой млад и хубав човек и казвате: „Колко е хубав!“ Тази хубост се дължи на човешката душа и на човешкия дух.*“ И няма как да е друго, защото духът на човека е рожба на Всемирния Божий Дух, а душата е проекция на индивидуалния човешки дух в материята, във физическото тяло. Върховният Създател на космическата красота няма как да не е съвършеният образец на всичко красиво, източник на всички видове красота, неин вдъхновител и вечен изразител. Търсейки съзнателно Него, Бога, ние постепенно, крачка по крачка разбулваме всички одежди на вездесъщата Красота, с които тя е облечена в различните сфери на Единната Реалност. И откриваме висшата ѝ същност при съединяването с Неговия Дух. През погледа на Духа всичко е красиво, всичко е осмислено, всичко е хармонично и целесъобразно. Налага се да преминем през безброй изпитания и светове, за да достигнем до тази жадувана цел, но усилията определено си заслужават.

Същевременно, веднъж завоювана и издигната до света на мисълта, красотата не трябва да остане там и да започне да закъснява в своята неподвижност. Нужно е тя да бъде пренесена плавно

и безпрепятствено този път отгоре-надолу – от менталното поле, през астралното, до физическото: *„Какво ще добиете от вашата красота? Ако красотата не може да я пренесете в мисловния свят, откъдето да я снемете в духовния свят и оттам – на физическото поле, вие не разбирате законите на красотата. Красотата не бива да бъде статична, а динамична“* (Учителят Беинса Дуно). Под „духовен свят“ в случая следва да разбираме астралния – този на чувствата, желанията, емоциите и страстите. Очевидно един от най-важните закони на красотата е необходимостта от нейното пълноценно и максимално широко разпространяване. То от своя страна изисква от нас усет за красивото и умение да го поднасяме на всички – и на тези, които са способни да го оценят по достойнство, и на онези, чиито духовни сетива все още са слепи за него. При допира до красивото първите се изпълват с тиха радост и душевна благодат, а вторите биват изправени пред предизвикателството на вътрешната трансформация.

Няма съмнение, че красотата притежава по-висока стойност от грозотата. Дори и най-невежий човек, ако бъде изправен пред избор, ще се спре на красивото, а не на грозното. Този безспорен факт говори красноречиво за неустойимата привлекателност на обектите, излъчващи красота: *„Вие обръщате голямо внимание на красотата. В какво седи красотата? По какво се отличава красивият от грозния? По ценността. Грозният материал не е ценен, а красивият е ценен“* (Учителят Беинса Дуно). Тази реплика на Учителя на Бялото братство намира своето неопровержимо доказателство в областта на изкуството – обладаващите красота произведения на всички видове изкуство са несравнимо по-ценни и потърсени от безличните и грозните. В случая наличието на красота би могло да бъде обявено и за критерий, разграничаващ истинското от опошленото или комерсиализираното изкуство, което наричаме просто „кич“.

Според Учителя Беинса Дуно от решаващо значение за култивирането на красота – външна и вътрешна, е качеството на духовната храна, която приема човек: *„Красотата не е само външно качество, но и вътрешно. Искате ли човек да бъде красив, с приятна външност, с ясен поглед, той трябва да знае каква храна да дава на духа си. Храни ли го със съответна за него храна, човек придо-*

бива физическа и духовна красота. “Както е известно от езотеричното познание, под „духовна храна“ следва да разбираме чистите мисли, светлите чувства и благородните постъпки, насочени в съвкупност към разширяване владенията на всемирното Добро.

Както бе посочено по-горе в цитатите, използвани за мотото на настоящото изложение, красотата стои в пряка зависимост от мисълта. Към това изискване Мировият Учител добавя още: *„Трябва да участват ред способности и чувства, за да стане човек красив.“* Под „способности“ тук той навярно има пред вид усвоените и прилагани в ежедневието добродетели. Към всичко изтъкнато дотук Учителят Беинса Дуно прибавя и особено интересната връзка между красотата и определени анатомически характеристики на човека: *„Красотата на човека се определя от неговата глава (отношение към Божествения свят), от белите дробове (отношение към духовния свят) и от стомаха (отношение към човешкото и растителното царство).“* Съдържанието на тази мисъл ни насочва към съответствието между реалното състояние на тези органи (главата, белите дробове и стомаха) и идеалния им първообраз, предназначен да приема, обработва, съхранява и отдава енергиите на Божествения, духовния и материалния свят. При всеки човек това съотношение е различно. Разбира се, никъде в природата не бихме могли да срещнем еталон за анатомическо съответствие в смисъла на казаното от великия Учител на Любовта. Съответствието е, на първо място, енергийно или вибрационно. И доколкото посочените анатомически органи са годни да провеждат енергиите, за които са предназначени, дотолкова те отговарят и на невидимия еталон за енергийна съвместимост и съответствие.

Същевременно в Словото на Учителя Беинса Дуно красотата е обвързана и с наличието на определена доза мъдрост, насочваща човешката мисъл към прекрасното навред около нас и в самите нас: *„Човек трябва да мисли върху красивото в живота, върху благата, дадени от Бога. Той трябва да се стреми да бъде мъдър и любещ като Бога. Следователно човек трябва дълго време да мисли върху красиви неща, да възприема красиви и възвишени чувства и да проявява добри постъпки, да изработва ценното в своя характер.“* Естествено, не можем за ден или два да станем мъдри и любещи като Бога – за това са нужни огромна поредица

въплъщения в човешката разумна форма. За нас е достъпен обаче методът на малките стъпки, завещан ни от същия велик Учител. Крачка по крачка, ние сме в състояние да извървим целия път към съвършенството. А едно от най-ценните завоевания по този неравен, но достоен път без всякакво съмнение е красотата – външна и вътрешна, на тялото и на душата.

Не на последно място, красотата на човека зависи и от неговата словесност, от начина, по който той си служи с думите. Факт е, че редица видни личности са станали такива поради умението си да говорят обаятелно, завладяващо аудиторията. Красноречието им е грабвало вниманието на множество хора, които са били готови да ги последват навсякъде и във всичко. За жалост – далеч не винаги за целите на Доброто... Така или иначе, във всички времена блестящите оратори са формирали във висша степен общественото мнение и са повеждали своите народи или последователи по съдбоносни за тях пътеки. В този ред на мисли Учителят Беинса Дуно споделя: *„Човек не може да бъде красив, ако от езика му не излизат сладки, силни и красиви думи.“* В нашата съвременност сме заобиколени от всички страни с всичко друго, само не и със *„сладки, силни и красиви думи“*. Точно обратното! Средствата за масова информация, електронните и печатните медии по всякакъв начин разпространяват и налагат откровено груб, вулгарен, отблъскващ жаргон.

Езиковата култура на днешна България е в окаяно положение. Дори и люде с безспорно висока интелигентност, с научни титли и звания демонстрират потискащо безсилие да се изразяват на приличен, изискан език. Достатъчно е да слушаме половин или един час някоя от пледоариите в Народното събрание, за да ни се изправи косата от ужас, че депутатите – уж цветът на нацията, избраници на мнозинството – откровено са затънали в мътно и зловонно езиково блато. Ами предизборните политически дебати, наситени с цветисти ругателства и езикови извращения от най-разнообразно естество...?! Младите хора у нас виждат и чуват всичко това и го възпроизвеждат безкритично, дори с известна наслада. Заслушайте се в диалозите на учениците в градския транспорт, в градинките и парковете, на обществени места, даже в собствените им домове. Никой от нас, представителите на по-старото поколение

ние, не живее със самооценката, че е бил ангел. Но това, на което ставаме свидетели днес, в една претендираща за европейска цивилизованост държава, навява само най-мрачни и тягостни чувства. Никой не е в състояние да наложи цензура, а и не е необходимо. Времената на цензурирания тоталитаризъм безвъзвратно отминаха. Единственото, което е нужно, е: самоконтрол и значително повишен естетически критерий. Изглежда лесно постижимо, но – уви! – съвсем не е в съвременна България, където отчисленията за култура едва-едва кретат на опашката на републиканския бюджет. Не икономическите показатели и стандартът на живот възпитават младото поколение, а климатът в обществената среда, стройната и адекватна на потребностите система на образование и личният пример на възрастните.

Живата Разумна Природа също ни предлага безброй образци на вдъхновяваща красота. От най-малкото до най-крупното в нея е сътворено и съществува в равновесие, хармония и целесъобразност. Гениалният философ Имануел Кант (1724-1804), родоначалник на немския класически идеализъм, е останал в историята освен с философското си наследство и с крилатата фраза: „Има две неща, от които не мога да престана да се възхищавам – звездното небе над мен и нравственият закон вътре в мен!“ За търсеция в Духа звездният небосвод е извор на вглъбение, съзерцание, вдъхновение и неизчерпаема прелест. Красотата на тази част от Божието творение е разкрил в Словото си и Мировият Учител, вселен в българско тяло: *„Най-красивият момент е изгряването на Слънцето и залязването на Слънцето. Вторият красив момент е изгряването и залязването на Венера. Третият красив момент е изгряването и залязването на Сириус. Това са трите най-важни момента в живота на човека. Слънцето представя Божествения живот, който постоянно изгрява в душата.“* Слънцето е изворот на живота в нашата родна звездна система. По време на своя изгрев и залез то отправя към Земята своите най-благотворни лъчи и енергии. Непосредствено след изгрева му е и най-подходящото време за космическия танц на Паневритмията. Венера е свещена планета, значително по-високо еволюирала от нашата. От Венера и Юпитер на Земята преди 18,5 милиона години са били изпратени възнесени Учители, които да положат началото на земната

Йерархия на Светлината – Светоначалието на Бялото братство, ръководител на еволюцията на земното човечество. И в наши дни от същата планета – Венера, ни посещават извисени Същества с цел да подпомогнат нашите усилия в моменти на съдбоносни преходи. А Сириус – също в съгласие с духовното познание – е един от звездните обекти, имащи пряко отношение към създаването, утвърждаването и развитието на разумния живот върху Земята.

Хармонията в Живата Разумна Природа, съвършеният баланс между нейните форми, естествената ѝ прелест и всеобхватната ѝ разумност, лежаща в основата на всички природни процеси, представляват прекрасен пример за човека, стремящ се към красотата. Всеки от нас общува с Природата и със себеподобните посредством езика на движенията и жестовете. Той също така би следвало да бъде хармоничен, т.е. красив и предразполагащ. В тази насока е и съветът на великия Посветен: *„Природата обича правилните, разумните движения. Трябва да има хармония, трябва да се научите да се движите красиво. В движенията на краката, очите, ръцете, тялото, навсякъде трябва да има красота.“* Съвършен и завладяващ сетивата образец за хармонични, плавни, естествени и извънредно красиви движения предлага, например, изпълнението на една прима-балерина. Нейното елегантно придвижване по сцената, изящните форми, които извайва с ръцете си, в съчетание с дълбочината на проникване в пресътворявания от нея образ създават естетическа наслада, извисяват душите на съзерцаващите я с благоговение зрители, предават идеята на автора с максимална автентичност и неоспорима преданост към своето изкуство. А изкуството – което и да е то – е несравним и непресъхващ източник на естетизъм, вдъхновение и Божествена красота. Разбира се, ако бива създавано от истински таланти – от онези така редки избраници на Всевишния, които Той е надарил с дарбата да предават посланията Му на своите братя и сестри с неподражаема оригиналност и непостижима мощ на внушението. Затова и всички истински творци са посланици на Божествената Истина и Любов, разкривана пред нас чрез красотата и въздействието на техните творчески постижения.

Средата на живот също оказва своето въздействие върху човешката красота, най-вече върху външната. Хармоничната среда

предлага оптимални условия за изработване на красиви форми на тялото, лицето, жестовете, движенията. И обратно – дисхармоничната обстановка, когато се превърне в тенденция, ни загрозява. По този повод Учителят Беинса Дуно отбелязва: *„Нашите лица не са толкова красиви, понеже външната обстановка, при която живеем, не дава условия да се прояви нашата красота, светлината на нашата душа. Човек, който е заставен да работи непрекъснато, който е подложен на непосилен труд, той не може да бъде красив. Постоянните терзания набръчкват лицето. Хармоничната среда създава красотата.“* Изводът е, че светлината на душата може да се прояви само при нормални условия на живот, когато основните потребности на човека са задоволени, когато той не се претоварва с изморителен труд, когато намира уют, спокойствие и разбиране в своя дом. Тогава и лицето му започва да сияе, той е уравновесен и доброжелателен и предразположен да търси красотата във всичко около себе си.

Малцина от нас са достигнали до такъв стадий на своето духовно развитие, който да им позволява проникване в същността на Божествената Любов. Повечето хора се лутат по кривите пътеки на човешкото разбиране за Любовта и изстрадват несполуките си да я превърнат в смисъл на съществуването си. Такива уроци са горчиви, но съвсем наложителни, понеже ако не осмислим човешкото, не ще достигнем до Божественото. В Словото на Учителя Беинса Дуно е отредено място и за едно напътствие относно дистанцията в общуването между хората. Оказва се, че личната красота и красотата на самия контакт са в пряка зависимост от степента на близост: *„Прекалената близост е опасно нещо. Не се приближавайте много един до друг. Мисълта трябва да бъде близка. Ако един човек се приближи много до някого, той изгубва своята красота. И ако се отдалечи много, пак я изгубва.“* Препоръката е най-ценна за влюбените, които тъгуват най-вече поради физическото отсъствие на партньора. Мисълта, плод на духа, е тази, която действително ги свързва. Телесното общуване е само проекция на духовното. Когато между мъжа и жената съществува истинска и дълбока духовна връзка, всичко останало между тях се получава естествено и красиво. Няма ли такава връзка, дори и най-силното емоционално привличане рано или късно се изчерпва, отлетява и оставя след себе си усещането за празнота.

Не са малко онези измежду нас, които са склонни да отъждествяват красивото с модното, независимо за коя област на човешката изява става дума. Учителят на Божествената Мъдрост, обаче, е на друго мнение: *„Красотата е необходима и във физическия, и в духовния, и в Божествения свят. Да бъде човек красиво облечен, това не значи да следва модата. Модното облекло не е всякога красиво. Красива дреха е онази, гънките и линиите на която съвпадат с тия на тялото.“* Модата е хранителен източник на суетата. Основното ѝ предназначение е да мотивира зависимите от нейните тенденции хора да си харчат парите за нови, възхвалявани като модни продукти, без които те преспокойно могат да минат. Веднъж Сократ завел учениците си на Атинския пазар, като ги предупредил, че именно там ще им преподаде поредния си урок. Застанали те наред тържището, огласявано от виковете на множеството продавачи, възхваляващи стоката си. Сократ се огледал на всички страни и запазил за минута мълчание, за да могат учениците му да навлязат в атмосферата – шумотевица, хаос, неразбория, надвикване... Неповторимата пъстрота на пазарната главоблъсканица... И тогава Учителят изрекъл само едно кратко изречение: *„Колко много неща, без които мога!“* В това се състоял целият му урок.

Така и ние без всякакви затруднения бихме могли да преживеем, без да плащаме прескъп данък на модата – независимо колко изкусителни са нейните примамки. Една зависимост по-малко и спестени доста пари, които можем да използваме за нещо, действително необходимо.

По-важно е от тези думи на Учителя Беинса Дуно да осъзнаем, че потребността от красота е налична и в трите свята – физическия, духовния и Божествения. Всеки от тях има своите критерии за красивото, ала това, което обединява всички полета на Проявеното Битие около неподправената красота, са двата велики космически принципа – Истината и Любовта.

Не можем да говорим за красота и да не споменем за по-красивия от двата пола – жените. Учителят на Бялото братство излага в тази насока една съвършено нестандартна теза, която изисква задълбочен размисъл, за да бъде разшифрована: *„Красивите жени носят греха на света, а грозните носят добродетелите. Красивата жена е благословение, без нея животът щеше да бъде ад.“*

Но и без грозните животът щеше да бъде ад. Понеже на Земята има и красота, и грозота, да благодарим: едните изкупват греховете на хората, а другите носят утешение за човешката душа. “

Как да разбираме тези думи? Със сигурност има различни варианти и насоки на тълкувание. Да се опитаме да проследим една от тях. От една страна, красивите жени носят греха на света, понеже тяхната физическа привлекателност съблазнява мъжете, въвежда ги в изкушение, разпалва плътските им страсти, последствията от което са известни на всички. Дори и мъжът само да е пожелал жената в съзнанието си, само с мисълта си, тогава според Христос той пак е прелюбодействал, т.е. изпаднал е в прегрешение. Казано на езотеричен език: натрупал е карма. От друга страна, красивите жени са благословение, тъй като събуждат и най-благородни и възвишени чувства у мъжете, импулсират творците да създават шедеври, мотивират наглед съвсем обикновени люде да вършат подвизи, подтикват мъжа да дава най-доброто от себе си. Следователно красивата жена може да бъде и демон, и ангел. Зависи самата тя каква би желала да бъде; зависи и как мъжете я възприемат. А грозните представителки на нежния пол са определени като носителки на добродетелите, защото липсата на физическа красота ги насърчава да наблягат на душевната. И в тази сфера те постигат своето жизнено удовлетворение. Ако, естествено, не се озлобят срещу другите, по-хубавите от тях. Тогава резултатът е плачевен – грозна и зла. В рамките на семейната идилия това е образът на вечно недоволната, мърморещата и нахокваща съпруга, на която всичко ѝ е криво априори, която отдавна е омръзнала на своята половина и която в лицето на мъжа си вижда единствено причината както за настоящото си нещастие, така и за пропуснатото щастие. Ако някой от вас разпознае в тази роля близка жена, нека приеме, че приликата е случайна и че примерът е само хипотетичен. А който го е преживял или го преживява в момента, нека се зареди с Божествено търпение, да се смири и да наблегне на развиването на други възможни добродетели, към които го подтиква съвместното съжителство с подобна особа.

Шегата си е шега, но красотата е нещо твърде, твърде сериозно...

Всички ние изпитваме насъщна потребност да откриваме красотата, да ѝ се възхищаваме, да поемаме от нейната животелна енергия и да я стаяваме в душата си. За влюбения цялата красота на света е събрана в очите на любимото същество. За страдащия красотата е остров на утеха или спасение. За твореца красотата е муза, която – макар и рядко (най-малкото – по-рядко, отколкото той би желал) – каца на рамото му и го повежда по пътеката на творческото му осъществяване. За мъжа красотата е жена, с която той би споделил живота си. За жената красотата е мъж, когото тя би последвала и на края на света. За бохема красотата е удоволствието на мига, насладата от неговото максимално удължаване. За аскета пък красотата е способността да се лишиш от всичко – или почти от всичко – в името на вътрешната пълнота. А за търсещия по духовния Път красотата е образът на Божественото, което той е открил в сърцето си и го е извел на свобода, за да заблести като брилянт на извисената до небесата духовност.

Красотата е дреха на духа.

ВЕРНОСТТА

„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“

„Бъди верен, както Бог е верен.“

Учителят Беинса Дуно

Верността е акт на признание от страна на пробудената душа за величието и съвършенството на Божия план на всички равнища – както за човечеството и Космоса като цяло, така и за конкретната личност. В този смисъл верността произтича от дълбоката и осмислена вяра на осъзнатия за Истината човек – вяра в Божествената Премъдрост и Промисъл, които обхващат всичко съществуващо.

Във верността е концентрирана и огромна доза увереност, че това, което Творецът решава за Своите творения, е най-доброто за тях – както в дадена ситуация, така и за техния живот изобщо.

Само искрено любещият може да бъде верен, защото мотивацията за всичките му дела извира от непресъхващия източник на великата Любов към Бога. Той неизменно остава верен на Божественото у себе си, тъй като знае, че само по този начин би могъл да вдъхне живот на безсмъртната връзка между себе си и Създателя.

Не на последно място, верността е свързана с висотата на личния морал на търсещия по духовния Път. Тя е сестра на предаността към системата от убеждения, формирани в течение на не едно материални въплъщения, към Автора на всемирната драма, в която всички ние сме не просто зрители, а активни участници и изпълнители.

Да си верен, означава да устоиш: на всички изпитания, на всички съблазни, на всички трудности, дори и най-жестоките, които довеждат до отчаяние мнозинството хора. Няма нищо по-страшно от обезверяването! Който загуби вярата си, губи и верността. Умората и отчаянието, породени от житейските несгоди, първоначално го изпълват с безразличие, дистанцират го от правия път на душата му. Впоследствие безразличието прераства в отрицание, в мълчалив ропот и неприемане на случващото се. Последната фаза довежда такъв човек до яростта на противопоставянето, до порива към тотално въставане срещу всичко, който рано или късно еволюира в самоунищожение. Не можейки да си прости собствената слабост, индивидът деградира до жалки остатъци от Божия образ в сърцевината на съществото си. Той е вече само на крачка от „втората смърт“ (Откр. 20:6), вследствие на която индивидуалността, градена безчет векове, се разпада напълно, а първичната Божия искра – монадата, отива за претопяване в изначалната Божествена творческа субстанция.

Учителят Петър Дънов (Беинса Дуно) ни съветва да бъдем така верни, както самият Бог е верен. Това означава **абсолютна вяръност**! Всичко, което назоваваме „абсолютно“, ние автоматически свързваме с Бога, Който обладава всички добродетели, всички положителни качества на най-високата възможна степен. Следователно понятието „абсолютен“ като съдържание бихме могли да отнесем единствено към пълнотата на съвършенството – такова, каквото го познаваме само в лицето на Всевишния. Всички ние,

сътворените от Него същества, сме на пътя към съвършенството, към абсолютното. Всеки се движи по този път със своя собствена, неповторима скорост, както неповторим е и обликът, който той изживява в процеса на своята индивидуализация.

Не е лесно да бъдеш така верен, както Бог е верен, понеже това значи да постъпваш във всеки момент така, както Той – Абсолютният – би постъпил. От тази гледна точка верността изисква създаването на мисловно равнище на съвършен образец за поведение – висотата на Божественото! Нито на йота по-ниско! Малцина успяват да се придържат към подобен критерий. Наричаме ги „Свърхчовеци“ или духовни Учители от най-извисен ранг. Те са нашият жив пример за жизнено поведение. Измежду кохортата на тези най-достойни напреднали души блести с най-ярка светлина звездата на Богочовека Христос. Той не е пръв сред равни, Той е несравнимо над всички останали поради произхода си от самото сърце на Небесния Отец.

Един от най-популярните и обичани девизи на българския Учител на Новото време Беинса Дуно е: *„Верен, истинен, чист и благ всякога бъди!“* (ср. Откр. 19:11). Той го продължава с фразата: *„И Господ на Мира ще изпълни сърцето ти с всички добрини.“* Посочени са четири добродетели на окултния ученик, които той задължително трябва да култивира по своя път към съединяването с Божественото у самия себе си: вярност, истинност, чистота и благост. Със сигурност не е случайно, че Учителят на Бялото братство е поставил на първо място именно верността. Това би трябвало да ни подсказва, че тя е предварително условие, база за развитието и разгръщането на повечето от останалите качества и добродетели. И в този смисъл връзката между верността и вярата се оказва от още по-голяма значимост. Както вече посочихме в самото начало на това изложение, вярата предхожда верността, поражда я и я поддържа. Ако за някого вярата в една на пръв поглед абстрактна същност, каквато е Бог, е отдалечена от земните реалности, то верността винаги и във всичко изисква съвсем конкретно проявление в света на материята. Да докажеш верността си, следователно, означава да я проявиш във всяка своя мисъл, чувство, слово и действие; да ѝ придадеш съвсем конкретна форма, материален израз; да я защитиш със своята житейска изява – навсякъде и във всичко.

И тогава проявената вяроност ти помага да бъдеш истинен – също навсякъде и във всичко, непрестанно да се пречистваш от неизбежните затъмнения и затлачвания по своя духовен Път, както и да развиваш у себе си благост. Последната е плод на дълбокото осъзнаване, че всичко е за добро – дори и това, което ние, хората, възприемаме като най-жестока несправедливост или невъзвратима катастрофа – и че Бог очаква от нас да бъдем изразители на космическото Добро във всеки миг от земния ни живот. Не можем да бъдем благи, ако не сме винаги верни на високия идеал, който издига летвата на усилията ни да се богоуподобяваме до нейната пределна височина. Не можем да бъдем благи, ако не поддържаме неизменна верността към Божественото у себе си. Не можем да бъдем благи, ако не се отнасяме с максимална вяроност към Божия план за Вселената и за самите нас.

В своето безсмъртно Слово Мировият Учител, вселен в българско тяло, предлага още и следната дефиниция на верността: „*Какво значи верен? – Който е опазил свещената Истина неопетнена.*“ Божествената Истина не може да бъде опетнена. Опетняваме се единствено ние, разумните същества, наречени „човеци“, когато се отклоняваме от нея. Степента на отклонението предопределя размера на опетняването. Да опазиш великата Истина неопетнена – и в самия себе си, според твоето лично мислене и поведение, и извън себе си, под формата на служение пред олтара на Божественото, – това е постижение, заслужаващо оценка „отличен“ по скалата на духовно-нравственото усъвършенстване.

Истината е една, но в същото време притежава безброй много лица, защото всеки от нас я вижда по различен начин, от различна индивидуална гледна точка. Този духовен факт лежи в основата на постоянните разминавания във възгледите и мненията на нас, хората, на тази планета, която – според Словото на Учителя Бейнса Дуно – изпълнява функциите на изправително училище или на ад във Вселената. Така е, понеже живеем в света на относителността и всеки един от нас е вкусил от Божествената Истина и я е разбрал по своему. И от този миг нататък той е готов да брани на живот и смърт именно онова нищожно късче от нея, което е припознал като свое, като безусловна собственост. Оттам и противоречията му с останалите, които са завладели своите лични късчета, безнадеждно различни от неговото.

И тогава възниква закономерният въпрос: на коя истина да бъдем верни? Дали на онази, която сме приели за наша (а тя е само образ на голямата и вечна Истина), или на някоя друга, в която „нашата“ евентуално се вписва като част от нея? Въпросът не е съвсем риторичен, тъй като изисква задълбочен умствен анализ, почиващ върху непоклатимата логика на космическите закони.

Отговорът – от позициите на духовно-езотеричното познание – съответно е: **можем да бъдем верни единствено на Божествената Истина!** Но при едно условие – след като сме я преживели и сме я превърнали в лична духовна опитност. А това означава – да сме приложили придобитото в окултната Школа знание, защото само приложеното знание има действителна, а не само абстрактна стойност. Само чрез приложеното знание бихме могли да променим себе си, а чрез себе си – и света, към по-добро. В това именно е смисълът да останем докрай верни на великата космическа Истина, съдържаща се в посланието на духовните Учители на човечеството, което те ни даряват напълно безвъзмездно.

Връзката между верността и истинността, подчертана в първото мото на тази разработка, е доразвита като взаимообвързаност в следната мисъл на Учителя Бейнса Дуно: *„Верен и истинен е този, който винаги постъпва по един начин, а не по различни начини. Човек, който обича, никога не може да каже от сърцето си лоша дума, понеже Бог е там.“* От това разсъждение става понятно, че верността и истинността, от друга страна, са пряко зависими от постоянството на човека. Смисълът е, че който остава неизменно верен на себе си и на убежденията си и живее според Божествената Истина под знамето на един висок идеал – той е неизменно последователен и в делата си. Целта на неговия земен живот е пределно ясна в съзнанието му и той върви към изпълнението ѝ с равномерни, точно премерени крачки. При всяка от тях проявява пълнотата на душевните си и физически сили, обединени от порива на осмисленото съществуване – учение, развиване на добродетели, служение. Достигналият тази висота на духовното израстване не е способен да се осквернява с отрицателни мисли и думи, понеже сърцето му е преизпълнено с великата Любов на Всевишния. А Любовта в тази ѝ висша степен на проявление означава и максимално разбиране и толерантност спрямо всички останали.

Учителят Беинса Дуно изтъква чрез тази мисъл и един твърде важен езотеричен факт – Бог живее в човешкото сърце. Тази истина е известна на мъдреците и философите от паметта на века, но в Словото на този велик Посветен тя получава достойно място и развитие. Не става дума за поетично сравнение или хипербола, а за духовна реалност.

Божественото учение подчертава, че **човешката душа** притежава два аспекта:

- 1) съзнателност;
- 2) жизненост.

Съзнателността (или съзнанието) има своето седалище в главния мозък на човешкото същество и по-точно в епифизата (жлезата с вътрешна секреция, наречена така, известна и с името пинеална жлеза). Ако проектираме с мислен перпендикуляр епифизата върху темето на главата, ще установим, че върхът на тази проекция отговаря на седмата коренна чакра – Сахасрара (Хилядолистникът или Хилядолистният Лотос). Това, разбира се, не може да бъде случайно, защото във физиологическото устройство на човека са заложили функциите на енергийно-информационните връзки, осъществявани посредством отделните органи, системи от органи и други съставни части на биологическия организъм. А той е плод от творческата дейност на Разумни Същества от много висока степен на еволюционно развитие (наследничката на Елена Блаватска като президент на Теософското общество Ани Безант ги нарича „Бархишад питри“ – от староперсийската дума „питри“, с която биват обозначавани съществата, населяващи духовния свят: ангелите в християнството, девите в индуизма, джиновете в исляма и пр.).

Съответно жизнеността (или животът) има за седалище **сърцето**. Как да го разбираме? Душата е проекция на духа върху материята. Духът е онзи първичен лъч от Божествената творческа субстанция, който Бог отделя от самия Себе Си, за да вдъхне живот на едно индивидуално същество. Духът от своя страна има за седалище сърцето като център на живота (или жизнеността) посредством семенния атом – безсмъртната единица съществуване, около която се изграждат всички тела на човека, видими и невидими. Такава е логиката на езотеричното явление, че именно сърцето е седалище на живота.

Както и по отношение на всички други добродетели и качества, съвършеният образец за подражание относно верността е Бог. За тези, които не са постигнали непосредствено общуване с Него и все още Го възприемат като някаква далечна, абстрактна величина, живият пример са духовните Учители. Макар и всеки от тях да представлява ярка, незабравима индивидуалност, те са носители и на общи за всички тях характеристики, към които Учителят на ББ у нас причислява отново верността и истинността: *„Този, Който те ръководи, е верен и истинен във всичките си пътища. Той е Учител във вечната светлина, на проявената безгранична Любов.“* Царица-майка на всички добродетели е Божествената Любов. Верността и истинността също се явяват следствия от проявената Любов в нейното най-високо измерение. Всички автентични духовни Учители изразяват тази Любов по свой уникален начин. Те живеят, както изтъква Учителят Беинса Дуно, *„във вечната светлина“* – тоест в нетленното Царство на Божия Дух. Освен че предлагат образец за мислене и поведение на своите последователи, главна задача на възплъщението (или вселяването) им в материалния свят е да съдействат на по-малките си братя и сестри по разум да култивират качествата и добродетелите, които те самите вече напълно са овладели.

Верният в малкото е верен и в голямото.

Тази основна духовна истина ни мотивира да бъдем верни в малките неща, за да постигнем големите. Методът за духовно-нравствено развитие и усъвършенстване, който ни е завещал Учителят Беинса Дуно, е метод на малките стъпки. Той изисква от нас да преценяваме с максимална обективност и точност собствените си сили и възможности преди да направим всеки важен избор в своя живот. А след това – всичко, с което се заемем, да го извършваме така, сякаш го правим за Бога. Това е единственият верен път на личностното развитие, който съдейства за хармоничното разгръщане на човешкия потенциал. Той е същевременно и гаранция, че на всяка крачка по този път ние оставаме верни на Божественото, което носим изначално в ядрото на своята индивидуалност. Хвърлим ли се от самото начало към големите неща, провалът е сигурен. Дори и да започнем добре, ще завършим зле. Методът на

малките стъпки е продиктуван от великата Мъдрост на Твореца, Който очаква от всички същества само такива постижения, които съответстват на равнището на тяхната лична еволюция.

Верността е израз на разбраната, осмислена и приложена Божествена Любов, превърната от търсещия в Духа в начин на живот.

Да си верен, означава да любиш така, както Бог люби – беззаветно, всеопрощаващо и безусловно. В този смисъл верността е плодът на могъщото дърво, посадено от великата Любов на Висшата Разумност в Космоса и напоявано с нектара на Божествената Мъдрост и Истина.

Верността е и пътеводната звезда по пътеката, която отвежда всеотдайния преданоотдаден до портите на Царството Божие. А ключа за тях можем да открием на едно-единствено място – в недрата на Божествената Любов.

ДОСТОЙНСТВОТО

„Две неща трябва да има ученикът: достойнство и смирение.“

Учителят Беинса Дуно

Всеки от нас разбира достойнството по различен начин. За един то е свързано с по-скъпата къща и по-люксовата кола; за друг – с изрядно гримираната красавица, която води под ръка; за трети – да бъде поне малко по-добре от съседа; за четвърти – да напредне в кариерата, независимо на каква цена; за пети – да спечели едно спортно състезание; за шести – да събуди възхищението на тълпата; за седми – да открадне колкото се може повече от държавата, без да го хванат; за осми – банковата му сметка да набъбва все повече, с тенденции да се пръсне под напора на нулите след едини-

цата; за девети – да форсира новото си „Ферари“ до пръсване под прозорците на махалата; и т.н. и т.н. „Разни хора – разни идеали!“ – казваше навремето Алеко Константинов. И достойнството, следователно, е или може да бъде идеал, но разбираан от всекиго по своему. За ниския то е идеал, който би трябвало да го направи по-висок; за бедния – да го направи по-богат; а за мъдрия – да го зареди с повече духовна сила.

Един от великите Посветени през последните векове – гениалният поет, философ и мислител Йохан Волфганг фон Гьоте, разкрива своето разбиране за достойнството, обединявайки в една сентенция емоционалната наситеност с дълбокия смислов фундамент. Той заявява: „Ако изгубиш богатство, нищо не си изгубил. Ако изгубиш имот, малко си изгубил. Ако изгубиш чест, всичко си изгубил.“

В своето безсмъртно Слово Мировият Учител Петър Дънов (Беинса Дуно) не е пропуснал и темата за достойнството. Повече в контекст, отколкото пряко изследвана, нейното разглеждане не оставя съмнение в позициите, от които бива третирана. А това са позициите, възгледите на Новото учение, предоставено безвъзмездно от великия Посветен на българския народ и на земното човечество с основна цел – изграждане основите на Новата Култура на шестата подраса от V коренна раса, Културата на Божествената Любов.

За т.нар. обикновен човек – сиреч за онзи със средно равнище на духовно развитие – Учителят Беинса Дуно препоръчва да култивира две главни добродетели: **търпение и смирение**. Посредством придобитото търпение той би трябвало да овладее юздите на своята емоционалност и да насочва енергийните потоци, с които го дарява Космосът, за конструктивни намерения и задачи. А смиренieto от своя страна ще го изпълни с вътрешен мир и ще му помага да преодолява и най-трудните житейски ситуации със спокойствие, вътрешна увереност и добронамереност. Така постепенно, стъпка по стъпка, човекът ще надрасне своето еволюционно ниво и ще напусне пътеката на изпитанията, за да навлезе в чертозите на окултното ученичество.

Окултният ученик, в съответствие с категоричното наставление на Учителя на Бялото братство в България, следва да развие

също две водещи добродетели: **достойнство и смирение**. Тъй като той вече е изминал отсечката, за която са актуални търпението и смирението (която осветлихме по-горе), изводът е, че за него търпението се включва иманентно, вътрешно присъщо в смирението. Тоест той е по подразбиране вече изтъкан от великото търпение на духовно прогледналия и се стреми да трансформира придобитото в непоклатимо смирение.

Втората добродетел, която ученикът по духовния Път е призван да завоюва, е дала името на настоящото изложение – **достойнството**.

Към кой от деветте вида разбиране на достойнството (разгледани в самото начало на лекцията) можем да причислим отношението на окултния ученик към достойнството? Естествено, към нито един. Ако той клони към някой от тези девет вида интерпретация на проблема за достойнството – или към друг, подобен на изброените, то просто не бива да бъде наричан „окултен ученик“. Той си остава в „човешкото“, в тинята на заблудите и плътските желания и ще му бъде нужно още доста време да се пробуди за истините на духовния живот.

Но ученикът от окултната Школа затова е ученик, защото всички тези „придобивки“, за които така ламтят и така алчно ги преследват безпросветните слепци от стадото на невежеството, отдавна вече не го вълнуват. Той си е поставил други жизнени цели, изградени върху твърдата скала на Божествената Истина, и никой повече не би могъл да го завлече отново в блатото на мировите илюзии и безсмислените напъни да се увековечиш чрез материално благоденствие.

Какво означава за окултния ученик да притежаваш достойнство?

Първо – да осмислиш вярата си в Бога и да я подкрепиш с духовно познание.

Второ – да устояваш на всички изкушения и съблазни на материалното битие, с които те залива от всички страни кривналата по твърде лош път съвременна цивилизация.

Трето – да съединиш теорията с практиката, знанието с приложението му в ежедневиия живот. Така истините на великото Божествено Слово се превръщат в неразделна и непобедима частца от собственото ти сърце.

Четвърто – да откриеш високия идеал в твоя земен път и да му останеш верен при всички обстоятелства, дори на кръст да те разпъват.

Пето – да се научиш да прощаваш на всички и за всичко.

Шесто – към великодушието да прибавиш и целомъдрие, което според Учителя Беинса Дуно е абсолютно задължително, за да разчупиш кармичните окови и да разтвориш небесните порти на Свободата пред твоя дух.

Седмо – да оставаш сляп за всички прегрешения на ближния.

Осмо – да си спечелиш правото да те наричат „достоеен ученик“ на твоя духовен Учител и Наставник.

Девето – да можеш да издържиш с ненарушимо спокойствие и хладнокръвие и най-жестоката обида или унижение.

Десето – дори и в най-непрогледния мрак на твоето земно съществуване да не губиш от духовния си взор Светлината на Божественото си предназначение.

Ако изпълниш всичко това, а и още много, наистина можеш да заявиш с увереност и без излишна скромност, че си човек с достойнство. И не просто човек, а пробудена душа, която е прогледнала за Божия План относно планетата, човечеството и самия теб и следва този План с неуморимо постоянство и всеотдайност.

Безценна е великата Мъдрост, с която Учителят на Бялото братство у нас допълва панорамата на изискванията за разгръщане на това толкова комплексно качество на душата, назовано „достойнство“. От само себе си се разбира, че никой не би достигнал хималайския връх на достойнството, ако не се е научил да мисли правилно: *„Всички хора се обиждат. Обидата идва от накърняване на човешкото достойнство, а достойнството на човека е да мисли право. Това е човекът“* (Учителят Беинса Дуно). Как да разбираме това негово разсъждение? Преди всичко – в разглежданата мисъл на Световния Учител, вселен в българско тяло, е заложен смислов парадокс. Действително, обиждат се всички хора – но не и окултните ученици, а още по-малко – духовните Учители. Под „хора“ би трябвало да разбираме онези, чието схващане за достойнството е ограничено в посочените най-горе девет точки. А и всички останали като тях. Ученикът по Пътя към съвършенството

не е подвластен на обидата. Той знае, че Бог се стреми да му преподаде някакъв важен урок и че онзи, който го обижда, е неговият незаменим учител именно за този урок. Като правило урокът е свързан със смирението, което за ученика е цел № 1, но покрай него почти винаги има и други съществени акценти.

Да се обиждаш, означава да подхранваш човешкото у себе си, а не Божественото. За онзи, в чиито представи достойнството произтича от неговите материални притежания или личностни качества, обидата, накръняваща достойнството му, е жестока, несправедлива и зовяща за отмъщение. Ала такъв род обида не може да засегне ученика от тайната Школа на живота. Понеже притежанията, към които се стреми той, са от нетленно, а не от преходно естество. Той знае, че никой не може да му ги отнеме, нито да ги омаловажи. Значи и най-страшната обида, която атакува тленната му природа, материалните му обвивки и притежания, бива отразена от неогъваемата броня на неговото духовно самообладание и рухва смазана в нищото.

Истинският човек, според цитираната мисъл на Учителя Беинса Дуно, е онзи, който мисли „право“, т.е. правилно. Такъв човек именно е ученикът, устремен към Божественото. Затова и единствената обида, на която той е подвластен, е да установи, че не мисли правилно. Но това не е вече обида, а обективна самооценка. Без да е постигнал подобна, свършено точна и справедлива самооценка, той не може да продължи по посока на своето духовно-нравствено развитие и усъвършенстване.

По тази причина за обида при окултния ученик няма смисъл да говорим. Това е минал етап от неговото израстване, спомен от кресливия хоровод на жабите в блатото на миловата илюзия.

Да постигнеш достойнство в духовен смисъл, означава още да пречупиш навеки гордостта. Тя има навика да се спотайва в най-тъмните ъгълчета на съзнанието и да изскача навън в най-неподходящия момент. Ако в някаква ситуация – подтикван от тихия, но настойчив глас на гордостта – окултният ученик реши, че е постигнал нещо важно за своето развитие, че е преодолял още едно високо препятствие по вечния Път към Бога, то той рискува в същия този миг да загуби всичко. Дори и без да е извършил нищо в света на материята, дори и само да е допуснал мисълта за мнимото пости-

жение, той поема риска да го изгуби без остатък и да е принуден да започне всичко отначало. Защо ли? Защото самият факт, че си се подвел по все още неовладяната си гордост, доказва, че постижението наистина е мнимо, сиреч недовършено, недообработено, не докрай култивирано.

Друг остър препъни-камък е самолюбието. То е роден брат на гордостта и те двамата твърде много си приличат. Озъртайки се с достойнство сред масата от все още непрогледнали, непробудени души, ученикът може да реши, че вече е отишъл много напред, че вече е велик и заслужава само почит и уважение. Особено от тези откровено слепи светски люде, с които се сблъсква на всяка крачка и които му дължат най-малкото признателност, че вижда далеч отвъд техния така нисичък и стеснен хоризонт. Да, ама те дори и не го забелязват, камо ли пък да го зачетат заради безспорното му превъзходство над тях. И тогава той решава да докаже себе си, да им покаже колко отчайващо напред е отишъл, колко безусловно ги е изпреварил по път, който в същност не означава нищо за тях. И в следващия момент надутият като пъстроперест паун „ученик“ се сгромолясва с цялата възможна комична показност от своя въображаем пиедестал и става за смях на онези, които само допреди секунда са стоели неми и скупчени в подножието на неговото съградено върху пясък и въздух величие. Последствието за него е повече от неприятно – налага се да напусне Школата и да се върне по пътеката на изпитанията, за да научи онова, от което с такава готовност се е отказал, за да възвеличи неоправдано себе си.

Достойнството на истинския окултен ученик се издига и върху още редица фундаменти. Върху един от тях се мъдри величествен надпис: „Избавен от заблудите на чувствата“. Какво означава това? Означава, че той е хванал здраво юздите на своя емоционален живот и не допуска чувствата му да вземат връх над здравия разум. На първо място – по отношение на другия пол. **Не можеш да бъдеш окултен ученик, ако не си овладял своята сексуалност!** Най-мрачната и същевременно най-плодоносна жътва на Черната ложа е за сметка на неовладяната, разпуснатата, фетишизираната до абсурд сексуалност на земните хора. На нашата планета има въплътени агенти на Черното братство (най-вече от женски пол), чиято основна задача е да съблазняват податливите

на полови увлечения люде и да ги завличат по нанадолната пътека на плътските наслади направо към портите на ада. Длъжни сме да признаем, че тяхната работа дава завидни резултати – разбира се, с отрицателен знак. Някои от тези същества не са хора в тесния смисъл на понятието, макар че по външен вид не можем да ги различим от останалите наши събратя. Те са изпълнители на специална мисия, пратеници от гвардията на Луцифер, които използват свръхумело потенциалната слабост на земния човек да се поддава на половия нагон и да му служи в противовес на своето духовно призвание.

Два са най-плодоносните инструменти на силите на Мрака, чрез които те повеждат към духовна смърт мнозина измежду нас: сексът и насилието. Цялата масова култура на цивилизования Запад е изградена върху тези два стълба на личностното саморазрушение, на разлагането на душата. Почти без изключение, продуктите на тази откровено упадъчна култура предлагат безброй вариации на разюздана сексуалност и безспирно, в много от случаите – непредизвикано, насилие. В този дух бива възпитавано и младото поколение, което тепърва преоткрива вековните нравствени ценности и се стреми да намери собствения си път в живота.

Само действително достойният човек може да остане неосквернен от безчетните попъзновения на черните братя, които посягат на най-съкровения ни импулси, тежнения и мечти и с неподозирана лекота ги превръщат в уродливи копия на красивите оригинали. Слугите на Луцифер подменят Божествената Любов с животински секс, богатството на духа – с материални притежания, съединяването с Небесния Отец – с преходна слава, надмогването на низшата природа у човека – с властта над ближния. Някой беше нарекъл дявола „кривото огледало на Бога“. И със сигурност е прав – лукавият подменя всички истински стойности с превъзходно измайсторени дубликати, фалшификати, които много, много трудно можеш да различиш от неподправените образци на духовните стойности. Оцелява само зоркият, чието вътрешно зрение не допуска да подмени истината с лъжа, та дори и най-бляскавата, най-майсторски подправената и украсената.

Има една иронична сентенция, която гласи: „Когато се борят разумът и сърцето, винаги отстъпва разумът, защото е по-умен.“ За

повечето от нас, уви, тази констатация е съвсем точна. Като правило отдаваме предимство на сърцето – сиреч на чувствата, дори и цената да е заглушеният глас на разумното начало у всекиго от нас. Последствията са ясни. Най-гибелните измежду тях вече посочихме по-горе. А иначе всеки от нас има собствен горчив опит от контактите си с другия пол, който виси като Дамоклев меч над всяка глава. С едно ярко изключение – истинският окултен ученик, който е надмогнал поривите на плътското у себе си и се е научил да трансформира сексуалната енергия в най-фина енергия на творческата изява.

Върху друг такъв фундамент на заслужено завоюваното достойнство четем: „Избавен от илюзиите на ума“. Тук уловките са не по-малко и не по-безопасни от онези на чувствата и телесните страсти. В езотеричния индуизъм умът бива оприличен на маймуна, която непрестанно подскача от клон на клон – т.е. от мисъл на мисъл – и никога не намира покой. А щом не откриваш покой, значи не можеш да се концентрираш върху нищо за достатъчно дълго време и не бива да очакваш да постигнеш нещо в живота. Да успокоиш ума, да го впрегнеш на истинска работа в полза на духа – това е майсторството, което се изисква от ученика по Пътя към Божествената Истина. А това значи да не позволяваш на ума (рационалното) да навлиза непозволено в териториите на душата (мистичното, метафизичното), а да си знае винаги мястото като помощник на реалния господар на човека – Божията искра у него, безсмъртната монада.

Който върви неотклонно по духовния Път, постепенно се изпълва с дълбока вътрешна увереност, с искрено и ярко чувство за собствено достойнство. Ала това не е показната надутост или надменното усещане за превъзходство над другите, с които се кичи егото. Това е онази непоколебима и твърда като скала сигурност, че си открил своето истинско предназначение в света на материята, че си разгорял Божията безсмъртна искра в душата си и че Онзи, Който бди над всички създания и ги насочва към целта на тяхното съществуване, е станал твой неразделен Спътник по всички неизброими космически пътеки.

От гледна точка на духовното познание достойнство означава **да отстояваш Божественото у себе си**. Да отстояваш човешкото – означава суета.

Пребродил пространствата на вековни заблуди, надскачил крепостните стени на хилядолетни илюзии, построил си приживе неръководен паметник на духовното начало, стъпил върху поста-мента на претопената в небесно злато низша своя природа, учени-кът от Школата на вечния живот се отправя достойно с отмерени, спокойни стъпки към следващото предизвикателство в панопти-кума на Вечността – олтара на духовния Учител.

УЧИТЕЛЯТ БЕИНСА ДУНО ЗА МИРА

„Мирът говори за присъствието на Духа!“

Учителят Беинса Дуно

Във всяко автентично духовно учение темата за мира при-съства на водещо място. Неслучайно и в Библията едно от многото имена на Бога е „Княз на мира“. Следването на духовния Път води като естествено следствие до постигане на мир – в самия себе си, вътрешен мир, и между хората и народите, външен мир.

Вътрешният мир е условие, задължителна предпоставка за външния. Вътрешният мир у отделния човек е от решаващо значение за мира между хората и на планетата като цяло. Затова и Учителят Петър Дънов/Беинса Дуно напътства категорично своите последователи: *„При всички условия на живота запазвай своя вътрешен мир!“* А своя вътрешен мир може да съхрани само онзи, който живее в съзвучие със законите на Космоса, който слуша гласа на съвестта си и го следва, който работи съзнателно за целите на Общото благо и всемирното Добро.

Вътрешният мир е такова състояние на съзнанието, при което човек потъва в океана на своята собствена тишина. Тази тишина извира от дълбините на сърцето, а не от ума. Тя крие в ядрото си гласа на Божественото. За нея няма рационално обяснение, защото тя е плод на продължителни усилия, самодисциплина и самоотвер-женост по пътя към съвършенството. По тази причина и самият

вътрешен мир не подлежи на умствен анализ, а само на констатация – или го има, или го няма. Може да се опиташ да заблудиш околните, че го притежаваш, но духа у себе си не можеш да излъжеш. Понеже именно твоят индивидуален дух е бащата на вътрешния ти мир – той го съдържа у себе си като потенциал и може да го прояви, ако ти му позволиш да го стори.

Вътрешният мир, следователно, не е достъпен за физическите сетива, а само за духовните. Сам по себе си той е едновременно постижение по духовния Път и основа, върху която да изграждаме нови качества и добродетели. И по-точно: „*Нямаш ли вътрешен мир, ти не можеш да растеш духовно*“ (Учителят Беинса Дуно). Очевидно вътрешният мир е онази незаменима основа, върху която израстват и дават плодове всички духовни постижения.

В нашата епоха съществува пребогат избор на религии, духовни учения и школи. Всеки съзнателно търсещ духовно усъвършенстване човек има възможност да избере такъв път на личностно развитие, който най-много му подхожда. Избере ли го и тръгне ли веднъж по него, ако го следва с постоянство, воля и всеотдайност, рано или късно ще пожъне добри нетленни плодове, между които и вътрешен мир. Връзката между култивираните добродетели и вътрешния мир е двустранна – от една страна, вътрешният мир създава условия за придобиване на добродетели, а, от друга страна, придобитите добродетели укрепват и задълбочават вътрешния мир.

От изнесеното дотук следва, че вътрешният мир е завоевание на вървящия по пътя на самоусъвършенстването човек. Както е известно, в езотеричното познание той се нарича „окултен ученик“. По този повод Учителят Беинса Дуно отбелязва: „*Мирът иде от Бога! Най-великото нещо в душата на ученика, това е неговият мир. Мирът е от Бога благословен!*“ Определянето на Бога като източник на вътрешния мир в случая означава, че мирът е роден от пробуждането на Божественото начало у човека. В този смисъл вътрешният мир е и един от плодовете на Духа в душата на онзи, който го е натрупвал търпеливо ден след ден и година след година, а може би и възплъщение след възплъщение.

Освен всичко останало наличието на вътрешен мир говори за хармония между мислите, чувствата и постъпките на човека. Хар-

моничният индивид като правило е притежател и на вътрешен мир. Затова и Учителят Бейнса Дуно подчертава: *„Аз наричам вътрешен мир на човека онзи свят, където се раждат неговите мисли и неговите чувства, неговите подтици. Този свят той може да загуби и пак да го намери.“* За онзи, който все още не е постигнал вътрешен мир, изгубването и намирането на света, за който говори великият Учител, може да се случи няколко десетки път на ден. А който го е постигнал, остава да живее завинаги в този красив и възвишен свят, твърде извисен над нашия объркан и така забързан земен лабиринт.

Мирът – вътрешен и външен – върви ръка за ръка с Любовта. Разбира се, не плътската, нетрайна и емоционално разнородно обогрета земна любов, а Божествената, вечната, непреходната. Да живееш в тази Любов, означава да си изпълнен с непоклатим вътрешен мир. И никоя външна сила или въздействие не може да го наруши или да ти го отнеме.

За ученика по духовния Път взаимоотношението между вътрешния му мир и любовта му е определящ показател за това, докъде е стигнал по този Път: *„Ученикът ще познае дали има Любов, ако има мир. Ако Любовта не може да даде мир, тя не е Любов“* (Учителят Бейнса Дуно). Защото, както Любовта е плод на Духа, така и мирът е плод на самата Любов.

Когато грешим, когато престъпваме космическите закони, неминуемо следва нарушаване на вътрешния ни мир. Същото се отнася и до по-големия мащаб на мира между хората и народите. Когато в отношенията помежду си те потъпкват законите на Вселенната – неписаните закони на Божественото, те на практика воюват срещу мира. В тази насока едно от най-важните правила е да не повтаряме старите си грешки. И в тази сфера на човешката изява историята е мъдра учителка на народите, но или те самите, или техните водачи твърде рядко доказват, че са си взели бележка от поуците на историческото развитие.

В преходната епоха, чиито свидетели и участници в чиито процеси сме всички ние, постигането на всеобхватен международен мир е задача от първостепенно значение. Най-краткият път за неговото извоюване е израстването на колективното съзнание до равнището на осъзнаването на необходимостта от живот за Цялото.

Хората с пробудени души вече са осмислили и усвоили тази велика истина. Онези с пробуждащи се души са на път към нея и почти я докосват. А непробудените – за жалост – остават все още непроситимо далеч от нея. Разбирането на същността и ролята на живота за Цялото – за неговото благо, което е благо за всички живи същества – няма как да не стимулира процеса на установяване на траен и непоклатим мир навред по планетата. Когато живееш за благо на Цялото, т.е. за Общото благо, ти допринасяш в максимална степен и за своето собствено благо.

Всички народи са органи на общочовешкия организъм. И както органите и системите в един организъм са свързани помежду си, за да може организъмът да функционира пълноценно, така и народите по света са свързани в една невидима общност, в едно потенциално хармонична цялост. В тази връзка си заслужава да се вслушаме в думите на Учителя Беинса Дуно: *„Всички народи са свързани като скачени съдове. Пострада ли някой, всички могат да пострадат. Спаси ли се някой, всички могат да се спасят. Щом всички народи са свързани помежду си, не е безразлично каква вода ще налеем в един от тези съдове. Ако се налее нечиста вода, водата във всички съдове ще бъде нечиста. Ако в един съд се налее чиста вода, и в останалите съдове водата ще бъде чиста. Ако къщата на съседа ти гори, и твоята може да се запали. За да се избегне тази опасност, трябва да се притечеш в помощ на съседа си, заедно да гасите пожара.“*

Следователно благоденствието на всеки народ на Земята е обвързано логически, въз основа на всемирните закони с благоденствието на всички други народи. Когато някой народ преживява времена на криза – материална, нравствена, културна, духовна, този факт без съмнение ще се отрази по един или друг начин и на останалите народи. Всеки от тях има специфична мисия според Божия план за планетата ни. Всеки от тях представлява обособен и неповторим трансформатор на вселенските енергии, които ни заливат отвред от видимия и невидимия свят и съдействат за съществуването и развитието на всички форми на земния живот. Тази е причината за потребността на всеки народ да бъдат осигурени условия за мирно и благотворно битие, за разгръщане на творческия му потенциал. А това би могло да стане само при наличието на мир

– вътрешен, за всеки човек и за обществото като цяло, и външен, интернационален. Само при удовлетворяването на тази изконна потребност всеки народ би бил в състояние да даде своя оригинален принос в общочовешката духовно-културна съкровищница.

Изводът е, че народите по земното кълбо са нужни един на друг. Тяхна задача според Божия Промисъл е да се допълват и да си съдействат във всички области на живота – на материално и духовно ниво. Всеки етнос по своему възприема и прилага идеите, с които ни обсипват така щедро Разумните Същества, наблюдаващи и насочващи еволюционния ход на човечеството. Всеки народ по свой собствен начин превръща тези идеи в реалност. Така се обогатява целият човешки род, така творческият капацитет на хомо сапиенс намира своята достойна реализация.

Всичко това е осъществимо само в условията на международен мир.

Всеки народ предлага на историята специфична форма на изявление на Всемирния Дух. Всеки народ възприема, осмисля и разгръща специфични качества на личността, способности и добродетели. Ако сравним човечеството с едно огромно, мощно и красиво дърво, то някой от народите, в съответствие с нивото на колективното си съзнание и своя бит, играе ролята на неговите корени, друг – на стъблото, трети – на листата, четвърти – на цветовете, пети – на плодовете, и т.н. Всеки от тях е еднакво важен за хармоничността, здравето и плодовитостта на общочовешкото дърво.

Градината на човешката общност на разума върху планетата Земя може да бъде китна, с разнообразни цветя и дървесни видове, с богата реколта от плодове, само ако всички народи осъзнаят необходимостта от мир помежду си и я превърнат в действителност, в начин на мислене и поведение, сиреч – в начин на живот.

Пред лицето на Бога-Създател националната принадлежност губи своето значение. В планетарната държава без граници на бъдещето ще живеят единствено *„граждани на Божието Царство, наречени Синове Божии, избраници на тази държава“*. За Учителя Беинса Дуно: *„Истински мир е този, който носи бъдещата култура на работата, на живота, на любовта.“* Истинският мир изисква не само взаимно уважение и зачитане на кул-

турните традиции и достижения, но и любов към врага – най-трудната за изпълнение Христова заповед, както изтъква същият духовен Учител. Само по себе си придобиването на такава любов изключва всякакви конфликти и противоречия, да не говорим за разпалването на войни и унищожителни кръвопролития. Те всички биха изчезнали незабавно, погълнати от животворящия порив на Божествената Любов.

При обстановката на всеобщ мир на Земята изпъква с неподозирана яснота и действителното съдържание на понятието „избран народ“. Това не е народ, който да владее всички останали и да им налага своите възгледи за управление и построяване на цивилизационен модел. Това е народ, който е носител на факела на Новото, на обновлението, на прилагането в живота на космическите принципи на Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Добродетел. Той е носител и разпространител на истинска, а не фалшива свобода, не господар, а съдружник и брат при изграждането на единната планетарна общност.

Никой народ не живее сам на Земята, а в обкръжението на всички останали. Затова и хармоничните взаимоотношения с другите народи предполагат и вътрешна хармония в неговата социална среда. От гледна точка на духовното познание останалите народи са условия, естествена среда, в която всеки отделен народ съществува и се развива правилно и благополучно, според Божествената програма за него и за човешкия род като цяло.

Понастоящем живеем в период от време, когато са назрели условията за **разумно сдружаване между народите**. От своя страна то е последната стъпка преди изграждането на истинско **общочовешко братство**. А то е братство както между хората като личности, така и между народите като елементи на планетарния организъм.

Побратимяването между народите е разкрито в Словото на Учителя Беинса Дуно по следния начин: „*Всички народи ще се обединят, и то така, че по-големите народи ще покровителстват малките и така ще престане борбата между народите. Всеки народ да се стреми да стане велик по Дух, Мъдрост и Любов, а не голям – да владее и управлява малките народи.*“ В това не толкова далечно бъдеще, което вече изгрява на планетарния хоризонт,

благата ще се разпределят между всички народи напълно справедливо. Животът за Цялото ще се превърне в закон на съвкупния общочовешки организъм. Постепенно ще се роди и новият човек – човекът на Новата Култура на приложената в действителността безкористна, велика Любов. Вместо съперничество в политиката и конкурентна борба в икономиката ще се възцарят взаимопомощ и повсеместно международно сътрудничество. Мирът между хората и народите няма да бъде нарушаван от никакви противодействащи фактори. За тази епоха на победилия стремеж към мир и съзидателно сътрудничество великият Посветен отбелязва: *„Съвременните народи трябва да знаят като главен фактор в живота си следното: всеки народ да проявява любовта си към другите народи и последните от своя страна да проявят любовта си към него.“* А проявената Божествена Любов, както е известно от една популярна формула на същия всемирнен Учител, носи изобилния и пълен живот.

Когато народите живеят в обич и разбирателство помежду си, когато си помагат и си съдействат в името на Доброто, тогава и Живата Разумна Природа ще ги обсипе със своите блага. Тогава и Божието благословение неизменно ще сияе върху тях. Понеже един важен духовен закон гласи: каквото човекът или народът даде на другите, това възвишените, светли и разумни Същества ще му дадат и на него, и то многократно умножено. *„Блажени са ония народи, които слушат Господа и изпълняват Волята Му!“*, добавя в този ред на мисли и Учителят Беинса Дуно.

Както вече бе изтъкнато, всеобщият планетарен мир ще бъде постигнат, когато общочовешкото равнище на съзнанието порасне до необходимата за това степен. Това ниво на съзнанието изисква, освен всичко останало, и ново отношение към живота – духовно разбиране на света и съществуването. Пробуждането на човешкото съзнание в масови мащаби в този смисъл вещае и като логическо последствие подобряване на живота, на условията за проявление на индивидите, обществата, народите и човечеството като цяло. Главната предпоставка за това, според Учителя Беинса Дуно, е култивиране на разумен живот. Той заявява: *„В света има само едно учение, което може да подобри условията на индивидуалния и общественния живот. Това е учението на Разумния живот, а не*

на класовата любов. “ От тези думи достигахме до извода, че обществото на бъдещето, което изследваме тук, ще бъде безкласово – общество на пълното равноправие между всички социални групи и прослойки. Именно подобно равноправие е гаранция и за мира в социалната структура.

В условията на всеобхватен мир, равноправие и творчески подем ще настъпи и период на небивал духовен възход на възроденото човечество. Хармоничната среда на обитание ще пробуди в душите на хората и един висш идеал – да служат на Бога, да живеят по Божественому. Тази връхна точка на планетарното човешко развитие – във фаза, при която човекът все още присъства в материално тяло на тази планета – бележи покоряването на най-високия връх на самоосъзнаването на разумното същество, стопанин на Земята, отговорен не само за собственото, но и за нейното благоденствие. Картината на това постижимо бъдеще е красива и обнадеждаваща във всички свои ракурси. Нарисувана от перото на извисения Учител, тя изглежда така: *„При новото съзнание всички хора ще образуват едно семейство и всеки народ ще бъде орган на това велико тяло. И народите ще се уважават взаимно и ще се почитат. Това ще бъде култура на братство и сестринство. Когато говорим за новата раса, новата култура, подразбираме любовта, проявена по новия начин, за който сегашният свят има смътна идея. И тогава човек ще се намери в един красив хармоничен свят, където няма да има никакви противоречия. И това бъдеще живя верую ще обедини всички хора в едно цяло.“*

В случая под „нова раса“ Учителят Беинса Дуно има пред вид изгряващата VI коренна (окултна) раса, представители на която са започнали да се възплъщават на Земята още от втората половина на XIX век и чийто предвестник в съвременната епоха е семейството на славянските народи. А под „нова култура“ той визира изграждащата се вече в наши дни Нова Култура на осъществената на всички равнища в живота Божествена Любов – култура на шестата подраса на V коренна раса и на цялата бъдеща VI коренна раса.

В заключение нека да се върнем към мотото на настоящото изложение: *„Мирът говори за присъствието на Духа!“* Защо Мировият Учител Беинса Дуно поставя знак за тъждественост

между присъствието на Духа, очевидно имайки пред вид Божия Дух, и наличието на мир?

Духът е космическият носител на живота, вестител на Божието вездесъщо присъствие и проводник на творческата Му енергия. Когато постигнем мир вътре в самите себе си – в душите и сърцата си, и го разпрострем и извън себе си – между всички хора и народи по земната шир, тогава това означава, че сме предоставили възможност на Божествения Дух да се прояви чрез нас в Своята пълнота.

Това именно е мир, който говори на универсален език, че Духът е истинската същност на човека, а мирът – естественото състояние на междучовешкото съжителство.

Мирът е **абсолютна ценност** – такава, каквито са Животът, Любовта, Свободата. От древността до наши дни той представлява върховен идеал и възжеление на човешките общества от всички епохи.

Мирът води началото си от най-дълбоката Божия Същност и намира място като водещ компонент в Неговия велик План за еволюцията на Вселената.

Свещен дълг на всички разумни същества сред космическите простори е да открият вътрешния мир в своята безсмъртна духовна природа и да го превърнат в ненакърнима норма на мислене и поведение на всички равнища в своите взаимоотношения.

ХАРМОНИЯТА

„Когато говорим за хармония, подразбираме съзнателния живот на човека, живота, в който душата се развива.“

„Като казвам „Любов“, подразбирам, че Любовта предшества хармонията, а хармонията е резултат на тази велика Божествена сила, която, като дойде, внася здраве, а здравето внася хармония.“

„Ще насочите ума си към Бога, ще знаете, че Той е великата хармония, и само за Него ще мислите.“

Учителят Беинса Дуно

Хармонията е проекция на съвършенството в света на формите.

Хармонията произтича от проникването в същността и предназначението на всичко съществуващо и утвърждаването на плодотворно сътрудничество между всички елементи на Цялото.

За каква хармония да говорим, при положение че продължаваме да се избиваме един друг, да унищожаваме животните с цел да напълним ненаситните си търбуси, да замърсяваме и погубваме Природата?! А вътре в себе си да таим омраза, гняв, злоба и неизтощима алчност?! Днешното общество в планетарен мащаб е построено върху модел, който увековечава ценности, отдалечаващи ни фатално от царството на хармонията. Цялата ни така наречена цивилизация е устремена да задоволява потребностите на тялото, а не на душата. Безсмъртният Радой Ралин преди няколко десетилетия написа кратко и безпощадно изобличително: „Сит търбух – за наука глух.“ И е прав повече от всякога! Защото търбусите на примерните граждани от цивилизованите държави са не просто

сити, а препълнени. Така че за наука – за познание, разкриващо вечните закони на Космоса и пътя към хармонията – и дума не може да става. А милиардите гладуващи в страните от Третия свят са загрижени много повече да си осигурят насъщния, просто да оцелеят, отколкото да се занимават с подобни отвлечени съждения, с абстрактни стойности на живота. Как да убедиш и първия, и втория, че има още нещо на този свят, което си заслужава да бъде опознато, осмислено и приложено в същия този безрадостен или пренаситен живот?!

От позицията на тези сухи факти и оценки как да не се преклоним пред жертвата на великите духовни Учители на човечеството, които идват сред нас от сферите на ненакърнимата хармония, за да ни подарят безценна частица от нея и да запалят в сърцата ни огъня на вътрешното пресътворение?! Можем ли въобще да си дадем сметка от какво се лишават те, за да прекарат един живот в плът в този земен ад, гъмжащ от противоречия и неутолима жажда за разрушение?!

Който има уши, нека да се вслуша в Словото на един от най-светлите Пратеници на Небето, поел кръста си в българско тяло преди повече от 140 години...

Учителят Петър Дънов (Беинса Дуно) разглежда хармонията като резултат от съзнателния живот на човека, като продукт от неговата творческа, разумна дейност. Съзнателният живот в този аспект на изследване е процес на все по-дълбоко и всеостранно осмисляне на мировата реалност и на мястото на всекиго от нас в нея. Процес, в чиито рамки духовната природа на личността укрепва и еволюира в посока към изпълнение на своето крайно предназначение.

Божествената Любов е задължителното условие за постигане на хармония. Само който люби по Божественому, може да бъде хармоничен. Нещо повече – той излъчва във всички направления своята хармоничност и я предава на всички и на всичко, с което общува. От друга страна, хармоничният човек е напълно здрав телесно и душевно. Видимото и невидимото естество у него се проявяват в хармонично единство – действено и плодно. Умът, сърцето и волята му, т.е. мислите, чувствата и желанията му, съжителстват и си сътрудничат непротиворечиво, допринасяйки за

пълноценния му контакт и със себеподобните, и с Живата Разумна Природа.

Както и за всяко друго качество или добродетел, съвършеният образец за хармония е сам Бог Вседържителят. Абсолютната мощ и красота на Неговата изначална хармоничност е отразена в творението Му. Космосът – такъв, какъвто го познаваме (а за непознатата му част изграждаме хипотези и предположения въз основа на откритите вече закони, залегнали в основата на съществуването му) – представлява една хармонична цялост, в която всеки един от съставлящите я елементи има своето неповторимо място и функционира в съгласие и взаимност с всички останали. Гнездата на дисхармония в необятната Вселена са плод от свободната воля на населяващите я разумни същества – воля, насочена към реализация на лични или колективни интереси, а не за целите на Доброто. Ала дори и най-фрапиращата нехармоничност в космическото Цяло е обречена рано или късно на трансформация в хармоничност именно поради действието на великите принципи и закони, вложени от Създателя в сътворения от Него свят.

Една от най-важните задачи на човека върху планетата Земя е да намери първоначалната хармония и в макрокосмоса – Всемира, и в микрокосмоса – самия себе си, да измери пулса ѝ, да я възлюби и да я превърне в своя неотменна придобивка.

Процесът на всемирното Развитие, на космическата еволюция е процес на последователна хармонизация на всички природни и надприродни царства, на всички същества и на всички сфери на проявлението.

Най-дисхармоничен е светът на гъстата материя – познатата ни физическа действителност. Колкото по-нагоре се изкачваме във все по-фините зони на Битието, толкова по-осезателна и всеобхватна е хармоничността на съществуващото. Върхът в пирамидата на хармонизацията е Божественият свят, където нищо не нарушава и не би могло да накърни извечната му абсолютна Хармония.

Проблемът за хармонията е бил и продължава да бъде обект на изследване във всички окултни Школи и духовни течения – от древността до наши дни. Един съвременен духовен учител – д-р Ван Циенцюн, във великолепно то си двутомно съчинение „Естест-

вен чигун“ (София, 2007, изд. „Ханлин“) разкрива даоистката теза за хармонията, която е дълбоко езотерична по своя характер: „Хармонията е един от най-важните закони на Природата. Тя е **основата на устойчивостта в съществуването и развитието**“ (т. II, с.276). Авторът обвързва постигането на хармония с поддържането на баланс между двата водещи полюса на Битието – Мъжкото (Ян) и Женското (Ин) начало: „**Хармонията като принцип означава да се поддържат най-вече съотношенията, равновесието между Ин и Ян.**“ На физиологическо равнище главен показател за наличие на хармония, според д-р Ван, е нормалното функциониране на целия организъм. „Ако е в равновесие, той е много здрав, силен и функциите му са ярко проявени“ (т. II, с.280). Хилядолетната китайска мъдрост, достигнала своя връх в учението на Лао Цзъ за Дао, представя хармонизацията като непрекъснат процес на външно и вътрешно пречистване на човека. Смисълът на хармонията – в съответствие с тази система от възгледи – е в това, че тя служи на развитието (т. II, с.293).

Ала нека да се върнем към становището за хармонията, отражено в Словото на Учителя Беинса Дуно.

Пълният текст на цитата, от който е извлечено първото мото на настоящата разработка, гласи: *„Когато говорим за хармония, подразбираме съзнателния живот на човека, живота, в който душата се развива, човешкото „Аз“, съзнанието на човека – той е нещо отделно в света, той се е проявил. Човек съзнава, че е едно отделно същество“* (Учителят Беинса Дуно). Осъзнаването на отделността е присъщо за ранния стадий от индивидуализацията на човека. Възприемайки себе си като нещо отделно и различно от целия окръжаващ го свят, той същевременно достига до необходимостта от установяване на такъв род отношения с околната среда, които да му осигурят оцеляването и да му предложат условия за развитие и усъвършенстване. С течение на времето, когато съзнателността на личността нараства успоредно с придобития от нея жизнен опит, тя разбира, че това трябва да бъдат отношения на хармония.

И все пак хармонията е нещо повече от непротиворечивост и мирно съвместно съществуване. Тя включва в съдържанието си

и изискването за пълноценен обмен и взаимоотнождане. От статичното състояние на ненамеса и ненарушаване покоя на външното за човека тя прераства в съзнателна обмяна на енергия и Любов. Но както вече бе посочено по-горе, Любовта предхожда хармонията в качеството си на първична творческа Сила и Принцип на Битието. Затова и само искрено любещият може да бъде хармоничен – понеже той изгражда взаимоотношенията си с всичко и всички именно върху основата на великата Любов. Извън Божествената Любов, извън нейната абсолютна безкористност и всеотдайност не би могло да има хармония, а само несполучливи нейни имитации.

Посоката на придобиване на хармония е отвън-навътре. Тя е обусловена от Божия план за творението, в чиято основа лежи действената Любов на Всевишния. Последователността при превръщането на външната хармония във вътрешна е описана от Учителя Беинса Дуно в следната градация:

Външна хармония – Божествена Любов – живот – здраве – вътрешна хармония.

Той казва: „*Външната хармония дава условия за Любов, Любовта – живот, животът – здраве, а здравето внася вътрешна хармония у нас. Тъй че хармонията отвън се формира вътрешно.*“ Изводът е, че напредналият по духовния Път човек открива първичната хармония в създадения от Бога свят и като резултат от разумното си общение с него я пренася и вътре в себе си.

Посоката отвън-навътре в космически мащаб може да бъде изразена и като отгоре-надолу – сиреч от Бога към човека, от Духа към материята, от нетленното към тленното. Ако постигнем хармония в Божественото, то тя като следствие се разпростира и във всички останали по-низши области на творението, включително и в различните структури и слоеве на обществения живот. Тя обхваща както всички етажи от социалната сфера, така и всички направления от индивидуалната изява на човека: „*На всинца ни трябва хармония, само така ще можем да се разберем. Ако всички сме в хармония в Бога, тогава ще разберем Бога, ще разберете мене и аз вас. Без хармония животът е несъвместим. Това е и в обществото, и в науката, и в търговията, навсякъде. За да е успешна*

работата, навсякъде трябва да има хармония. Обличате ли се, готвите ли, спите ли, навсякъде и всичко с хармония трябва да се върши; не спите ли с хармония, махмурли ще бъдете. Ако животът е с хармония, и в най-дребните си проявления той е велик; няма ли хармония, той е безсмислен“ (Учителят Беинса Дуно). От тези думи на Учителя на Бялото братство у нас става очевидна и ролята на хармонията за познавателния процес в качеството ѝ на предпоставка за проникване в същността на обективните реалности в Битието.

В стремежа си да надникне в най-великата тайна на Космоса – тайната на Божията същност, човек е назовавал Създателя си с безброй имена, смятайки, че по този начин прави крачка напред по пътя на опознаването Му. В рамките на класическото християнско богословие са изкристализирали два метода за изследване на Бога и Неговата Природа, за тяхната познаваемост: 1) утвърждаване на това, което Той **е** (т.нар. катафатически метод); 2) утвърждаване на това, което Той **не е** (т.нар. апофатически метод). И за древната, и за съвременната езотерична мъдрост едно от неизменните имена на Всевишния е „**Вечна хармония**“. Същата теза защитава и Мировият Учител, вселен в България: *„Трябва да държите в ума си мисълта, че Бог е вечна хармония. Тази мисъл трябва да стане у вас плът и кръв, навсякъде да я чувате; тогава ще бъдете доста(тъчно) силни да се борите с външните изкушения на света.“* Разбирането за Бога като за вечна хармония носи упование на вярващите в Него и на вървящите по духовния Път, че в процеса на своето вътрешно израстване те ще се превърнат в неразделен елемент от тази всемирна хармоничност. В своето Слово Учителят на Новата Култура потвърждава техните надежди, добавяйки и едно конкретно средство за приобщаване към извечната Божествена хармония: *„Вън от тази мисъл – за хармонията, няма да мислите какво е Бог. Ще схващате Бога като една велика, разумна хармония, която се разнася навсякъде из Вселената, из цялата Природа и всичко живо. Всяка вечер ще съсредоточавате ума си, мисълта си към един тон от тази хармония.“* На друго място той допълва и изяснява тези свои разсъждения, изхождайки от парливия въпрос, стоящ пред разумното същество „човек“: как да надмогне хаоса (в същност привидния хаос) в окръжаващия го

свят? Учителят на Бялото братство в нашата страна предлага следния отговор: „Във вашите умове се явява мисълта: „Как може да се оправи тази дисхармония?“ Може. Ще насочите ума си към Бога, ще знаете, че Той е великата хармония, и само за Него ще мислите. Няма да мислите за Бога като за някой стар, белобрад дядо, а ще мислите за Бога като за велика вечна хармония, в която всичко живо отдава почит към Него. Затова всички се стремим към Него и всеки иска да Го схване. Мисли за Великата хармония на живота и веднага ще ти стане леко. Не се старай да схванеш какъв е Бог, каква е формата Му, а мисли за Него като за Велика хармония, и веднага ще ти стане леко.“

Да бъдеш хармоничен, означава да си в съгласие и със самия себе си, и със света, който те заобикаля.

Веднъж придобил хармония, човек става способен да я излъчва около себе си и да подобрява условията на средата, в която живее, да въздейства благотворно върху нея. Неговата вътрешна хармоничност се отразява на всичките му външни изяви и ги прави по-естетични: „Когато движенията на човека се диктуват от хармонични мисли и чувства, те всякога са красиви. Колкото по-голяма хармония съществува в човека, толкова по-красиви са неговите движения“ (Учителят Беинса Дуно). Хармонията лежи в основата на правата мисъл, на благородното чувство и на градивното действие. Без нея триадата на човешкото проявление не би изпълнила своето предназначение за самоосъществяването на живото разумно същество: „... Като се въдвори хармонията, мисълта ще дойде; като се въдвори хармонията, правилните действия ще дойдат. Всичко това зависи от тази Божествена хармония. Щом тя се нагласи, то като с един магически жезъл всичко ще се нагласи. Като няма хармония, с години може да работиш, нищо няма да направиш“ (Учителят Беинса Дуно).

Хармонията като същност отговаря на оптимална степен на организация на всичко съществуващо. Това е езотеричен факт, в сила за всички природни и надприродни царства. В корените на тази повсеместна хармонизация се таят Божият Промисъл за света и Неговата всеобхватна Любов. Дисхармония във Вселената създават само разумните същества, които използват свободната си воля не за целите на Доброто. Сътворената от тях дисхармония руши

както вътрешната им структура, така и заобикалящата ги действителност, тяхната естествена среда: „Често казвате: „Нямаме вдъхновение, нямаме разположение.“ Трябва да знаете, че **Божествената Любов е хармония, тя не търпи дисхармония** (курсивът мой – К.З.). Сега аз ви говоря за хармонията, понеже тя ще ви послужи, за да започнете съзнателно да се организирате. Знаете ли какво е организиране? Всички клетки се организират съзнателно в този Божествен организъм и всички работят правилно. В този живот ние сме Божествени клетки и всеки от нас трябва да разбира и изпълнява добре своята мисия, своето сегашно предназначение и да не желае ни повече, ни по-малко от определената за него работа. Никой не трябва да се отдалечава от Божествения план“ (Учителят Беинса Дуно). Всички ние, хората, наистина сме клетки в организма на великия Космически Човек – Адам Кадмон на кабалистическата мъдрост. Всеки от нас има своята неповторима функция в това грандиозно Божествено проявление и всеки от нас е свързан – зримо или незримо – с всички останали. Планът на Твореца е всяка от тези клетки да реализира в пълнота своето предназначение, за да подпомогне мисията на самия Космически Човек. За нея знаем все още твърде малко... Както е известно, обаче, незнанието не ни оправдава и не ни лишава от отговорност пред съда на Божествената Правда: „Човек е отговорен за всяка своя дума, понеже живее в хармоничен свят, в свят на пълен ред и порядък. Когато се намерите пред Божия съд, вие ще отговорите защо създадохте огнестрелните думи, с които нарушавате хармонията на Божествения свят. Сам по себе си Божественият свят е хармоничен, но със своето неразбиране и невежество човек внася в този свят дисхармония и мисли, че светът изобщо е дисхармоничен. Човекият свят е дисхармоничен, но не и Божественият. Понеже тия светове са преплетени, изглежда, че дисхармонията е в целия свят. Не, дисхармонията е частична и принадлежи на човешкия свят. За да се премахне тази дисхармония, човек трябва да мине през страдания, през съдба, да види своите погрешки. Писателят ще бъде съден за лошите книги, с които е внесъл съблазън и нечистота в живота. Художникът ще бъде съден за ония свои картини, с които е внесъл нещо порочно в умо-

вете и сърцата на хората“ (Учителят Беинса Дуно).

Процесът на хармонизация не може да протича изолирано от процеса на придобиване и утвърждаване на добродетели. В същност не става дума за два отделни процеса, а за един общ. Да си култивирал определена добродетел и да я проявяваш в ежедневието си – това означава, че си хармоничен по отношение въздействието на тази добродетел върху самия теб и върху околната ти среда. И обратното – хармоничният човек притежава специфична гама добродетели, които именно го обуславят като хармоничен. Хармоничността, от друга страна, придава плавен, постоянен и плодотворен ритъм на човешкия живот: *„Когато хората влязат в Божествената хармония, всички трябва да изменят такта на своя ход, за да тръгнат хармонично, правилно. А знаете ли какво значи да ходите правилно? Да ви превода това. То значи, че вашите добродетели трябва да се проявяват правилно“* (Учителят Беинса Дуно).

На ученика от окултната Школа не е позволено да създава или да се примирява с никакви прояви на дисхармония. Това е водещо правило в Школата! Негов морален дълг е не само да отстранява всички наченки на дисхармоничност у самия себе си, но и да подпомага околните в подобните им усилия. Българският духовен Учител формулира това изискване, както следва: *„Законът е абсолютен – дисхармония абсолютно не се търпи. Не казвай: „Ако ме обичаш, потърпи малко!“ Ако ти обичаш хората, не ги карай да търпят твоите глупости. В това отношение ще гледате да си помагате, ще гледате да се въдвори хармония между вас, тя ви е потребна. Ако не се въдвори, другояче не можете да си помогнете.“* Последното изречение на великия Посветен произтича от една твърде важна за духовните общности закономерност – преди да се заемат с каквато и да било дейност, хората от една такава общност трябва първо да се хармонизират помежду си! Ако не постигнат необходимата степен на вътрешна за общността хармонизация, те обричат всичките си колективни усилия – в каквато и да е насока – на провал. Това е духовен закон, който не търпи изключения! Когато членовете на едно духовно общество не го разбират и не са запознати с действието му, те започват да търсят причините за неуспехите си в лични недостатъци или в непреодолимост на

външните условия. А причината е у самите тях и в неумението им да изгледят противоречията си, да проявяват неизменно разбиране и толерантност, да бъдат готови винаги да простят слабостта на ближния, очаквайки същото и от него.

Хармонията е музика за душата. В светлите зони на невидимия свят звучи непрестанно музиката на сферите и всички техни обитатели съжителстват мирно и хармонично. Окултната Школа – в качеството си на проекция на това хармонично съжителство – поставя пред членовете ѝ задължителното изискване да хармонизират както себе си, така и отношенията си с останалите. За това биха могли да използват универсалните методи на музиката и пеенето. Който не умее да пее, според Учителя Беинса Дуно, не може да бъде окултен ученик: *„Ако тръгнете от Земята без песни, докато отидете до рая, ще кажат: „Не приемаме хора, които не знаят да пеят!“ Небето е място на песен и хармония; там няма плач, няма тъги и скърби, навсякъде се чуват песни – от всички видове, от най-тихите до най-бурните, и всеки може да си избере, да слуша. Сега и ние на Земята ще започнем да вършим всичката си работа с песни, но ще приложим хармонията. Който не приложи хармонията, няма да му проповядвам нищо, няма нищо общо с моето училище. Когато хвана, че не е нагласен (т.е. хармонизиран – К.З.), ще го изпъдя навън по всички правила на Божествената наука. Като научи хармонията, пак ще го приема, но докато я научи, вън ще седи. Това ще го знаете, ще бъде без изключение за всички.“*

Използвайки една любопитна метафора, Учителят Беинса Дуно свързва хармоничността с изискването за гъвкавост и динамичност. В рамките на неговата лексика на този критерий – в контекст – отговарят тези елементи от действителността, които еволюират с по-голяма лекота. И обратното – статичните съставни части на средата, тези, които се развиват по-бавно, не съответстват на изискването за хармоничност: *„Едно нещо е нужно за човешката хармония: всичко, с което човек разполага, да е пластично, огъваемо, живо, никога да не се чупи. Статичните неща са крехки и чупливи, а динамичните – живи, неогъваеми, нечупливи. Стремете се към нечупливите неща и всякога разполагайте с тях.“*

У човека действат сили, които благоприятстват постигането на хармония, и такива, които възпрепятстват култивирането и

укрепването ѝ. Към втората група Мировият Учител Беинса Дуно отнася някои конкретни деформации на човешката разумна природа: „*Още при създаването на света Бог е поставил силите на човешкия мозък в хармония. Следователно човек трябва да се пази от всичко, което нарушава тази хармония. Тщеславието, гордостта, страхът, гневът са сили, които нарушават хармонията на мозъка. Те са подобни на червеите, които изяждат плодовете на дърветата.*“ В случая наличието на хармония не бива да се разглежда само на физиологическо равнище – в пределите на мозъчната дейност на човека, а преди всичко като задължителен елемент от неговата разумна изява.

Постигането на хармония освен всичко останало е свързано и с познаването на духовните закони и тяхното действие на всички нива във Вселената. Ако такова познание липсва, дори и да е налице силно желание за хармонизиране, то ще остане без реални последствия. Ето наставленията на Учителя Беинса Дуно в тази насока: „*Може да имате стремеж, но ако не изберете онова време, което изисква хармонията, ако не се съобразите със законите, които работят, всички ваши усилия ще бъдат безплодни. Сега вие се питате: „Защо аз не раста, защо нямам това схващане, защо мислите ми са малко разбъркани?“ Хармония, хармония трябва. Хармонията трябва да я възстановите по всички начини, при каквито и да е жертви. Възстановите ли хармонията, каквито и жертви да дадете за нея, нищо не е изгубено. Необходимо е да се възстанови тя в душата ви.*“ Веднъж постигната, хармонията може лесно да бъде загубена. Дори едно незначително на вид емоционално сътресение е в състояние да я запрати в хаоса на безнадеждността. След това са нужни твърде много усилия за нейното възстановяване. Но, както казва Учителят на ББ, всички те си заслужава да бъдат положени, защото крайният резултат носи покой на душата, вътрешен мир.

Ако искаш да бъдеш в хармония с хората, с които общуваш, първо следва да хармонизираш самия себе си. Това ще подобри не само отношенията с околните, но и дейността на телесните ти органи. В крайна сметка хармонията е необходимото и достатъчно условие и за психическо, и за физическо здраве: „*Стремете се да бъдете в хармония със себе си, за да бъдете в хармония с окръжа-*

ващите, само така ще бъдете здрави. Само така главата, дробовете и коремът ви ще бъдат в изправност“ (Учителят Беинса Дуно).

В контактите с някои хора срещаме определени затруднения. Сякаш съществува невидима преграда, която ни разделя от тях и която не сме в състояние да преодолеем. Българският Учител на Божествената Любов ни предлага действено средство за хармонизиране с такива хора, отношенията ни с които като правило са обременени с кармичен товар: *„С някои хора, за да се хармонизирате, трябва да прекарате мисълта си през още един, двама, трима души, които от своя страна са в хармония помежду си. А някой път трябва да прекарате 12 души в мисълта си, докато се хармонизирате с един човек.“*

На физическото поле един от най-ефективните методи за хармонизиране е музиката. Именно по тази причина тя е един от задължителните компоненти в учебната програма на всяка една автентична окултна Школа. Пратеник от един твърде извисен духовен свят, музиката спомага както за вътрешната хармонизация на ученика, така и за придобиването на добродетели: *„Музиката на Земята е единственото условие, което помага на човека да се развива, затова приложете музиката навсякъде в живота си. Неразположени сте – почнете да пеете каква и да е песен, да въдворите у вас хармония. Така ще помагате на вашите мисли, на вашите чувства, на вашите действия*“ (Учителят Беинса Дуно). Човешкото естество е музикално не само в проявата на висшите му принципи – духа и душата, но и на равнището на тялото и вътрешните му органи и системи. Всеки от последните вибрира съответно на определен музикален тон. Когато тази вибрация измени честотата си в посока нагоре (т.е. към по-висока честота), тогава състоянието на този орган или система се подобрява. И обратно – когато посоката на промяната е надолу, тогава състоянието се влошава. От тази гледна точка музикалната хармония на телесните структури дефинираме като здраве, а дисхармонията – като болест: *„Сърцето представлява тона „до“, дихателната система – „ре“, черният дроб – „ми“, бъбреците – „фа“, далакът – „сол“, жлъчката – „ла“, храносмилателната система – „си“. Когато дихателната система на човека действа музикално във всички гами, ние каз-*

ваме, че тя е нормално развита. При най-малкото нарушение на тази система нейният тон се изменя, минава в друг тон, а това вече създава известна дисхармония в някой от нейните органи. Тази дисхармония наричаме заболяване“ (Учителят Беинса Дуно).

Връзката между музиката и хармонията се проявява и на нивото на човешките взаимоотношения. Според Мъдростта на този духовен Учител обичта между хората отговаря на определена музикална хармония между техните души. Липсата на хармоничност между тях пък се дължи на дисхармоничните вибрации на тяхната мисловна и емоционална дейност: *„Казвате, че еди-кого си не обичате. Какво значи това? Щом не го обичате, това значи, че този човек не е в една и съща гама с вас, с него вие не сте в хармония. Трептенията на вашите чувства и на вашите мисли не си хармонират, вследствие на което не можете да се обичате“* (Учителят Беинса Дуно).

Влиянието на света, в който живеем, е по принцип с посока, обратна на тази на хармонията. Тоест огромният процент от факторите на околната среда са с дисхармониращо въздействие. Затова е и толкова трудно да съхраняваме вътрешния си мир във всички условия на земното битие. За да успеем да удържим хармоничността си, е нужна желязна воля и непоклатимост спрямо всички противодействащи сили извън нас: *„Искам във вашето съзнание да се появи сила да удържите хармонията, да не мислите какъв е светът. Искаш да направиш нещо, помисли преди това, за да не обидиш своя Господ, защото обидиш ли Го, спираш всичката си работа“* (Учителят Беинса Дуно).

Хармонията е последната крачка по пътя към съвършенството.

По своя Път към Истината ученикът на безсмъртното Познание е призван да се съедини навеки с онази Вечна Хармония, която наричаме „Бог“.

СЪВЪРШЕНСТВОТО

„Целта на човешкия живот е стремеж към съвършенство.“

„Люби Бога! Люби ближния си! Търси съвършенството!“

*„Можем да бъдем съвършени, само ако вложим Любовта в ума, сърцето и волята си. **Законът на съвършенството е закон на Любовта** (курсивът мой – К.З.). Началото на усъвършенстването – това е Любо-
вта.“*

Учителят Беинса Дуно

Крайната цел на всяко съществуване е **съвършенството**. Духът, проявен във всички природни и надприродни царства – от атома до най-високо еволюиралото същество, – в процеса на своята индивидуализация неизменно се стреми да постигне върха, съвършенството на Бога. За осъществяването на тази най-велика задача му е отредена цялата Вечност. Ала и самата Вечност отстъпва пред съвършенството, защото то в своето битие надмогва дори и всемогъщото Време. Като неизменна съставна част от същността на Твореца съвършенството е извън и отвъд времето и пространството, над всякакво ограничение в сферата на проявеното. То е своеобразната визитна картичка на Всевишния, въз основа на която Го разпознават сътворените от Него същества. То е и неумиращият импулс в дълбините на всяко от тях, който неуморно ги води по пътеката на израстването и усъвършенстването. И това е път с начало, но без край.

На свой ред българският духовен Учител Петър Дънов (Беинса Дуно) посочва целта на човешкия живот – именно съвършенството. Това е свидетелството и на всички останали велики и Мирови (Световни) Учители на човечеството преди него. Това е

ядрото в посланието на Създателя към всички монади, родени от Него преди началото на времената. Пътят към съвършенството е едно безкрайно изкачване към върха на космическата пирамида, свързано с преодоляване на безброй междинни площадки или степени на развитието. Но в самото съвършенство няма степенуване. То или е, или го няма. Следователно има стъпала или степени към съвършенството, но самото то е **абсолютно**. Кое то от своя страна е още едно доказателство за принадлежността му към Божието естество, към безначалната природа на Абсолютния Дух.

Един от безсмъртните завети на Учителя Беинса Дуно към неговите последователи и към всички земни хора ги наставлява да се отнасят с Божествена Любов към Бога и към ближния и винаги да имат пред духовния си взор котата на съвършенството. Връзката между Любовта и съвършенството е логична и очевидна. Щом самият Бог е Любов (I Йоан 4:8,16) и щом съвършенството е неотделим елемент от същността Му, то родството между двете Му изначални характеристики е безспорно. Извеждането на стремлението към тях в ранга на закон за еволюцията на разумните същества произлиза от всеобхватния Божествен План за Вселената, който набелязва безпогрешно целите на съществуването на всички равнища на проявление, визирайки и връхната точка на духовното извисяване – съвършенството.

Съвършенство може да има само в Божествената Любов! Никога извън нея.

Духовно-нравственото израстване изисква от нас да „*вложим Любовта в ума, сърцето и волята си*“. Това означава да изпълним със светлината на Духа всички свои мисли, чувства, слова и действия, да предоставим възможност на Любовта да огрее и най-съкровените кътчета от личността ни и да озари пътя към реализирането на нашето предназначение. И в крайна сметка Божественото ядро, живеещо в първичната духовна искра на всекиго от нас, да се прояви в цялата си възхитителна пълнота.

Точно тогава настъпва моментът в живота на човека, за който са в сила думите на Учителя Беинса Дуно: „*Ние трябва да живеем, за да изявяваме Божественото съвършенство* (курсивът мой – К.З.). *В частиците Бог се проявява в Своето съвършенство. Туй е проявление само.*“ Да, без съмнение това е проявление

на Бога в човека. И то е толкова по-пълноценно и мащабно, колкото човекът е позволил да бъде според степента на своето лично духовно израстване. Същевременно това е мигът на триумфа на Божия Дух във венеца на Неговата творческа изява – човека. Оттук насетне добиват плът и кръв думите на Христос: „*Аз и Отец (Ми) едно сме*“ (Йоан 10:30). Най-великият от Учителите на Космоса го е изрекъл за Себе Си въз основа на факта на пълното съединяване на Своята същност с тази на Небесния Отец. Можем да го наречем и „сливане“, но при задължителната уговорка за съхранената неповторима индивидуалност на живото същество. Съкровеният признание на Христос е в същото време и призив към всички земни хора да последват примера Му и да постигнат същото. Колкото и недосегаема да изглежда висотата на Неговия еволюционен ръст, тя е постижима и за всички останали Негови по-малки братя и сестри.

Усвояването на Божествената Любов и животът в нея предшестват хронологически постигането на съвършенство. Затова и Учителят на ББ в нашата страна ни съветва: „*Човек най-първо трябва да се домогне до Любовта. Щом се домогне до нея, той придобива радост, разширение, условия за растеж, условия за опитване на всички блага.*“ И действително, човекът на истинската Любов не може да живее в никакво лишение. Дори и да има само една дреха на гърба си, той притежава неоценимо богатство – действителната Любов, изпълнила всяка фибра на съществото му. Тя именно го дарява с всички блага, които насищат и душата, и тялото му с нектара на безсмъртието. Той живее в неугасима радост и ненарушим вътрешен мир. Готов е във всеки миг да прегърне цялата Вселена и да даде най-доброто от себе си за ближния си и за утвърждаване на Божията воля на тази планета.

За да бъде по-добре разбран при разглеждането на изследваната тук проблематика, Учителят Беинса Дуно прибегва и до църковно-богословската понятийна система. Той казва: „*Един момент на Любовта преживян се нарича спасение от греховете.*“ В традиционното, църковно християнство спасението е водещ, фундаментален по значението си термин. То е поставено на пиедестал в ценностната система на вярващите християни и представлява за тях висшата цел на земния живот. Поставено на космическите

везни от великия Мъдрец на България и планетата, спасението тежи колкото преживяването на „един момент на Любовта“. Как да разтълкуваме това картинно сравнение? – По единствения логичен и обективен начин: дори само за миг да навлезеш в пълнотата на Божествената Любов и да бъдеш озарен от живоносните ѝ лъчи, това е напълно достатъчно да свалиш от раменете си целия натрупан товар от грехове (сиреч да се освободиш напълно от кармичните си обременености) и да поемеш с широки крачки към чертозите на съвършенството. Изглежда лесно постижимо, ала съвсем не е така. За да постигнеш този триумфален миг на озарение в Любовта, би трябвало да си се подготвял старателно и всеотдайно множество изпълнения наред.

Затова пък: „С Любовта може да изправите своите погрешки моментално – в един ден, в един час, в една секунда! Тя заличава човешките погрешки. Прилагайте Любовта като сила, която ще трансформира вашия характер“ (Учителят Беинса Дуно). Потвърждавайки вече изнесеното по-горе, Учителят на Всемирното ББ прибавя и съществения щрих относно трансформационната мощ на възпалената Любов на Божественото. Преображението е пълно и окончателно! „Истинската Любов подразбира проявление на истинския човек!“ – продължава той, имайки пред вид под „истински човек“ цялостното осъществяване на Божия идеал за венеца на творението, хомо сапиенс. Когато се отъждествим до последния детайл с плана на Бога за предназначението ни в Проявеното Битие, тогава и само тогава ставаме достойни за наградата, наречена „съвършенство“.

Да живееш в Божествената Любов е наистина прекрасно! Това е живот на пълнота и блаженство, нямащи равни на себе си никъде по света. Това е пълноценно съществуване и в Духа, и в материята: „Любецният е подвижен, съобразителен във всички свои действия“ (Учителят Беинса Дуно). Тоест пробуденият човек, изпълнен с тази неповторима Любов, не е просто отвлечен мечтател, зареян единствено в космическите простори на ефирните видения от зоната на лъчезарната виделина. Той е носител на постоянно будно съзнание и когато е нужно да прояви практичност и здрав разум във всекидневието, той го прави без всякакво затруднение. Жител на два свята едновременно, той се проявява и във видимото, и в

невидимото с целия си потенциал, без да затъмнява нито за миг визора си за всички пластове на многообразната мирова Реалност.

Съвършенството, освен всичко останало, съдържа в себе си и върховното познание за всичко съществуващо. Това вездесъщо всезнание също е плод от разгърнатата на всички равнища в живота Божествена Любов: *„Когато дойде тази Любов, която е изявление на Божественото – човек става просветлен, в една минута вижда проявата на целия Космос и кои са крайните цели в тази безпределност“* (Учителят Беинса Дуно). В езотеричната литература не липсват примери за подобна илюстрация на Космическото съзнание. Един от най-ярките и запомнящите се измежду тях можем да открием в блестящата книга на Парамаханса Йогананда „Автобиография на един йогин“. Духовният Учител на Йогананда – Шри Юктешвар, само с един ненаатрапчив жест, с едно докосване пробужда тази висша форма на възприятието у своя ученик и последният съзира пред смаяните си сетива (вътрешни и външни) цялата величествена прелест на Божието творение в безкрайно богатата гама от взаимоотношения и стремление по пътя на самоосъществяването.

За да може окултният ученик да достигне върхната точка на съвършенството, той би следвало да премине по дългата пътека на придобиването и прилагането на редица добродетели и духовни сили (наречени на Изток „сидхи“). И в този случай негов най-добър и верен помощник е пречистващата и въздигаща мощ на Любовта: *„Най-великата сила в света е съзнателната Любов* (курсивът мой – К.З.) *и когато тя влезе в човека, у него се развиват скритите сили, за които копнее душата“* (Учителят Беинса Дуно). Мировият Учител на XX век подчертава съзнателността в проявлението на Божествената Любов, с което набляга на целенасочените усилия, необходими за нейното утвърждаване в мисленето и поведението на пробудения за Истината човек. Душата на възплътеното в материята разумно същество пребивава по принуда в затвора на тялото. Единственият изход за нея по пътя на освобождението е постигането на съвършенство от личността в качеството ѝ на психо-физическо единство (единство от материално и духовно естество). Пътните знаци към двореца на съвършенството са именно разкритите душевни сили на човека, които го водят

умело, целенасочено и с непогрешима увереност към изпълнението на неговото предназначение на тази земя.

Душата – пленница в един чужд и най-често враждебен за нея свят – изконно се стреми да се завърне в своята истинска родина, царството на Духа. Поривът ѝ я изправя пред могъщите порти на Небесното Царство. Отчаяна, изнурена, самотна, тя чука ли чука на тях. Ала те остават безмълвни, заключени, недостъпни. И тогава тя се завръща на Земята и продължава обучението си в класа, до който е достигнала в земното училище. И така, докато открие златния ключ за нетленните двери – пречистата красавица Любов: *„Небето е съкровище с големи богатства. Само тези могат да го отворят, които имат ключа. Ключът е Любовта“* (Учителят Беинса Дуно).

За вървящия по духовния Път **Любовта е единствената реалност**. Докато човек е готов да я разменя срещу непълноценни заместители – пъстрите и примамливи илюзии и заблуди на материалното битие, той остава далеч от Истината, т.е. от съвършенството. Нужни са му множество възплъщения, земни инкарнации, за да проумее, че неговият Създател би желал да го научи на най-важния урок – да намери смисъла на своето съществуване именно в Божествената Любов. На тази благородна задача са подчинени и следните слова на българския Посветен от най-висок ранг: *„Човек ще се преражда, докато научи целта на Бога. Бог иска човек да разбере, че без Любовта, без Реалното, животът няма смисъл.“*

В течение на земния етап от развитието на човешката духовна природа, на определена фаза от овладяването ѝ, при осмислянето и прилагането на законите, властващи в Битието, особено важно е да разпознаваме, да различаваме и да отреждаме точното място на двете водещи начала във вселенската еволюция – Доброто и Злото. И на тях като цяло, и на техните прояви в света на материята. Без решаването на тази текуща задача по духовния Път съвършенството остава далечна и привлекателна, но непостижима цел за стремящия се към нея. В този смисъл е и напътствието на Учителя Беинса Дуно: *„Целта на човешкия живот е стремеж към съвършенство. За да почне човек този стремеж, трябва да познава Доброто и Злото. Без това не може да бъде съвършен. Да е някой съвършен, това е едно нещо,*

а да стане съвършен, да разбира Доброто и Злото, то е нещо друго. Ако Бог създаде нещата съвършени, то е съвсем друго. Като познава човек Доброто и Злото, той отива към съвършенството. Защото той работи там с Доброто и Злото.“ В цитираната мисъл на Учителя на ББ в България освен ясното разграничаване на отделните възходящи стъпки към съвършенството недвусмислено е изтъкната и същностната, качествена разлика между първоначалното съвършенство на неиндивидуализираната монада, излязла току-що от Божествената животворна субстанция (*“Бог създаде нещата съвършени“*), и постепенно придобивашото ѝ неповторим облик естество в сблъсъка с изпитанията на света на формите. От казаното дотук следва и генералният извод, че съвършенството в най-тесния смисъл на понятието остава недостъпно преди окончателното приключване на еволюцията на живото същество на физическото поле.

Съединението на човека с Бога в последния стадий на еволюционното му развитие е обусловено от пълното подчиняване на малката човешка воля на Божията. Именно постигането на цялостна хармония между двете разумни воли е белег за завоюване на мечтаното съвършенство: *„Вие никога не може да бъдете съвършени, ако не съгласувате вашата воля с Божията воля. Да станете съвършени или да свържете вашата воля с волята на Бога“* (Учителят Беинса Дуно). Живият пример за подобно хармонично съгласуване е земната изява на въплътеното Слово Божие – Богочовекът Иисус Христос. У Него човешката воля, резултат от Боговъплъщението, е абсолютно подчинена и единна с Божествената Му воля, следствие от височайшия Му космически произход. Чрез Своя съвършен нравствен живот, благовестие и дейност Спасителят разкри перспективата на пълното сливане на тези две воли, което да послужи като вечен образец за всички разумни същества, населяващи планетата Земя.

Твърде поучителен е начинът, по който Учителят Беинса Дуно осветлява взаимовръзката между степените в овладяването на съвършенството и трите велики Божествени принципа – на Любовта, Мъдростта и Истината: *„От голямата сиромашия на греха само богатството на Божията Любов е, което ни избавя. А в другия свят само Мъдростта ни избавя. А в света на съвършен-*

ството работи Истината; и трите – Любовта, Мъдростта и Истината – работят там. Ти си вече съвършен човек, на когото Бог може да повери една хубава работа.“ Имаме достатъчно основания да разшифроваме представената в тази мисъл на Учителя на Новата епоха градация, както следва:

- 1) „Голямата сиромашия на греха“ в лексиката на великия Посветен е ясно указание за материалния свят. Безбройните изкушения и съблазни във владенията на мировата илюзия Майя са препъни камъкът за повечето от нас и ни въвеждат в мрачните области на греховността. Най-сигурният изход от тях е пътят на Божествената Любов.
- 2) Под „другия свят“ Мировият Учител, вселен в българско тяло, очевидно разбира духовния свят, междинната зона, разделяща условно човешкото от Божественото. Там царува великата Мъдрост на Всевишния.
- 3) И на края, под израза „свят на съвършенството“ авторът на цитата – въз основа на следваната дотук логика на последователността в излагането на градацията – по всичко личи, че е имал пред вид Божествения свят. В тази най-извисена сфера на Духа господстват в хармонична взаимовръзка и взаимодействие и трите всеобхватни принципа: на Любовта, Мъдростта и Истината. Там, обаче, „работи Истината“, което означава, че дори и да сме постигнали Любовта и Мъдростта, не бихме прекрачили прага на Божествения свят, ако не сме превърнали и Истината в неразделна част от своята духовна същност.

В заключение: съвършеният човек – този, „на когото Бог може да повери една хубава работа“, е човек на Божествената Любов, Мъдрост и Истина. Той е в пълна степен сътворец на Всевишния и допринася с всичките си изяви за изпълнението на Неговия грандиозен План за Вселената.

Иисус Христос определи постигането на съвършенството на Бог Отец като най-висока цел на човешкото съществуване (Мат. 5:48), като вечен завет между Твореца и творението. Чер-

вената нишка, която ни води неотменно по пътя на съвършенството, е **Божествената Любов**. От своя страна Учителят Бейнса Дуно отрежда водеща роля на тази най-велика Любов, поставяйки непосредствено до нея и посестримите ѝ в космическите селения – Мъдростта с нейния най-сладък плод, висшето познание, и Истината, родна майка на жадуваната от всички творения свобода (ср. Йоан 8:32): „Всички, които любят Бога, ще станат силни, крепки, възвишени, благородни, ще придобият знанието на Мъдростта, ще придобият великата Истина, която ще ги направи свободни.“

Целта пред човека като разумно същество – гордост и горест за своя Създател – е набелязана със завладяваща простота и яснота. Той сякаш няма право на колебание, изправен пред това колосално предизвикателство на своето лично битие. Ала притежавайки свещената свобода на избора, разколебан и съблазняван на всяка крачка по своя път към Истината от измамните миражи на царстващата в света на формите илюзия, той криволичи, спъва се и пада, връща се нерядко дори назад, за да достигне до предела на жизнения си път. Оттам нататък следва или бездната на самоунищожението, или полетът към висините на приказния лазур, където с непостижимо търпение и бащинско всеопрощение го очаква извечният му Баща. Успее ли да преодолее тази бездна – с пълзене или с гордия скок на осъзнатия устрем, – той попада във вълшебната прегръдка на Божието вселюбящо сърце. И там, сгушен в рождението си лоно, вкусва амброзията на безсмъртието и абсолютното съвършенство, поема глътка свеж въздух на космическия връх на Всемирния Дух и отново поема на път. Към нови хоризонти на вечното Развитие, към нови измерения и светове, към очакващата го от зората на проявлението безподобна в очарованието си космическа безпределност...

СМИСЪЛЪТ НА ЖИВОТА

„Смисълът на живота е в изпълнение Волята на Бога.“

„Смисълът на живота седи в Любовта – да любиш и да те любят.“

„Любов към Бога, Любов към тази абсолютна велика Правда, която е еднаква към всички! Това е смисълът на живота.“

„Днес всички се питат какъв е смисълът на живота. Да живеете в съгласие с Живата Природа, да живеете в съгласие с Разумните Същества, да живеете в съгласие с Бога на Любовта – ето смисъла на живота.“

„Смисълът на човешкия живот се заключава външно в материално سماляване, а вътрешно – в духовно разширяване.“

Учителят Беинса Дуно

От момента, в който човек осъзнава себе си като разумно същество в големия свят, той търси непрестанно смисъла на своето съществуване. Първоначално го е откривал в простата необходимост да оцелее в условия, твърде тежки и враждебни към него. Впоследствие, когато в някаква степен овладял тези условия, започнал да отправя погледа си към величието и красотата на Природата, зад чиято колосална и неуправляема мощ съзирал нещо още по-могъщо и неназовимо. След като го определил като една Висша Сила с неизразима творческа Воля и План за сътвореното, той разбрал, че смисълът е в Нейното опознаване и в следването на законите, които Тя е вложила в Битието. А когато в душата му се събудил копнежът да се завърне в лоното на Божественото, когато еволюционният импулс заменил инволюционния и се разгорял с

възродителния пламък на духовното прераждане, тогава човекът обърнал вътрешния си взор към безсмъртната Божия искра у себе си и поел смело на път. Пътят към Бога вътре в човека.

За пробудената душа целта на живота е **съвършенството**. А смисълът на съществуването е в неспирното и неуморно **духовно-нравствено развитие и усъвършенстване** (*“Трябва да знаете, че развитието е един велик процес, който няма свършване. В това вечно развитие е смисълът на живота, в него е всичката радост.”*) Златната нишка, свързваща целта и смисъла, е **Божествената Любов** (*“Стремете се към Любовта, защото тя осмисля живота. ...Божествената Любов... Само тя може да внесе вътрешния смисъл в живота.”*).

Да осмислиш живота си, означава да го посветиш изцяло на изпълнението на Божия план за самия теб, за земното човечество и за Космоса.

Върху надгробната плоча от розов камък на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) в софийския квартал „Изгрев“ е издълбан един от безсмъртните му девизи: **„В изпълнението Волята на Бога е силата на човешката душа“**. В цитираните като мото други негови мисли смисълът на живота е отъждествен с изпълняването на Божията Воля. Това означава, че той – ако изхождаме от математическата логика (шом А е равно на В и В е равно на С, от това следва, че А е равно на С) – поставя знак за равенство между силата на душата и смисъла на човешкото съществуване. Какво в случая да разбираме под „сила на душата“? Смысленият отговор на този въпрос е само един: разгръщането на целия Божествен потенциал на човешкото духовно естество. И действително, когато подчиним и съединим изцяло нашата малка воля с тази на Всевишния, тогава и само тогава ние постигаме истинското предназначение на нашия земен живот, на нашето битие изобщо. Тогава и само тогава се превръщаме в непобедими изпълнители на Божията Воля на всички равнища в Космоса и пълноправни Негови съработници за осъществяването на Неговия велик план за творението.

„Бог е Любов“ (I Йоан 4:8,16) твърди християнското Свещено Писание посредством перото на Посветения – апостол Йоан Богослов. А това заключение с лекота ни довежда до извода, че смисълът

лът на живота е концентриран в Божествената Любов – в нейното приемане и отдаване. И във влагането ѝ във всяко наше действие (*“Смисълът на живота е в Любовта – да вършиш всичко с Любов.”*; *„Искате ли да живеете, искате ли да се осмисли животът ви, ние ще ви посочим начин. Ще ви кажем: „Възприемете Любовта!“*; *„Смисълът на живота седи във вечното постигане на Любовта!“*). Всеки от нас от личен опит знае, че се е чувствал пълноценен единствено в моментите, когато е обичал и е бил обичан. През цялата останала част от земния си път сме се стремили да постигнем именно това състояние – да обичаме и да бъдем обичани (*“Смисълът на живота седи именно в това, да намериш онзи, който те обича и когото обичаш.”*). И когато най-болезнено сме усещали липсата на Божествената Любов в живота си, тогава сме били готови да разменим най-скъпото си притежание срещу една бисерна капчица от нея (*“Смисълът на живота се заключава в обичта – да обичаш и да те обичат. Вън от обичта всичко е преходно, изменчиво и нетрайно. Всичко може да изгуби човек, но обичта – никога; тя иде с него и заминава с него. Без обич физическият свят губи смисъла си, но и човешката обич без Божествената също губи смисъла си.”*). Духовният Път е Път на Божествената Любов: *„Обект на духовния живот е душата, а онези вътрешни сили, които работят в душата, които осмислят живота, това е Любовта“* (Учителят Беинса Дуно).

Всяка разумна, всяка творческа изява на човека – във всички области на неговия живот – е насочена към изкачване исполинския връх на Любовта (*“Любовта е, която осмисля нещата.”*). Само там, дори и сред най-яроствните бури на изпитанията, откриваме пристана на сбъдването, за което извечно жадува душата ни. Бог е Любов и затова, когато открием истинската, великата Любов, когато я прегърнем и сме в състояние да я раздаваме с пълни шепи на всички страни, тогава и само тогава се съединяваме с Божественото у себе си и ставаме Равнобожествени. И тъй като Любовта е плод на Духа, да любиш съвършено, означава да изведеш материалното до неговото крайно назначение – пълното му одухотворяване. А това би могъл да стори само онзи, който е осъзнал в дълбочина ролята на Божествената Любов във Вселената: *„Първият плод на Духа, това е Любовта. От основното разбиране на Любо-*

вта зависи смисълът на вашия живот, от основното разбиране на Любовта зависи и вашето щастие“ (Учителят Беинса Дуно). Следователно щастлив може да бъде само любещият – живеещият, потопеният изцяло в Любовта. В него старото – всички котви на материята, е изгубило навеки почва. Той е винаги нов, вечно млад и плодоносен: „Когато тази Любов легне в човешката душа, в човешкото сърце и дух, ти ще се промениш, всичките ти сухи листа, клонища, всичко туй ще се разцъфти и ще кажеш: „Има Любов, има Бог, има живот и животът има смисъл“ (Учителят Беинса Дуно). Живият и безсмъртен пример на проявена Божествена Любов е Личността и Делото на Христос. Проникването в нейната същина е достойна задача – и дори дълг! – за окултния ученик, чието решаване променя отношението му към всичко съществуващо: „Любовта на Христа отчасти може да се уподоби на красивия и светъл слънчев образ. Когато почувствате Неговата Любов, земният ви живот ще се осмисли. Тогава ще разберете защо се раждате и умираете, защо сте жени и мъже, защо раждате и отглеждате деца. Не само ще разберете тези неща, но те ще се осмислят за вас“ (Учителят Беинса Дуно). Без да събудим Христовото начало, Христовото съзнание у себе си, не бихме могли да изпълним предназначението си в материалната действителност. А това може да стане, само ако превърнем Христовото благовестие в свой начин на живот. Затова нека се вслушаме в препоръката на Мировия Учител Беинса Дуно: „Вън от Христовите принципи животът на човека е безсмислен.“ Образец за ученика може да бъде и всеки друг от духовните Учители на човечеството или някоя велика душа (“махатма“ на санскрит), постигнала връх на себerealизацията: „И за нас идеята за Бога включва в себе си великата душа, която ние търсим и която ще осмисли живота ни“ (Учителят Беинса Дуно). Следователно тази велика душа може да е самият Бог или някой от Неговите посланици в нашия материален свят.

Естествено е Любовта да постигне своя апогей във възлюбването от все сърце на Твореца и Промислителя на този свят (“Това, което всякога причинява радост и веселие, това, което осмисля нещата във всяко отношение, е Бог.“). В същото време сме длъжни да я проявяваме и към всяко едно от творенията Му.

Само така бихме могли да изпълним със съдържание Неговата абсолютна Правда, според която Той се отнася с безусловна Любов към всеки, към всички и към всичко. В хармоничната прегръдка между Божествените Правда и Любов се таи осмислянето на всяко индивидуално съществуване. Понеже истинската Любов не може да не бъде абсолютно справедлива, тъй както и свършената Правда неспирно пие от извора на Божията Любов, за да изпълни докрай задачата си във Вселената. Да любиш по Божествен начин, означава още да си осъзнал Единството на живота и да се бориш за неговото утвърждаване: „*Любовта подразбира единство в целокупния живот. Единството осмисля живота. То го прави красив*“ (Учителят Беинса Дуно).

Прониквайки в строежа на космическото Цяло и в същността и действието на неговите закони, мъдрецът установява отношения на хармония и взаимоотдаване с всички природни царства. С всяка от съществата той разговаря на неговия собствен език. Към всяка от безбройните форми на сътвореното той се отнася с разбиране и спомага за това, те да бъдат максимално действени изявители на Духа, стаен в най-дълбоката им сърцевина. Така неговите хармонични взаимоотношения прерастват в активно съработничество за изпълнение на грандиозния Божий план за Всемира.

При неизбежния сблъсък с материята мъдрият се смалява, т.е. изпълва се с върховно смирение спрямо всички условия на средата. Той ни за миг не допуска нито едно от тях да наруши вътрешния му мир и да заглуши гласа на безмълвието в сърцето му. Така неговото максимално самоограничение в материалното разширява безбрежно духа му и го прави мощен като Бога и едно с Него. Зрелият духовно човек е прозрял, че: „*Вътрешният смисъл на живота се заключава в Любовта, в нейното приложение като пропуск, като динамическа сила*“ (Учителят Беинса Дуно). В този смисъл постигнатото от него смирение е плод на приложената в живота Божествена Любов.

Да любим Бога, означава да се свържем с Него в неразрушима духовна връзка („*Ако вие искате да разберете вътрешния смисъл на живота, непременно трябва да дойдете до онази велика идея – Любов към Бога. Това е вътрешно единение с Бога.*“). Тя е символ

на живоносния поток, при който небесният Родител отвежда всички Свои деца, за да пият до насита от водата на вечния живот. А да постигнеш вечен живот – това е ни повече, ни по-малко да слееш своя дух с Божия и да проникнеш в най-дълбокото лоно на Божественото ядро на съществуващото (*„Това е, към което Бог ни призовава сега всинца – да дойде да живее в нас и да направлява работите ни. Само така ще разберем смисъла на този живот, в който сме потопени.“*). Такава е крайната цел на битието на всички същества, извикани за живот от Всевишния. Такъв е смисълът на тяхното индивидуално проявление: *„Великото се добива само в Бога. Всички трябва да бъдем във връзка с Него! Това е смисълът на нашия живот“* (Учителят Беинса Дуно). А да си в постоянна връзка със Съзателя е равносилно на това, да не напускаш никога Неговото присъствие. Веднъж допуснал те до Себе Си, след като си дорасъл за това, Той се превръща в най-близкото за теб същество за вечността: *„Да ни се открие Бог, в това седи смисълът на живота“* (Учителят Беинса Дуно). Прекарал еони спотаен в най-дълбоката ти същност, Той най-сетне – благодарение на изминатия от теб път към съвършенството – има шанса да се прояви в пълнота в теб и чрез теб: *„Вътрешният смисъл на живота се заключава в това именно, да дадете възможност на Бога да живее във вас“* (Учителят Беинса Дуно). Това е именно еволюционният момент, в който безсмъртната човешка монада разцъфтява в цялата своя възхитителна прелест и ражда плодовете на безсмъртието: *„Какво разбираме под думата „Божествено“? Най-благородното, най-възвишеното, най-красивото, което човек носи в себе си, наричаме „Божествено начало“. В него се крие вечният живот, безсмъртието, красотата и смисълът на живота“* (Учителят Беинса Дуно). От този миг нататък съединеният навеки с Божественото човек преминава в сферата на надприродните царства и се превръща в достоен съратник на Разумните Същества, приключили със земния етап от еволюцията на духа си, споделяйки тяхната отговорност за развитието на целия космически конгломерат: *„Смисълът на живота се заключава именно в това, да станем едно с Бога, да се потопим в Любовта Му и да започнем да работим със съдействието на възвишените същества, които са завършили своето развитие“* (Учителят Беинса Дуно).

Съкровеният смисъл на живота е съсредоточен безспорно в Любовта, но с не по-малка сила – и в нейната Божествена посестрима, Истината. Учителят на Бялото братство у нас го е казал с пределна простота: „*В Истината е скрит смисълът на живота.*“ На друго място в теоретичната си концепция той предлага нов аргумент, свързвайки го и с една от най-проникновените реплики на Първоучителя Христос: „*Христос казва: „Глава на Словото е Истината.” Значи Истината е начало на нещата. Тя определя посоката, към която ние се движим. За да добие вътрешен смисъл, животът трябва да има определена насока.*“ Някой навярно би запитал: „Към какво тогава да се стремим – към Любовта или към Истината?“ Неправилен въпрос. Отговорът е, че не бихме могли да изкачим върха на Божествената Истина, ако не сме изпълнени с великата Любов. И не е възможно да се потопим изцяло в Божествената Любов, ако не сме пределно истинни. Постигането на Божествената Истина ни дарява свобода (Йоан 8:32), която от своя страна ни прави способни да проникнем в дълбините на Смисъла: „*Казано е в Писанието: „Истината ще ви направи свободни.” Следователно само чрез Истината човек придобива свобода. Щом придобие истинската свобода, той ще разбере смисъла на живота, ще се освободи от заблужденията си. Това значи да се облекчи, да постави нова основа на живота си*“ (Учителят Беинса Дуно). А за онези, които се страхуват, че завоюването на Истината изисква непосилни жертви и може да ги лиши от материална сигурност, от притежанията им, е в сила следното уверение на великия Учител: „*Ние мислим, че когато дойде Истината, ние ще се лишим от всичките си блага в живота. Не, Истината ще донесе онези, новите блага, с които ще се осмисли животът, ще ни направи по-силни, по-разумни.*“

Смисълът на живота има и друго измерение – хармонията като проекция на съвършенството в света на формите. Тя произтича от проникването в същността и предназначението на всичко съществуващо и утвърждаването на плодотворното сътрудничество между всички елементи на Цялото. Учителят Беинса Дуно я назовава „съгласие“ и я характеризира като мост на пълноценен обмен между човека и Бога, между хората и между личността и нейната душа: „*Христос казва: „Бъдете съвършени, както е съвършен*

Отец ваш небесни!“ Това значи: разбирайте нещата, както Бог ги разбира! Бъдете в съгласие с Бога, с ближния си и със своята душа! Този е смисълът на човешкия живот на земята.“

Изпълненият с Божествена Любов човек, разкъсал веригите на всички кармични обвързаности, открива смисъла на по-нататъшното си съществуване в служението (*“Да следваш Бога, това значи да осмислиш живота си, да превърнеш страданията в музика, глада и сиромашията – в приятна задача.“*; *„Всеки човек трябва да знае, че е дошъл на земята да служи с Любов на Бога, на своите ближни и на себе си.“*). Да вършим всичко така, сякаш го вършим за Бога – това е съветът на Мировия Учител. Според него служението започва – както и всяко истинско духовно постижение – от малките неща: *„Туй, което направим за Бога, само то ще ни следва. Това трябва да бъде идеал за нас. Ще кажете: „Е, то е лесна работа!“ Всеки ден като станем и направим едно добро дело за Бога, то е оправдано. Не направим ли едно добро дело, този ден е изгубен за нас. Та като ученици всеки трябва да направи през деня по едно добро дело за Бога, макар и микроскопическо. Като направим едно малко добро, да усецаш, че си извършил Волята Божия, макар и в най-малка степен.“* Окултният ученик е завършил с отличие Школата на космичната Мъдрост и преминава в редиците на великите духовни Учители – най-верните служители на Твореца: *„Главната цел е служене на Великото, на Божественото у нас. То осмисля живота“* (Учителят Беинса Дуно). Целият духовен потенциал на този вече свръхчовек, разрешил най-важната задача на висшия си „аз“, се разгръща в пълнота: *„Няма нищо по-велико от това, човек да реши задачата на своята душа, задачата на своя живот. Това е най-великото! Човек, който може да реши задачата, смисъла на своя живот, той разрешава смисъла на целия Космос за себе си – нищо повече!“* (Учителят Беинса Дуно). Само равнобожественият духовен Учител е в състояние да прозре смисъла на глобалното космическо всебитие отвъд безбройните завеси на привидността и илюзията. Неговият нетленен взор прониква и до най-съкровените дълбини на безкрайността, където с почерка на изначалния Автор са изваяни скрижалите на Неговия предвечен Промисъл.

Друг непоклатим стълб на осмисления земен живот е вярата. За да достигнем до нея в пълнотата на нейната чистота, сила и

искреност, следва да оставим зад себе си всичките ѝ имитации, пълнещи съзнанието на непробудения човек: суеверия, предразсъдъци, заблуди и илюзии: „*Ние трябва да се простим с всички онези вярвания, които не са ни причинили досега никакво благо, и да придобием една непоколебима вяра – вяра в един Бог, в един Господ, Който може да внесе в нас онова вечно благо, което да осмисли живота ни*“ (Учителят Беинса Дуно).

Да постигнеш смисъла на живота не е възможно и без силна воля и търпение. Последователността на духовните постижения е следната:

Търпение – разбиране – сила на волята.

Разбирането обхваща и смисъла на съществуването ни на тази земя. Учителят Беинса Дуно обрисова тази взаимовръзка с прости и ясни думи: „*Казва се, че човек трябва да бъде силен. За да бъде силен, той трябва да разбира вътрешния смисъл на живота. А за да дойде до това разбиране, той трябва да има търпение.*“

За мнозина смисълът на живота е да придобиват все повече и повече материални притежания. Както е добре известно, никой от нас не е успял да отнесе дори и милиграм от тях в отвъдния свят след напускането на земната действителност. В отвъдното не ценят материалните блага, а духовните завоевания. А сред тях, както вече бе изтъкнато, най-ценното е разтварянето за Божествената Любов и нейното раздаване с пълни шепи във всички посоки. Предпоставка за това, според Учителя Беинса Дуно, е да разкриеш същността на Бога като Любов, а своята собствена – като изява на тази Любов: „*Искате да станете богати, но това не е смисълът на живота. В какво се крие смисълът на живота? В разбирането и прилагането на Божията Любов* (курсивът мой – К.З.). *Смисълът на живота се заключава в познаване на себе си. Щом разбереш Бога като Любов, а себе си – като проява на Любовта, ти придобиваш оная вътрешна светлина, която ще ти служи като вечно горяща свещ.*“ Вътрешната светлина в случая е плод на просветленото съзнание и по съвсем конкретен начин намира израз в избистрянето и пречистването на аурата на човека, която заблестява с неописуема красота.

В Свещеното Писание на Стария Завет сърцето на човека е изведено като център на неговата личност. То съчетава в себе си ръководните функции и на мисловната, и на емоционалната изява. Учителят на Любовта насърчава своите последователи да развият едно **разумно сърце**, изхождайки очевидно от подобни съображения за хармоничното единение на мислите и чувствата. Имайки пред вид тези базисни концепции, по-лесно бихме проумели следната фраза на извисения Посветен: *„Великият смисъл, който се крие в света, е да създадем в себе си едно благородно сърце. Няма по-хубаво нещо от това, човек да благодари за това, което Бог му е дал.“* Да си удовлетворен от това, с което разполагаш в мига, и да го използваш за целите на Доброто, за осъществяване на Божия план – в това е концентриран смисълът и на индивидуалното, и на колективното съществуване: *„Смисълът на живота се заключава в следното: бъди доволен от това, което ти е дадено днес. Благодарни на Бога, че и днес Слънцето изгря; благодари за радостите и скърбите, които ти са дадени“* (Учителят Беинса Дуно).

В Космоса има два полюса на проявлението – Доброто и злото. В огромната амплитуда между тях има достатъчно място за разгръщането на всемирната драма и за декорите, сред които съществата научават своите житейски уроци. Самоопределянето към полюса на Доброто – според тезата на Учителя на ББ в нашата страна – има пряко отношение към осмислянето на нашия живот: *„Смисълът на човешкия живот се заключава в отстраняване на лошите качества в себе си и в култивиране на добрите, които го повдигат и му създават условия за спасение и за единение с Бога. Как може да се освободи човек от лошите качества? Като премахне от пътя си всички условия, които прекъсват връзката му с Божественния свят.“* Премахването на условията в случая означава не просто да не следваме повелите на злото и да не се борим с него, а да подчиним свободния си избор изцяло в услуга на вселенското Добро, надмогвайки и всички изкушения в света на материята. Този образец на поведение в Библията е наречен от Христос „тесният път“. Българският Учител на Новата Култура потвърждава и разширява тезата на Спасителя: *„Днес всички питат: „Где е животът? Где е смисълът на живота?“ – Животът е в тесния път, в тесния път е смисълът му.“* Тесният път от своя страна съвсем

логично стеснява кръга на възможните човешки избори и ги свежда до тези, които подхранват единствено сферата на Божественото – и в душата, и в Космоса като цяло. Да достигаш винаги точно до тези оптимални избори никак не е лесно. Затова Словото на Истината отново ти идва на помощ, давайки ти прекрасен ориентир: *„Всеки ще намери по една свещена идея в себе си, за която да живее. Следователно това е целта, това е смисълът, към който човек трябва да се стреми“* (Учителят Беинса Дуно). От позицията на крайното назначение на човека (ср. Мат. 5:48) служенето на всемирното Добро е задължителен етап от пътя към съвършенството: *„Целта в живота на човека не е той да бъде добър, но да бъде съвършен. Целта, идеалът на човека е да бъде съвършен; а да бъде добър, това е средство“* (Учителят Беинса Дуно). ...Както и не по-малко важен етап към осъзнаването и изпълнението на Волята на Създателя: *„Смисълът на живота не седи само в това, да правим добрини. Някой казва: „Човек трябва да бъде добър.“ – Главната задача в живота не седи в това, да бъде човек добър, но да изпълнява Волята Божия“* (Учителят Беинса Дуно).

И все пак смисълът на живота не е нито в Доброто, нито в злото – в тези полюси или контрасти на космическото проявление. „Тесният път“ минава между тях, а целта, към която ни води той, ги оставя далеч зад себе си: *„Дето има обич и омраза, там истинският, разумният живот не се проявява. Там има деятелност, има проява на човешкия живот, но смисълът на живота не е в контрастите“* (Учителят Беинса Дуно). Целта на всяко индивидуално битие е отвъд Доброто и злото. Тя е стаена в лоното на Божията Същност, за Чийто съвършен Разум и План и Доброто, и злото са само помощници с временни функции.

Един от най-важните духовни закони гласи: за да получиш, първо трябва да дадеш. Законът на даването е закон на жертвата. Жертвата, обаче, в езотеричен аспект не означава, че принасящият я губи нещо или че тя отнема нещо, което му е нужно по духовния Път. Жертвата може да означава главно две неща: 1) че се разделяш с излишен товар, който те тегли надолу, към пропастта на материалното; 2) че предлагаш на олтара на Божественото нещо, което действително ти е скъпо, но с пълното съзнание, че Бог ще ти даде в замяна нещо далеч по-ценно – ала не като жест на търговска сделка

с Всевишния, а като доброволен принос за изпълнение на Неговата свята Воля (*“Когато разберем отношенията на Бога към нас като наш Отец и нашите отношения към Бога като Негови синове, тогава животът ни ще се осмисли напълно. Обаче не можем да бъдем синове на Бога, докато не се пожертваме.”*). Учителят на Новата планетарна култура е формулирал връзката между жертвата и смисъла на съществуването, както следва: *„Вътрешният смисъл на живота се заключава в жертвата, в самопожертването.“* На друго място в Словото си той отправя смисъла на живота към нетленната светлина, извираща от най-възвишените селения на Духа: *„Всичко в света се движи около светлината. Тя е крайната цел на Битието. Да се слее човек със светлината, която излиза от Бога, това е смисълът на живота.“* Следователно само Божествената светлина – светлината от Първоизточника, може да бъде цел на съществуването. А сливането с нея свидетелства за съединяване с Този, Който я излъчва. Това е светлина, която е в състояние да разпръсне мрака и в най-тъмната нощ на човешкия живот (*“Смисълът на живота, особено в тъмната, мрачна нощ, е светлината, която свети някъде далеч на хоризонта.”*)

В съответствие с поучението на Христос по плодовете познаваме дали един човек или някакво начинание служи на всемирното Добро. Плодовете в Неговата лексика – това са резултатите от извършеното. Според българския духовен Учител животът бива осмислен от създаването на нетленни плодове, които молец не ги яде и ръжда не ги хваща: *„Кой е реалният смисъл на живота? Реалният смисъл на живота е човек да опита своя плод. Този плод не е материален.“* За всеки ден от нашия земен живот е нужен по един плод на сътворено Добро: *„За всеки ден има определено само едно добро дело. Направиш ли го, ти осмисляш живота си“* (Учителят Беинса Дуно).

Когато душата на човека узрее в достатъчна степен, за да тръгне по пътя на посвещения, личността бива изправена пред съдбоносен избор. Това е изборът на самоопределението. От него зависи насоката на по-нататъшното развитие на разумното същество: *„Смисълът на живота е да определи човек в що стои неговият идеал“* (Учителят Беинса Дуно). Изборът на високия идеал е характерен за пробудената душа. Всички останали избори са вре-

менни и се явяват само подготовка за този. За да достигнеш до него, би трябвало да си получил не една отлична оценка в земното училище. Би трябвало да си осъзнал, че до определен етап от личната си духовна еволюция най-същественото е да се учиш: „*Най-първо този свят е за учение. Вие казвате, че сте дошли на земята, за да живеете. Да, дошли сте и да живеете, но животът ви се дава само като едно условие. Животът ви е даден като почва, а учението е смисълът, целта в живота ви.*“ И още: „*Най-великото състояние вътре в човека е да се учи. Онзи, който иска да осмисли живота си, трябва да се учи*“ (Учителят Беинса Дуно). Затова и: „*Смисълът на този живот е в придобиване на знания.*“ Знания, които да осмислиш, да систематизираш и непрестанно да прилагаш в името на Доброто („*Смисълът на живота се заключава в служене на Доброто. Ако не служите на Доброто, вие ще изгубите и здравето, и силата, и знанието си. И сто пъти да се прераждате, в края на краищата ще останете такива, каквито сте днес. Ще ставате и ще лягате, без да придобивате нещо съществено в живота си.*“). За Мировия Учител разумното използване на знанията, както и на целия физически, нравствен и духовен потенциал на човека, лежи в основата на осмислянето на земния живот: „*Смисълът на живота се заключава в това, което човек във всеки даден момент може разумно да използва.*“ Разумното използване е равносилно на прилагане на вече утвърденото като нетленна придобивка на личността. При това определящо е не количеството, а качеството и интензивността на приложението му: „*Смисълът на живота не е в многото, но в онова, което сте обработили и приложили. Малко да е, но обработено*“ (Учителят Беинса Дуно). Самият процес на придобиване на знания, който в същност е безкраен, в своя земен отрязък би трябвало да доведе до осмисляне на живота: „*Да разберете смисъла на своя живот – това е великото учение в света*“ (Учителят Беинса Дуно). По своето съдържание духовният Път на окултния ученик е Път на придобиване на все повече и все по-задълбочени знания, които в своята систематизирана съвкупност усъвършенстват все повече отношението му към света и към самия себе си и осмислят съществуването му: „*Търси смисъла на всички явления в Природата и живота, за да осмислиш и своя живот*“ (Учителят Беинса Дуно).

Единствената реалност в света е Духът и Неговият пръв плод – Любовта. За да достигнем обаче до този извод, се налага да преминем през осъзнаването на съотношението между външно и вътрешно: „*Та казвам: сега ние ще се приближим към реалността, която има отношение към нас. Тази реалност може да има чисто материални отношения, подразбирам външния живот, живота на формите. Тази реалност може да бъде и вътрешна... Това е съдържание на самия живот. При това тази вътрешна реалност, която съдържа и формите, и съдържанието, прониква всичко и ние я наричаме смисъл на живота*“ (Учителят Беинса Дуно). Изводът е, че посоката на проникване в истинската реалност е отвън-навътре. Казано с други думи: за да достигнем до смисъла на Божественото, първо трябва да проумеем смисъла на материалното и начина, по който то изразява духовното начало.

Мнозина измежду нас се оглеждат на всички страни и търсят трескаво смисъла на своя живот. Целта им е да се заловят за нещо истинско, стойностно, непреходно и потапяйки се в него, да открият Смисъла. Уви, това е невъзможно! Този подход не води към решение на проблема по простата причина, че в нашия материален свят всичко е тленно, т.е. преходно. И Смисълът, както и Истината – по думите на Учителя Беинса Дуно, – не е във видимите, а в невидимите неща („... *Смисълът на живота не е в неговите форми, но в невидимото, което излиза от тях.*“). Значи трябва да надзорнем зад завесата на привидността, зад обителта на формите и да открием търсеното – смисъла и щастието – във владенията на Духа („*Ако някой човек каже, че е щастлив, този човек принадлежи на друг свят. И аз ви казвам: човек, който живее в материалния свят, абсолютно не може да бъде щастлив. Който мисли, че е щастлив, той се самозаблуждава. Ще ви дадат сладкия бонбон, но ще го изплюете. Ще ви дадат хубаво ядене, но ще го повърнете. Тогава някой ще каже: „Какъв е смисълът на живота?*“ *Смисълът на живота е извън тази материя, извън този свят, в който живеем.*“). И още по-точно: смисълът не е разположен някъде в пространството, в някоя определена точка от невидимия свят. Той е скрит в Причините, породили възникването на всемирната духовна субстанция, както и в Принципите, върху които е построена Вселената. Два от тях вече назовахме поименно:

Любовта и Истината. Те са Божествени принципи на космическата същност и развитие, които се изразяват от своя страна в наличието и действието на обективни закони. Познаването на тези закони и съобразяването с тяхното действие също е неотделим компонент от постигането на Смисъла: *„И тъй, за да разбираме истинския смисъл на живота, за да го направим щастлив, за да внесем великия морал в него, трябва да разбираме великите Божии закони“* (Учителят Беинса Дуно). На два от тези закони Учителят на ББ у нас обръща специално внимание: *„Изучавайте закона на Цялото и закона на частите, за да разберете великия смисъл на живота.“* Първата крачка към постигането на смисъла е разбирането: *„Ще се намериш в едно затруднено положение: писател си, художник си или музикант, но не ти върви – беден си, сиромаш си. Не че не ти върви, много добре ти върви, но трябва да намериш вътрешната философия на нещата, да разбереш защо не ти върви. Разбирайте ли нещата, вие ще намерите красивата страна на живота“* (Учителят Беинса Дуно).

Човекът е същество със сложен строеж: седем тела (или принципи, носители на съзнанието), изградени от субстанцията на съответното космическо поле (зона, сфера, свят), както и енергийните потоци, характерни за всяко от тези полета, които оживяват телата и им осигуряват пълноценно съществуване в конкретната област на всемирното проявление на Духа. В този ред на мисли присъствието на човешкото същество във всяка зона на великата Реалност предполага откриване и реализиране на смисъла на това присъствие на съответното равнище. Учителят Беинса Дуно разяснява същността на смисъла, отнесена към първите три, най-низшите тела на човека в настоящия етап от неговата духовна еволюция – физическото (материалното), астралното и менталното (умственото): *„Казвате: „Какъв е смисълът на живота?“ – Животът има трояк смисъл. Първо, смисълът на живота се отнася до физическото тяло на човека, да си създаде той здраво, добре организирано тяло, в което духът и душата да живеят, да извършват своята работа на Земята. Второ, смисълът на живота се отнася до астралното, или звездното, тяло на човека, да подобри неговото състояние, да повдигне неговите чувства и желания на такава степен, че да уравни сили на неговото сърце. Тъй организирано*

това сърце, Любовта ще влезе в него като енергия, като сила, която ще донесе живота. Иначе това тяло може да бъде пълно с отрицателни чувства и низши желания, които ще му причинят смъртта. И най-после, смисълът на живота се отнася до умственото тяло на човека, да създаде той в себе си здрав мозък, който да възприема само ония мисли, необходими за храненето на неговия дух. Щом разбере смисъла на живота по този начин, човек се намира вече пред границите на Божествения свят, пред живота на душата, дето съществуват закони на пълна хармония, закони на вечна красота и единство.“ Следователно да откриеш смисъла на живота, отнесен до конкретно твое тяло, означава да изградиш от това тяло съвършен проводник на духа.

Мисията на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) е насочена към поставянето на основите на една нова планетарна култура – Културата на Любовта. Основен акцент в нея е постигането на братство между хората и народите. Затова не е случайно, че той свързва проблема за смисъла и с осъществяването на импулса за побратимяване: „В какво се заключава смисълът на живота? В братството и сестринството, в съзнанието на хората, че са братя и сестри.“ Пълноценни участници в планетарните процеси на обновление, обаче, могат да бъдат само хора, които са се пречистили и телом, и духом. Самото пречистяване (Учителят Беинса Дуно го нарича символично „минаване през огън“), следователно, представлява крачка към осъзнаване на смисъла на земното ни съществуване: „Седем пъти трябва да минеш през огъня, за да разбереш донякъде смисъла на живота.“

Разумната или творческата дейност на човека го отличава от представителите на по-низшите природни царства. В тази дейност Учителят Беинса Дуно различава три степени (отдолу-нагоре): мъчение, труд и работа. Работят само осъзнатите хора, духовно зрелите, пробудените души, които подчиняват своите творчески възможности на реализирането на Божия план на всички равнища. Самоосъществявайки се по този начин, човек открива и смисъла на своето земно битие: „Смисълът на живота седи в работата. Думата „работа“ се употребява често в обикновения живот, дето ѝ се придава обикновено значение. Същата дума има и по-високо значение. В този смисъл под понятието „работа“ разби-

раме всичко възвишено и велико, което човек може да извърши на земята. На земята по-високо нещо от работата не съществува. Само чрез работата човек разбира надеждата, вярата и любовта. Ако не работи, той нищо не може да разбере.“ По този път духовно търсещият човек овладява изкуството на живота. И макар и затрупан от ограниченията на материалния свят, той се изпълва с чувството на щастие и блаженство. Той живее в мига и мигът му се отплаща с цялата пълнота на Божественото присъствие в душата и във всеки елемент на жизнената среда: *„Да живеем, това е най-голямото изкуство. Да бъдем щастливи, това е смисълът на земния живот“* (Учителят Беинса Дуно). В случая щастieto е синоним на неизчерпаемата дълбина на вътрешния мир и усещането за удовлетворение от всеки преживян момент.

По въпроса за смисъла българският духовен Учител с планетарна мисия е изказал и следното съждение: *„Смисълът на живота се крие в неговата непрерывност.*“ Понятието „непрерывност“ произхожда от руски език и на български означава „непрекъснатост“. Какво е неговото съдържание и как да го свържем със смисъла на живота? По наше мнение под „непрекъснатост“ в случая следва да разбираме безкрайното в широчина и дълбочина проявление на Всемирния Божий Дух във всяка обективна реалност в Битието. В целия необятен Космос – и в пространството, и във времето, а и извън тях – празно място няма и не може да има. Духът живее навсякъде и във всичко. В различните космически обекти и на различните равнища на Своего проявление Той се изявява с различна интензивност, т.е. с различна степен на присъствие. Творческата дейност на вселенския Дух не спира нито за миг. Тя обхваща всички и всичко. От тази гледна точка непрекъснатостта на живота в лексиката на Учителя Беинса Дуно би могла да означава: 1) вездесъщото (по всяко време, на всяко място) присъствие на Божия Дух във всяка точка на Проявеното Битие; 2) вечния ход на всемирното Развитие, обхващащо всичко – от елементарните частици и атома, през природните и надприродни царства, чак до Престола на Всевишния.

От гледна точка на структурата на Вселената смисълът на живота е съсредоточен в нейната висша област – Божествения свят. Проявлението на висшия Смисъл в по-нисшите от субстанциално

гледнище сфери (светове) е само подготовка за неговото пълно постигане в света на Божия Дух: „Физическият свят е външна форма на предмета, той минава през различни промени; духовният свят е съдържанието, а умственият, или Божественният, е смисълът на нещата. Силата им се крие в тяхното съдържание и смисъл, а не във формата“ (Учителят Беинса Дуно). Смисълът на престоля във физическото поле, на цялата тъй продължителна поредица от материални въплъщения на безсмъртния дух, според Учителя Беинса Дуно, изкрystalизира в две главни направления: 1) учение (пътят на окултния ученик); 2) служение (пътят на свръхчовека, на духовния Учител): „Питате: „Защо сме дошли на земята?“ – Да служите, да научите закона на Любовта.“

Равнището на съзнание на ниско еволюиралия човек е твърде далеч от осъзнаването смисъла на живота. Средно развитият духовно човек започва да прозира отделни късчета и проблясъци на великия Смисъл. Пробудената душа на окултния ученик си изгражда определена, макар и частична, представа за Смисъла. Ала пълното му постигане е достъпно едва и единствено за равнището на Божественото съзнание. За отделните фази и детайли при обхващането на Смисъла Учителят Беинса Дуно отбелязва: „Често вие питате: „Какъв е смисълът на живота?“ Може ли да дадем отговор какъв е смисълът на живота? Може да питаме каква е крайната цел на Любовта, защо Господ създаде света, защо хората се мразят, защо се обичат и т.н. – и на всички тия въпроси може да дадете едно, второ или трето обяснение, но да дадете едно общо заключение, да обясните нещата – това е една от най-трудните философии. Затова ние се пазим от заключения. Ние разсъждаваме, обогатяваме се със знания, а другото оставяме настрана. Заключение в света може да даде само Един, и то Онзи, Който разбира тази дълга линия – Който може да събере двата края в едно.“

Учителят на Любовта посочва три главни направления, в които окултният ученик следва да концентрира своите усилия: 1) проникване във вътрешния смисъл на живота; 2) придобиване на знания (процес на неуморно учение); 3) самопознание. Най-верният помощник на ученика по неговия път е Живата Разумна Природа, която крие отговорите на всички въпроси и ги разбулва

само пред онзи, който е дорасъл да ги разбере: „Да изучаваши живота в неговия вътрешен смисъл, да придобиваши знания и да дойдеш до самопознанието – това трябва да бъде стремежът на ученика. Ученикът ще намери всичко това, скрито в живата Природа. Природата постоянно ни говори. Всеки момент, всеки час, всеки ден тя сменя своите картини, променя гамите в своите песни и в туй велико разнообразие тя открива тайните на Битието за оня, който знае да чете от нейната книга. Вие трябва да изучавате езика на Природата, защото в този език ще намерите скрити онези велики закони, които трябва да прилагате и в своя живот.“ Следователно, за да общуваме пълноценно с майката-Природа, трябва да научим нейния език: „Езикът на Природата е общ за всички същества. Той е подобен на есперанто. На него говорят всички ангели и богове. Който иска да разбере смисъла на живота, непременно трябва да знае този език“ (Учителят Беинса Дуно).

След като достигне определено ниво на съзнателност, пробуденият човек не би могъл да живее без един висок духовен идеал. Ако по някаква причина този идеал бъде изгубен или свален от пиедестала си, потърпевшият в същия час пропада в бездната на безизходицата и безнадеждността: „Няма нищо по-тежко в живота за съзнателния човек от това, да изгуби своя идеал. Той може да живее в охолство, да разполага с богатство, но щом изгуби идеала си, и животът му се обезсмисля“ (Учителят Беинса Дуно). Ако не съумее да открие нов висш идеал или да възстанови стария, ще му се наложи да се въплъщава отново и отново, докато на края заслужи усмивката на Божествената Истина: „Казвате: „Какъв е смисълът на живота?“ – Вие можете да разберете смисъла на живота, само след като сте се прераждали 777 пъти на земята, и то епохални прераждания, в които да сте изпълнили нещо велико“ (Учителят Беинса Дуно). По всичко личи, че постигането на Смисъла не е нито бърз, нито лесен процес. То изисква пълната мобилизация на всички нравствени и духовни сили на устремения към съвършенството, прогледнал за духовното човек. Един от първите уроци по този път е да се научим да мислим положително: „Време е да се откажете от отрицателните мисли и чувства. Смисълът на живота е в положителното, а не в отрицателното, т.е. в при-

лагане на новото...“ (Учителят Беинса Дуно). Втори немаловажен урок е освобождаването от дребнавостта и от натрапчивите мисли – неспирното бръщолеене на ума в схващанията на източните религиозни философи и мистици, което е извънредно сериозна пречка пред личностната реализация на вървящия по духовния Път. Да спреш и да овладееш буйния мисловен поток, означава да разтвориш съзнанието си за Гласа на Безмълвието: *„Една от главните задачи на живота се свежда към освобождаване на човека от обикновените мисли, които пълнят главата му и го спъват“* (Учителят Беинса Дуно).

Мировият Учител, вселен в българско тяло, предлага и един съвсем практичен съвет: *„Който прилага Христовото учение, малко ще работи, големи придобивки ще има. Според това учение човек трябва да работи най-много девет часа през деня: три часа физически труд, три часа за ума и три часа за сърцето си. При това положение животът на хората ще бъде приятен и ще се осмисли.“* Не сложна и достъпна за осъществяване е и препоръката му, в случай че сме изгубили смисъла на живота: *„Когато човек изгуби смисъла на живота, нека започне да гладува. Като не яде няколко дена, състоянието му ще се подобри и животът му ще се осмисли.“*

Предназначението на окултната Школа, създадена от всеки истински Учител на Бялото братство, е да разкрие на приетите в нея ученици именно смисъла на живота: *„Смисълът на тази Школа е всички да разберат вътрешния смисъл на живота; да разберат, че всички хора на Земята трябва да живеят съгласно Божия закон“* (Учителят Беинса Дуно). Всяка подобна Школа е изградена в материалния свят, но същевременно тя има своите проекции и в невидимите сфери на Космоса, т.е. обучението в нея протича на няколко равнища. Според Учителя на Божествената Любов разкриването на смисъла се осъществява в най-извисената зона на Битието, характерна за настоящия етап от еволюцията на земното човечество – умствения (менталния) свят: *„Във физическия свят човек изучава закона на движението, в духовния – качества на чувствата и тяхната интензивност, а в умствения – смисъла на живота.“* В терминологията на българския духовен Учител в тази негова реплика под „духовен“ свят следва да разбираме астрал-

ния – света на чувствата, желанията, емоциите и страстите. Той свързва материалния свят с формата, духовния – със съдържанието, а Божествения – със смисъла. Понеже всички ние сме души, изпълнени в материални тела, една от най-важните задачи в земния ни живот е да съумяваме зад формата (проводник на привидността, на мировата илюзия) да прозираме съдържанието и смисъла на нещата: „*Не трябва да се влияете от външната форма на нещата, но да обръщате внимание на съдържанието и на смисъла им.*“ В тази насока от решаващо значение е развитието на интуицията – вътрешния глас на Бога у човека: „*Само онзи може да разбере вътрешното съдържание и смисъл на нещата, който се вслушва в себе си, в своя вътрешен глас. Това значи да разбира човек смисъла на нещата*“ (Учителят Беинса Дуно).

В крайна сметка вярната жизнена философия неминуемо отвежда към Смисъла: „*Истинската философия на живота седи в това, да се научи човек да намира смисъл във всички неща*“ (Учителят Беинса Дуно). Пътят на ученика е от малкото към голямото, сиреч – от разкриването на смисъла в малките неща, в най-дребните наглед подробности и незначителности, до обгръщането на смисъла на цялата грандиозна космическа необятност.

В заключение – има два вълшебни ключа, които разтварят широко портите към царството на смисъла на живота: 1) изпълнението на закона на Любавта; 2) предаността към един висок идеал. Нашето ежедневие на всяка крачка ни подлага на изпитания дали и доколко сме достойни да получим двата ключа от невидимата ръка на Провидението. Понякога изпитите са очевидни, а друг път – забулени в одеждата на житейски ребус или драма. Учителят на Новата Култура споделя с нас: „*Ще дойде ден, когато Бог ще се яви на всички хора във вид на една вдовица, беден момък или някоя страдаща душа и ще ви изпита доколко сте готови да Го приемете с Любов и безкористие. Той ще ви изпита доколко сте верни на вашия идеал. Само така и вие ще разберете дълбокия смисъл на живота...*“

И така, къде да търсим смисъла на живота? – **Само в Любавта, т.е. в Бога. Казано с други думи – в Бога на Любавта или в Божествената Любав.**

Всичко останало по духовния Път – осмислянето на грешките и култивирането на добродетели, постиженията и триумфите, разширяването на съзнанието в посвещенията, изпълнението на закона на Любовта и придобиването на гражданство в Божието Царство, – всичко това е следствие, логично и естествено, от осмисления живот на прогледналия за духовните истини човек.

СКРИТИ ПОСЛАНИЯ В ЗАВЕТА НА ЦВЕТНИТЕ ЛЪЧИ НА СВЕТЛИНАТА

Вселеният в българско тяло Миров (Световен) Учител Петър Дънов (Беинсà Дуно̀) е уникален сред своите велики събратя – Божествени Наставници на човечеството, с това, че е оставил след себе си духовно-културно наследство в три главни направления: Слово, Паневритмия и музикални творби. Изброеното, обаче, далеч не изчерпва безценните брилянти в светлата нишка, изтъкана от живота му в плът сред хората.

Като Учител от Школата на Христос и благовестител на актуализираното езотерично християнство в нашата епоха той си служи с една-единствена свещена книга – Библията. Повечето му беседи и лекции започват със стих или пасаж именно от Свещеното Писание на планетарното християнство. Впоследствие той го тълкува, обяснява и разширява възможностите на аудиторията за проникване в смисъла му.

В същото време има и текстове или книги, които съвсем справедливо – и с негласно споразумение – са възприети от неговите ученици и последователи за свещени за духовно общество „Бяло братство“ наред с Библията. Такива са „Заветът на цветните лъчи на светлината“ и „Свещени думи на Учителя“ (в три части). Аз лично бих прибавил към тях и „Учителят говори“, както и сборника с беседи, изнесени в района на Седемте Рилски езера.

„Заветът на цветните лъчи на светлината“ е съставен от Учителя Беинса Дуно в село Арбанаси, Великотърновско, през 1912 г. само за два месеца. Той съдържа по собствените му твърдения

онези библейски стихове, които са диктувани на свещените писатели директно от Божия Дух. Към цитираните стихове на места Учителят на Новата култура е добавил допълнителни изрази и пасажии с обяснително, свързващо или въвеждащо значение. В оригиналното издание на Завета те са набрани с курсив, за да се различават от основния библейски текст.

Целта на Завета – по наше мнение – е най-малкото двустранна:

1. Да разкрие действието на Божия Дух сред земното човечество посредством конкретизация на отделните Му проявления и функции в лицето на светлинни лъчи от спектралната област и извън нея.

2. Да предложи на учениците и последователите на Бялото братство мощно средство за духовна практика, развиваща висшите тела на човека и мотивираща го да култивира определени добродетели.

Учителят Беинса Дуно в „Заветът на цветните лъчи на светлината“ посочва **десет проявления** на Светия (Божия) Дух, свързвайки специфичните им функции в Космоса и на Земята със същността и действието на съответни лъчи от светлинния спектър, както и на такива извън него. Тези десет разновидности на Божия Дух са:

- **Духът на Любовта** – червените лъчи;
- **Духът на Живота** – розовите лъчи;
- **Духът на Светостта** – оранжевите (портокалените) лъчи;
- **Духът на Мъдростта** – жълтите лъчи;
- **Духът на Душата** или **Вечният Дух** – зелените лъчи;
- **Духът на Истината** – сините лъчи;
- **Духът на Силата** – виолетовите лъчи;
- **Духът на Благодатта** – аметистовите лъчи;
- **Духът Христов** – диамантените бели лъчи;
- **Светият Дух** (в тесния смисъл на понятието) – също оранжевите лъчи.

По времето, когато Учителят на Бялото братство е съставял „Завета на цветните лъчи на светлината“, в българския език не е фигурирала думата „оранжев“. Затова той използва понятието „портокален“, което е точно съответствие на „оранжев“ (от английската дума orange = портокал). В съвременния книжовен български език се използва „оранжев“, а „портокален“ бива възприеман като архаизъм.

„Заветът на цветните лъчи на светлината“ до момента е претърпял шестнадесет издания – първото е от 1912 г., годината на съставянето му от Учителя Беинса Дуно (Придворна печатница), а последното е от настоящата 2012 г. (издателство „Бяло Братство“). В изданието от 2004 г. (с. 64-73) е намерило място резюме от сборни беседи на Учителя Беинса Дуно за периода 15 – 18 август 1912 г., изнесени във Велико Търново (според протокола, воден от Димитър Голов). В текста са предложени подробни обяснения за смисъла и съдържанието на Завета като цяло, както и за отделните светлинни лъчи и тяхната употреба. Следва раздел, посветен изцяло на това, как да се четат и използват стиховете от Завета – също в съответствие с протокол на Д. Голов. Изданието завършва с кратки указания от Боян Боев – един от най-приближените ученици на Учителя Беинса Дуно и дългогодишен негов личен секретар – относно употребата на Завета.

Розовият цвят не е спектрален. Но доколкото Учителят Беинса Дуно изтъква, че Божествената Любов се проявява в материалния свят именно чрез розовия цвят (в духовния – чрез светло или небесно синия, а в Божествения – чрез диамантено белия), то и розовите лъчи следва да бъдат разглеждани като взаимно заменяеми с червените, отразявайки специфични нюанси в действието на Любовта като космически Принцип.

В посоченото по-горе резюме с личните указания на Учителя Беинса Дуно розовите лъчи са причислени към т.нар. „*три допълнителни колора*“, т.е. към трите вида светлинни лъчи, включени в Завета, които не принадлежат към спектъра. Останалите два са аметистовите и диамантените бели лъчи. От особена важност е фактът, че на две места в Словото на Учителя на Любовта е подчертана тясната връзка между розовите лъчи и Христос: „... *розо-*

вата краска, в която Христос живее“ (с. 68) и „Христос живее в розовата краска“ (с. 74). Това послание ни подтиква към извода, че Христос и Неговото невидимо присъствие в материалния свят подпомагат проявлението на Божествената Любов на физическото поле.

Изтъкнати са и добродетелите, които бихме могли да развием, ако работим надлежно с розовите лъчи: нежност, красота, деликатност, обич, топлина, благост (с. 74).

Зелените лъчи са представени като изява на две разновидности на Светия Дух – Духа на Душата и Вечния Дух. Има ли разлика между тях и ако да – каква е тя? По наше мнение разлика има и тя е следната: Вечният Дух е свързан с етерния свят (сферата на жизнеността, най-тясно обвързана с физическото поле), а Духът на Душата – с будичния или интуитивния свят (родината на душата). Съответно и Духът на Душата би трябвало да бъде разглеждан като по-висока октава на Вечния Дух. Според някои източници на духовното познание съществуват взаимовръзки между: физическото и атмическото (духовното) поле; етерното и будичното поле; астралното и менталното поле, като обособени космически зони, където са проектирани субстанциално съответстващи им принципи или носители на съзнанието на човека (потенциални и актуални).

За Вечния Дух Учителят на Бялото братство споделя: „*Духът вечен подразбира безсмъртието, към което ние всички се стремим*“ (с. 65). В случая той очевидно има пред вид по-ниската октава на това проявление на Божия Дух в лицето на зелените лъчи, насочено не просто към физическото здраве, но и към безсмъртието. Безсмъртието е приоритет на по-високата октава на същия Дух – Духа на душата, но то, безсмъртието, би могло да бъде осъществено, само ако материалното тяло (за което отговаря и се грижи Вечният Дух) бъде превърнато в съвършен инструмент на индивидуалния дух (за което грижата има съответно Духът на душата).

От правилното използване на зелените лъчи според този велик Учител зависи успехът на човека, както и „*освежаването*“, сиреч поддържането на отличен жизнен тонус на организма. От друга страна: когато зелените лъчи са в недостиг при конкретния човек, това би могло да доведе до сиромашия, а когато са в изобилие – до

„любостожание“ (прекомерен стремеж към богатство, алчност) и скъперничество. И следва съвет, когато зелените лъчи започнат да повишават прекалено присъствието си в аурата на личността, да прибегваме до употребата на червените лъчи за постигане на необходимия баланс. Указанията в този пасаж приключват с репликата: „Чрезмерните желания в този свят образуват зелената краска.“ Което означава, че излишъкът от зелени лъчи в светлинното тяло на даден човек свидетелства за неовладяно астрално тяло, за слугуване на непрестанно пораждащи се и необосновани желания и страсти, свързани като правило с телесната му природа, т.нар. плътски желания.

Любопитно е наставлението за онези люди, у които се наблюдава недоимък на червените лъчи – те трябва да търсят партньорство с човек с ясно изразено присъствие на зелените лъчи. Работата със зеления цвят може да ни бъде от полза и при парични проблеми. Основното ѝ предназначение обаче си остава развитието и растежът на физическото поле.

Учителят Беинса Дуно свързва зелените лъчи с Божествения принцип на Правдата (с. 72), имайки пред вид по-високата им октава – Духа на душата. Тук е мястото да отбележим, че на друго място в Словото си той заявява, че Правдата е проявление на Божествената Любов в света на материята. Или, казано с други думи – Правдата е физическо проявление на Любавта.

Добродетелите, които сме в състояние да култивираме с помощта на зелените лъчи, са: растене, прогрес, благополучие, свежест, почивка, изобилие (с. 74).

В своите пояснения Боян Боев добавя ценна препоръка за употребата на зелените лъчи, заимствана очевидно от неговия Учител – да ги прилагаме, когато искаме да помогнем както на себе си, така и на други хора или въобще живи същества (с. 78).

В „Заветът на цветните лъчи на светлината“ не е включен още един неспектрален цвят – **златистият**. Съвсем не е случайно, че на иконите в християнската Църква (православната и римо-католическата) Иисус Христос, Света Богородица и светиите биват изобразявани със златисти ореоли около главите. Те са признак на висша степен на духовност или Божественост. Затова и по наше

мнение златистите лъчи би трябвало да са по-високата октава на оранжевите (портокалените) лъчи (препоръчвани за употреба при разклатено здраве, въобще при здравословни проблеми от всякакъв характер), изразяващи действието на Духа на Светостта или Духа на Обещанието (Духът на Обещанието е специфична и твърде интересна разновидност на Светия Дух; отразява обещанието на Бога към онези хора – или въобще разумни същества, – които изпълняват волята Му; казано с други думи, Духът на Обещанието е Дух на Завета между Бога и хората). Ако оранжевите лъчи са проекция на Духа на Светостта, то златистите лъчи – като тяхна по-висока октава – би следвало да са проявление на **Духа на Божествеността** или на **самата Божественост**. Златистият цвят не е спектрален, понеже изключително високата честота на неговите вибрации не позволява вместването му в спектъра на лъчите, възприемани от човешкото око като разновидности на светлината в материалния свят.

Добродетелите, които бихме могли да придобием чрез работа с оранжевите лъчи, са: индивидуализиране, творчество, победа, изява.

Логиката на горните разсъждения ни довежда до извода, че при работа със златистите лъчи би трябвало да постигнем – ни повече, ни по-малко – **Божественост**. А това значи максимално активиране на седмата чакра – Сахасра, Хилядолистника или Хилядолистния Лотос, връзката на човешкото същество с Божествения свят (в настоящия исторически и космически момент човечеството провежда преход от доминация на третата чакра – Манипура, Слънчевия сплит или възел, към четвъртата чакра – Анахата, Сърдечната чакра, която е в състояние да провежда Божествената Любов; Новата култура на шестата подраса на V коренна раса и на цялата VI коренна раса се изгражда под знака именно на тази висша вибрация на Любавта). Взимайки под внимание настоящото равнище на духовно развитие на човечеството като цяло, тази задача очевидно ще бъде предмет на осъществяване през следващите епохи от еволюционното израстване на хората.

Учителят Беинса Дуно в посочения ред на мисли не е включил тези лъчи (златистите) в своята книга, защото – както изглежда – съвременното човечество (почти без изключения) очевидно не е

подготвено да възприеме и да оползотвори тяхното въздействие. Той е бил скептичен също така относно способността на днешния човек да използва по предназначение аметистовите и – още повече – диамантените бели лъчи (еманация на Христовия Дух): „*Работете с първите седем краски, защото с аметистовата, диамантената, бялата и светлата краски по-мъчно се работи*“ (с. 75 – курсивът мой, К.З.). Само най-напреднали в духовно отношение окултни ученици навярно са в състояние да работят успешно с тях. Какво да кажем тогава за златистите лъчи, които изразяват върховната Божественост?!

Специално внимание заслужават указанията за **употребата на Завета по дни**.

Във вече разгледаното резюме духовният Учител на Новото човечество дава точни препоръки в тази насока. Ето пълния цитат: „*Аз ще ви дам отделни наставления кой ден на коя краска съответства, та да знаете в кой ден до каква да прибъгвате, за да се упражнявате: понеделник – зелена, вторник – червена, сряда – жълта, четвъртък – синя, петък – розова или ясно синя, събота – виолетова, неделя – портокалена*“ (с. 71 – курсивът мой, К.З.). На с. 74, обаче, във втория раздел с непосредствени указания на Учителя Беинса Дуно, за неделния ден са препоръчани аметистовите лъчи. Същата насока за работа в неделя – с аметистовите лъчи – фигурира и в текста на Боян Боев (с. 78).

В първия случай (с. 74) указанията на Учителя Беинса Дуно предполагат отсъствието на ден за работа с оранжевите (портокалените) лъчи. В бележката на Боян Боев (с. 78) оранжевите (портокалените) лъчи са посочени като алтернатива на червените за работа във вторник. Не е изяснено защо съществува такава алтернатива и при какви обстоятелства да се прибъгва към нея.

Отчитайки високата вибрационна честота на аметистовите лъчи (ръководени от Духа на благодатта), както и изтъкнатите от Учителя Беинса Дуно затруднения за повечето хора да работят с тях, бихме могли да направим заключението, че ни е дадено право на избор. Който е обективно по-напреднал при работата със Завета, може да използва преимуществено аметистовите лъчи. И обратното – за начинаещите е препоръчително да отдават предимство на оранжевите (портокалените) лъчи.

Няма никакво съмнение, че последователите на Учителя Беинса Дуно възприемат съставената от него книга „Заветът на цветните лъчи на светлината“ като свещена. И това е не просто израз на преклонение пред делото му, но и признание за факта, че използването на този текст в духовната практика на окултните ученици ги освещава, т.е. пречиства ги и ги извисява, съдейства им да развиват различни добродетели, помага им да следват неотклонно духовния Път.

В нашата епоха на еволюционен преход със съдбоносно значение за планетата Земя и човечеството от изключително значение е активирането на светлинното тяло на човека, сиреч на съвкупността от невидимите му тела, потенциални носители на съзнанието. Всяка автентична световна религия и духовна Школа предлага на своите членове разнообразна система от методи и средства за постигането на тази цел. Духовно общество „Бяло братство“ – проекция на върховна космическа институция, управляваща цялото Проявено Битие – в лицето на духовно-културното наследство на последния Миров (Световен) Учител Петър Дънов/Беинса Дуно притежава неоценимо богатство от теоретични знания и достъпни за всеки, лесно приложими методи за личното и колективното издигане в Духа на своите следовници. В този смисъл „Заветът на цветните лъчи на светлината“ предоставя завършен комплекс от методически указания за целесъобразното прилагане въздействието на светлинни лъчи от спектралната и извънспектралната сфера. Един от гарантираните резултати от ефективната работа със Завета е именно активирането на светлинното тяло на онзи, който използва търпеливо, разумно, последователно и целенасочено благотворното въздействие на лъчите на светлината.

Като всяка свещена книга и „Заветът на цветните лъчи на светлината“ крие в недрата си тайни и загадки, които се разкриват само на хората, които всеотдайно се заемат да работят с текста. Пласт след пласт пред духовния взор на търсещия проблясват все по-дълбоки и разтърсващи послания, заложили от един велик Посветен в тази толкова малка по обем и толкова неизчерпаема като съдържание книжка.

По своя път към Божествената Истина всеки от нас е призван да покорява все нови висоти на духовно-нравственото развитие

и усъвършенстване. По необясним, чудодееен начин тези висоти съответстват на дълбините на съкровено познание, запечатано в „Завета на цветните лъчи на светлината“.

МЕТОДИ ЗА РАЗВИТИЕ НА УМА

За да навлезем успешно в темата, е нужно да направим кратък преглед на **структурата на човека**. От гледна точка на основните **принципи**, обуславящи физическия и душевния живот на човека, тук е важно да отбележим т.нар. **триада на личността**: мисъл, чувство и действие, на които отговарят съответно умът, сърцето и волята. От своя страна умът и мисълта са свързани с менталното (умственото) тяло, управляващо конкретния ум; сърцето и чувството – съответно с астралното тяло, управляващо чувствата, желанията, емоциите и страстите; волята и действието – с физическото тяло. Тези взаимовръзки могат да представени чрез следната таблица:

ум	сърце	воля
мисъл	чувство	действие
ментално (умствено) тяло, конкретен ум	астрално тяло	физическо тяло

Таблица 1: Триада на личността.

От гледна точка на **телата** на човека, функциониращи – активирани или неактивирани – в космически полета (светове), от чиято субстанция са изградени, умът е свързан с менталното поле (свят) в широкия смисъл на понятието. На долните четири подполета в менталната сфера е проектиран и се проявява низшият (конкретен) ум, а на горните три подполета (в каузалната или при-

чинната област на Битието) – съответно висшият (абстрактен) ум. Разликата между менталното тяло – носител на конкретния ум, и каузалното (причинното) тяло – носител на абстрактния ум, е тази, че първото, менталното, е смъртно – сиреч изгражда се преди всяко материално възплъщение и се разгражда след приключването му, докато каузалното е безсмъртно. От духовното познание е известно, че именно в причинното тяло се събира есенцията от всички опитности, придобити в поредицата от прераждания на физическото поле. Казано по друг начин, каузалното тяло е носител на всички духовни постижения на дадената индивидуалност, завоювани в контактите с материалната действителност.

Развитието на човешкия ум е било задача на V коренна раса. Задачата е изпълнена успешно и еволюцията на човешкото същество продължава по-нататък.

За ученика по духовния Път е налице една текуща задача, от решаването на която в най-висока степен зависи неговото лично развитие – **овладяване на ума**. Последното предполага на първо място контрол над неспирния мисловен поток, който неуморно и непрестанно протича през човешкото съзнание и твърде често сменя посоката си. Пъргавият ум в някои религиозно-философски концепции и духовни школи бива сравняван с маймуна, която час по час прескача от клон на клон и никъде не се задържа за дълго. В най-свещената книга на Индия – „Бхагавад Гита“ (част от огромния епос „Махабхарата“) умът е символизиран от повода в ръцете на Кришна – водач на колесницата на Арджуна на бойното поле Курукшетра. Ето как определя ролята на ума в своето тълкуване на „Бхагавад Гита“ великият Посветен Парамаханса Йогананда: „Умът (*манас* или сетивното съзнание) координира сетивата, както поведът държи заедно няколко коня на колесницата. Тялото е колесницата; душата е собственикът на колесницата; интелигентността е колесничарят; сетивата са конете. Казано е, че умът е сляп, защото той не може да вижда без помощта на сетивата и интелигентността. Поводът на колесницата приема и предава импулсите от конете и управлението на колесничаря. Също така самият сляп ум нито познава, нито управлява, а само възприема впечатленията от сетивата и им предава решенията и инструкциите на интели-

гентността. Ако интелигентността се управлява от *будхи*, чистата разграничаваща способност, сетивата са под контрол; ако интелигентността е управлявана от материални желания, сетивата са диви и необуздани.“

Умът може да бъде помощник или пречка по духовния Път. Съвременната цивилизация е изградена изключително върху един рационален светоглед, в който на ума бива отредена водеща функция. Неговото (на ума) участие в еволюцията на човешкия род и на обществените отношения е значително надценено, което ни дава правото да назовем господстващия понастоящем социално-икономически модел „цивилизация на ума“. При положение че преклонението пред ума мотивира днешния човек да загърби развитието на по-висшите си принципи и тела, следва да възприемем това превъзнасяне на ума като пречка в духовното израстване на човека. Пречката или препятствието ще бъде преодоляно, когато човекът осъзнае истинското място на ума в своята невидима структура и му отреди ролята на достоен помощник на душата и духа в стремежа към Божественото.

След изпълнението на тази текуща задача пътешественикът в посока към съвършенството се изправя пред крайната цел в реализацията на ума – изграждането на т.нар. **антахкарана** (от санскрит), **мост между висшия и низшия ум**. На този стадий от своята индивидуална еволюция човекът е възложил на ума ролята на помощник на Божественото начало у себе си. Когато порасналият в духовно отношение ум установи хармоничен контакт със сърцето – другия водещ принцип в триадата, и когато числото на хората, култивирали това хармонично единство, достигне определена критична граница, тогава на Земята ще възтържествува цивилизацията на **разумното сърце** (понятие от лексиката на последния Миров Учител Петър Дънов/Беинса Дуно). В съответствие с Божия план за развитието на нашата планета и човечеството това трябва да стане в периода на шестата подраса на V коренна раса в лицето на глобалната Нова култура на Божествената Любов.

След наложителното въведение към основната тема вече можем да преминем към разглеждането на конкретни **методи** за развитие на ума:

1) **Будност на съзнанието.** Тя изисква постигане на пълнен контрол върху външните и вътрешните сетива. Дразнителите от околната среда като правило атакуват външните сетива. Последните пренасят сигналите към мозъка и централната нервна система. Дотук всичко става автоматично, без участие на разума на човека. Оттук нататък обаче настъпва момент, в който той трябва да прояви своята свободна воля. Проявлението ѝ обуславя реакцията на индивида спрямо външните дразнители. При наличие на будно съзнание реагирането е осмислено и адекватно на конкретната ситуация, т.е. най-доброто за случая. То може да варира от незабавно действие до пълно бездействие. И в двата варианта, обаче, ориентацията на човека с будно съзнание е на най-високото възможно равнище и му гарантира оптимално поведение.

2) **Наблюдение и самонаблюдение.** При този метод налице е тясна връзка с 1) – будността на съзнанието. Предполага максимална обективност в преценката на фактите и събитията. Наблюдението ни разкрива процесите и явленията в света, който ни заобикаля. Самонаблюдението от своя страна ни дава представа за процесите и явленията, протичащи във вътрешното ни „аз“, включително и реакциите ни спрямо това, което се случва извън нас. Будното съзнание е гаранцията за обективната оценка на „външното“ и „вътрешното“. Наблюдението и самонаблюдението изграждат здрави и сигурни мостове за контакта с околната среда и осигуряват икономичното и целесъобразно използване на собствената енергия за целите на физическото здраве и духовното израстване на личността.

3) **Самоконтрол.** Той от своя страна е свързан с 1) и 2). Означава овладяване на реакциите ни спрямо външните и вътрешните обстоятелства и процеси. Степента на овладяване на тези реакции съвършено точно отразява степента на духовното развитие на човека. Самоконтролът обхваща мислите, чувствата, словесността и постъпките. При отлично овладени мисли и чувства думите и действията на индивида са неприбързани, обмислени, точни, адекватни, резултатни. Такава зряла духовно личност неизменно усеща удовлетворение от своята изява във всяко отношение. Вътрешният

и мир остава непристъпен за всякакви предизвикателства и атаки на външната среда. Хаосът в мисленето и емоционалната област от своя страна като правило довежда до неправилни и неадекватни слова и постъпки, които неизбежно пораждат страдания.

Именно самоконтролът е този, който в хармонично съчетание с наблюдението и самонаблюдението гарантира максимално ефикасна употреба на личната енергия.

4) Самовъзпитание. Включва задължително освобождаване от всички слабости и недостатъци и постепенно развиване на добродетели. Невъзможно е да бъде осъществено успешно без определена степен на самопознание, при която човек познава достатъчно добре и силните, и слабите си страни. Първите той укрепва и доразгръща, а с вторите е длъжен да се справи окончателно и невъзвратно. Крайната цел на самовъзпитанието е човек да докосне и разкрие Божественото начало у себе си и да му предостави възможност да се прояви в пълнота. Именно тогава той става максимално полезен и за себе си, и за обществото, и за осъществяването на Божия План на всички равнища във Вселената.

Самовъзпитанието се реализира на етапи, които отговарят на последователните стъпки по духовния Път, при всяка от които се наблюдава съответно разширение на съзнанието.

5) Овластяване на информационния поток. Вместо „поток“ навярно е по-точно да се каже „лавина“, понеже в нашата съвременност обемът информация, която ни залива буквално от всички страни, буквално през цялото време, отдавна е надхвърлил представата ни за спокойно течащ поток и създава впечатление по-скоро за бушуващ океан. В случая от особено значение е да съумяваме да пресяваме полезното – зърното от плевата, и не просто да го съхраняваме в паметта си, а незабавно да го включваме в собствената картина на света.

В някои източни духовни школи умът бива оприличаван на водна повърхност. Ако тя е развълнувана, отражението ни в нея ще бъде разкривено, твърде далеч от действителността. И обратно – при спокойна и гладка повърхност отражението е напълно адекватно на първообраза, предава го точно и изцяло. Което ни

довежда до извода, че не бихме могли да овладеем информационната лавина, ако не сме успокоили в необходимата степен ума си.

Цялостно овладеният информационен поток създава вътрешна увереност у човека и му позволява да се ориентира възможно най-сполучливо в безбройните проблемни ситуации, възникващи на всяка крачка в живота.

6) Култура на общуването. Някой сигурно би възкликнал: „Че какво общо има това с развитието на ума?!“ Има, и още как. Културата на общуване с другите хора изисква от нас да култивираме качества като: търпение, разбиране, способност да изслушваме, осмисляне на казаното и недоизказаното, проникновение в смисъла на чутото или прочетеното, толерантност, необходимост да приемаме всеки с неговото възприемане на истината (тя е една, ала има безброй лица, сиреч безброй начини да бъде възприета от всеки човек), овладяване на егото – най-вече честолюбието и тщеславието, спокойствие, невъзмутимост, хладнокръвие, съпричастие и много други.

Високата култура на общуване създава благоприятни условия в социалното пространство за оптимална изява на всяка индивидуалност. Тя мотивира човека да дава най-доброто от себе си – и не само за собственото си израстване, но и за подпомагане израстването и на останалите. Постигнатото ниво на общуване в социалната среда свидетелства недвусмислено за зрелостта на даденото общество. В т.нар. цивилизовани държави високата култура на общуване е плод от вековни традиции, от многогодишни умствени и емоционални наслоявания с положителен знак, от действието на поредица писани и неписани закони.

7) Контрол на ума – в непосредствена връзка с 1), 2) и 3). Отлично въздействие в това направление оказват релаксацията (сама по себе си или като първи етап на медитацията) и различните видове медитация. Американецът от мексикански произход Хосе Силва, както е известно, е разработил цялостен и непрекъснато дообогатяващ се метод за контрол на ума, наречен на негово име Silva Method. Системата му е доказала ефективността си, овладяна е от стотици хиляди или може би милиони хора по цял свят. Ядро

на същността на тази теоретико-практическа система е създаването на програми за ума с положителна насоченост.

Да контролираш ума си, означава да не допускаш той да доминира над душата и духа ти, да не пренебрегваш интуицията и вътрешния глас за сметка на внушенията на рационалното начало. Надлежно контролираният ум ти осигурява свобода и пълноценност в действията. Неконтролираният и неовладеният – обратно, прави те пленник на обстоятелствата.

8) Поддържане активността на ума. Доказано е научно и статистически, че хора, които използват активно своя ум – например, учени от различни области на знанието, – като правило доживяват дълбока старост с бистро съзнание. Те са плодородни в своята творческа изява буквално до последния си дъх. Поддържането на активността на ума за окултния ученик трябва да бъде всекидневна задача.

Активният ум не просто участва в четенето, гледането, слушането и въобще възприемането на информация, той я осмисля и пресява, стреми се да вникне в най-дълбоката ѝ същност. На активния ум е присъщо и различаването: разграничаването на истина от неистина, на светлото и тъмното начало в безчетните им проявления.

Социалните контакти не са достатъчни сами по себе си за поддържане активността на ума. Те са само една от предпоставките да го държим нащрек, винаги готов за правилна реакция. Задължително условие в тази насока е процесът на осъзнаване и усвояване на придобитото на умствено равнище. Естественото следствие е непрекъснатото дообогатяване на собствената картина на света и осмислянето на милиардите взаимовръзки в Космоса – видим и невидим.

9) Вслушване в интуицията, във вътрешния глас. Интуицията и вътрешният глас са по-високи нива на проявление на човешката същност от ума. Те са послания от душата и духа на личността, следователно са по-близо до Божественото и имат приоритет – или би трябвало да имат приоритет – при взимането на решения от страна на човека. От собствен опит прекрасно знаем,

че в множество случаи, когато сме предпочитали да се вслушаме в гласа на ума вместо в този на интуицията, сме допускали грешка и сме плащали скъпа цена за този избор. Главно правило в случая е умът да следва вътрешния глас, а не влиянието на външните обстоятелства.

Новата планетарна култура на Божествената Любов, чийто вестител е Учителят Беинса Дуно, в своя разцвет ще се характеризира – освен с всичко останало – и с пълно разгръщане на интуитивните способности на човека.

10) Бърза мисъл, бавен говор. Няма нищо по-бързо от мисълта в цялата Вселена! Учителят Беинса Дуно посочва нейната скорост – 43,1014 км/сек. Внушително число, нали? При това положение е естествено, че мисълта протича несравнимо по-бързо от възможностите ни да я облечем в словесна форма. Мъдрият мисли бързо, ала говори бавно. При него няма излишни думи. Всяко слово в неговите уста е на мястото си, всяко има тежест и въздействие. Духовното познание ни учи освен това, че прекомерната словоохотливост – т.е. злоупотребата с количеството на думите – представлява свършено излишен разход на ценна енергия. Собственият ни житейски опит и резултатите от наблюденията ни добавят към тази оценка и увереността ни, че колкото повече говорим, толкова по-голяма е вероятността да кажем нещо неразумно или глупаво. Българската народна мъдрост, която е дълбоко езотерична по своя характер, неслучайно е достигнала до заключението: „Мълчанието е злато!“ По-добре да замълчим, отколкото да кажем нещо неподходящо.

Не са редки и случаите, при които словесната лавина служи за прикриване на откровена интелектуална недостатъчност или на неспособността за вземане на оптимално решение в конкретна житейска ситуация.

11) Просветляване на ума. То е плод на чистата мисъл. Изискването за чистота на мисленето е червена нишка във всички духовни учения, имащи за първоизточник Божествения извор на премъдрост. В своето Слово Учителят Беинса Дуно многократно набляга на потребността да постигнем „права мисъл“. Какво

означава това? Права мисъл в случая означава правилна мисъл – такава, каквато отговаря адекватно на ситуацията и на Божия план за дадения човек и която поддържа и укрепва неговото умствено тяло, облагородявайки същевременно аурата на своя носител и на Земята.

Просветленият ум е строител на новия свят, на новия човек, на Новата култура. „Просветлен“ в случая означава „проникнат от светлина“. В категориалната скала на Битието, възвестена от същия духовен Учител (материя – енергия – светлина – мисъл – Любов – дух – Бог), светлината представлява по дефиниция кондензирана мисъл. Следователно правата/правилната мисъл поражда светлина, проявява се като светлина. В нашия материален свят светлината се явява следствие от мислите на милиарди Разумни Същества, покорили върховете на индивидуалната духовна еволюция.

12) Връзка с Божия Ум. Това е следващият стадий след изграждането на антахкарана, а може да се разглежда и като висша форма на самата антахкарана, тъй като висшият ум е проекция на Божественото начало у човека, а то от своя страна се явява присъствие на самия Бог у всеки от нас. Връзката между човешкия и Божия ум следва да бъде постоянна и непрекъсваема. А това означава извисяване до висотите на свръхсъзнанието. Означава също и да приемаш непрестанно, безотказно и с абсолютна точност и достоверност мислите на Върховното Божество. Кое от своя страна свидетелства, че вече си постигнал единение с Него. И имаш пълното право да заявиш като Христос: „Аз и Отец Ми сме едно.“

Връзката или съединяването с Божия Ум свидетелства, че живото същество е изпълнило изцяло еволюционните си задачи в света на материята.

13) Работа със „Завета на цветните лъчи на светлината“. И по-конкретно – с жълтите лъчи, управлявани от Духа на Мъдростта. Денят, определен за работа с жълтите лъчи и Духа на Мъдростта, е сряда – под знака на планетата Меркурий. Но и във всеки друг ден от седмицата, по всяко време можем да правим упражнения и обливания с тези лъчи, за да подпомогнем развитието на ума си. При обливането – не само с жълтите лъчи, а въобще с всички –

следва да спазваме правилото: визуализацията да обхваща цялото ни тяло, най-добре под формата на елипсoid, който ни обгръща от всички страни – колкото се може по-плътен и по-ярък върху мисловния ни екран.

14) Универсален метод за развитие на ума е **прилагането на Божествената Любов**. Тя, майката на всички добродетели, укрепва, пречиства, просветлява и извисява ума до степента на неговото съединяване с Божественото начало у човека, което означава съединяване с Божия съвършен Ум. Резултатите са като при 11) – постигане на свръхсъзнание и пълно, тотално и окончателно сливане с Бога.

В Словото на Учителя Беинса Дуно са предложени и изяснени хиляди методи за повдигане и израстване на човека, включително и за развитието на ума. Те могат да бъдат открити в беседите и лекциите му, както и в тематичните книги, разглеждащи специфични области от неговото теоретично наследство. Особено многобройни са методите, които той е използвал в работата си с Младежкия окултен клас.

Ценно помагало в тази насока е книгата „Окултни упражнения“, пусната на книжния пазар от издателство „Бяло Братство“.

Където и да се намираме, с каквото и да сме ангажирани, колкото и напрегнато да е ежедневието ни, винаги бихме могли да открием начини и средства, за да работим върху развитието и израстването на нашия ум. Вместо да му слугуваме и неправомерно често да го оставяме, фигуративно казано, да ни води за носа, нека го превърнем в незаменим помощник по духовния Път – съвършен инструмент на индивидуалния дух.

ТОЧНОСТТА

„Първото нещо: точност. Точност във всичко.“

*„Красиво качество е точността. Точността е съг-
раждане, хармония, такт, музика.“*

Учителят Беинса Дуно

На различни езици по цялото земно кълбо можем да чуем фразата: „Да бъдеш на точното място в точното време.“ Как да я разбираме? Дали като успех в следването на някакво предопределение, дали като резултат от собствената ни съобразителност и находчивост, дали просто като стечение на обстоятелствата, от което сме се възползвали? Бихме могли да я възприемем и само като препоръка или пък като правило от някое духовно учение. Както и да подходим към тази реплика, ако не вникнем в смисъла ѝ, няма да почерпим никаква полза от нея.

А по наше мнение смисълът на цитираните думи е съсредоточен в необходимостта да съчетаем оптимално наблюдението и самонаблюдението в една конкретна житейска ситуация, за да извлечем максимума от нея. Под „максимум“ в случая разбираме не личната или нечия друга изгода, а изпълнението на Божия план за тази ситуация, за дадения човек, попаднал в нея, и за всички останали действащи лица – първостепенни и второстепенни.

За да попаднеш на точното място в точното време, е нужно да следиш пулса на Времето и неговото отражение в собствения ти вътрешен ритъм. Нужно е още да разчиташ знаците на Провидението и да умееш да разговаряш на техния таен език.

Чрез първото мото в настоящия текст: „*Първото нещо: точност. Точност във всичко*“, Учителят Беинса Дуно извежда точността на челно място измежду добродетелите, които трябва да развие окултният ученик. Каква е причината да ѝ отрежда толкова важно място в Словото си? Изглежда, причините никак не са малко и тук ще се постарая да разгадаем поне някои от тях:

1) Без точност няма и не би могло да има дисциплина и самодисциплина – сиреч задължителните предпоставки за придвижване на ученика по духовния Път.

2) Ако не е точен, ученикът ще пропусне не само някоя беседа или ценна мисъл на своя Учител, но и моментите, в които да приложи наученото или да получи наградите за приложеното знание.

3) Точността без съмнение е неотменна съставна част на коректните и честни отношения между хората, върху които биват изграждани цяла поредица добродетели.

4) Точността освен всичко останало означава, че ти си съединил своя жизнен ритъм с този на Вселената и си в хармония с Цялото.

5) Духовният Учител може да разчита само на ученици, които са доказано точни.

6) Точността е съдбоносно необходима за правилната преценка на обстоятелствата и правдивата самооценка.

7) Точността предполага и предвидливост за множеството варианти, в които е възможно да се разгърне една житейска ситуация. В случая точността е равностойна на избор на най-подходящата от многото вероятности. А пък най-подходяща е тази, която е в съответствие с Божия Промисъл за съответния човек и съответните обстоятелства.

8) Точността пести време и енергия: времето като външен фактор, в чиито рамки разпределяме силите си, и енергията като вътрешен потенциал, който използваме по най-разумния начин.

9) Точността е пряко отражение на вътрешното ни състояние, на вътрешния мир, който сме постигнали или пък не сме постигнали. Точният човек е винаги уравновесен и добронамерен. Неточният като правило е изпълнен с напрежение, угризения и душевен хаос.

10) Равномерният ход по пътя към Божественото изисква от окултния ученик да бъде свършено точен и прецизен в изпълнението на духовните закони и наставленията на неговия духовен Учител. Всяко отклонение в една или друга посока може да има сериозни неприятни последствия за него и да забави или въобще да осуети по-нататъшното му личностно израстване.

Във втората мисъл на Учителя Беинса Дуно, предложена като мотото, точността е дефинирана по четири различни начина – като „*съграждане, хармония, такт, музика*“. Нека се опитаме да разтълкуваме смисъла, вложен от Учителя на Новата култура в тези така красиви сравнения:

1. Точността като съграждане.

За да бъде построена една сграда, е необходимо да бъдат познавани и точно спазвани математически закони, формули и пропорции, без които никой архитектурен опит не би завършил с успех. За да бъде изграден един завършен характер на ученика по духовния Път, е задължително той да познава и да следва акуратно и точно законите на космическото развитие и на човешката еволюция. В този смисъл точността е жизнено необходима както за съграждането, поддържането и благоустрояването на външния свят, в който живеем, така и за вътрешното ни духовно развитие и усъвършенстване, за съграждането на Божествения „аз“, който с безкрайно търпение очаква от човека да го пробуди и да го прояви в неговата пълнота.

2. Точността като хармония.

Хармонията като предчувствие за съвършенството свързваме обикновено с красотата на Живата Разумна Природа, с шедьоврите на различните видове изкуство, както и с истинността и любовта в човешките взаимоотношения. Цялата тази хармония безспорно е възникнала върху основата на точността:

- точността, проявена от Твореца Бог при сътворението на Вселената като цяло и на нейните обособени обекти – т.е. точност, родена от всемирната Разумност;
- точността на човека-творец при създаването на една картина, скулптура или музикално произведение – т.е. точност във възпроизвеждането на идеята, получена от него като порив-вдохновение от невидимия свят, както и точност при използването на средствата, с помощта на които тази идея се превръща в реалност;
- точност в улавянето на импулсите на душата – собствената и на ближния, въз основа на която съграждаме хармонични контакти и разкриваме пълнотата на духовното съдържание, с което Бог ни е дарил безвъзмездно.

3. Точността като такт.

Цялото Проявено Битие се развива и разгръща под знака на принципа на ритъма, формулиран от великия Посветен Хермес Трисмегист. Този принцип обуславя цикличността на процесите и явленията и в космическата необятност, и във вътрешния свят на човека. Цикличността от своя страна предполага спазване на някакъв ритъм, на някакъв такт, свързващ в хармонично взаимодействие всички елементи на цялото, на всички равнища във Вселената. Тактът в случая отброява ударите на всемирното сърце – всеки от тях отеква в точно определен момент, без никакво отклонение. Всяко нещо на този свят заема точно определено място според Божествения План за Космоса и за да изпълни своето предназначение, то е длъжно да следва определен такт, сиреч свой собствен ритъм на проявление. Този ритъм е строго индивидуален и не търпи никакви отклонения в която и да е посока. Точността на ритъма е отзвук от съвършената хармония на Божествената действителност, проектирана на всички нива под нея.

4. Точността като музика.

Музиката е призната за най-великото изкуство, понеже нейният универсален език прониква във всяко човешко съзнание и го дарява с красота, вдъхновение и благодат. Музиката също има своите закони, които са не по-малко строги и вискателни, отколкото – да речем – законите на математиката. Един от родоначалниците на неевклидовата геометрия, гениалният руски математик Николай Лобачевски, предлага крилатата фраза: „Музиката е математика на чувствата, математиката е музика на мислите.“ Бихме могли да проявим увереност в убеждението си, че и двата пътя – и този на музиката, и този на математиката – водят към обителта на Божественото. Когато музикалните закони и норми биват спазвани с пълна точност, тогава възникват хармонични музикални творби, носещи естетическа наслада. Казано по друг начин, съвкупност от звуци, подчинени на определени закони на тяхното съчетаване и подредба, наричаме „музика“. Когато липсват тези закони, тогава вместо музика има просто шум, сиреч нехармонично съчетание на звуци. А когато някой композитор съчинява произведения, в които не се придържа строго към изискванията на законите на музиката,

тогава се появява това, което назоваваме „какофония“ – неестетична, грозна, отблъскваща музикална безвкусица.

Следователно точността би могла да бъде дефинирана като музика, само когато сме свършено точни в мислите, чувствата, словата и действията си, които пораждат резултати, сравними с най-прелестните образци на музикалното изкуство.

В своето теоретично наследство Учителят Беинса Дуно свързва точността с една друга водеща добродетел – търпението. Той заявява: *„Точността и търпението – красиви и велики качества.“* Защо именно единството между точност и търпение? Нима всички хора, които се стараят да бъдат точни, са в същото време търпеливи? Забелязал съм и от личен опит, че когато си определя среща с някого и пристигна навреме, а той закъснява, далеч не винаги проявявам нужното търпение. И с мнозина сред вас сигурно е така. Даже понякога точният човек започва да си мисли, че цялото му старание в тази насока е напразно по простата причина, че не получава взаимност – ти си точен, а се налага да чакаш неточния, и при това трябва да се въздържа, за да не се изпълниш с отрицателни емоции.

Обратното сякаш е по-често срещано явление – търпеливите като правило са и точни. И не са склонни да търсят сметка на закъсняващите, а ги изчакват смирено, спокойно, без да губят вътрешния си мир. Даже е обичайно за тях да намират с какво да запълнят времето на очакването, за да не бъде изразходено напразно: носят си книга или друго четиво, отдават се на релаксация или дори на кратка медитация, съзерцават подробности на природната среда, които обикновено ни убягват в така забързания ритъм на ежедневието. И когато закъснелият най-накрая дотича запъхтан и сконфузен на мястото на срещата, те го посрещат с усмивка, а не с упрек.

Никак не е случайно, че Мировият Учител, вселен в българско тяло, е направил връзка именно между точността и търпението. Вече можем да се досетим защо.

На точния човек твърде често му се налага да проявява търпение. Ако не го е култивирал до момента, самите обстоятелства го тласкат към такова духовно постижение. От тази гледна точка неточните му близки и приятели са негови учители, а не мъчители.

Търпеливият, ако желае да осъществи истински напредък по духовната пътека, би следвало да постигне и необходимата точност – и в малките, и в големите неща, но започвайки с малките. Търпението ще му помогне да бъде прецизен в детайла, в изпипването на най-финото, най-деликатното, пред което е изправен като жизнен избор. В крайна сметка – без да изпада в излишен педантизъм – той ще постигне нужната точност и в мисленето, и в поведението.

Съчетанието между точност и търпение, следователно, е залог за реални резултати по пътя към самоусъвършенстването.

Личният пример на един духовен Учител е от огромно значение за неговите ученици и последователи. За всички тях той е образец, който те – съзнателно или не – се стараят да следват в собствения си живот. Що се отнася до разглежданото качество, Учителят на Любовта Беинса Дуно неизменно е изпъквал с изрядна точност. Същевременно е и напътствал всички край него също да бъдат точни. Известно е от свидетелствата на негови съвременници, най-вече ученици от Школата на „Изгрева“, че когато той определял час за нещо, винаги бивал абсолютно точен. Така по ненатрапчив начин е подтиквал и другите да проявят същото качество. Нещо повече, той е формулирал за участниците в Школата следното правило: *„Малко обещавай, но всякога изпълнявай.“* А в самото изпълнение е вложена потребността от точност и прецизност.

Същият Учител е популярен и с това, че не е обичал да отлага нещата. Когато в съзнанието му се е зараждала някаква идея и е идвало времето за нейното реализиране, той незабавно е пристъпвал към работа за осъществяването ѝ. Такъв са го запомнили онези, които са израснали в Духа в негово присъствие, водени от неговото Слово и от личния му пример.

В беседите му срещаме и такова повеление към окултния ученик: *„От ученика се иска точност и изпълнение на обещанията. Ученикът изпълнява обещанията си доброволно, не по принуждение.“* Прави впечатление изискването за доброволност при изпълнение на обещанията от страна на ученика в Школата. Доброволността в случая означава определено равнище на съзнанието на ученика, което му позволява да поема отговорност за всичките си постъпки и да не се отклонява от дадената дума при никакви външни обстоятелства. Доброволността е и следствие от чувството

за дълг, с което живее странникът по друмищата на духовното пробуждане, на мистичните приключения. Дълг на първо място към Бога и Божественото, дълг към Космоса и планетата Земя, дълг към човечеството и народа, сред който си въплътен. Дълг към духовния Път, който си избрал, и към Учителя, който ти го е открил. И на последно място, но не по важност – дълг към безсмъртното духовно начало у самия теб.

Ученикът е поел напълно доброволно по своя път. Учителят всякога предлага безвъзмездно даровете на Божествената Мъдрост, но никого не задължава. Изборът зависи винаги от свободната воля на човека, към когото е отправено предложението. Ако вече е пробудена душа, той тръгва смело и решително по пътя и никакви препятствия по него не могат да го спрат. Ако е в процес на пробуждане, преживява период на шеметен ентузиазъм и най-чистосърдечно желание да порасне в духа, ако може, за един ден, за един час дори. Постепенно се успокоява и преценява правилно реалните стойности, след което забавя темпото на придвижване по Пътя до нормалния за себе си ритъм. Ако ли пък не е пробуден, човекът разполага със свободен избор – да направи съдбоносната крачка към пробуждането и да продължи напред или да си остане в състоянието на безметежна летаргия, докато някой друг не му разкрие великолепието на искрата на вътрешния огън.

И отново се връщаме към израза, с който започнахме това изложение – за точното време и място. В лексиката на Световния Учител Беинса Дуно това словосъчетание придобива далеч по-мощни измерения: *„Който спъва растежа на каква да е добродетел в своята душа или не я прояви в точно определеното време, което Бог изисква, е лош човек. Той ще почувства скръб.“* Това сурово предупреждение изисква разяснения. Нека се опитаме да ги направим, за да не бъде финалът на лекцията почернен от минорни краски.

Народната мъдрост гласи: „Който е предупреден, е наполовина спасен.“ А когато те предупреждава Учител от толкова висок ранг като Беинса Дуно, стойността на думите му е несравнимо по-висока от половин спасение.

Очевидна е връзката между цитираната по-горе реплика на този Учител и притчата за талантите на Христос (Мат. 25:14-30).

Няма да я припомним тук, само сме длъжни да подчертаем, че физическият, нравственият, умственият и духовният потенциал, с който разполагаме, би трябвало да бъде използван по предназначение – за духовно израстване и усъвършенстване, а не да го пропиляваме за задоволяване на празни желания и прищевки на егото или да го обричаме на летаргичен сън. Използването по предназначение от своя страна означава във всяко свое земно възплъщение да реализираме успешно кармичната програма, която сме приели преди да се появим в тяло на Земята. А тази програма е неразделна част от Божия план за конкретната индивидуалност.

Духовният Път е Път на придобиване на познание и Път на развиване на добродетели. Ако сме предразположени да култивираме някоя от тези добродетели или ако вече сме я постигнали, но не я проявяваме, тогава ще заплатим съответна цена. Обичайният размер на цената е препятствия или хаос и във външния, и във вътрешния ни живот. Добродетелите в Словото на Учителя Беинса Дуно отговарят еднозначно на талантите в притчата на Спасителя Иисус Христос.

А защо онзи, който спъва растежа на добродетелите в своята душа или пък възпрепятства тяхното проявление, е наречен „лош човек“? Не е ли прекалено строга подобна присъда? Уви, не е. Такъв човек действително е лош – и за себе си, и за околните, и за човечеството като цяло, та даже и за Космоса. Неговото предназначение в дадената земна инкарнация е да прояви точно тези добродетели, за които става дума – които и да са те. Не извършвайки заложеното в неговата жизнена програма, той спъва и себе си, и всички около себе си. Понеже, както твърди Учителя Беинса Дуно, когато някой се повдига, той повдига и всички останали със себе си. Но и обратното е вярно – когато някой пропада, повлича и всички останали след себе си към бездната. Духовното познание свидетелства, че всички ние, хората, сме като скачени съдове. Колкото и да се люшваме в различни посоки, колкото и значима да е амплитудата на отклоненията ни от пътя ни в живота, неизменно оставаме свързани с всички други люде на планетата. Взаимното влияние може да е по-голямо или по-малко. В същност то зависи от духовния ръст на човека, който го упражнява. Ако е среден или ниско еволюирал индивид, наистина е нищожно. Ако е високо

издигнат духовно човек, въздействието съответно нараства. Ако е Учител от ранга на великите Посветени, тогава неговите вибрации променят цялата човешка и природна среда.

В случая лошият човек, сиреч онзи, който не развива или не използва добродетелите, които са заложили в програмата на земното му съществуване, заплаща със скръб. Той затыва в блатото на безизходицата и потъва мъчително в него, докато не осъзнае какво Бог очаква от него да стори.

Нека не следваме примера на лошия човек, а на пробудените души, които с точност и постоянство враждат брилянт след брилянт в короната от добродетели на своята душа.

И в заключение: нека бъдем пределно откровени – точността е добродетел, която притежават малцина. Ние, останалите, имаме за свещен дълг да я придобием и да я прилагаме навсякъде в живота, където тя е необходима. А тя е необходима на практика във всичко.

През цялото време говорим за точността като за добродетел. И все пак – тя добродетел ли е действително или задължителна потребност в нашето битие, особено в шеметния темп на съвременната цивилизация? И едното, и другото. Но на първо място – добродетел. А като такава заслужава да ѝ отдадем съответното внимание и уважение и да се стремим да я превърнем в неотменна част от нашето мислене и поведение, в скъпоценен камък от короната на нашата лична добродетелност.

ДЪРВОТО НА ЖИВОТА И ЦВЕТНИТЕ ЛЪЧИ НА СВЕТЛИНАТА

Кабалата (от иврит קבלה: „получаване“) е религиозно-философско учение, мистично направление на юдаизма. Тя си поставя за цел да предложи завършено обяснение, една пълна картина на света, на Божието присъствие в него и на законите, които го управляват.

Важна задача, стояща пред кабалистите, е изследването на свещените текстове на юдаизма. И доколкото в еврейската азбука – азбуката на иврит, има 22 букви и всяка от тях притежава числово значение, те подлагат на анализ числовата стойност на думите и въз основа на нея достигат до определени тълкувания. От особено значение е анализът на имената на Бога, които в юдейската сакрална книжнина са многобройни и с различна етимология. Най-съкровеният Божии имена са:

Аин – Непроявеният (Безначалният) Бог;

Ен Соф – Проявеният Бог;

Ехие(х) – Аз съм (ср. Изх. 3:14);

Яхве (Йехова) – свещеното непроизносимо име на Бога, т.нар. свещена тетраграма – יהוה; това име на Бога не бива да бъде произнасяно, когато бива срещнато в текста на Писанието, поради неговия свещен характер – вместо него се използват имена-заместители: например, **Адонай** („Моят Господар“, „Моят Повелител“).

В хилядолетната история на кабалистичното учение са се появили множество писмени трудове, посветени на него. Сред тях могат да бъдат открити две основни съчинения:

1. „**Сефер Йецира**“ (на иврит: סֵפֶר הַיְצִירָה) – „Книга на творението (изграждането)“. Специалистите търсят произхода ѝ още в епохата на старозаветния патриарх Авраам, т. е. около XX – XVIII в. пр. Хр. Съвременната наука обаче датира произхода на тази книга не по-рано от VIII в. сл. Хр. Съществуват обаче факти, които говорят, че някои от съставните ѝ части могат да бъдат отнесени към значително по-дълбока древност.

2. „**Зохар**“ (на иврит: זוהר) – „Сияние“. Написана е през II – III в. сл. Хр. от Симон бен Йохай. Именно тази книга кабалистите смятат за фундамент на своите учения.

Всички останали авторитетни книги на Кабалата, появили се на бял свят след посочените, са най-вече тълкувания на първите две и не се приемат еднозначно от различните кабалистични школи.

Кабалистите разглеждат света като творение на Единия Бог. Той осъществява Своята творческа дейност „отгоре-надолу“ – т.е. от по-фините в субстанциално отношение космически области към по-грубите. Израз на присъствието и проявлението на Всевиш-

ния в Космоса са десет Негови еманации (излъчвания), назовани **сефироти**. В своето единство те съставят т.нар. **Дърво на живота**. Имената на десетте сефироти, проследени от най-извисената (най-близката до Създателя) до най-низшата (най-близката до творението), са, както следва:

- **Кетер** – „Корона“, „Венец“. **Ехие(х)** е името на Бога, което отговаря на сефирата Кетер. То означава „Аз ще бъда“, за да покаже, че Той не се е проявил напълно. Бог или Ехие(х) в тази сефира е определен като **Върховният**. Кетер е създание на върховното осъществяване; тя не може да бъде нито видяна, нито чута, нито докосната от нас. На Кетер съответства висшата ангелска йерархия – на серафимите, братя на Божествената Любов. Отговорен архангел тук е самият **Метатрон** – най-извисеното Същество от тази йерархическа общност.

От астрологическа гледна точка на сефирата Кетер отговаря планетата Нептун. Любопитно е, че Учителят Бейнса Дуно приписва водеща роля през първата декада от ерата на Водолея с трайност 720 г. (от общо 2160 години за цялата астрологическа ера) на „слънчевите деви от Нептун“, т.е. на ангелски същества от сферата на тази планета, които очевидно ще вземат активно участие в еволюционните трансформации на Земята в рамките на указания период.

- **Хохма** – „Мъдрост“. В тази сефира Бог е наречен **Йах**, изписано с еврейските букви „йод“ и „хе“, и това Негово име представлява съкращение от свещената тетраграма („йод“, „хе“, „вав“, „хе“ – יהוה). Тук Бог е дефиниран като **Словото**. Това е Словото на Божествената Мъдрост, Второто Лице на християнската Света Троица, Логосът – Създател, Устроител и Промислител за всички сътворени светове. С Хохма е свързана йерархията на херувимите (втори в стълбицата на ангелския свят след серафимите) – братя на Хармонията. Отговорен архангел – **Разиел**.

Хохма има съответствие с планетата Уран.

- **Бина** – „Разум“, „Разбиране“, „Градеж“, „Строгост“. Тук Бог е назован **Йехова** – една от транскрипциите или начините за прочит на свещената тетраграма; другата е **Яхве**. Определението за Бога тук е **Вечният**. Сефирата Бина е измерението на **двадесет и четиримата Старци** (в случая става дума за 24-те най-ви-

соко еволюирали Същества в Слънчевата система; по отношение на техния духовен ранг те стоят непосредствено под Слънчевия Логос), символ на стабилността, и именно заради стабилността, която ги характеризира, те са познати като „Трона“, понеже тронът е стабилно, непоклатимо място за сядане. Двадесет и четиримата Старци изразяват стабилността, неизменността на Бога. На Бина отговаря ангелската йерархия на престолите (троновете) – братя на Волята. Отговорен архангел – **Цафкиел**.

Бина е обвързана с планетата Сатурн и със съботния ден от седмицата, който е под знака на същата планета.

• **Хесед** – „Милост“, „Доброта“, „Милосърдие“. В сефирата Хесед Божието име е **Ел**, което означава просто „Бог“. Тук Бог носи титлата **Милосърдният**. Представката „Ел“ в редица названия свидетелства за принадлежност към Божественото, към Божествения свят. Такъв е случаят, например, с името Елохим, което е едно от имената на Бога в Стария Завет, а също така название на една от висшите духовни йерархии в невидимия свят. Съответстваща ангелска йерархия – на господствата, братя на Интелигентността и Радостта. Отговорен архангел – **Цадкиел**.

Хесед има връзка с планетата Юпитер и с четвъртък като ден от седмицата.

• **Гевура** – „Присъда“, „Строгост“, „Смелост“, „Победа“. Името на Бога в Гевура е **Елохим Гивур**, което означава „Могъщият Бог“. Другата дефиниция на Божието име в Гевура е аналогична – **Всемогъщият**. Представката „все“, заимствана от славянския език, от своя страна замества превъзходната степен и означава съответното качество в неговото върховно измерение. Гевура е обвързана с йерархията на силите – братя на Движението и Растенето. Отговорен архангел – **Камаел**.

Гевура съответства на планетата Марс и на вторник.

• **Тиферет** – „Красота“. В Тиферет името на Бога е **Елоах ва Даат**, което означава „Бог и Знание“. Тук Бог е засвидетелстван още и като **Господарят**. В някои кабалистични традиции Тиферет е назована „Слава“ – обичайната характеристика за сефирата Нецах. Измежду ангелските йерархии на Тиферет съответства тази на властите – братя на външните форми и изкуствата. Отговорен архангел – **Михаил**, който според родоначалника на антропосо-

фията д-р Рудолф Щайнер е поел върховното ръководство над планетата Земя от 1879 г.

Тиферет е обвързана със Слънцето и неделния ден.

• **Нецах** – „Вечност“, „Слава“, „Победа“. Тук Божието име е **Саваот** (или **Йехова Саваот**), което значи „Бог на силите, на армиите“. Но армиите, за които става дума, не са земни; те са съставени от ангелските йерархии. В Нецах Бог е определен още и като **Нежният**. Друго название за Нецах, като правило обвързвано със сефирата Тиферет, е „Красота“. Сефирата е свързана с ангелската йерархия на началата (наричани още „началства“ и „архаи“) – братя на времето, състоянието и такта. Отговорен архангел – **Ханиел**.

Нецах е в съотношение с планетата Венера и с петък.

• **Ход** – „Отражение“, „Величие“, „Блясък“, „Тайнство“, „Интелект“. В сефирата Ход името на Бога е **Елохим Саваот**, което, както и при Нецах, означава „Бог на силите, на армиите“. Това са небесните армии, съставени от ангели, и звездите, които разнасят славата Му. Допълнителното название на Бога тук е **Водачът** – в случая Водач на небесните сили. На Ход съответства йерархията на архангелите – братя на огъня и топлината. Отговорен архангел – **Рафаил**.

Ход има взаимовръзка с планетата Меркурий и със сряда като ден от седмицата.

• **Йесод** – „Основа“. В сефирата Йесод името на Бога е **Шадай Ел Хай**, което се превежда като Всемогъщ (Shadai) Жив (Hai) Бог (El). В същност точното значение на **El Shadai** е Бог на планините. Още от най-древни времена идеята за планината или върха се е свързвала с Божеството, съответно – с Божествеността. Понеже Бог е на върха на космическата пирамида, Той е всемогъщ. Другата дефиниция на Божието име в Йесод е **Непорочният**. Обвързаната с Йесод йерархия е тази на ангелите (в тесния смисъл на понятието) – носители на живота и растителността. Отговорен архангел – **Гавриил**, вестителят на Божиите тайни според Библията.

Йесод съответства на земния спътник – Луната, и на понеделник.

• **Малхут** – „Царство“. В сефирата Малхут Бог се нарича **Адонай Мелек**. Адонай означава Господар, а Мелек – Цар. Откри-

ваме думата „Мелек“ в името на тайнствения библейски персонаж Мелхиседек (появява се само веднъж в Священото Писание – кн. Битие, 14 глава), което означава Цар на правдата, както и в името на тази сефира Малхут, което означава Царство. Паралелното название на Бога тук е **Съвършеният**. На тази сефира отговаря като йерархична общност земното човечество като цяло. За Малхут няма съответстваща ангелска йерархия, а такава ще възникне в еволюционния ход на човечеството, когато – при предстояща в бъдещето планетарна трансформация на Земята – най-напредналите човешки души приключат материалния етап на своето духовно развитие и изградят десета ангелска йерархия. Отговорен архангел – **Уриел (Сандалфон)**.

Малхут като най-нисшестояща измежду сефирите е свързана със Земята като част от материалния свят.

Сефиротите са свързващо звено, **мост** между Бога и сътворения от Него свят, мост между Непроявения Бог и Проявеното Битие.

Схема на Дървото на живота с десетте сефироти

* * *

„Заветът на цветните лъчи на светлината“ е една от свещените книги на духовно общество „Бяло братство“. Тя е съставена от Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) в село Арбанаси, Великотърновско, през 1912 г. само за два месеца. „Заветът“ съдържа според твърденията на автора му онези библейски стихове, които са диктувани на свещените писатели директно от Божия Дух. Към цитираните стихове на места Учителят на Бялото братство е добавил допълнителни изрази и пасажии с обяснително, свързващо или въвеждащо значение. В оригиналното издание на книгата те са набрани с курсив, за да се различават от основния библейски текст.

Учителят Беинса Дуно в „Заветът на цветните лъчи на светлината“ посочва **десет проявления** на Светия (Божия) Дух, свързвайки специфичните им функции в Космоса и на Земята със същността и действието на съответни лъчи от светлинния спектър, както и на такива извън него. Тези десет разновидности на Божия Дух са:

- **Духът на Любовта** – червените лъчи;
- **Духът на Живота** – розовите лъчи;
- **Духът на Светостта** – оранжевите (портокалените) лъчи;
- **Духът на Мъдростта** – жълтите лъчи;
- **Духът на Душата** или **Вечният Дух** – зелените лъчи;
- **Духът на Истината** – сините лъчи;
- **Духът на Силата** – виолетовите лъчи;
- **Духът на Благодатта** – аметистовите лъчи;
- **Духът Христов** – диамантените бели лъчи;
- **Светият Дух** (в тесния смисъл на понятието) – също оранжевите лъчи.

Целта на Завета е концентрирана главно в две направления:

1) Да разкрие действието на Божия Дух сред земното човечество посредством конкретизация на отделните Му проявления и функции в лицето на светлинни лъчи от спектралната област и извън нея.

2) Да предложи на учениците и последователите на Бялото братство мощно средство за духовна практика, развиваща висшите тела на човека и мотивираща го да култивира определени добродетели.

* * *

Духовно-езотеричният анализ ни дава основания да смятаме, че **между десетте сефироти от Дървото на живота и десетте проявления на Божия Дух, изразени чрез цветни лъчи на светлината, съществува пряка, дълбоко мистична връзка и взаимодействие.**

В по-нататъшното си изложение ще се опитаме да проследим същността, логиката и изявата на тази връзка и взаимодействие.

Сефиротите са 10 на брой, колкото са и десетте проявления на Божия Дух, изразени чрез цветните лъчи на светлината (като се вземе пред вид двустранното проявление на Светия Дух чрез оран-

жевите лъчи – и като Дух Светий, и като Дух на Обещанието и на Светостта). 10 от номерологична гледна точка е число на **Божествената пълнота и завършеност**. Това означава, че по своеобразен начин и сефиротите, и цветните лъчи обхващат цялото творение: смислово, енергийно, функционално и като взаимодействие между Твореца и творението. При наличието на подобна обусловеност е логично да предположим, че съществува именно непосредствена връзка и взаимодействие между отделните сефироти и съответстващи им цветни лъчи на светлината.

По наше мнение тази връзка е следната:

1) На върховната сефира **Кетер** („Корона“, „Венец“) съответстват **диамантените бели лъчи**, управлявани от **Христовия Дух**.

В Кабалата Кетер е само на едно равнище под Непроявения Бог – Аин, поемайки функциите на Демиург в Битието, т.е. функциите на Проявения Бог – Ен Соф. В духовно-езотеричното познание, както и в християнското учение, Христос е именно този Проявен Бог – възплъщение/еманация на Второто Лице на Света Троица, Бог Слово, Живият Бог в света на материята. Така че връзката между Кетер и Христовия Дух – Управител на диамантените бели лъчи, е съвсем очевидна и безспорна.

За това съответствие са единодушни всички авторитетни кабалистични школи, които свързват сефирата Кетер именно с белия цвят. Уточнението, направено от Учителя Беинса Дуно, е твърде съществено, понеже то прибавя към названието на белите лъчи прилагателното „диамантени“, свидетелстващо за присъствието в тях и насочването им от Духа на Христос.

В астрологически аспект Кетер има взаимовръзка с планетата Нептун, което ѝ определя и още едно цветово съответствие – с тъмно лилавите лъчи на светлината.

2) На втората сефира **Хохма** („Мъдрост“) отговарят **жълтите лъчи**, управлявани от **Духа на Мъдростта**.

Съответствието между Хохма, представяща Божествената Мъдрост, с жълтите лъчи, управлявани именно от Духа на Мъд-

ростта, не буди съмнение. В случая Мъдростта е в качеството си на един от петте водещи Божествени принципа в Космоса (формулирани, представени и обяснени от Учителя Беинса Дуно) – наред с Любовта, Истината, Правдата и Добродетелта.

Някои кабалисти свързват сефирата Хохма с белия и/или сивия цвят. И двата посочени цвята са извънспектрални, като белият отговаря на едноименната Бяла жожа, а сивият загатва за използване на методите и на двете жожи – Бялата и Черната. Както е известно, сивият цвят се получава точно от смесването на бял и черен. Кое то от своя страна напуска за присъствието на Всемирната Жожа, ръководеща дейността и на Бялата, и на Черната, прилагайки методите и на двете – доброто и злото, подчинени обаче на метода на Божествената Любов.

Историята на духовните общества пази и спомена за т.нар. „сиви магове“, които очевидно са си служели и с двата метода – на доброто и злото. Такъв е случаят, например, с героя на Джон Толкин от величествената сага „Властелинът на пръстените“ – вълшебника Гандалф, който в началото на повествованието се подвизава като сив маг, но в хода на сюжетното действие постепенно израства в йерархическо отношение и приема посвещение като бял маг.

Астрологическото съответствие между Хохма и планетата Уран обвързва тази сефира и с винено червения цвят, който притежава спектрално присъствие като тоналност на червеното.

3) На третата сефира **Бина** („Разум“, „Разбиране“, „Градеж“) съответстват **оранжевите (портокалените) лъчи**, управлявани от **Светия Дух** в качеството Му на **Дух на Светостта**.

Показателно е, че сефирата Бина отразява тази космическа сфера, която обитават Старците – най-високо издигнатите в духовно отношение Същества, които са постигнали върха на светостта, а именно – **Божествеността**. Старците облажават Божествено съзнание и са първи помощници на Проявения Бог във всяка област на Битието, в рамките на която те са достигнали най-високото еволюционно стъпало. Светият Дух на християнството е в същност Божият Дух на духовно-езотеричното познание. Старците

са носители на Светия Дух, сиреч на Духа на Бога, в максимално възможната пълнота, съответстваща на равнището на тяхното проявление.

Авторитетни представители на Кабалата отнасят сефирата Бина и към тъмно синия и черния цвят. Тъмно синият е спектрален, а черният – не. В Завета на цветните лъчи на светлината има представен само един син цвят, под управлението на Духа на Истината. Езотеричното познание свързва тъмно синия цвят с шестата чакра – Аджна, т.нар. Трето око, връзката на човека с духовния свят и с определени йерархии високо еволюирали Същества. Черният цвят от своя страна е любопитен с това, че изпълнява защитни функции, включително на енергийно равнище. Затова и не е случайно, че духовниците в Православната и Римо-католическата църква носят черни одежди. Подобни традиции наблюдаваме и в други религиозни и духовни общности.

Не е задължително присъствието на черния цвят да бъде доказателство за подчиненост или обвързаност с Черната лежа. Да не забравяме също така, че и тази лежа също служи на Бога, но по свой начин, със свои методи, средства и практики.

Астрологията прокарва мост между Бина и планетата Сатурн, на която отговаря съответно сивият цвят.

4) На четвъртата сефира **Хесед** („Милост“, „Доброта“) отговарят **червените лъчи**, управлявани от **Духа на Любовта**.

Божествената Любов е най-извисената измежду петте Божествени принципа; тя е и върхът на т.нар. богословски добродетели – вяра, надежда, любов. Милостта или милосърдието съдържа иманентно (вътрешно присъщо) в себе си и Любовта в нейното върховно измерение. Истински милосърдният човек проявява висша Любов във всички свои действия. От своя страна Божествената Любов е майка на всички останали добродетели, включително милостта/милосърдието и добротата. Казано по друг начин, изпълненият с тази Любов индивид е неизменно истински добродетелен, милосърден и добър.

Известни кабалистични кръгове насочват сефирата Хесед към светло синия или просто синия цвят. Учителят Беинса Дуно

изтъква, че Божествената Любов се проявява в духовния свят именно чрез небесно синия или светло синия цвят. Затова и духовната вселена е онази космическа област, в която царуват вечно и непоклатимо милостта и добротата. Техни носители са създанията от светлина, които назоваваме „ангели“, „деви“, „питри“ и т.н. или просто разумни, високо еволюирали Същества.

В астрологически план Хесед е във връзка с планетата Юпитер и съответно – с оранжевите лъчи на светлината.

5) На петата сефира **Гевура** („Присъда“, „Строгост“, „Смелост“) съответстват отново **оранжевите лъчи**, управлявани от **Светия Дух** – тук в качеството Му на **Дух на Обещанието** или **Дух на Завета** между Бога и земното човечество.

В рамките на Завета (от иврит „берит“ – „договор“), който Бог сключва с хората, Той им дава Своите обещания, в случай че те изпълняват Неговата воля и вървят по указанията от Него пътища. Главното обещание е те да станат Негов народ – народ от свещеници, сиреч люде, изпълнени с Духа на Светостта, осветени от Него. Който наруши Завета, ще получи тежка присъда – Божията строгост не е в противоречие с Неговата неизчерпаема Любов, а само подчертава необходимостта да вървим по пътя на Доброто, без да се отклоняваме от вярната посока. Бог не осъжда и не наказва никого. Ние, хората, сами се осъждаме и наказваме, като не спазваме законите, вложени от Бога във Вселената.

Повечето кабалисти намират съответствие между сефирата Гевура и червения цвят. Изхождайки от наименованията на Гевура („Присъда“, „Строгост“, „Смелост“), можем да заключим, че Божиите присъди са продиктувани на първо място от Неговата всеобхватна Любов (червените лъчи на светлината, управлявани именно от Духа на Любовта), както и че проявите на строгост и смелост в човешкото битие би трябвало също да имат за изходна точка Любовта. В частност, от астрологическа гледна точка, Гевура е в съотношение с планетата Марс и с присъщия ѝ кърваво червен нюанс на спектралното червено.

6) На шестата сефира **Тиферет** („Красота“) отговарят **розовите лъчи**, управлявани от **Духа на Живота**.

Розовите лъчи са проявление на Божествената Любов в материалния свят, така както сините лъчи я изявяват в духовния свят, а диамантените бели лъчи – в Божествения. Познатият ни свят на материалността притежава собствена, неповторима красота – отражение на непостижимата прелест на висшите духовни области и израз на съвършенството в творческия Замисъл на Бога. На физическото поле Духът на Живота се проявява посредством безбройните форми – носители на Всемирния живот на всички нива от неговата всеобхватна изява. Освен всичко останало те са изразители и на вечната красота на Космическия живот.

И тук съществува разногласие между кабалистичните школи, някои от които свързват сефирата Тиферет с оранжевия цвят, а други – с жълтия. В първия случай – относно оранжевите лъчи, ръководени от Духа на Обещанието и Светостта, бихме могли да направим извода, че ако човекът по духовния Път се стреми към красота на всичките си мисли, чувства, думи и дела, той ще постигне святост. Този резултат е обещан от Бога за онези, които следват Неговите пътища.

Що се отнася до жълтите лъчи, под егидата на Духа на Мъдростта, бихме могли да заключим, че само мъдрият е в състояние да придобие онази духовна красота, която не просто го отвежда в чертозите на съвършенството, но и гарантира неповторимостта на неговата аура сред всички останали, изминали до край пътеката към Царството Божие. От позициите на астрологията Тиферет е под знака на Слънцето и свойствените му жълти и златисти лъчи на светлината.

7) На седмата сефира **Нецах** („Вечност“, „Слава“, „Победа“) съответстват **зелените лъчи**, управлявани от **Вечния Дух** или **Духа на Душата**.

Вечният Дух (или Духът на Вечността) ръководи процесите в етерния свят – етерното подполе на физическото поле. Съответно Духът на Душата е отговорен за процесите в будичното поле – родината на душата. Между етерното и будичното поле съществува пряка връзка и взаимодействие. Зелените лъчи под управлението на Вечния Дух влияят върху проявите на жизнеността – главна

характеристика на етерната зона. От друга страна, зелените лъчи, направлявани от Духа на Душата, проектират въздействието си върху функциите на душата, съответно в селенията на будичното поле. Славата е за този, който е трансформирал своята жизненост във висша духовна изява. А това означава победа на духа над материята, на Божественото над плътското.

Що се отнася до сефирата Нецах, всички кабалисти са на едно мнение относно връзката ѝ със зеления цвят. Той свидетелства, както е известно, за процъфтяването на живота в света на материята и, в частност, на растителното царство. Физическото поле от своя страна предоставя всички необходими условия за обучението и израстването на човешкия дух, чиято крайна цел е победата на висшето начало у човешката личност над низшето и постигането на Славата Божия – нетленната светлина на Божествените сфери. На зеления цвят откликва и свързаната с Нецах планета Венера – в нюанса му на тревисто зелено. Венера, обаче, има връзка и с розовите лъчи на светлината.

8) На осмата сефира **Ход** („Отражение“, „Величие“, „Блясък“, „Тайнство“) отговарят **сините лъчи**, управлявани от **Духа на Истината**.

Великата Божествена Истина – върховното постижение по духовния Път на човека – действително е отражение на Божия План и Промисъл за света в пълнотата на неговото осъществяване. Сиреч не става дума за отражение, което само загатва за достойнствата на оригинала, а за проявление на оригинала в целия негов блясък и величие. Начинът, по който Истината се съдържа в Божия Ум, в най-неизследимите дълбини на Божията Същност, е тайнство, непостижимо за нашето съзнание, за нашите възможности да го обгърнем и осмислим. Не по-малко значимо тайнство е и механизмът на реализация на Божествената Истина в процеса на непрестанната творческа дейност на Създателя. Истина, която довежда осъзнатия, мотивирания за нравствен подвиг човек до пълната свобода в Духа.

При сефирата **Ход** становищата на кабалистичните школи отново се разделят: едни я обвързват с жълтия цвят, а други – с

оранжевия. В първия случай – при жълтите лъчи на светлината, направлявани от Духа на Мъдростта, можем да изведем заключението, че истинският мъдрец не се задоволява с илюзиите на материалното битие, които са само отражение на Божествената Истина. Той успява да надмогне техните капани и уловки и да надникне отвъд тях – в селенията на вечната реалност. Там именно разкрива блясъка на неизменното присъствие на Всевишния и се потапя в тайнството на Неговата благодат. Така израства до величие на духа, непостижимо за незрящите за Истината свои братя и сестри.

Оранжевите лъчи на светлината, под управлението на Духа на Светостта и Обещанието, носят като потенциал реализацията на действителната святост, в случай че си преодолял измамния блясък на земните илюзии и заблуди и в тяхното отражение си съзрял истинното, непреходното, вечното. И не само си го съзрял, ала си го превърнал в неделима част от своята духовна същност. Кое то като процес на вътрешно израстване е непостижимо за сетивата тайнство – среща на Бога и човека в душата на устремения към съвършенството.

Астрологическото съответствие на Ход е с планетата Меркурий, което предопределя отново обвързаността ѝ със сините лъчи на светлината, подчертавайки ръководната роля на Духа на Истината във функциите на тази сефира.

9) На деветата сефира **Йесод** („Основа“) съответстват **виолетовите лъчи**, управлявани от **Духа на Силата**.

В Библията едно от имената на Бога е **Саваот**, т.е. Бог/Господ или Господар на силите. В случая под „сили“ се имат пред вид преди всичко ангелските йерархии, населяващи духовния свят. Чрез Своята непобедима и неизказана сила Творецът поставя основите на Битието и надгражда над тях съгласно Своя План за сътвореното. Виолетовите лъчи свидетелстват освен това за върховна изява на духовността – постижение, достойно за общността на Посветените. Духовността или изявите на Духа във Вселената са неизменната основа, върху която израства всичко останало, устремено към изпълняване на своето предназначение и повторно съединяване – този път навеки – със същия този Дух.

За сефирата Йесод също е налице единодушие между всички специалисти и изследователи в областта на Кабалата – тя съответства на виолетовия цвят. Езотеричното познание ни учи, че виолетовият цвят свидетелства за постигната висша духовност – основа за завладяване царството на Божествеността. Този еволюционен връх обаче остава непревзимаем, ако човек не обладава съответстващата на това предизвикателство духовна сила.

Връзката на Йесод със спътника на Земята – Луната, придава по-широка цветова гама на проявлението на тази сефира. Луната отговаря на тъмно зеленото, светло лилавото, седефеното и перленото цветovo присъствие.

10) На десетата сефира **Малхут** („Царство“) отговарят **амethystовите лъчи**, управлявани от **Духа на Благодатта**.

Божията благодат се разпростира над всички природни и надприродни царства. Тя е дар от Всевишния, за който съществата нямат никаква заслуга. Благодатта е проявление на вездесъщата Божествена енергия, изпълваща всичко съществуващо и подпомагаща еволюционните процеси на всички равнища във Вселената. Сиреч тя е изява на Божия Дух – присъствието на Бога в Космоса под формата на енергия, поддържаща и насочваща Всемирния живот. С помощта на благодатта Небесното (Божие) царство следва да бъде изградено и във владенията на материалността, в познатата ни физическа действителност.

Най-близката до материалната сфера сефира Малхут в редица кабалистични традиции е свързана с четири цвята: жълт, зелен, червен и светло син или черен. Подобно разнообразие би могло да бъде обяснено с безкрайното множество от пътища за лично усъвършенстване, които предлага физическата вселена. Всеки един от тях предполага собствено направление за индивидуализация и поредица от посвещения, типични за изборания от човека еволюционен маршрут.

По отношение на астрологическото съответствие Малхут е свързана със Земята.

Като цяло – между общности, които изразяват Божието присъствие и действие във Вселената – **съответствието между сефиротите и цветните лъчи на светлината** бива:

1. **По произход (или екзистенциално, същностно)** – понеже и сефиротите, и цветните лъчи на светлината представляват проявления на Божия Дух:

- при сефиротите Божият Дух се проявява на различните равнища в Космоса, отгоре надолу в субстанциално отношение;
- при цветните лъчи проявлението Му е в зависимост от акцентите в действието Му, свързани с различни категории и добродетели.

2. **Енергийно** – всяка сефира, както и всеки цветен лъч, са носители и изявители на определени енергии, извиращи директно от Духа на Всевишния. Енергийното съответствие се конкретизира от съответствието между дадена сефира и цветните лъчи, отговарящи на тази сефира, както е посочено по-горе. От друга страна, насочеността на конкретния енергиен поток е достатъчно ясно обусловена от названието на дадената сефира или от проявлението на Божия Дух чрез цветните лъчи, които ѝ съответстват.

3. **Функционално** – произтича от сходството на функциите, изпълнявани от сефиротите и цветните лъчи на светлината в Битието. А тези функции са, както следва:

- структуроопределящи – обхващат структурата на всички обективни реалности във Вселената; тази функция е точно дефинирана при сефиротите, които буквално изграждат десетте „етажа“ или нива на творението; при цветните лъчи функцията се обуславя от тяхното въздействие върху конкретни елементи от творението, включително и върху живите същества;
- животоопределящи – зараждащи условията, поддържащи и трансформиращи проявите на Всемирния живот на всички равнища в творението;

- еволюционно насочващи – подкрепящи, мотивиращи и насочващи творенията за изпълнение на тяхното предназначение според Божия План за Всемира.

Десетте сефироти, съставляващи в своето единство великото Дърво на живота, имат своите недвусмислени съответствия в лицето на цветните лъчи на светлината.

Сефиротите са проявления на Върховното Божество, изграждащи, структуриращи и направляващи развитието на отделните етажи или нива на творението.

Цветните лъчи на светлината са еманации на Божия Дух, изразяващи и провеждащи Неговата животворна енергия в нейните различни изяви.

Дървото на живота и цветните лъчи на светлината са два подхода за обяснение на света, за разкриване на тайните на творението и за насочване на разумните същества във Вселената към пълноценно осъществяване на тяхното предназначение.

Картината на Битието би била несравнимо по-бедна, ако Божествената Мъдрост не бе разкрила на човечеството тези два подхода, водещи към една цел – съединяване с Бога, постигане пълнотата на Божието съвършенство.

КАК НИ ПОМАГА ЗАВЕТЪТ НА ЦВЕТНИТЕ ЛЪЧИ НА СВЕТЛИНАТА?

„Заветът на цветните лъчи на светлината“, съставен от Мировия Учител Петър Дънов/Беинса Дуно само за два месеца в с. Арбанаси, Великотърновско, през 1912 г., безспорно е свещена книга за духовно общество „Бяло братство“. Нейното значение се определя не от обема ѝ, а от съдържанието – библейските стихове, диктувани на авторите на Свещеното Писание непосредствено от Светия/Божия Дух.

Учителят Беинса Дуно в „Заветът на цветните лъчи на светлината“ посочва **десет проявления** на Светия (Божия) Дух, свърз-

вайки специфичните им функции в Космоса и на Земята със същността и действието на съответни лъчи от светлинния спектър, както и на такива извън него.

Мощта и скритият заряд на библейското Слово изпъкват с нова, ярка светлина чрез подбора на великия Посветен. Групирани според изявите на Божия Дух и представени от различни светлинни лъчи, думите на Откровението придобиват нов смисъл, конкретизират качества и добродетели, които човек следва да завоюва по духовния Път.

Със своята лаконичност и неподозирана изчерпателност, със своята пряка насоченост и недвусмисленост текстовете на Завета изпъкват като незаменим помощник на устремения към съвършенство окултен ученик. Понеже те действително са предназначени за пробудени души – за такива вече здраво стъпили на духовната пътека хора, чиято степен на осъзнатост им позволява да използват пълноценно бисера на Божествената Мъдрост, предоставен ни от Учителя Беинса Дуно чрез тази малка, но незаменима книжка.

В следващите редове ще се опитаме да изложим някои от главните направления, в които „Заветът на цветните лъчи“ предлага ясна, обоснована и мащабна основа за духовна работа и изграждане:

1. Познавателно значение:

Познавателната стойност на Завета без съмнение принадлежи към едно от водещите му достойнства.

Измежду Трите Лица на християнската Света Троица – Бог Отец, Бог Син и Светия Дух – с най-фин ореол на тайнственост и недостъпност е обвит сякаш именно Духът. Когато говорим за Бога изобщо, най-често го свързваме с образа на Небесния Отец или Бог Отец. Той не притежава определен материален облик, остава непознаваем в най-дълбоката Си същност, ала същевременно сякаш е най-понятен за всички, които вярват в Него. Той е просто Единият Бог – Творецът и Съзателят на Вселената, Промислителят за нейното развитие и за съществата, които я населяват, всемогъщият Вседържител, Господар на всичко съществуващо. Той е Бог, към Когото се обръщаме в молитвите си и на Чиято непрестанна подкрепа се уповаваме.

Споменем ли за Бог Син, пред вътрешния ни взор веднага се очертава образът на Иисус Христос – Синът Божий, Богочовекът, Изкупителят и Спасителят на човешкия род от греха, поел върху плещите Си планетарната карма и възвестил закона за Любовта, милосърдието и саможертвата. Той ни е най-близък, защото се е явил в плът между хората и Неговата мисия е исторически засвидетелствана. Неговото учение, почерпано от непресъхващия извор на Божественото, предлага на следовниците Му път към Небесното Царство, към духовно извисяване и усъвършенстване до степенята на съвършенството на Всевишния. Той е Човекът – образец за всички хора и за всички времена. Той е, Който с безкрайно търпение стои пред вратите на човешкото сърце и очаква да бъде поканен вътре. И ако ги откряем и Го поканим, Той ще влезе и ще ни изпълни завинаги с неопишуема благодат и със Своята непомръкваща Светлина (ср. Откр. 3:20: *„Ето, стоя пред вратата и хлопам: ако някой чуе гласа Ми и отвори вратата, ще вляза при него и ще вечерям с него, и той с Мене.“*). Да вечеряш с Божия Син, сиреч да споделиш трапезата си с Него, ще рече да се обвържеш навеки с Неговата Божественост и да придобиеш Христово съзнание.

И колкото са ни близки и разбираеми Небесният Отец и Неговият Единороден Син Христос, толкова за повечето от нас Светият Дух или Духът на Бога си остава непонятен и недостъпен. Кой е Той? Или по-точно – **какво** е Той? От гледна точка на духовното познание Светият Дух представлява **енергийната Същност на Бога**, всемирен Дух, чрез Когото Бог присъства по всяко време навсякъде и във всичко.

Толкова повече трябва да бъдем благодарни на Учителя Беинса Дуно, че в „Завета на цветните лъчи на светлината“ ни разкрива многобройни проявления на Божия Дух, и то обвързани с лъчи от спектъра и извън него, които познаваме и които срещаме навред в света, който обитаваме. Така именно този всеобхватен Дух ни става по-близък, по-разбираем, по-ясен и като същност, и като съдържание, и като функции в Битието. А когато работим редовно и целенасочено със Завета, тогава достигаем и до непосредствено **преживяване на контакта с Божия Дух**. Неговото въздействие не подлежи на съмнение, а конкретизацията на това въздействие чрез

отделните цветни лъчи предоставя необятни възможности за живо и пълноценно общуване с Него.

2. Развитие на добродетели:

Работата със Завета на цветните лъчи на светлината има като особено важно следствие развитието на **добродетели**. Те са конкретни за всеки вид цветни лъчи и са посочени в лявата колона на текста на книжката. Добродетелите са указани в първия (въвеждащ и основен) и втория („Отец на светлините“) дял на Завета. За всички цветни лъчи има богат набор от добродетели, които работещият със Завета би могъл да развие и да използва за целите на Божия План за Вселената и Земята, за победата на Всемирното Добро.

Култивирането на добродетели с помощта на Завета изисква от работещия с текстовете **пълна концентрация** и **осмисляне на прочетеното**. Механичният прочит не отива по-далече като резултат от мърморенето на някои свещенослужители по време на богослужение. И за тях няма никаква полза, и за участниците в службата. Към изискванията в тази насока бихме прибавили и колкото се може по-ярката и точна **визуализация** след прочита на текстовете – тогава, когато окултният ученик облива със съответните лъчи на деня обектите, към които ги насочва. Визуализацията въздейства непосредствено върху активирането и укрепването на духовните тела на работещия със Завета. Тя е и мост към невидимия свят, по който биха могли да преминат високо еволюирали същества, които да ни оказват съдействие в духовното израстване, както и за конкретни наши духовни задачи.

Разбира се, последната и най-съществена проверка за придобитите добродетели е нашето поведение във всекидневието, както и качеството на мислите, чувствата, словата и действията ни. В това отношение би било полезно да си поставяме точни цели и да се самонаблюдаваме с максимална възискателност. Учителят Беинса Дуно го е казал най-кратко и ясно: *„Бъдете винаги будни!“* Будността на съзнанието сама по себе си е добродетел, която остава незаменим приятел за стремящия се да се сдобие и с други ценни духовни качества.

Като обобщение относно добродетелите, за чието развиване спомага „Заветът на цветните лъчи на светлината“, прилагаме **таблица**, съдържаща добродетелите, съответстващи на конкретните цветни лъчи и посочени както в основния текст на Завета, така и в приложението към него (според луксозното издание на Завета от 2004 г. – издателство „Бяло Братство“):

Цветни лъчи на светлината	Добродетели, посочени в Завета на цветните лъчи на светлината	Добродетели, посочени в приложението към Завета
Червени лъчи	Любов, прощение, утешение, живот	здраве, бодрост, жизнерадост, жизненост, живот
Розови лъчи	вечен живот, мощ, победа, превъзможване, Любов	нежност, красота, деликатност, обич, топлина, благост
Оранжеви (портокалови) лъчи	обновление, здраве, единство, посвещение, съгласие, Правда	индивидуализиране, творчество, победа, изява
Жълти лъчи	Мъдрост, разумност, знание, снизхождение, съжаление, яснина, размишление, осияние, упътване, освежаване, славословие, съгласие, съчувствие/състрадание, радост	ум, паметливост, изглаждане на недоумения

Зелени лъчи	растеж, оплодяване, богатеене, благополучие, освежаване, отглеждане, отрастване, обновяване, възраждане, надежда, мир, плодородие, изобилие, спокойствие	прогрес, свежест, почивка
Сини лъчи	Истина, благозвучие, красота, единство, праведност, вяра, вяност	спокойствие, чест, достойнство, разрешаване на духовни въпроси
Виолетови лъчи	сила, благодет, почит, боголюбие, великодушие, щедрост, милосърдие, могъщество, власт	твърдост, възстановяване
Аметистови лъчи	спасение, кротост, съвършенство, святост, поклонение, моление, уединение, завършване	смирение, радост
Диамантени бели лъчи	пълнота, свръхсъзнание, чистота, съвършенство	благословение, почит, жертвеност/жертвотготовност

Забележка: Към диамантените бели лъчи са причислени и добродетелите, посочени в раздела „Бели лъчи“ от втория дял на Завета – „Отец на светлините“, а именно чистота и съвършенство.

3. Активиране на светлинното тяло на човека:

Терминът „светлинно тяло“ нашумя особено много през последните десетилетия, специално във връзка с еволюционния скок, в чиито дебри човечеството вече дълбоко е навлязло. И все пак – какво да разбираме под това понятие? Светлинното тяло

представлява **съвкупността от невидимите тела на човека**. Това означава, че то включва етерното, астралното, умственото (менталното), причинното (каузалното), будичното и атмичното тела на всекиго от нас. За по-голяма краткост и яснота казваме просто „светлинно тяло“, тъй като всяко едно от изброените невидими тела е изградено от субстанцията на съответното космическо поле или област и е оцветено в тоновете и нюансите, характерни за него. Съчетанието и яркостта на цветовата гама за всяко подобно невидимо човешко тяло са неповторими и отговарят на индивидуалните характеристики на личността и на равнището на неговата духовна еволюция. Колкото по-напреднала е една душа в своето развитие, толкова по-ярки и чисти са цветовете, които изграждат нейните невидими тела, и толкова по-хармонични са съчетанията на тези цветове в състава на телата.

Да активираш своето светлинно тяло в този смисъл означава да вървиш неотклонно по духовния Път, да развиваш духовни качества – добродетели, да пречистваш цветовата гама на невидимите си тела и да създаваш все по-фини нюанси на техните цветове. А това се постига само с упорита, постоянна и целенасочена духовна работа.

4. Култивиране на екстрасензорни качества и духовни сили:

Когато човек върви по духовния Път, без да се отклонява от него и без да забавя темпото, по един напълно естествен начин той постепенно придобива качества, които на съвременен език се наричат „екстрасензорни“. Те бележат нов етап в неговата индивидуална еволюция и го правят приемник на нови духовни сили и способности.

Най-правилният начин за култивирането на такива качества и сили е точно естественият, последователният, постъпателният – без излишни напъни и пресилване. В противен случай е твърде вероятно да настъпят патологични отклонения, които могат сериозно да увредят телесното и психическото здраве на човека. В особено тежки случаи може да се стигне дори и до смъртен изход.

Затова всички автентични духовни школи от древността до наши дни препоръчват именно постепенност и последователност в придвижването по духовната пътека.

Разбира се, съществуват и редица духовни практики, които ускоряват това развитие. Но става дума за ускорение, което не подлага на изпитание физиката и психиката на личността. То се вписва по естествен начин в общото израстване на духовността на човека, в укрепването на невидимите му тела, в пречистването на организма и аурата му, в повишаването на нравствената му сила и разширяването на съзнанието му.

Една подобна практика – при това изключително полезна и достъпна за изпълнение – е работата със Завета на цветните лъчи на светлината. Както и всяка друга, тя изисква постоянство, търпение, постепенно навлизане в тайните на цветните лъчи и тяхното въздействие върху видимата и невидимата структура на човешкото същество. Търпението и постоянството рано или късно ще бъдат щедро възнаградени.

Какви екстрасензорни качества и духовни сили бихме могли да очакваме да бъдат култивирани при работата със Завета?

1) Пречистване на физическото, етерното, астралното и умственото тяло на човека в резултат от благотворното влияние на цветните лъчи.

2) Способност за приемане на по-мощни и по-фини космически енергии, тяхното пълноценно усвояване и използване за личната и колективната еволюция на човечеството.

3) Способност за наблюдение на аурата на други хора, живи същества и материални обекти.

4) Издигане на личния морал и на етичността в общуването с всички природни и надприродни царства.

5) Повишаване на жизнения тонус, на физическата и психическата издръжливост.

6) Придобиване на вътрешен мир и душевен покой; по-мъдро и хладнокръвно посрещане на изпитанията по жизнения път.

7) Развиване на ясна и мощна интуиция; в някои случаи – и на ясновидство и ясночуване.

8) Контакт с невидими напреднали Същества, включително духовния водач (или духа-ръководител от невидимия свят).

9) Диагностични и лечителски способности.

10) Достигане стадия на готовност за служение на Бога с цената на всичко.

Разбира се, списъкът може да бъде продължен.

Важно е да се отбележи, че духовният Път на всекиго от нас е строго индивидуален и не бива да бъде сравняван с никой друг. Единственият стойностен критерий за самооценка и сравнение е примерът на великите духовни Учители, всеки от които е създал образец за подражание в сферата на мисленето и поведението. Ала дори и те са отричали сляпото подражание, а са подчертавали непрестанно необходимостта ти сам да провериш въздействието на Словото им, да го изпиташ, да го приложиш на практика и едва тогава да го превърнеш в неразделна част от собственото „аз“. Тогава и завоеванията са трайни, и еволюцията на индивида продължава по естествен, ненасилствен начин.

Още по-важно е да изтъкнем, че „Заветът на цветните лъчи на светлината“ **не е ръководство за придобиване на екстрасензорни качества и духовни сили**. Той е незаменимо средство за общуване с десетте проявления на Светия/Божия Дух посредством лъчи от спектралната област и извън нея. Вследствие на това общуване – ако бъде провеждано както трябва, в съответствие с космическите закони – човекът би могъл да култивира такива качества и сили. Ала не това е най-същественото. От определящо значение при работата със Завета е пробудената душа (защото само една наистина пробудена душа би могла да използва всички предимства, предлагани от Завета) да заздравя своята стъпка по духовния Път

и да изпълни докрай предназначението си в земния живот според Божия план за нея.

От световната история на християнството е известно, че мнозина от най-извисените светци, които по своя духовен Път са придобили екстрасензорни качества и духовни сили като плод на дългогодишни усилия и стремеж към съвършенството, са се молили на Бога да им ги отнеме. Те са осъзнавали, че тези придобивки могат да се превърнат неусетно в камък за препъване, в изкушениия и съблазн, които да издигнат на преден план егото, личното „аз“, а не истинската цел – пробуждането на Божественото и неговата изява във възможната най-голяма пълнота. И Всевишният, чувайки молитвите им и отчитайки степенята на осъзнаването им, както и великата нравствена сила и достойнство да се отречеш от нещо, което би могло по право да ти принадлежи, е изпълнявал тези техни изстрадани желания. Така християнските светии са се освобождавали от ненужния според тях товар на свръхсетивните способности и са оставали единствено с най-важната цел – търсенето на Онзи, Който ги предоставя.

Казано с други думи: най-важна от всичко е **връзката с Бога**. Екстрасензорните качества и духовните сили са средства за постигане на тази връзка, а не цели по духовната пътека. Ако ги превърнем в цели, може да загубим посоката на Пътя и да се отклоним фатално встрани – там, където изкушенията на набъбналото его с бодра крачка водят към пропастта.

Ако търсим Бога и Божественото, всичко останало ще дойде от само себе си (ср. Мат. 6:33, където Христос заявява недвусмислено: „Но първом търсете царството на Бога и Неговата правда, и всичко това ще ви се придаде.“). „Всичко това“ са именно цялата пребогата колекция от екстрасензорни качества и духовни сили, които представляват логично следствие от успешното придвижване по пътя към съвършенството.

5. Развитие и укрепване на самодисциплината:

Това е частен случай от развитието на добродетели, разгледано в т. 2. Самодисциплината, обаче, заслужава специално внимание, понеже без нея не са възможни никакви духовни постижения.

Без самодисциплина не бихме могли да осъществяваме на задоволително равнище никаква духовна практика, включително и работата със Завета на цветните лъчи. Самодисциплината изисква от нас да използваме целия си наличен физически, умствен, нравствен и духовен потенциал единствено за целите на мировата еволюция – индивидуални, колективни и космически. Тя ни помага да насочваме и прилагаме собствената си енергия по най-правилния и съобразен с акцентите на момента начин. Тя ни съдейства да даваме винаги най-доброто от себе си, без да очакваме непременно от другите същото поведение. Тя ни дарява с въздържаност, самообладание и достойнство, които и в най-тежката житейска ситуация да ни изведат на спасителния бряг. Тя е и най-верният приятел в мигове на триумфи и провали, на радост и болка, на щастие и страдание.

Самодисциплината не е дар от Бога, а плод на личните ни усилия.

Всекидневната работа със Завета на цветните лъчи на светлината развива така нужната форма на самодисциплина. Самият факт, че в началото на деня посягаш към малката свещена книжка, вече е акт на укрепване на дисциплината. Точното изпълнение на изискванията за работа със Завета също спомага за това. А когато започнеш да жънеш и реколтата от твоите постоянни и търпеливи занимания, тогава самодисциплината се сдобива като по чудодееен начин с крила и ти си готов за полет.

Който успее да постигне нужното равнище на самодисциплина, е максимално полезен и за самия себе си, и за хората и въобще съществата, с които контактува, и за Вселената като цяло.

„Заветът на цветните лъчи на светлината“ е отличен инструмент за подобно постижение. То не е в никакъв случай духовен подвиг, а само безкрайно необходима, задължителна основа, върху която да стъпим, за да продължим напред – към хоризонта на вечно сияйната Божественост.

„Заветът на цветните лъчи на светлината“ е безценно помагало за окултния ученик. Съкровеният характер на неговото съдържание не го превръща автоматично в елитарно свещено четиво, предназначено само за тесен кръг избраници със специ-

ална подготовка и настройка. Заветът е даден от Учителя Беинса Дуно за всички търсещи по духовния Път, за всички онези, които искрено се стремят не просто да надникнат в тайните на Вселената, но и да извървят до край разстоянието до тях, да навлязат в дълбините им и да извлекат от тях перлата на безсмъртното познание. А веднъж придобили го, те са готови напълно безкористно да го споделят и с всички останали.

Така както е сторил Всемировият Учител, Пратеникът на Всемирната Ложа сред земното човечество, титанът на Духа Беинса Дуно.

АКАДЕМИЧНО СЛОВО

(Произнесено на 22.05.2009 г. в София при защита на докторска дисертация на тема „Учението на Бялото братство“ пред Академичния съвет на Интердисциплинната гражданска академия /ИНГА/)

Духовният Учител Петър Константинов Дънов (12.07.1864-27.12.1944), известен и с духовното си име Беинса Дуно, основателят от него идейно движение и общество „Бяло братство“, както и културното му наследство в лицето на изнесените от него между 7 и 8 000 беседи, лекции и сказки, създадената от него Паневритмия и над 150-те негови музикални композиции, представляват в съвкупност уникален принос към българската и световната духовно-културна съкровищница.

През м. февруари 2007 г. в класацията на най-великите българи на Учителя Петър Дънов бе отредено второто място, непосредствено след един от безспорните символи на нацията – Васил Левски. Самият П. Дънов в качеството си на Същество от висш космически порядък не се нуждае от човешко признание. Фактът, че бе класиран на второ място в това престижно допитване, обаче бе необходим за възстановяване на историческата справедливост. Непростимо е България да разполага с толкова изявена личност,

чиято земна мисия е призвана да промени из основи облика на планетата и на общочовешкото съзнание, и в същото време повечето наши сънародници или нищо да не са чували за нея, или пък в представите им тя да е смътно свързана с някаква си там секта, отречена от Православната църква. Ала това е вече минало! В последните две години и тези, които не бяха чули за великия духовен Учител Петър Дънов, и другите, които се отдръпваха стреснати от мнимата заплаха за сектантско влияние, разбраха, че родината ни е дала на човечеството един предостоеен син – Пратеник на Небето от най-висок ранг, докоснаха се до идеите му, започнаха да четат Словото му, да играят Паневритмия и да слушат неговата проникваща до дълбините на душата музика.

Не става дума за еднократен акт, а за продължителен процес на възстановяване на историческата справедливост, който в своя заключителен вид ще постави личността и делото на Петър Дънов върху заслужен пиедестал. И отново подчертавам, че не самият Учител се нуждае от това, понеже той приема награди само от Бога, а ние, хората, които сме призвани да осмислим оставеното от него и да го превърнем в неразделна част от своето битие.

Изучавам духовно-културното наследство на Учителя П. Дънов от 1987 г., т.е. от 22 години. Количеството време, изразходвано в тази насока, разбира се, не е от решаващо значение. Определящи са импулсът на творческото търсене, обективността на изследователските усилия и качеството на изводите, направени въз основа на тази продължителна лабораторна работа. И не на последно място – гласът на сърцето, откликът на най-финия слой от човешката душевност, който надмогва емпиричното и рационалното и се слива с най-чистите вибрации на метафизичното. Защото, както правдиво отбелязва Спасителят Иисус Христос, истински блажени са тези, които не са видели, но въпреки това са повярвали. А в учението на Бялото братство, предадено на българския народ и планетарното човечество от Учителя П. Дънов, вярата и разумът, свръхсетивното и научното, Духът и материята си протягат ръка в хармонично единство. Това е учение на „разумното сърце“, както се изразява самият негов вестител. Същевременно то е тъждествено на първоначалното Христово благовестие, освободено от човешките заблуди и предразсъдъци, натрупани в изобилие през

столетията, изчистено от ненужната църковна схоластика и заредено с могъщия порив на грандиозния планетарен преход, който преживяваме днес, в началото на третото хилядолетие. В него си дават среща като стари приятели древната мъдрост на Изтока и духовните постижения на Запада, в недрата му пулсира ритъмът на Божествената Любов, извираща от самото сърце на Всевишния.

Авторът му го назовава още и „наука и философия за живота“, изхождайки от ярката му практико-приложна насоченост. То съдейства на човека, превърнал го в свой начин на живот, да придобие непоклатимо физическо и душевно здраве, да култивира ценни качества на личността и добродетели, да разгърне целия си телесен, нравствен, умствен и духовен потенциал в името на всемирното Добро.

Цялото това неизмеримо богатство от идеи, методи и форми на духовна работа, които съдействат на овладелия ги да изпълни своето Божествено предназначение на планетата Земя, е изложено на съвършено простицък и достъпен за всеки език. Беседите на Учителя П. Дънов са еднакво разбираеми и за титулувания учен, и за обикновения работник. Те достигат до съзнанието на всеки и го променят завинаги. В своята съвкупност Словото, музиката и Паневритмията на П. Дънов се явяват фундамент за съграждането на една нова планетарна култура – културата на възплътената в ежедневния живот възвишена Любов, пратеница от селенията на Божественото.

Предложеният дисертационен труд в лицето на четирите книги („Личността и учението на Петър Дънов“, „Учението на Бялото братство“ в три тома) има за цел да изложи в систематизиран вид духовно-културното наследство на Учителя Петър Дънов, основните му идеи и постижения от позициите на академичното научно изследване и на духовното прозрение. Едното не може без другото. Причината е, че изследваната историческа персона не е редови учен, а изтъкнат духовен водач, чието послание далеч надхвърля мащабите на националните граници. Толкова по-трудно и отговорно е да се опиташ да обхванеш това живо Слово в категориите и понятията, утвърдени от традиционната наука: философия, психология, етика, гносеология, екология и пр. В този смисъл класификацията, намерила място върху страниците на посочените по-

горе четири книги, неизбежно ограничава обекта на своето издирване и го смалва до рамките на поносимост на утвърдената научна систематизация. От това навярно губи първоизточникът – Словото на Истината, но пък се надяваме да печели читателят, който винаги има потребност да надгражда новото познание върху вече познати, здрави и солидни основи.

По наше мнение систематизацията на теоретичното наследство на Учителя П. Дънов, представена в дисертационните съчинения, е първа по рода си и за България, и за света. Със сигурност не е най-добрата, не притежава претенции за съвършенство, но отговаря на съвременния етап от преосмислянето на своя предмет, на днешното равнище на духовна зрелост, отличаващо търсещия в Духа човек от ХХІ век. Тя предлага цялостно изследване на личността и делото на този духовен Учител, чието духовно-културно наследство може да послужи като отправна точка за решаване на глобалните предизвикателства в епохата на преход, в която живеее днешното човечество.

Надявам се, че написаното от мен (стремейки се да подражавам на достъпността на изследваното Слово) ще бъде от полза за всички обективни пътешественици по неизбродимите пътеки на Познанието, за хората, които не се задоволяват с материалните измерения на делника, а са устремени към вечните истини на Космоса. В това отношение – стига да я изберат за свой водач – мъдростта на великия духовен Учител би им била незаменим помощник.

Строителите на новото гражданско общество също няма да останат разочаровани. Всяка глобална социална трансформация задължително бива предхождана от период на усилена просветителска дейност. Целта ѝ е да спомогне за разширяване на човешкото съзнание до степен да стане способно за възприемане и прилагане на новите, по-прогресивни идеи. Учението на Бялото братство в редакцията на Учителя П. Дънов предлага в изобилие такава просветителска опора, в чийто център се откроява принципът на Божествената правда. Проектиран в областта на материалния свят, той намира израз в една повсеместна справедливост, която осигурява на всяко същество и на всеки народ оптимални условия за съществуване и развитие, из основи променя механизмите за раз-

пределение на произведените блага и ресурси. Словото на великия Учител е проникнато от заряда на духовното съзряване, който – ако бъде усвоен в пълнота – предлага сигурни гаранции за радикално усъвършенстване на обществените отношения на всички равнища. Новият световен ред в перспективата на отстояваните от П. Дънов възгледи не е творение на тясно користните интереси на шепа хора от т.нар. „тайно правителство“ на Земята или на една или повече държави – велики сили, а рожба на просветленото съзнание. Той е жадувана от хилядолетия и сбъдната мечта на живот за Цялото – една граничеща с идилията реалност, при която всеки индивид е осъзнал, че щастието на земното човечество е и негово лично, и е мотивиран да отдава най-доброто от себе си за общото благо.

Теоретичното наследство на П. Дънов предлага възможността той да бъде разглеждан като предтеча на възгледите: за триединното цяло (напр., Божествените принципи на Любовта, Мъдростта и Истината, залегнали в основата на учението му), за контактния подход (човекът като посредник между света на Божественото и материалната действителност), на изграждащото се в нашата съвременност гражданско общество (проповядваните от него качествено нови взаимоотношения между хората, построени върху равнопоставеност, братска обич и сътрудничество). Самата сплав от неговото Слово, музикални композиции и Паневритмия е съпоставима с триединството на наука, изкуство и духовно учение – съчетание, отразяващо обновителния импулс на троичността в нейното практическо измерение. По този начин някои от водещите идеи на създателя на духовното общество „Бяло братство“ по естествен начин се вписват в модерната интерпретация на контактния подход, триединството и интердисциплинността. Към последното бихме отнесли, например, обединяването на актуални научни постижения с практически методи за постигане на здравословен начин на живот.

В теоретичната схема на П. Дънов не е трудно да открием връзка със съвременните аспекти на икономиката, политиката, културата, управлението и обществените отношения. Тази обвързаност се дължи на универсалния характер на идеите му и на тяхната безспорна приложимост на всички равнища в социалната структура. За него единственото реално познание е приложеното. В този

смисъл отвличената абстрактност и безрезултатната игра на въображението са съвършено чужди на разсъжденията му. Той е пряк и конкретен във всичките си анализи на действителността, във всичките си препоръки за това, как да променим себе си в името на висшето си предназначение на тази земя, а с това да помогнем и за промяната на целия свят.

Учителят Петър Дънов е отявлен противник на конфликтите и войната. Откритото му противопоставяне срещу намесата на България в I световна война му донася едногодишно изселване от София във Варна. Предупрежденията му обаче към управниците за катастрофалните последици за страната ни се сбъдват до едно. Същевременно той отстоява потенциалната възможност за мирно решаване на всички спорни въпроси, при което човешкият разум и духовно начало би трябвало да надделеят над низшите желания и войнствените инстинкти.

Просветителската дейност на П. Дънов го поставя сред челните редици на най-видните хуманисти от края на XIX и първата половина на XX век. В неговото учение се утвърждават нови принципи на образованието, прогресивни форми и методи на работа с учащите се, извеждащи на преден план тяхната индивидуалност и творчески заложби.

Словото и делото на Учителя Петър Дънов представляват освен всичко останало и нова, голяма крачка напред по пътя, начертан от хилядолетната традиция в лицето на друг велик духовен Учител – тракиеца Орфей, и на безстрашните борци за социална и религиозна трансформация – богомилите. Тези три потока на възпътен в материята духовен заряд имат достатъчно сходства, позволяващи ни да ги дефинираме като отделни стъпала по една обща, възходяща стълба на духовно-нравственото развитие на личността и обществото.

Кой би могъл да използва дисертационните трудове и техния творчески принос за изясняване на отношението към феномена „Бяло братство“?

1) Хора от научните среди и такива с изследователска нагласа, чиято сфера на интереси съвпада с предмета на собствените ми търсения.

2) Авторите на учебни пособия, разглеждащи религиозните и духовни общности върху територията на България и в световен мащаб.

3) Изследователите на духовното наследство, родено по българските земи от древността до наши дни; склонните да проследят идейната приемственост в хронологическата линия: Орфей и орфизъм – делото на светите Братя Константин-Кирил Философ и Методий – реформаторското движение на богомилите – Учителят Петър Дънов и основаното от него духовно общество „Бяло братство“.

4) Личности с мистична нагласа, чийто житейски акцент е поставен върху навлизане в дълбините на еволюцията на съзнанието.

5) Онези, които са убедени, че българското общество е узряло за образователна реформа, която следва да бъде осъществена върху качествено нови научно-практически основи. В Словото на Учителя П. Дънов откриваме всичко, необходимо за това.

6) Със сигурност не на последно място – всички, които по една или друга причина не са удовлетворени от личния си и обществения живот и се стремят да го преосмислят и пренасочат към нови, възвишени морални стойности.

7) Привържениците на здравословния начин на живот, които могат да открият в учението на Бялото братство завършен модел за постигане на съвършено физическо и душевно здраве.

8) Проучвателите на етиката на междучовешките взаимоотношения.

9) Тези, които търсят Божието присъствие в света извън себе си и в собственото си сърце.

10) Радетелите за изграждане на нова обществена парадигма.

Учителят Петър Дънов е етап от духовното развитие на България. От кръгозора на неговото прозрение не убягва нито един от актуалните проблеми на нашето време. В беседите си той е предвидил повече от половин век по-рано дори създаването на Европейския съюз (използва термина „Европейски съединени щати“ по примера на държавата отвъд Атлантическия океан).

Всичко, което ни е завещал този български духовен водач, се

явява мащабен и стойностен принос към благовестието на Иисус Христос – възплътения Син на Бога. И това заявление не почива върху пясъчния постамент на зле разбран патриотизъм или върху крехката опора на доморасъл еkleктизъм. То се ражда от твърдата увереност, че делото и повелите на нашия сънародник П. Дънов притежават силата да изваят образа на човека от третото хилядолетие в пълнотата на неговата личностна и колективна реализация, че идеите на Новото учение, проповядвано от Учителя на Бялото братство в нашата страна, в своята мащабност далеч надхвърлят националните граници и обгръщат цялото земно кълбо, потапяйки го в океана на Божествената Мъдрост и Любов. И в крайна сметка са способни да доведат човешкия род до целта на неговото предназначение според Плана на Твореца.

Актуалността на едно учение се определя от степента на неговата приложимост в съвременността – в практиката, в ежедневието, в малките и големите неща. От тази гледна точка теоретичната концепция на Учителя П. Дънов притежава неоспорима актуалност: и спрямо облика на човека на новото време; и относно основните тенденции на епохата ни и пътищата за тяхната реализация; и в ракурса на контактите между хората, от една страна, и между човешкия род и природната среда, от друга страна; и за изграждането на обществото на утрешния ден. Във всяко едно от тези направления на личната и колективна изява духовният Учител на България е едновременно продължител на Христовото благовестие и новатор от планетарен мащаб.

И когато като българи със законна гордост изтъкваме, че „... и ний сме дали нещо на света“, нека не забравяме, че нашата много-страдална земя е подарила на човечеството и такъв титан на Духа като Петър Дънов (Беинса Дуно), чиято жизнена изява и послание към поколенията притежава потенциала да промени навеки образа на нашата планета. Към по-добро.

София, 04.03.2009 г.

ЧОВЕШКИЯТ ДУХ

„Духът е изявление на Бога.“

„Духът е най-великата реалност.“

„... Първичното в човека – това е неговият дух.“

„Духът на човека е вечен.“

„Духът е разумното, което мисли.“

Учителят Беинса Дуно

Духът е тайната на тайните в целия Космос. Който разгадае тази тайна, става безсмъртен – също както самият Бог е безсмъртен, т.е. става Равнобожествен.

Духът е началото на всички неща, на всичко съществуващо. Самият Бог е Дух, както свидетелства Господ Иисус Христос в разговора Си със самарянката (Йоан 4:24).

Именно Божият Дух е Праначалото – онази изначална Реалност, от която произлиза всичко останало.

Човекът е дух, който се проявява в тяло, разпознавано от нас под някакво име.

Така както Бог в най-дълбоката Си Същност е Дух, така и човекът в своето първично ядро, в самите корени на съществото си е дух.

Духът на човека е роден от Духа на Бога. Това раждане е друга, не по-малка тайна на Битието. Тя лежи в основата на целия творчески процес на Всевишния.

Да познаеш духа, който живее в тебе, означава да познаеш себе си и Онзи, Който го е родил – Бога. В този смисъл крилатият девиз на великия Посветен Орфей (XIII в. пр. Хр.) „Познай себе си, за да познаеш Вселената и боговете!“ се свежда до познаването на собственото духовно начало. А да го познаеш, означава да се съединиш навеки с неговата реалност, да изявиш Божественото, заложено у

теб, в неговата пълнота. Това познание е съвършено и всеобхватно – то обгръща минало, настояще и бъдеще, всичко съществуващо, всичко, което до този момент си разделял на „аз“ и „не-аз“. То възстановява изцяло в нейното абсолютно проявление вечната връзка между твоя дух и Божия Дух, между творението и Твореца.

В седемстепенната скала на Битието, формулирана от Учителя Петър Дънов/Беинса Дуно (*„Материята е кондензирана енергия. Енергията е кондензирана светлина. Светлината е кондензирана мисъл. Мисълта е кондензирана Любов. Любовта е плод на духа. Духът е първична проява на Бога. Бог е абсолютната непроявена Божествена същност.“*), духът е определен като „първична проява на Бога“. Аналогичен смисъл крие и първото мото на настоящото изложение: *„Духът е изявление на Бога.“* Именно Бог е Първоосновата, а духът е неин израз, неин лъч, искра от първичната, изначална Божествена субстанция, пратеник в Проявеното Битие, за да се индивидуализира, да натрупа необходимия опит и да се завърне съвършен и с неповторим облик в лоното на Небесния Отец.

Бог се проявява непрестанно – така се ражда творението в неизчерпаемото му многообразие – и в същото време най-скритата Му част остава неизменно непроявена. Тя за вечни времена ще бъде мистерия, непостижима и недосегаема за съществата по пътя им към съвършенството.

Проявлението на човешкия дух започва от мига на раждането му от Бога – от Неговата изначална Божествена творческа субстанция. Духът се проявява в различните сфери на Космоса, изграждайки във всяка от тях отделна структура или тяло – носител на съзнанието му. Уроците си духът учи само в света на материята, а в другите, по-фини в субстанциално отношение светове той анализира преживяното, усвоява придобитите опитности, обогатява картината на своята жизнена изява с нови тонове и нюанси, прави нова крачка напред към Божествената Истина.

При взаимодействието между духа и материята се ражда душата. Тя е проекция на духа във физическото тяло по смисъла на библейския текст в Битие 2:7 (*„И създаде Господ Бог човека от земна пръст и вдъхна в лицето му дихание за живот; и стана човекът жива душа.“*). Именно чрез духа *„Бог живее във всички души“* (Учителят Беинса Дуно).

Фразата на Учителя Беинса Дуно „Духът е изявление на Бога“ има своето продължение: „Той вечно е съществувал и вечно ще съществува.“ Вечността на човешкия дух се корени във вечността на Божия. Изразът, че духът на човека „вечно е съществувал“, би могъл да се тълкува като свидетелство, че той извечно, преди началото на времето е бил частица от Духа на Създателя, лъч от Неговата непомръкваща Светлина. Времето започва да тече от мига на сътворението. Преди това човешкият дух като потенциал е пребивавал в Лоното на Бога, а след създаването на човека е наченал предългото си пътешествие в Проявеното Битие.

Следователно преди сътворението няма време и индивидуалният (личният) човешки дух е разтворен в изначалната Божествена творческа субстанция, очаквайки да бъде призван към проявление.

Духът е и същността, която дава живот („Живот има, защото има Дух. Духът е внесъл Живота“ – Учителят Беинса Дуно). Живот има там, където присъства духът – независимо дали животът е в материална или нематериална, духовна форма на проявление. И доколкото Духът на Бога присъства навсякъде и във всичко – Той е вездесъщ, всеприсъстващ, – дотолкова и навсякъде се разгръща Всемирният живот. Степените му на присъствие, вибрациите му са различни, но присъствието му е повсеместно. С най-ниски вибрации е животът в минералното царство, с по-високи – в растителното и животинското, с още по-високи – в човешкото, достигайки апогея си в ангелското и Божественото царства.

Духът е този, който „крие в себе си всички първични форми, в които животът се проявява“. А първични форми са онези, „които произтичат направо от Духа“. Следователно Божият Дух съдържа в Себе Си като потенциал всички възможни форми на Всемирния живот. Всяка една от тези форми бива оживотворена от някой от безбройните индивидуални духове и започва своето еволюционно развитие като единица обособен живот.

Обмяната на веществата определя наличието на биологическата форма на живота. Честотата на духовните вибрации определя еволюционния ръст на живота в конкретното същество. Извън духа не може да има живот, а само негови имитации: „Истински живот е само онзи, който произтича от Духа. Защото има живот, който

не произтича от Духа. Животът, който произтича от Духа, е абсолютно разумен. В него нищо не умира. В него са изключени всички страдания, всички болести, всички противоречия, всеки недоимък“ (Учителят Беинса Дуно). Към формите на живот, които не произтичат от духа, следва да отнесем клонираните същества. Онези измежду тях, които би трябвало да причислим към човешкия род, в същност не принадлежат на него. Те не притежават безсмъртни духовни тела, а само смъртни: физическо, астрално и ментално. След приключването на земния живот на хората-клонинги тези смъртни тела се разпадат едно след друго и от тяхната индивидуалност не остава нищо.

В индуистката религиозно-философска мисъл един от водещите девизи е „Атман е Брахман!“, т.е. **индивидуалният дух (атман) е тъждествен с Универсалния Дух (Брахман)**. Тъждествеността, обаче, се отнася (само) до потенциала на индивидуалния дух – потенциал, заложен у него от самия Универсален Дух, Бога, – а не до конкретната (моментната) степен на неговото, на личния дух, еволюционно израстване. Реализацията на пълния Божествен потенциал на индивидуалния или личен дух е цел, към която той се стреми през цялата вечност на своето развитие. На езотеричен език тази цел се нарича **съвършенство (Божествено съвършенство)**.

Постижима ли е тази цел? – По принцип, теоретично – да. На практика не разполагаме с точен, окончателен отговор. От гледна точка на духовното познание **за индивидуалния дух е постижимо съвършенството на Проявения Бог**, докато съвършенството на Непроявения (Безначалния) Бог, известен и като Абсолют или Абсолютен Дух, остава завинаги непостижимо, дори и за най-напредналите в еволюционно отношение същества.

„Духът в своята същина е един, но в проявите си той е множество. Единство и множество – това са свойства на Духа“ (Учителят Беинса Дуно). В тази своя реплика Мировият Учител има пред вид Божия Дух. Но и човешкият дух като проекция на Божия и като надарен с Неговия потенциал притежава същите качества. В случая единството е приоритет само на Духа на Бога – Той е един и няма, не може да има друг като Него. В това единство са обединени всички индивидуални духове на хората. Качест-

вото множественост на Божия Дух обуславя способността на индивидуалните човешки духове да се проявят като такива – като лични духове на всекиго от нас. Наличието на множественост, както бе отбелязано по-горе в друг контекст, не прекъсва връзката между индивидуалния човешки дух и Божия. Тази връзка не би могла да бъде прекъсната. Няма сила в цялата Вселена, способна на това. Освен с едно изключение – когато човек пропадне до такава степен, че неговата индивидуалност трябва да бъде заличена и духът му да бъде претопен, сиреч върнат в изначалната Божествена творческа субстанция. Тогава връзката между индивидуалния и Божия Дух по необходимост бива прекратена, защото индивидуалността изчезва завинаги. При раждането на нова индивидуалност тази връзка възниква отново. Като потенциал и възможност за реализация тя е тъждествена с вече заличената, но като качество и взаимодействие винаги е различна.

Именно във фазата на своето проявление – т.е. в пределите на Проявеното Битие – Божият Дух демонстрира Своята способност да вдъхва живот на безброй Свои лъчи, личните духове. В тази насока е и репликата на българския духовен Учител с планетарна мисия: „*Като проява Духът е множество от единия си полюс до другия.*“ Полюсите на Духа – това са съответно най-низшето материално царство, минералното, от една страна, и най-извисената космическа зона, Божественият свят, от друга страна. В колосалната по мащаби амплитуда между тези полюси Духът на Твореца разгръща безбройните Си изяви. Нужно е да се подчертае, че тази амплитуда е от качествено, а не от количествено естество.

На друго място в Словото си Учителят Беинса Дуно изтъква: „*В множеството на Духа се проявява неизчерпаемото Му разнообразие.*“ Преведено на достъпен език, това означава: при разгръщането на творческата изява на Божия Дух възникват безброй Негови форми на проявление, които ние разпознаваме като обособени същности, обективни реалности, между които и живите същества. И още: творческият потенциал на Духа на Бога е неизчерпаем, както неизчерпаемо е и могъществото на Неговия Носител, както бездънни са Неговият Ум и Премъдростта Му. Проекцията на Божия Дух – човешкият дух, също крие в недрата си неизчерпаем творчески потенциал, който постепенно се разгръща в процеса на еволюционното израстване на личността.

Определящ елемент от най-дълбоката същност на духа е **енергията**, и по-точно – **жизнената енергия**, която го осветлява като Източник на Всемирния живот и на всички процеси и взаимодействия във Вселената. Тази истина дава повод на Учителя Беинса Дуно, имайки пред вид духа, да отбележи: „... *онази велика енергия в света, която излиза от първичното си състояние, влиза в пътя на еволюцията, диференцира се, за да се прояви в своето безкрайно разнообразие.*“ Първичното състояние на Духа е **непроявеност** в ядрото на Божието Същество. Божията творческа Воля поражда импулса на **проявление**, въз основа на който от Единия Божий Дух се раждат индивидуалните духове и в съответствие с Плана и Промисъла на Всевишния се включват в грандиозния спектакъл, който назоваваме „космическа еволюция“. Пътят на проявлението на личния дух, неговата еволюционна изява, „... *този път на развитие не е нищо друго освен мировото движение на Духа при прилагане на един общ, космичен план*“ (Учителят Беинса Дуно).

„*Духът е най-великата реалност*“, твърди същият духовен Учител. В същност **няма друга реалност освен Духа**. Всяка форма и изява на реалността е по същността си проявление на Всемирния Дух, на Бога. Колосалното разнообразие от Негови проявления предполага и неизчерпаемите форми и изяви на реалността на всички равнища във Вселената. Духът е, който оживотворява формата и я води към осъществяването на нейното предназначение според Божия план за нея.

Духът е първичното в човека в качеството си на ядро на неговото същество. **Живото същество – това е духът, проявен като форма на Всемирния живот**. Първичността на духа в човека се обуславя от произхода на духа от Бога. Сам Бог е Началото на всички начала; такъв е и у човека. Божественото начало у всекиго от нас – това е именно духът. „*Първата проява на човека е проявата му като дух. Духът е онази абсолютна точка, в която човек се явява в битието. Душата – това са възможностите на духа*“ (Учителят Беинса Дуно). Раждането на индивидуалния дух от Божия е точката на абсолютното начало на неговото (на индивидуалния дух) проявление. Абсолютността в случая би следвало да тълкуваме като поставяне началото на неговото съществуване, като преход от небитие към битие, от непроявеност към прояве-

ност. Душата – като проекция на духа в материалния свят – има за задача да прояви неговия потенциал, неговите възможности във физическата действителност и да ги разгърне в тяхната пълнота. В този смисъл тя, душата, е не просто представителка на духа, а негова пълноценна изявителка.

Произходът на човешкия дух от Божия е засвидетелстван от Учителя Беинса Дуно и по следния начин: „*Духовете – това са дихания, родени от едното Дихание.*“ Еврейската дума „*руах*“ означава едновременно дух и дихание – жизненото дихание, което Бог излъчва от Себе Си, за да постави началото на всяко индивидуално битие. Върховният жизнен принцип е намерил място във всички авторитетни религиозно-философски концепции и духовни учения от древността до наши дни: **чи** или **ци** в китайската езотерична лексика, **прана** – в индуизма, **барака** – в суфизма (мистичното направление на исляма), **анкх** в древноегипетското духовно познание, израз на същността и основна функция на Светия Дух в християнството. „*Едното дихание*“ в този цитат е без съмнение синоним на Светия/Божия Дух, а множеството „*дихания, родени от едното Дихание*“ – съответно на индивидуалните духове.

Личните/индивидуалните духове се раждат или произхождат, или произлизат, или еманират, или се излъчват от Духа на Бога. Всички употребени глаголи са тъждествени по съдържание. Те изразяват едно и също – връзката между Първоизточника, Бога, и единиците живот, излезли от недрата Му.

„*Духът е разумното, което мисли*“, подчертава Учителят на Бялото братство. В основите на всяка съзнателна дейност лежи точно той – духът. Той е първичният носител на съзнанието, което в човешкото и надприродните царства (ангелско и Божествено) се проявява като **разум**. Няма мислене без разум, така както няма разум без съзнание, както и няма съзнание без дух. Духът и тук е на върха на пирамидата, а негови производни са съзнанието и разумът, които пораждат способността за мислене. Духът живее – както посочихме по-горе – и в природните царства, където не наблюдаваме мисловна дейност: минерално, растително и животинско. Първото същество, надарено със способността да мисли, е човекът. От една страна, това действително е дар от Бога-Творец, но, от друга страна, тази способност е плод от еволюционното

развитие на живото същество, достигнало форма на проявление като човек. Бог нищо не дарява случайно, просто така. Неговите дарове винаги възнаграждават съответни еволюционни усилия на съществата.

Следователно няма мисъл без разум, съзнание и дух. Най-фината същност на духа се изявява именно посредством мисълта. Цялата творческа дейност на Бога, както и на Неговото творение – човека, се осъществява въз основа на мисленето. Цялата Вселена представлява една въплътена Мисъл на Бога, една Негова идея, облечена във форма. Целият живот на човека се явява външен израз на неговия вътрешен мисловен живот – предишен, в минали прераждания, и настоящ.

Да мислиш, означава да бъдеш. Да мислиш правилно, означава и да постъпваш правилно, т.е. да вървиш по пътеката на своята Божествена реализация. А това е пътеката на духа...

Учителят Беинса Дуно разкрива наличието на три изконни стремежа, заложиени в човешкия дух: „*Първият стремеж на духа е стремеж към живота. Вторият стремеж на духа е стремеж към знание. Третият стремеж на духа е стремеж към свобода.*“ Стремежът на духа към живота произлиза от импулса на Върховното Божество да се прояви под формата на безчет обособени единици живот – живи същества, монади, индивидуални духове. Стремежът на духа към знание произтича от необходимостта той да познае и самия себе си, и света, в който се проявява, за да изпълни предназначението си според Божия План за Вселената. Стремежът на духа към свобода води началото си от неговата вътрешна потребност да разрушава всички прегради и бариери по пътя на своето проявление.

Същият духовен Учител дефинира човека като изграден от четири основни елемента: „*Четири елемента съставят човека: ум, сърце, душа и дух. Какво нещо е душата? – Необятно пространство, което включва всичко в себе си. Какво е духът? – Необятна сила, която твори и съгражда. А умът? – Необятна светлина, чрез която идват благата в живота. Сърцето? – Необятни условия, в които се раждат плодовете на живота.*“ Съвсем ясно е подчертана творческата природа на духа в качеството му на начало на всички начала. Ала не само творец е духът, но и май-

стор в съграждането на вече сътвореното, в неговото оформяне, в извайването на формата, която по най-съвършен начин да изяви своя създател – духа. В мащабите на Вселената задачата да станат сътворци и съавтори в усъвършенстването на формите имат всички живи същества, постигнали равнището на разума.

Всичко, което познаваме като собствено „аз“, като наш бит, като сфера на социалните и културните ни изяви, като обществена структура и цивилизационен модел, е плод от творческата дейност на духа: *„Човешкият дух е автор на всички неща на Земята. Всички науки, всички изкуства, всички религии, всички епохи и култури, през които е минала Земята, са създадени все от човешкия дух, който още не се е напълно проявил. Самото физическо тяло на човека, с всичките му органи, с всичкото му устройство, е създадено от неговия дух“* (Учителят Беинса Дуно). В тази реплика прави впечатление изразът, че човешкият дух все още не се е проявил изцяло. Под тези думи трябва да се разбира, че той все още не е разгърнал целия си потенциал, че все още е подвластен на определени ограничения, породени от обективната същност на материалния свят. Но човешкият дух в съвременната епоха вече здраво и неотклонно е поел по стръмнината на своето еволюционно изкачване, реализира във все по-голяма пълнота импулсите на Христовото съзнание и полага фундамента на Новата планетарна култура – културата на Божествената Любов.

Духът не би имал възможност да се прояви в познатия ни свят, ако не съществуваше материята (*„Духът и материята са два полюса на една същност.“*). Взаимоотношенията между тези две космически начала са проследени от великия Посветен, както следва: *„Материята постоянно застава духа да създава нови форми, все по-усъвършенствани. Духът създава формите, а материята индивидуализира духа. И това, което наричаме борба между материята, която сама по себе си е безжизнена и инертна, и Духа, Който е пълен с живот, то е стремежът на последния да я направи по-пластична и по-податлива на неговата творческа работа.“* Духът е Творецът, който вае първообразите на формите, а материята им осигурява телесна, веществена обвивка за проявлението им. Процесът на индивидуализация на духа, който трябва да го отведе до изграждането на неповторим за целия Космос облик,

би бил невъзможен без ролята на материята. Тя именно е тази, която предлага полигона за обучението на духа, сцената, върху която той да изиграе всички, необходими за усъвършенстването му роли („Материята е това, което обвива духа и го прави понятен за нас. Духът е това, което дава цена на материята, а тя пък дава възможност на духа да се изяви в някаква форма.“). Сам по себе си съвършен като вътрешен, собствен потенциал, духът остава безличен, ако не се пребори с изпитанията на материята. Сама по себе си „безжизнена и инертна“, материята не би била пълноценен помощник за осъществяването на вселенската мисия на духа, ако не ражда все по-съвършени форми, възникнали като идея в неговото съзнание и оживотворени от него. Така ръка за ръка духът и материята – полюси на всемирната драма – в хармонично съдружие рисуват гигантското платно на космическия Живот.

Пътешествието на духа в материалния свят протича при действието на определени закони. Един от водещите измежду тях е посочен от Вестителя на Новата планетарна култура: „Духът не се преражда, а се вселява от една форма в друга. Като свърши земните науки, човек напуска Земята и отива на друга планета, там да се учи. Така ще обиколи всички планети на Слънчевата система.“ Тази, която се преражда, е душата – проекцията на духа в материята. Духът, в качеството си на първична проява на Бога, не подлежи на прераждане, а само на вселяване. В този смисъл душата участва в изграждането на формите, в които впоследствие се проявява чрез действието на закона за прераждането или превъплъщението. Духът от своя страна използва за проявлението си готови форми – готови от гледна точка на това, да бъдат способни да вибрират на неговата честота.

Учителят Беинса Дуно разкрива и мястото в тялото на човека, където да търсим присъствието и проявлението на духа: „Седалището на духа в човека се намира в една празнина между двете вежди, то е мястото на Божествения дух, място на безмълвие, център на кръста (вежди, нос, чело).“ Под „Божествен дух“ в случая авторът на разкритието има пред вид индивидуалния дух, дарен от Бога на човека. Външната проекция на посоченото от него място за изява на духа съвпада с шестата чакра – Аджна, т.нар. Трето око. Ключова дума тук е „безмълвие“ – свидетелство за най-

дълбокия пласт от Божественото присъствие у човека. Гласът на безмълвието – това е глас на човешката монада, на Божествената Истина.

Човешкият дух е носител на всички най-важни за нашето съществуване блага: *„Човек търси в живота щастие, знание, богатство. Ала тези неща могат да се добият само от Духа. Само Духът е носител на всичките тия блага. Той е носител на всички дарби, на всички таланти, той е носител на интелигентността, на гениалността“* (Учителят Беинса Дуно). Не е нужно да търсим всичко това извън себе си, защото го притежаваме като вътрешен потенциал, като възможност за развитие и проявление. Това именно са **даровете на Духа**. Всички те са по природа невидими, нетленни, неосезаеми, извън времето и пространството, ала същевременно имат и своето материално измерение. Чрез даровете на Духа променяме и себе си, и света към по-добро. Ние живеем в Духа и се радваме на Неговите блага; веднъж получени от Него, следва да се ползваме разумно от тях, както и да ги раздаваме на всички нуждаещи се: *„Вие сте потопени в Духа. Силата, мощта, пространството, светлината, топлината, всички добродетели, всичко в света и тайните за разкриването на Вселената се дължат на Духа“* (Учителят Беинса Дуно).

Най-важната задача на човека е да позволи на Божия Дух да се изяви чрез неговия личен дух. Това е възможно за всекиго от нас, но се превръща в действителност при определени условия: *„Когато Духът проникне в човека, той непременно ще се прояви. Няма сила в света, която може да попречи на Духа да се прояви. Но без чистота човешкият дух не може да се прояви в силата си“* (Учителят Беинса Дуно). Очевидно най-съществената предпоставка за подобно проявление е **душевната чистота**, която се изразява в абсолютна чистота на мисли, чувства, слова и постъпки. Брилянтът на Духа не може да заблести изпод редицата обвивки и воали, изтъкани от човешкото невежество, егоизъм и опошляване на свещеното. Само съвършено чистият в Духа става не просто отражател, но и излъчвател на Неговото сияние.

Светият Дух – Третото Лице на християнската Света Троица – е **енергийният компонент** на Бога. Той е **Божествената енергия**, която прониква във всичко сътворено, жизненото дишане на Създателя, даряващият живот дъх на Всевишния.

Личният дух е индивидуалният жизнен принцип на всяко човешко същество – проекция на Божия Дух, на жизненото дишане на Бога.

И както Божият/Светият Дух оживотворява цялото творение, така и личният дух оживотворява индивидуалното човешко същество. Мащабите са различни, но принципът на действие е един и същ.

Божият Дух не подлежи на развитие (еволюция), защото е съвършен – Той е самото ядро на Абсолюта. Човешкият дух от своя страна – като еманация на Божия Дух, като лъч от Неговото съвършенство – също е съвършен, но не и абсолютен. Еволюцията на човешкия дух се осъществява посредством душата – неговата проекция в материалния свят. Натрупаните от душата опитности и култивираните от нея добродетели в един момент я довеждат до възможността да преодолее бариерата на материалността, да разреши всички кармични проблеми и отхвърлила окончателно кармичния товар, да продължи еволюцията си в духовната вселена.

Именно душата е тази, която осигурява на човешкия дух търсената от него индивидуализация. Тя е, която разтваря пред него вратите на Небесното Царство. Тя е, която в крайна сметка му помага да изпълни предназначението си – да се съедини навеки с Божия Дух при съхранена неповторима индивидуалност.

Така че ролята на душата – която не може да бъде изпълнена без нейните превъплъщения в материалната действителност – е да осигури условията човешкият дух да реализира своята космическа мисия.

Духът е единствената реалност. От нейните дълбини се ражда Животът.

Можем да познаем Духа лично или чрез Неговите проявления: Любовта, Светлината, мисълта, творчеството, безкрайното многообразие на родените от Него форми.

В човешкия дух е скрита тайната на Живота. За да достигнем до нея, трябва да преминем през поредица здраво залостени врати. Всяко прекрачване прага на една от тях означава завоюване на едно **посвещение** – разширяване на съзнанието, докато то обгърне всичко съществуващо; придобиване на ключ към обителта на Божествената Истина.

Човешкият дух – сам по себе си велика тайна – е роден от най-великата тайна на Битието: от Бога, от Неговата неизповедима Същност, от Неговите Ум, Сърце и творческа Воля. Причината Универсалният Дух да вдъхне живот на индивидуалния дух е твърде съществена част от тази тайна. Затова пък насоката на проявление на личния дух е ясна: от най-грубите области на материалния свят, през природните и надприродните царства, към престола на Бога, сиреч към върховете на Божественото съзнание – Свръхсъзнанието.

Мисията на човешкия дух е да се съедини навеки с Божия Дух – в съвършена хармония и при съхранена неповторима за целия Космос индивидуалност. Тогава „аз“ и Отец ми на небесата ставаме Едно, за да бъдем завинаги неразделна Цялост, окъпана от блясъка на Абсолютната Светлина и Всеобхватната Любов.

МИСИЯТА НА УЧИТЕЛЯ БЕИНСА ДУНО

Българският духовен Учител с планетарна мисия Петър Константинов Дънов (12.07.1864 – 27.12.1944), известен и с духовното си име Беинса Дуно, е между Посветените от най-висок ранг, разпръсквали светлината на Божествената Истина по нашите земи. Той е Същество от най-извисените селения на Духа, поело с велико смирение върху плещите си кръста на изявата в света на гъстата материалност, за да подпомогне еволюцията на човечеството. Неговата същност е дълбока тайна, която ние – неговите последователи – се стараем да разкриваме пласт след пласт, без да си правим илюзии, че бихме могли някога да достигнем до ядрото ѝ.

Ала и това, което той е оставил след себе си – и казаното, и недоизказаното, ни предлага достатъчно основания да навлизаме все по-навътре в мистерията на този небесен Пратеник.

По наше мнение **мисията на Учителя Беинса Дуно** на планетата Земя има три аспекта:

1) **Външен** – изграждане основите на нова планетарна култура, културата на Божествената Любов; тя е култура на изгряващата 6 подраса на V коренна раса и ще създаде облика на културата на цялата бъдеща VI коренна раса.

По този въпрос е писано и говорено предостатъчно и тук няма какво съществено да допълним по него. И историческите факти, и духовните свидетелства доказват недвусмислено, че този аспект от мисията на Учителя Беинса Дуно е реализиран успешно. Той е посял семената на новата планетарна култура, представляваща по своето естество продължение и осъществяване на Христовия еволюционен импулс в мащабите на цялото човечество.

Учителят Беинса Дуно е дошъл сред българския народ, подчертавайки връзката ни със световното славянство. Именно славянската етно-културна общност е избрана от Всемирното Бяло братство като носител и разпространител на водещите импулси, полагащи основите на Новата планетарна култура. Тя е култура на Божествената Любов, култура на „разумното сърце“ – израз, принадлежащ на същия велик Учител. Главната задача на цялата V коренна раса е било развитието на ума. От своя страна VI коренна раса ще има за приоритет номер едно сърцето – обителта на свещената и всеобхватна Любов.

Славяните имат силно развит ум, достатъчно интелигентни са и отлично се справят с проблемите на материалното битие. В същото време при тях водеща роля играе именно сърцето – езотеричен факт, предопределящ мекотата, толерантността, широтата и космополитната обич на славянската душа. Точно това подходящо и неповторимо съчетание на двата принципа – сърце и ум, е обусловило избора на славянството като пионер на Новото в нашата съвременност. Изборът е извършен от Разумните Същества, наблюдаващи и направляващи еволюцията на земните хора, и той е в съответствие с глобалния Божествен План за Вселената и планетата Земя.

Справедливостта изисква да отбележим, че българският елемент доминира без съмнение над славянския при оформянето и укрепването на българската нация. Но хармоничното единство между интелигентност и способност за безкористна обич у сла-

вянството – изтъквано и в Словото на Учителя Беинса Дуно – е натежало на везните при възлагането на разглежданата планетарна мисия именно на българите.

И все пак – защо точно българският народ? Има и други славянски народи, при това с далеч по-ясно изразен славянски произход и славянско присъствие при изграждането на техните народности... Изглежда, избирането на България от Небето за реализацията на Божия план в нашата епоха се дължи и на качества, наследени от древните българи: търпение (понякога достигащо такива размери, че бива припознавано като овчедушие, което, разбира се, не отговаря на истината); твърдост – включително при отстояване на убежденията; мъдрост – погледнете българските народни поговорки и пословици, те са дълбоко езотерични по своето съдържание; солидна доза консерватизъм, която може да бъде нож с две остриета, но за конкретната историческа ситуация сякаш е повече от полза; широкомислие и приемане на новото – парадоксално съвместимо с консерватизма и определящо невероятната приспособимост на българина при всякакви условия на средата. Освен това българите, както и славяните като цяло, са известни със своята пословична толерантност: към другомислещите, към чуждата вяра, към възгледи, различни от техните, към външните културни традиции и битови особености и т.н.

И може би най-важното – предаността на българина към неговата вяра. Скептик според своите житейски възгледи, когато приеме някакво верую, някаква система от убеждения, той ѝ остава верен до край. Като Балканджи Йово...

Изложеното дотук предлага достатъчно основания за доказване целесъобразността на възлагането именно на българския народ мисията да приеме Словото на Учителя Беинса Дуно – актуализираното езотерично християнство на нашето време, и да го разпространи сред останалите славянски народи и по цялото земно кълбо.

2) Вътрешен – създаване на условия за Второто пришествие (идване) на Христос, което е невидимо, като светлина в сърцата и умовете на хората (по думите на Учителя на Бялото братство в България).

След триумфалното приключване на мисията Си преди две хилядолетия най-издигнатият в духовно отношение Учител на Космоса Христос пречиства напълно астралното поле на Земята, овладява го за целите на Бялата лежа и го изпълва със Своето присъствие и енергия. През отминалия ХХ век – след успешното осъществяване на мисията на Учителя Беинса Дуно на нашата планета – възникват предпоставки за навлизането на Христовия Дух и в етерната област около Земята. Това вече е езотеричен факт и от този момент нататък и етерният свят е изпълнен с Христовото присъствие и енергия. Всеки човек, който притежава етерно зрение, може да общува непосредствено с Христос на етерен план.

За вътрешния аспект от мисията на Учителя Беинса Дуно няма никакви писмени източници. Косвено потвърждение може да бъде открито в лекциите на основателя на антропософията д-р Рудолф Щайнер (1861-1925), където е разкрито съдържанието на Второто пришествие на Христос, без да се посочва кой велик Посветен или духовен Учител е натоварен с изпълнението на тази грандиозна задача. И това е съвършено обяснимо, тъй като става дума за съкровена тайна, която не би трябвало да бъде огласявана пред широката публика. Тази тайна е достъпна единствено за съзнанието на пробудените души от висока степен на еволюционно развитие.

Няма сведения дали в тесен кръг Учителят Беинса Дуно или Рудолф Щайнер са дискутирали този проблем с най-напредналите си ученици. По всяка вероятност – не, понеже това е задача с повишена трудност, до чието решаване всеки би следвало да достигне със собствени сили.

Очевидно очакваното от християните по цял свят Второ пришествие (идване) на Христос във физическо тяло – макар и „прославено“, както се изразяват християнските богослови и църковници (т.е. одухотворено – тяло, в което духовното преобладава над материалното) – няма да се състои по начина, по който те си го представят. И по-точно – това идване вече се е състояло през отминалия ХХ век във вида, посочен по-горе. Според духовното познание не съществува вероятност Христос да се завърне отново на Земята във видимо, материално тяло (самият Учител Беинса Дуно

категорично отхвърля подобна възможност). По-съществено е, че Той присъства духовно, невидимо сред нас и продължава да изпълнява ревностно ролята на Планетен Дух и да участва активно във всички процеси на планетарна трансформация, на които днес сме свидетели и в които се стараем да се включваме според възможностите си.

3) Духовно-мистичен – възстановяване на баланса (равновесието) между Доброто и злото, между Бялата и Черната жожа, между Светлината и Мрака в епохата на съдбоносен преход за планетата Земя.

В качеството си на Старец – Същество от йерархията на най-високо еволюираните индивидуалности във Вселената, – като един от Ръководителите на Всемирната Жожа Учителят Беинса Дуно успява да възстанови баланса (равновесието) между светлото и тъмното начало на нашата планета. Това е задължително предварително условие за успешното протичане на прехода, в чийто разгар се намираме и чиято решаваща завръзка влиза в ход именно през XX столетие. Положителната реализация на този аспект от мисията на Учителя Беинса Дуно е гаранция за довеждането до успешен край на Божия План за планетата ни и човечеството на този етап от еволюционното ни израстване.

Необходимостта от наличието на подобен аспект в материалната изява на Учителя Беинса Дуно произтича от духовния факт, че в нашата съвременност злото достига апогея на своето проявление на Земята и сред човечеството. Ако не бъде възстановено космическото равновесие между Доброто и злото в обхвата на планетата и човешката общност, то преходът, към който сме се устремили, не би се състоял. Би било осуетено изпълнението на Божествения План за нас в настоящия космически и исторически момент. Или пък осъществяването на този всеобхватен План би протекло при крайно неблагоприятни за земните хора обстоятелства.

Божият План не може да бъде спрян от човешка воля, дори и от възпътената колективна свободна воля на едно планетарно човечество като нашето. Той може да бъде само забавен като реализация и крайна цел. Но това забавяне е във времето. То засяга

еволюционните усилия и постижения на съществата в плът – в света на относителността. Същевременно забавянето няма никаква стойност за Бога-Промислител, Който съществува от вечността и за вечността без никакви времеви ограничения, в едно неизменно настояще. Времето е фактор единствено в материалната вселена, където ролята му е да създава и поддържа илюзията за последователност на събитията – от миналото, през настоящето, към бъдещето. Тази илюзия – неотделима част от декорите на най-низшите области в Проявеното Битие – е задължителна като даденост, за да могат възплътените разумни същества да планират и осъществяват оптимално своите физически проявления.

Духовно-мистичният аспект от мисията на Учителя Беинса Дуно е достъпен само за Посветените. Той отразява същността и съдържанието на една от най-грижливо съхраняваните мистерии на Битието – **дейността на Всемирната Ложа**.

Външният аспект от мисията на Учителя Беинса Дуно е осъществен от него в качеството му на Учител от Бялата ложа, като какъвто той се е проявил по време на последната си земна изява.

Осъществяването на външния аспект от мисията на този духовен Учител става чрез:

а) предаденото от него на българския народ и земното човечество Ново учение, което представлява актуализираното езотерично християнство в съвременната епоха; прилагането на това учение в ежедневието на живота гарантира изграждането на фундамента на Новата планетарна култура;

б) създадената от него окултна Школа; заниманията на участниците в нея издигат духовно-нравственото им равнище и спомагат за изпълнението на Божия план за планетата Земя в настоящия исторически и космически момент;

в) полагане основите на нов мироглед, с чиято помощ започва изграждането на Новата планетарна култура; новият мироглед стъпва върху фундамента на нова ценностна система, изтъкана от основните добродетели и нравствени послания в благовестието на Христос.

Вътрешният аспект от мисията му е реализиран от него в качеството му на Учител от Школата на Христос, Чийто еволю-

ционен импулс той защитава и утвърждава. Школата на Христос възниква след успешното завършване на Неговата мисия на Земята и след като Той се превръща в Планетен Дух, поемайки отговорността за еволюцията на Земята и човечеството наред с всички останали Свої космически задачи. Тази Школа функционира в хармонично взаимодействие с останалите институции в духовния свят, изпълняващи подобна мисия – Шамбала и земната Йерархия от духовни Учители, посветили усилията си за духовното израстване на човешкия род. Някои от Разумните Същества – участници във въпросната Школа, са равноправни членове и в някоя от другите посочени институции. В този смисъл в невидимата реалност не съществува „административно“ разделение между структурите, осъществяващи сходни космически проекти. Напротив, всички те съществуват и работят в съвършено единство. Духовните Учители от различен ранг, от свръхчовешка степен нагоре, представляват по същността си неповторими индивидуалности, ала в същото време – поради съединяването на тяхното съзнание с Божественото – всички те са едно в Бога, в Неговия Дух.

В рамките на реализацията на този аспект изпъкват:

а) пречистването на съзнанието на всички хора, които възприемат Новото учение – актуализираното езотерично християнство, и го прилагат в живота си;

б) повдигането на вибрационното равнище не само на участниците в Школата, основана от Учителя Беинса Дуно, но и на земното човечество като цяло;

в) събуждането на Христовото начало у човека, избрал духовния Път в нашата епоха.

Духовно-мистичният аспект от мисията на Учителя Беинса Дуно е изпълнен от него в качеството му на един от Старците – т.е. като един от Ръководителите на Всемирната Ложа.

Към осъществяването на този аспект спадат:

а) засилването на позициите на Бялата ложа в планетарен мащаб;

б) възстановяването на баланса (равновесието) между Доброто и злото, Светлината и Мрака, Бялата и Черната ложа на Земята.

ДЕЙНОСТТА НА ВСЕМИРНАТА ЛОЖА

Всемирната Ложа (Всемирното Космическо Братство) е върховната космическа Институция, която ръководи еволюцията на цялото Проявено Битие и носи отговорността за изпълнението на Божия План на всички равнища във Вселената. За състава на Всемирната Ложа вселеният в българско тяло духовен Учител с планетарна мисия Петър Дънов (Беинса Дуно) предлага следното свидетелство: *„И когато ние говорим за Великото всемирно братство, подразбираме онази йерархия от разумни същества, които са завършили своята еволюция милиони и милиарди години преди хората и сега направляват целия Космос. Те го направляват, защото сами са взели участие в неговото създаване под прямото ръководство на великия Божий Дух.“*

От тази реплика на великия Посветен стават ясни няколко водещи момента:

1. Членовете на Всемирната Ложа (назована от Учителя Беинса Дуно в конкретния случай „Велико всемирно братство“ – название-синоним) са **възходящи Същества** – такива, които са започнали своята еволюция от самото начало, от най-нисшето природно царство, минералното, преминали са през растителното и животинското, преодолели са и човешкото, и надприродното ангелско царство, за да достигнат до Божествения свят. Всички те са Същества, притежаващи Божествено или свръхсъзнание. Те са се съединили със своето висше духовно начало – Божествената искра вътре в тях самите, както и с Божественото извън себе си.

2. Напълно вероятно е някои от тях да са завършили своята еволюция в предишни Цикли на Проявеното Битие. Всички те са станали **Равнобожествени** и **Сътворци** на Проявения Бог и под Неговото ръководство направляват развитието на целия Космос. Поели са на плещите си отговорността за изпълнението на Плана на Бога във всички сфери на Битието.

3. В качеството си на Сътворци тези велики Същества са взели участие в изграждането и структурирането на цялата Все-

лена. Те са пълновластни изразители на Волята на Бога и цялостни носители и изявители на Неговия Дух.

4. Членовете на Всемирната Ложа са култивирали висшата степен на Божествената Любов, Мъдрост и Истина.

Кои са Те?

Членове и Ръководители на Всемирната Ложа са **Старците** – най-високо еволюираните възходящи същества в Космоса, които представляват проявления на трите Лица на Единия Бог – Отец, Син и Дух. Названието „Старец“ е условно и е възприето в езотеричната лексика (с главна буква „С“), за да изрази техния непомерно древен произход и върховете на Божествеността, които са постигнали.

Учителят Беинса Дуно – в качеството си на един от Старците, т.е. като един от Членовете и Ръководителите на Всемирната Ложа, – познавайки „отвътре“ нейната дейност, ни предлага подробна информация в тази насока.

Според Учителя Беинса Дуно Глава на Всемирната Ложа (Всемирното Космическо Братство) е Абсолютният Дух, т.е. Непроявеният, Безначалният Бог или Всемирният Дух. Също според него: *„Христос е Същество от това Братство, Кое то ръководи целия Космически развой“*, т.е. цялата мирова еволюция на всичките ѝ равнища. На друго място в своето Слово този духовен Учител изтъква: *„Има само един Христос – живият Христос, Който е изявление на Бога, изявление на Любовта.“* ... *„Космичният Христос е Проявеният Бог в света.“* И още: *„Христос е колективен дух. Той е сбор от всички синове Божии, чиито души и сърца бликат от любов и живот. Всички синове Божии, съединени в едно, всички разумни души, които живеят в Божествено единение – това е Христос. В този смисъл Той е Глава на Великото Всемирно Братство.“* Всички цитирани тук твърдения на Учителя Беинса Дуно ни водят до заключението, че **Христос – в качеството Си на Проявен Бог – е Върховният Ръководител на Всемирната Ложа (Всемирното Братство) и Наместник на Абсолютния Дух, на Непроявения, Безначалния Бог в тази Ложа и за цялото Всемирно развитие, за цялата космическа еволюция.**

За дейността на Великото Всемирно Братство Учителя Беинса Дуно изтъква: *„Дейността на тези същества е така хар-*

монично разпределена, че всяко от тях знае кога, как и какво да работи. Те направляват функциите на великия миров организъм, който включва в себе си всички слънчеви системи.“ От тези думи става очевидно, че дейността на Старците се отличава с хармоничност и сама по себе си създава и утвърждава хармонията навред във Вселената. Под „велик миров организъм“ следва да разбираме цялото Проявено Битие, съвкупността от видимия и невидимия свят, от всички области на материалното и духовните полета и сфери. В контекста на казаното изпъква фактът, че особено важна градивна единица на космическата структура са **слънчевите (звездните) системи**. Всяка от тях обладава определена степен на обособеност и собствена вътрешна структура, както и потенциални възможности за контакти с всички останали елементи от Всемирния, организирания живот във Вселената.

Всемирната Ложа осъществява дейността си в Проявеното Битие или пряко – чрез свои представители и структури, или косвено – чрез своите две подразделения: Бялата и Черната ложа. Бялата ложа (Бялото братство) работи в света чрез метода на Доброто; тя е общността на дясното посвещение. Черната ложа (Черното братство) от своя страна работи чрез метода на злото; тя е общност на лявото посвещение.

Всемирната Ложа използва в дейността си и двата метода – на Доброто и злото, но подчинени на метода на Божествената Любов.

В тази връзка Учителят Беинса Дуно внася следното уточнение: „Освен тези две школи (Бялата и Черната ложа – б.К.З.) има една трета школа – школата на Великите Учители, които са от по-висока йерархия и направляват дейността на първите две. Те си служат с методите и на едните, и на другите за своите велики цели, но не спадат нито към едната, нито към другата школа. Те са онези Велики Учители на Всемирното братство, които направляват целия Космос и които след завършване на всяка еволюция създават нови еволюционни вълни, следващи друг план и друг ритъм.“

От това изказване произтичат някои съществени изводи:

1. Бялата и Черната ложи са подчинени на Всемирната Ложа, следователно и членовете на Бялата и Черната ложа по отношение на своя еволюционен ранг се намират под Старците.

2. И трите ложи (Всемирната, Бялата и Черната) са наречени от Учителя Беинса Дуно „школи“, т.е. освен функциите си за ръководство на космическата еволюция те изпълняват и ролята на общности за обучение на Съществата, които са получили правото да станат техни членове. Целта на обучението на Съществата в Бялата и Черната ложа би трябвало да бъде те да достигнат ранга на Старци и да се присъединят към Всемирната Ложа. От друга страна, обучението в самата Всемирна Ложа вероятно е насочено към по-тясно взаимодействие с Проявления Бог.

3. Старците (назовани тук „Велики Учители“) създават еволюционните вълни, лежащи в основата на цялото космическо Развитие. Създаването би трябвало да се изразява в подготвянето и изпращането на мощен енергиен импулс, както и на осигуряването на необходимите условия за осъществяването на този импулс. След приключването на даден цикъл на Всемирното развитие, реализиран според Плана на Всевишния, Старците поемат отговорността за изпълнението на Божия План за новия цикъл. Всеки цикъл се отличава по спецификата на своя План и по своя ритъм, сиреч по темповете на осъществяването на Божия План. Което от своя страна предопределя и разлика в условията при реализацията на всеки велик Цикъл.

Отправяйки поглед от космическата необятност към нашата звездна система, Учителят Беинса Дуно разглежда дейността на Всемирната Ложа на това именно ниво: *„Под ръководството на техния мощен дух са слезли някога от високите върхове на Битието онези възвишени духове, които са създали слънчевите системи – в това число и нашата. Те са създали и устроили Първичната „космична“ земя, някогашния „рай“. На тази „космична земя“ и досега живеят онези свършени прачовеци, които са завършили своето развитие. Те са великите Предци на човечеството.“*

Първичната „космична земя“ е понятие за област от духовния, невидимия свят, която предшества появата на материалната планета Земя, която населяваме в момента. Наименувана е „рай“, понеже в нея е царяла пълна хармония и всички нейни обитатели са спазвали стриктно Божествените закони. Указания за същността и строежа ѝ, макар и твърде ограничени, откриваме в Библията и други свещени книги на човечеството, където тя е названа с различни имена. Прачовеците или Предците на човешкия род са

преминали успешно земния етап от своето духовно развитие и понастоящем са жители на тази нетленна, извисена в субстанциално отношение космическа сфера. Разпознаваме ги като членове на различните ангелски йерархии.

Как протича дейността на Всемирната Ложа сред земните хора? Отговор отново дава Учителят Беинса Дуно: *„Всички гении на човечеството, всички велики хора, светии, адепти, всички учени, писатели, държавници, които помагат за развитието на човечеството в едно или друго направление, са все служители на Великото всемирно братство. То избира изсред човечеството най-напредналите души и ги подготвя за духовна работа сред техните братя.“* Дори и да нямат съзнанието, че са сътрудници на Всемирната Ложа, всички изброени издигнати в духовен аспект земни човеци съдействат за осъществяването на нейния План за нашата планета. Подчертано е, че дейността на тези наши извисени братя и сестри бива дефинирана като „духовна работа“, тоест работа за духовното повдигане на човечеството. Крайната цел е всички хора да бъдат спасени, сиреч да достигнат състоянието на свободен дух и да се разделят навеки с материалния свят на ограниченията и страданията.

Ако решим да потърсим на Земята някаква организация, която да представлява Всемирната Ложа, усилията ни ще отидат напразно: *„Онези членове от Великото всемирно братство, които ръководят развитието на човечеството и го водят към светли бъднини, не образуват някакво видимо за хората общество или организация. Те съставят един жив колективитет, една разумна общност, съществуваща извън покварените условия, сред които хората живеят. И затова е смешно да се говори, че седалището на това Братство е тук или там, сред този или онзи народ“* (Учителят Беинса Дуно). Заклучението е, че всички структури на Всемирната Ложа са разположени в невидимия свят, в отделни зони на духовната и Божествената реалност. Тези разумни общности вибрират на толкова висока честота, че никоя земна организация или институция не би била в състояние да резонира на подобна честота. Казано с други думи, на планетата Земя, в материалната действителност може да има само проекции на Бялата и на Черната ложа, но не и на Всемирното Братство. То подготвя и изпраща

на мисия свои сътрудници, но не изгражда свои представителства на физическото поле.

Един особено важен елемент от дейността на Всемирната Ложа е **поддържането на баланса (равновесието) между Доброто и злото, между Бялата и Черната ложа, между Светлината и Мрака** както в мащабите на Вселената като цяло, така и в отделните космически обекти: галактики, звездни системи, звезди, планети и др.

При драстично нарушаване на този баланс следва разрушение на съответния космически обект, където това се е случило. Същото се отнася и за Вселената като цяло, но – доколкото ни е известно – Всемирната Ложа не е допускала досега такава глобална катастрофа.

Унищожението като следствие от нарушен баланс не бива да бъде смесвано или обърквано с периодите на Мировата почивка (Пралайя), когато космическите структури и обекти преминават от състояние на проявеност в не проявеност, от материално в духовно състояние.

Двата клона на Всемирната Ложа в Космоса – Бялата и Черната ложа – имат своите видими (материални) и невидими (духовни) проекции навред в Проявеното Битие. Както е известно от духовното познание, в една конкретна звездна система центърът на Бялата ложа се намира в духовните измерения на звездата – създател на тази система. Бялото братство притежава свои видими и невидими проекции и на планетите от системата. Черната ложа има за свой невидим център ядрата на отделните планети. Тя разполага и с видими (материални) проекции на планетите, където съществува разумен живот под формата на цивилизации от същества, притежаващи физически и духовни тела и осъществяващи духовната си еволюция посредством възплъщения на тези планети.

За разлика от своите подразделения в лицето на Бялата и Черната ложа, както бе подчертано по-горе, Всемирната Ложа има единствено невидими проекции навред във Вселената. Тези общности на Всемирното Братство са недостъпни за всеки извън обсега на ангажираност към самото Братство. Център на дейността на Всемирната Ложа във всяка галактика е нейното централно слънце (звезда).

Като правило представителите на Всемирната Ложа създават в световите на разумните същества школи на Бялата ложа (Бялото братство) и възстановяват баланса между Доброто и злото. В този случай те се проявяват като Учители на Бялата ложа, но функциите им на невидим план са по-широки. Те разполагат със сътрудници – възплътени и не възплътени разумни същества, които подпомагат едновременно осъществяването на плана на Бялата ложа – на външно (видимо) равнище, и на плана на Всемирната Ложа – на вътрешно (невидимо) равнище. Само част от тези сътрудници са осъзнати за обстоятелството, че служат същевременно и на Бялото братство, и на Всемирното Братство.

Една от вселенските структури на пряко подчинение към Всемирната Ложа, наброяваща милиарди напреднали души, носи названието „Космически помощници“.

Към дейността на Всемирната Ложа спада и **поддържането на баланса (равновесието) и хармонизацията между Мъжкото (активно, творческо – Ян) и Женското (пасивно, съхраняващо, създаващо условия за проявление на Мъжкото – Ин) Начало в Проявеното Битие**. В тази насока балансът и хармонизацията между Ин и Ян играе определяща роля в творческото Дело на Бога-Създател, осигурявайки оптимални условия за осъществяването на Неговия План за света като цяло и за отделните космическия образувания, в частност.

В порядъка на обобщение относно дейността на Всемирната Ложа Учителят Беинса Дуно заявява: *„Така е работило, работи и ще работи Великото всемирно братство в света. И то ще работи дотогава, докогато единната Любов, единната Мъдрост и единната Истина обхванат цялото Битие. Тогава всяко дихание ще хвали Бога* (ср. Псалом 150:6: „Всяко дихание да хвали Господа“; в друг превод: „Всичко, що диша, да хвали Господа!“) *в свещен мир и хармония*.“

Божият План за цялото Проявено Битие ще възтържествува в пълнота, когато бъдат утвърдени на всички равнища в Космоса Божествените принципи на Любовта, Мъдростта и Истината. Да хвалиш Бога с всяко свое дихание ще рече, че цялото твоє съществуване се е превърнало в химн на победилата окончателно у теб Божественост, че духът ти до такава степен е извисил материята – твоето тяло, че то е станало напълно одухотворено. В крайна

сметка ти си се съединил неотвратимо с Божественото в себе си и с всепроникващия Божий Дух.

Заслужава си в заключение да цитираме още една обобщителна мисъл на Учителя Беинса Дуно: *„И така, помнете: единствената Велика общност, която сега съществува в света, това е Великото всемирно братство.“* Тоест Всемирната Ложа обединява и ръководи дейността на всички световни религии, на всички духовни школи и общности, представени във видимия и невидимия свят. По един или друг начин всички те са елементи от нейната космическа изява и допринасят – всяка по своему – за осъществяването на целите на тази върховна Ложа, сиреч на Божия План за цялото Битие.

Когато човек твори Добро, той се свързва с Бялата ложа.

Когато извършва зло, се свързва с Черната ложа.

А когато човек мисли, чувства и постъпва в унисон с Божествената Любов, той се свързва с Всемирната Ложа.

Свещен предмет (навярно не единствен), който служи за връзка с Всемирната Ложа, е т.нар. **египетски кръст – анкх**. Това е древен духовен символ с огромна енергийна мощ. Той е и един от символите на Всемирната Ложа. В качеството си на такъв притежава способността да хармонизира и балансира женските (Ин) и мъжките (Ян) енергии. Представител на Ян в случая е **Тот** (египетският бог на мъдростта, популярен и с гръцкото си име **Хермес Трисмегист – Триждимогъщия**). В същност Тот е велик Посветен, обожествен в Египет като бог на мъдростта. Неговата мисия започва от преди множество хилядолетия в Атлантида, а в древен Египет е свързана и с извисяващата и посветителска функция на анкха. Представител на Ин е богинята-котка **Бастет**. Затова и принцеса Бастет – като проекция на богинята – е погребана в България (в Странджа): за да бъдат уравновесени Ин и Ян по българските земи – пред вид мисията на българите сред човечеството, а и в планетарен мащаб. Без тази профилактическа работа на Посветени от най-висок ранг българската земя и нашият прадревен народ не биха могли да изпълнят задачите си през столетията, последвали изграждането на гробницата на Бастет в Странджа планина.

Всемирната Ложа за първи път в нашата епоха се разкрива (отчасти) пред земното човечество.

И така, Върховен Ръководител на Всемирната Ложа е **Проявеният Бог**. Доколкото **Христос** е най-ясното лице, най-чистата изява на Проявения Бог, Той – Христос – е едновременно Глава на Всемирното Бяло братство и на Всемирната Ложа (Всемирното Космическо Братство). Старците са също Ръководители на Всемирната Ложа и първи помощници на Христос както във Всемирната Ложа, така и в Бялата Ложа, когато според Божия План се налага Те да изпълняват вселенски задачи като Учители на Бялата ложа.

Златото е един от символите на Всемирната Ложа. От друга страна, според д-р Рудолф Щайнер златото като метал е под знака на **Луцифер**. А това означава – ни повече, ни по-малко, – че Луцифер (един от първородните Синове на Бога) е член на Всемирната Ложа. Тоест той е един от Старците.

* * *

Прочутият древен мегалитен комплекс **Стоунхендж** в Юго-западна Англия, чието строителство е започнало около 3 000 г.пр. Хр., представлява съоръжение с култова цел, изградено от масивни и многотонни каменни блокове и ориентирано по определен начин спрямо четирите посоки на света. Съвременната наука, затънала до гуша в своя материализъм и рационализъм, все още се лута в неизвестността относно неговото предназначение. А то по наше мнение е свързано със следните четири направления:

1) Астрономическа обсерватория. Построена е по всяка вероятност от **друидите** – жреческото съсловие на древните келти. Не е изключено да са получили подкрепа от разумни Същества от надчовешка еволюционна степен, най-вече – за подбора и подреждането на огромните каменни блокове, осъществено посредством преодоляване силата на гравитацията.

2) Култово средище, светилище. Изглежда в това си качество Стоунхендж е служил за поклонение пред бога на Слънцето – светилото, което е източник на живота на Земята.

3) Духовно-мистична роля:

а) средище за **концентриране на слънчева енергия** за пречистване на аурата на Земята;

б) **портал** за навлизане на същества от Слънцето в орбита около нашата планета; те са подпомагали и продължават да подпомагат еволюцията на човечеството чрез:

- вселяване;
- въплъщаване;

Някои от тях са добре познати исторически личности, като по-голямата част от тях са от зодията Лъв – слънчевия знак от Зодиака.

- дейност от духовния свят, без материализация; предимно **енергийно въздействие**.

В своята съвкупност дейностите от а) и б) допринасят за поддържане на баланса между Доброто и Злото, между Бялата и Черната лежа на Земята.

Извод: Изглежда логично Стоунхендж да е изграден под ръководството на високо еволюирали Разумни Същества от Слънцето. Пред вид първоначалната идея, вложена в създаването му, и насоките на дейност, осъществявани чрез мегалитния комплекс, той се очертава като **един от центровете на дейността на Всемирната Ложа на Земята**.

II. ЕСЕТА

ТРИТЕ РЕАЛНОСТИ

(Есе върху беседата „Последното място“ – „Сила и Живот“, VII серия)

В своята беседа „Последното място“ Учителят Беинса Дуно говори за наличието на три вида реалности в света.

Първата от тях той нарича „*реалност на движение*“. Тя е свързана с материалния свят. И действително, най-близкият до нас и достъпен за външните ни сетива свят е арена на неспирно, повсеместно движение. Учителят Беинса Дуно го характеризира като „*движение на пресекване*“, което не е непрестанно, т.е. не се извършва непрекъснато, а с паузи. Те от своя страна могат да бъдат периодични или не. Движението на пресекулки във физическия свят е породено от огромен брой разнообразни сили, които се отличават най-вече с непостоянството в проявлението си. Колосалният спектър от движения с различна насоченост и траектория, породени от сили с различна големина и посока, би могъл да събуди у наблюдателя усещането за хаотичност. Но тази представа е плод на привидността, на мировата илюзия. Зад картината на привидния хаос се крият Волята и Планът на Създателя, осъществявани планомерно, целенасочено и с недостъпна все още за човека Мъдрост от цяла плеяда велики, разумни Същества.

Втората реалност е назована от Учителя Беинса Дуно „*реалност на увеличаване*“. Той я обвързва със света на чувствата, т.е. с астралното поле. То е част от духовния свят като цяло, както отбелязва авторът на текста, при това най-нисшата в субстанциално отношение. Втората реалност се отличава с посока на дължина и

на ширина. Движението ѝ по дължина е непрекъснато, без ограничения, а движението ѝ по широчина е ограничено. Преведено на езика на човешката емоционална природа, това означава, че нашите чувства не могат да бъдат ограничени в посоката на проявлението си, сиреч по отношение на обекта си. Те безпрепятствено достигат до него, така както реката рано или късно, независимо от всичките си завои и прагове, се влива в морето или океана – съгласно примера, приведен от Учителя Беинса Дуно. В същото време чувствата ни са ограничени от гледна точка на енергийния заряд, който ги е предизвикал и ги подхранва. Колкото и силни и ярки да са, те подлежат на постепенно отслабване и изчерпване. Оттам се ражда и поредният бисер на народната мъдрост, който гласи: „Времето лекува всичко.“ Което означава именно, че и най-спонтанните и мощни като фойерверк чувства неизбежно утихват и се стопяват в хода на времето. Това не значи, че не бива да обичаме, защото чувствата ни са обречени на преходност. Напротив, както е казано в беседата: „*Човек трябва да обича някого.*“ Въпросът е: кого? Великият Учител на Бялото братство дава ясен отговор: „*Ние обичаме Бога.*“ Само тази любов не подлежи на тленност и изчерпване. Човешката любов се ражда като светкавица, разсича с трескава светлина небосвода на душата, огласява с оглушителен гръм появата си и ... скоро се стопява в небитието. Божествената Любов, обратно, бавно и предпазливо навлиза в човешкото сърце, овладява го без атаки и пристъпи, с мекота и неподражаема нежност, и остава да живее в него навеки.

Третата реалност носи наименованието „*реалност на разширение*“. Тя кореспондира с мисълта, т.е. с умствения свят. И така както никой не е в състояние да постави граници пред мисълта („*Никой не може да ограничи влиянието на мисълта.*“), така и въздействието на тази реалност не подлежи на ограничения. Нещо повече, Учителят Беинса Дуно подчертава, че именно в мисълта е съсредоточена свободата на личността: „... *Човек може да бъде свободен само в своята мисъл.*“ Езотеричен факт е, че чрез своето мислене ние създаваме и свободата, и робството си, своя рай и своя ад. Реалността на нашето послесмъртно съществуване сътворяваме тук, в земния живот, посредством интензивността, съдържанието и насочеността на нашия мисловен и емоционален живот.

Но понеже повечето от нас не притежават ясновидски способности и не съумяват да контролират потоците на мислите и чувствата си, след раздялата с материалното битие и напускането на физическото тяло те попадат в джунглата на собствените си мисъл-форми. Заслужава си да помислим как ги създаваме...

КОНЕЧНО И БЕЗКОНЕЧНО

(Есе върху беседата „И пиеше на земята“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

„Конечните неща са сянка на безконечните“ (цитат от беседата).

Светът води началото си от едно безкрайно, всемогъщо Същество, Което наричаме „Бог“. Сам по Себе Си безконечен, чрез творческата Си дейност Бог е сътворил Вселената, която е конечна, т.е. крайна. От този безспорен факт произтича извод, който следва да бъде изведен като принцип на духовното познание: **крайното винаги се ражда от безкрайното**. Принципет е фундаментален по същността, съдържанието и значението си. Той може да бъде формулиран и по друг начин – огледален на първия: **безкрайното се проявява в света на формите като крайно**.

В структурата на света безконечното се намира на върха. В своето проявление, което се осъществява – условно казано – отгоре надолу (където „горе“ означава космическите сфери с по-фина субстанциалност и по-висока вибрационна честота, а „долу“ – съответно областите с по-груба субстанциалност и по-ниска вибрация), безконечното се трансформира естествено и спонтанно в конечно. Целта на тази трансформация е да бъдат създадени адекватни условия за живота и духовната еволюция на всички йерархии космически същества. За по-голямата част от тях – а именно, възходящите същества – еволюционният път започва от най-ниското стъпало на всемирната пирамида, физическото поле (материалния свят).

Защо Учителят Беинса Дуно определя конечните неща като *„сянка на безконечните“*? Какъв е смисълът на това сравнение?

Отлично знаем, че сянката не е нещо реално. Тя отразява единствено онзи периметър пространство, което материалните обекти правят недостъпно за светлината поради своите геометрически размери. И доколкото според същия велик Учител: *„Тъмнината е сянка на светлината“*, дотолкова и самата тъмнина не е реална. Тя е просто отсъствие на светлина. И още: *„... Тъмнината е конечна, а светлината – безконечна.“*

Цитираните мисли на автора на беседата и нашите разсъждения върху тях ни довеждат до едно генерално заключение:

Безкрайните неща са реални. Те пораждат крайните неща, които не са реални. Те – крайните неща – са само сянка на реалността, нейно проявление в света на формите.

„Реалност“ означава същност. „Сянка“ означава образ или проявление на същността.

От една предвечна, безкрайна и всеобхватна Същност, каквато е Бог, се е зародило всичко съществуващо, което – в по-малка или по-голяма степен – представлява сянка на великото безконечно Същество, Твореца на Всемира.

Колкото едно същество е по-близо до Бога според ръста на своето духовно израстване – т.е. според еволюционния си ръст, – толкова в по-голяма степен в него преобладава реалността, сиреч безконечното, за сметка на сянката, сиреч конечното. И обратното – колкото едно същество е по-далече от Създателя в еволюционно отношение, толкова делът на сянката в него е по-висок за сметка на реалността.

Бог е единствената реалност в Космоса. Всички еволюиращи същества, всички единици живот са на път към Него, към абсолютната реалност на Неговото всеобхватно битие. Тези от съществата, които успеят да постигнат Божествено съзнание, се присъединяват към първичната реалност на Единствения и навеки се разделят със сянката. Реалността означава, освен всичко останало, способност за творчество, за творческо пресътворение на действителността. Затова и едно от имената на Бога е „Творец“. У всекиго от нас – Неговите деца – е заложена искрата на творчеството. Задачата ни във Вселената е да се превърнем в сътворци на изначалния Творец.

И още един, последен извод: **никога не можем да постигнем реалността (или безконечното) извън Бога, извън Божественото.** Предназначението на конечното в този свят е да ни отведе до безконечното. Ала мнозина от нас се привързват фатално към конечното, сиреч към сянката, затъват в него и сами отрязват пътищата си към реалността. Те остават да живеят в блатото на илюзията. Понякога завинаги...

Човекът по духовния Път към вечната Истина, човекът с пробудена душа е научил този урок и негов дълг е да помогне на непробудените свои събратя също да го усвоят.

В СКРЪБТА СА КЪЛНОВЕТЕ НА РАДОСТТА

(Есе върху беседата „Сега скръб имате“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

Много болка и страдание има на този свят. Накъдето и да се обърнеш, откриваш, че някой страда. Всеки от нас таи в сърцето си безброй скърби и огорчения. Понякога ти се струва, че ако те прелеят, биха потопили в океан от скръб цялата Земя. Но не преливат. И ти продължаваш да ги носиш като многотонен товар на гърба си. И се питаш: какъв е смисълът във всичко това, само за скърби и страдания ли съм дошъл на този свят?! Знаеш отлично, че отговорът е „не“, но не спираш да си задаваш същия въпрос.

В разглежданата беседа Учителят Беинса Дуно ни помага да разберем някои от най-важните причини за страданията ни, както и реалните пътища и методи да оставим скръбта в миналото и да я трансформираме в настояща радост. Или, както отбелязва великият Посветен: *„Животът, в сегашната си фаза, разрешава една от най-трудните задачи: да превърне скръбта в радост.“*

Ето кои са причините, според него, за пораждане на скръб:

1. „... *Загуба на онази реалност, която ние сме притежавали.*“

Под „реалност“ в случая следва да имаме пред вид: вътрешното упование на човека, жаждата му за живот и самоутвърждаване чрез средствата на Доброто и съзиданието, вярата му в Бога и в самия себе си, конструктивния подход при решаването на житейските проблеми, радостта от съществуването, насладата от общуването с Природата и другите хора, осъзнаването на собствената мисия на тази планета и решимостта тя да бъде изпълнена с чест, отношението към света и към самия себе си, към Божественото и човешкото.

2. „...*Неизползване, в пряк смисъл, на онези блага, които ни са дадени.*“

Става дума за материалните условия и възможности, с които разполагаме по жизнения си път, които са ни предоставени според Божия план за всекиго от нас, за да осъществим предназначението си в конкретното земно възплъщение. Тяхното неразумно използване, разхищаването им или изобщо злоупотребата с тях неминуемо поражда страдание. Към тези блага трябва да причислим и физическия, нравствения, умствения и душевния потенциал, с който човек идва в материалния свят, за да измине пътя, който му е предначертан – сиреч да реализира успешно програмата на живота си в плът.

Разхищаването и злоупотребата с личния потенциал са още по-гибелни, отколкото неразумното отношение към материалните блага и условия.

3. Неправилните убеждения – „*Ние, съвременните хора, не вярваме в това, в което трябва да вярваме, а вярваме в това, в което не трябва да вярваме.*“

Зле скроеният мироглед, погрешната система от ценности са изходна точка, от която човек неизбежно поема по *Via dolorosa* – пътя на страданията и скърбите. Дори и да завоюва с подобен светоглед богатство, слава и обществено положение, те ще бъдат временни. От позициите на вечния живот преходните завоевания,

придобити с помощта на сенките на Истината, а не чрез самата нея, не струват и пукната пара.

4. „*Неестествената любов*“ – тоест всички изопачения и човешки деформации на Божествената Любов. Според Учителя Беинса Дуно именно от тях произлиза дисхармонията в нашия свят. В човешката любов приемаме желаното за действително, а в Божествената действителното се слива с желаното. В човешката любов позволяваме на чувството за притежание на собственост да ни завладее изцяло, а в Божествената подчиняваме егоистичните си напъни за обсебване на любимото същество на висши духовни пориви.

Главният въпрос е: как да се избавим навеки от скръбта и да я превърнем в радост? Мировият Учител ни предлага за целта четири правила:

1) **Да бъдем честни към себе си** – което означава: обективна самооценка, смирено достойнство и достойнство в смирението, безусловна преданост към Истината.

2) **Да бъдем справедливи към другите** – винаги да признаваме правото на всички останали живи същества на щастие и благоденствие, да съдействаме за съвършено справедливо разпределение на благата между всички, да познаваме чуждите потребности и да бъдем готови да ги удовлетворим.

3) **Да бъдем интелигентни спрямо Природата** – да не я замърсяваме и унищожаваме, а да я поддържаме и възстановяваме, да се грижим за нея и да я обичаме като родна майка, да научим нейния език.

4) **Да бъдем благородни към всички** – т.е. да можем да прощаваме на всички за всичко – когато е необходимо, и на себе си; да сме готови да пожертваме личния си интерес заради Общото благо; да се заредим с неизчерпаема доза великодушие.

ЦАРСТВО НА ДУХА

(Есе върху беседата „Моего царство“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

Царството, за което Учителят Беинса Дуно говори в тази беседа и което Христос нарича „Мое“, е **царство на Духа**. То „не е от този свят“, т.е. не е материално и не е подчинено на законите, които властват в материята. То е тази свещена обител в невидимия свят, където човешкият дух се среща с Божия и се съединява навеки с Него. Това е царството на великата Любов, на съвършената Правда, на всеобхватната Мъдрост и на тържествуващата Божествена Истина. Тук именно просветленият човек, одухотворил напълно земното си естество, научава съкровено име, което Бог му е дал. Това е името на неговата монада – единствено и неповторимо, принадлежащо само нему; име, което го отличава от всички други монади във Вселената.

По какво да познаем, че това царство вече е дошло?

За отделния човек сигурният признак, посочен от Учителя Беинса Дуно в разглежданата беседа, е, че в конкретната личност се проявява „най-разумното нещо“, на което тя е способна. Казано с други думи, индивидуалността разгръща в пълнота целия си физически и духовен потенциал. Най-разумното у човека – това е Божието присъствие в него, безсмъртното му начало. Този, който още в земните условия е станал жител на Небесното Царство, се превръща в съвършен проводник на вечния си дух – посланик и проявление на Всемирния Дух.

За човечеството като цяло настъпването на Небесното Царство става факт, когато общочовешкото съзнание достигне определена степен на развитие и извисяване. А това означава и ново, несравнимо по-високо равнище на отношенията както между хората и народите, от една страна, така и между човеците и Живата Разумна Природа, от друга страна.

Обективната преценка на съвременното състояние на земната

разумна общност показва, че планетарното човечество все още е твърде далеч от изискванията да стане колективен обитател на Божието Царство. Относителният дял на пробудените души нараства със забележителни темпове, все повече издигнати духовно хора достигат пред портите на това нетленно Царство и със сигурност ще бъдат допуснати да прекратят прага му. Ала общото ниво на осъзнаване на общочовешкия организъм все още остава твърде ниско, съвсем недостатъчно, за да проправи пътека от светлина към чертозите на Царството на Духа.

За същото това Царство Христос заявява недвусмислено: „*Царството Божие е вътре във вас*“ (Лука 17:21). Семената му са посети от Бога-Творец още при сътворяването на човека в неговата душа. Главната житейска задача на всекиго от нас е да отгледа грижливо посятото от Божията ръка, да го полива и прекопава най-редовно с усърдие, разбиране, търпение и любов, за да се родят плодовете, които Разумното Начало на Космоса е заложило в Своя велик План за Битието.

Царството на Христос не е от този свят. Нашето – също. Макар и прекарал 33 години в плът на Земята, Спасителят никога не го е напуснал. За нас съществува шансът също да се завърнем там. По Неговите стъпки, с Неговата абсолютно безкористна Любов и всеотдайност, с Неговата готовност за саможертва.

Най-подходящият момент да станем жители на Небесното Царство е **сега**.

Най-подходящото място да извоюваме това право е **тук**.

Най-верният път към това Царство е **изпълнението на Закона на Божествената Любов**.

Всичко, което ни е нужно да извървим докрай този път, е в самите нас.

Направихте ли вече първата крачка?

РАЗУМНАТА КРИТИКА

(Есе върху беседата „Той повелява на Слънцето“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

„Да критикуваш разумно, това не значи да търсиш погрешките на хората, но да търсиш правия път“ (цитат от беседата).

Най-лесно от всичко е да критикуваме. Правим го непрекъснато – за всеки и за всичко, с или без причина, с или без точен обект на критиката. Понякога сме справедливи в критичното си отношение, друг път – не. Понякога сме добронамерени, друг път – не. Понякога се опитваме чистосърдечно да помогнем на критикувания, друг път просто търсим повод да излеем лошото си настроение върху някого. Критикуваме денонощно – без почивен ден или час, без отдиш, а нерядко и без да се замисляме за вероятните резултати от критиката, която отправяме.

Може ли да има разумна критика? Учителят Беинса Дуно отговаря положително на този въпрос. Ала какво все пак да разбираме под това понятие? Великият Посветен пояснява, че разумната критика изисква от нас пълно абстрахиране от грешките на другите хора и стремеж към намиране на оптималното решение в конкретната ситуация. „*Да търсиш правия път*“ в приведения по-горе цитат би трябвало да означава точно това – да си затвориш очите за неправилната постъпка на съгрешилия (постъпка или простъпка, която си готов да разкритикуваш незабавно, подробно и унищожително) и да се постараете да откриеш изход от положението, който е удовлетворителен за всички и съхранява достойнството на провинилия се.

Има едно неписано правило, за което малцина се досещат, когато критикуват. Това правило изисква от критикувания да предложи нещо по-добро от това, което критикува. Например, оспорваш предложение на някого, направено при обсъждане на съвместно начинание. Не бива да си останеш само с критиката – длъжен си да

предложиш по-добро решение. Или пък недоволстваш от ястието, което е сготвила жена ти. Ако не си способен да го приготвиш похубаво от нея, най-добре е да си замълчиш.

И още едно подобно правило: нямаме моралното право да критикуваме някого, ако не сме постигнали поне толкова, колкото е постигнал той. Например, познавам човек, който неведнъж си е позволявал да критикува един от изтъкнатите композитори в историята на човечеството заради хомосексуалните му наклонности. Постигни това, което е постигнал той; дай на хората толкова, колкото е дал той; ако можеш – надмини го. И тогава, чак тогава имаш право до бъдеш критичен и към музиката му, и към личността му. В противен случай по-добре запази мълчание.

И още нещо, твърде важно – ние критикуваме някого, без да знаем какъв е Божият план за него: и като цяло, и в дадения случай, породил критичната ни реакция. Може би точно с действието си, което е събудило възмущението ни, той изпълнява Божията воля за себе си и за тази ситуация. Затова нека първо видим плодовете от действията му и тогава да преценим дали той заслужава критика. Ала дори и да заслужава – от наша гледна точка!, – най-добре е да се въздържим.

Има ли разлика между критика и осъждане? Има. Разликата е в емоционалния заряд, който придружава реакцията ни. Спокойното, трезво, обективно и доброжелателно изразяване на мнение, с което подлагаме на критичен анализ някого или нещо и успоредно с това предлагаме оптимално решение, е разумна критика в духа на цитираната като мото мисъл на Учителя Беинса Дуно. Гневното отричане или заклеяване, дори и да е основателно от ъгъла на човешкото разбиране, е осъждане. Но даже и да е извършено хладнокръвно и с равен тон, ако в сърцето си сме осъдили този човек, значи не сме на прав път.

Истинският член на Бялото братство никога не критикува, никога не се занимава с грешките на другите. Стига му това, да върви по собствения си път, без да спира или да се отклонява. Дори и да е обект на всеобща критика и отрицание, той не се засяга, не забавя темпото си по духовната пътека и остава едно с Бога.

КАЧЕСТВА НА ВЯРАТА

(Есе върху беседата „Да се не смуцава сърцето ви!“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

„И тъй, имате невинност, кротост, търпение и чистота. Това са качества на вярата, чрез които се побеждават недъзите на този свят“ (цитат от беседата).

В разглежданата беседа Учителят Беинса Дуно посочва четири основни качества на вярата: невинност, кротост, търпение и чистота. Съдържанието на всяко от тях той свързва с определен символ, наречен от него „емблема“.

Нека изследваме по отделно тези четири качества на вярата:

1) **Невинност**. Учителят на Бялото братство обвързва невинността с **гълъба** – „емблема на Божествения Дух“. Действително, и в религиозната образност, и в езотеричното познание гълъбът е символ на Третото Лице на Света Троица – Светия Дух. В изобразителното изкуство, благодарение усилията на испанския евреин Пабло Пикасо, гълъбът като изображение, и по-специално – белият гълъб, се превръща в символ на мира. Художникът е имал пред вид външния мир – между хората като личности и между народите. За нас е от значение обаче да проследим взаимозависимостта между гълъба, невинността и Божия Дух. В най-общ план Бог – и съответно Неговият Дух – е носител на всички възможни добродетели във възможно най-високата степен. От конкретна гледна точка гълъбът е изразител на невинност в най-дълбокия духовен смисъл – невинност, проправяща пътека към Божественото, към Духа на Бога.

Причините именно гълъбът да бъде избран за подобен символ можем да потърсим в неговата красота, близостта му като птица до бита на човека (независимо дали става дума за домашни, опитомени гълъби, за гълъби – пощенски куриери, за дресирани цир-

кови гълъби, за обикновени неопитомени гълъби, обитаващи населените места на хората, или за диви такива), неговата доверчивост към добронамерения човек, който може да му предложи да кълве трохи дори направо от ръката му. Освен изброеното гълъбът притежава свой любопитен език, който всички сме чували – средство за изразяване на чувства и за вътрешновидово общуване.

Не на последно място – гълъбът е и твърде интелигентен. Зная го от собствен опит. От известно време предлагам храна (трохи) на птиците, живеещи около храм „Света София“ в столицата. Повечето от тях са гълъби, има и врабчета. Неслучайно градинката срещу тази църква открай време носи името „градина на гълъбите“. Бяха нужни само броени дни на гълъбите, за да започнат да ме разпознават след появата ми в близост до сградата. Независимо с какво съм облечен и как изглеждам на външен вид, съзрат ли ме, те веднага долитат, наобикалят ме и пляскайки с криле, очакват поредното угощение. Напоследък дори някои от тях започнаха да кацат върху мен. Възприемам го като особено сърдечен поздрав и знак за обич и пълно доверие.

2) **Кротост.** Нейната емблема е **агнето**. То също се радва на дълга и славна история като религиозен и духовен символ. Християнското учение му отрежда ролята на предобраз на Месията – Спасителя на света, Който се жертва заради човечите, изкупва всички техни грехове и им постила пътя към Царството Небесно. В Библията Христос е назован „*Агнец Божий*“ (Йоан 1:29,36), имайки пред вид както изкупителната и спасителната Му мисия, така и непостижимата Му покорност и смирение, с които посреща мъченията и кръстната Си смърт.

Символът на агнето (или агнеца) води своето начало от старозаветната епоха, в която израилтяните са принасяли това животно в жертва за грях и са го поднасяли сготвено с горчиви треви на пасхалната си трапеза, за да им напомня бързината, с която е трябвало да напуснат египетската земя на робството. Кротките агънца служели за изкупване греховете на еврейския народ векове наред. Хиляди от тях са се простили с живота си заради греховната природа на старозаветния човек и наклонността му към злото. В новозаветния период има само един жертвен Агнец – Иисус Хрис-

тос. Той принася сам Себе Си в жертва по волята на Отца Си – за всички хора и за всички времена. Не бива да забравяме и обещанието, дадено от Сина Божий на кротките в рамките на Неговата Проповед на планината – че именно те ще наследят земята (Мат. 5:5), т.е. че те ще оцеляват неизменно след всички превратности на личния и обществения живот, след всички планетарни трансформации и в края на краищата ще поемат в ръцете си съдбините на цялата Земя.

3) **Търпение.** Има за символ **житото** или **житното зърно**. В учението на ББ житното зърно е и символ на човешката душа и на нейния еволюционен път. Кое би трябвало да означава, че търпението е заложено дълбоко в естеството на човешката душевност. Имайки го на разположение като потенциал, наш дълг е да го извлечем от ядрото на своята индивидуалност и да го разгърнем в максимална пълнота – до степента на Божественото търпение.

Не е трудно да открием връзката между тази добродетел и житото или житното зърно. Учителят Беинса Дуно я е изяснявал многократно в своите беседи. Нужно е наистина неизчерпаемо търпение, за да може дребното житно зрънце да престои известно време в земята след засяването, да събере сили и да покълне, да израсте стройно и високо, превърнало се вече в житен стрък, и на края да даде плод (ср. притчата за сеяча – Лука 8:5-15). Малкото, скромно и безкрайно търпеливо житно зрънце вече представлява снажен и горд житен клас, полюшван леко от вятъра и умножил стократно посева, от който е израснал. Свещено и достойно за поклон доземи е търпението на житото. Свещен и забулен в тайна е неговият произход – от планетата Венера (според Учителя Беинса Дуно).

4) **Чистота.** Представена е под образа на млада мома, красива **девица**. И става въпрос не за обикновена, а за „*абсолютната чистота, в която няма никаква скверност*“. Тази абсолютна чистота е постижима, в съответствие с възгледите на автора на беседата, само „*когато душата е девствена, чиста от всякакви пороци*“. Освен това изискване, което очевидно няма алтернатива, той поставя знак за равенство между чистота и свобода от грях.

Красивата млада девица не просто буди симпатия или възхищение. Чистотата, която тя символизира, ражда най-възвишени пориви в човешкото сърце, включително стремежа самите ние да се пречистим напълно и да потропаме на вратите на Божественото. Учителят Беинса Дуно наставлява своите последователи към чистота във всичко – помисли, чувства, слова и дела, и то абсолютна чистота. Без култивирането ѝ остават немислими всички други духовни постижения.

Искрящата от прелест и младост девица е емблема на чистотата и по една друга причина.

В най-потайните кътчета на човешката душа е вложен импулсът за извисяване до селенията на Божествената Любов. Най-възвишената октава на Любовта е недостижима за онзи, който не обладава абсолютна чистота. В материалната действителност, на физическото поле, именно кристално чистата, ослепително красивата девица – недокосната от мъж телесно и неспохождана от греховно желание душевно – е символ на великото единство между Божествена Любов и съвършена чистота.

Нека не се сърдят мъжете, че не им е отредено място в този символ. Това е само привидно! Божествената Любов и абсолютната чистота са еднакво достъпни и за двата пола, така както абсолютно е и равноправието между тях в Божия план за Вселената. Духовната символика е направила реверанс на Нейно Величество Жената, понеже тя винаги е олицетворявала върха на видимата човешка красота, както и невидимата красота на душата – нежна, любеща, самоотвержена и жертвоготовна в името на един висок идеал: да съхрани живота и да му предложи най-подходящите условия да се развива и процъфтява.

СИЛАТА НА ЧОВЕКА

(Есе върху беседата „В който град влизате“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

„Силата на човека трябва да седи в неговия вътрешен живот, в неговото вътрешно разбиране на живота, в онова вътрешно схващане, в което да няма абсолютно никакво колебание, абсолютно никакво съмнение“ (цитат от беседата).

Една от централните идеи в Словото на Учителя Беинса Дуно е изразена в девиза му: „В изпълнението волята на Бога е силата на човешката душа.“ Ако приемем, че можем да поставим знак за равенство между човека и неговата душа, тогава приведенят в началото на изложението като мото цитат от беседата придобива по-голяма яснота. Сравнението между посочените две мисли на Мировия Учител довежда до заключението, че изпълнението волята на Бога е заложено във и зависи от вътрешния живот на човека, от неговото вътрешно разбиране – т.е. от степента на осъзнаване, която той е постигнал. При това задължително допълнително условие е вътрешното му разбиране да е освободено от всякакви колебания и съмнения, което ще рече, че въпросната личност притежава точно определена система от ценности и убеждения, ясен и завършен мироглед. И не само ги притежава, но и ги прилага на всички равнища в живота си.

И действително, силен може да бъде само човекът, който е наясно със себе си, със своите устои, с основните принципи, които следва, с главната посока на своето съществуване, с целите на съвкупното и индивидуалното битие. Това означава, че този човек е стъпил върху здрав фундамент, прозрял е своето собствено място в панорамата на всемирния и планетарния живот и работи последователно за реализирането на своето предназначение в съответствие с Божия план за Вселената, за Земята и за самия него. **Най-важният извор на духовната сила на човека е в подчиняването,**

хармонизирането и обединяването на неговата индивидуална воля с волята на Всевишния.

Силен човек е само този, който съзнателно изпълнява волята Божия – и за света, и за себе си.

Силен човек е само този, който израства до духовния ръст на доброволен служител на Бога.

Силен човек е само този, чийто вътрешен живот е напълно хармонизиран и формира условията на външния му живот.

Силата на човека изпъква най-ярко в малките неща. За големите той се подготвя продължително и старателно. Малките неща в повечето случаи го заварват неподготвен и именно тогава проличава с неумолима точност докъде е стигнал той по духовния Път.

Силата на човека си личи по ефективността на съзнателната вътрешна трансформация, към която той се стреми, след като е осъзнал мястото си в живота и същността и действието на космическите закони.

Силата на човека е пряк резултат от постоянството в работата над самия себе си.

Истински силен е само този, който превръща слабостта в преимущество.

Истински силен е само този, който прощава чуждите грешки и не повтаря своите.

Истински силен е само този, който остава неизменно верен на Божественото у себе си.

Мнозина от нас се опитват да играят ролята на силни хора. Малцина са искрени, останалите са просто актьори. Първите го правят, за да бъдат полезни и на самите себе си, и на човечеството. Вторите плащат данък на суетата и лицемерието и не са полезни на никого. Единствено служителите на Тъмното начало във Вселената доволно потриват ръце и услужливо им постилват пътя към Тартара.

Не можеш да станеш силен духом за един ден или дори за една година. Нужно е да бъдеш такъв през целия си живот.

Не можеш да придобиеш духовна сила единствено чрез емоционално приемане на Божествената Истина. Трябва да я превърнеш в начин на съществуване.

Не можеш да станеш жител на Царството Божие чрез подражателство или самоизмама, а само чрез подвига на превърнатото в духовна сила търпение и предаността към един висок идеал.

Силният в Духа е силен във всичко.

Силният в Духа е станал такъв, защото е приел доброволно всички вътрешни ограничения и е отхвърлил завинаги външните.

Силният в Духа не живее заради силата, а заради възможността да я използва за целите на всемирното Добро.

Съвършен ли е силният духом? Може да бъде съвършен и непременно ще стане такъв, ако постави силата си в служба на Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта, сиреч ако достигне стъпалото на онези, които се наричат „съработници на Бога“.

СЪБЛАЗЪНТА

(Есе върху беседата „Ръката съблазнява“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

Съблазънта е неразделна част от земния живот. Тя има безброй лица – в повечето случаи красиви, примамливи, изкусителни. Само че зад тази привлекателност не стои Истината, а се притаява илюзията. При това опасна, гибелна илюзия – илюзията, че можем да притежаваме нещо, което не ни принадлежи.

Какво означава да се съблазняваш? – Именно това: да протягаш ръка към нещо, което не е определено за теб. И не само че не е определено, но може да ти причини болка или вреда. Ако все пак го придобиеш, в началото сигурно ще ти се услади, но бъди сигурен, че на края доста ще ти загорчи. Така се вгорчи и иначе безоблачното съществуване на Адам и Ева в рая, понеже се съблазниха да вкусят от плодовете на дървото за познаване на добро и зло. Ядоха от тях в нарушение на изричната Божия заповед да не го правят и в резултат не само бяха прогонени от Едемската градина, но и дове-

доха смъртта и проклятието в живота на следващите човешки поколения. Малцина, обаче, са си извели нужната поука от първия грях на нашите прародители, защото и до ден днешен допускаме да ставаме жертва на съблазни от всякакъв род.

Съблазняваме се от:

- притежанията, които нямаме;
- красотата, която не обладаваме;
- властта, която не ни принадлежи;
- славата, която не сме постигнали;
- парите, които смятаме, че заслужаваме;
- жената или мъжа на ближния;
- секс-символите на извратеното консуматорско общество;
- богатството на милионерите;
- всичко, което приемаме, че би трябвало да бъде наше по право, но така или иначе го нямаме.

Въобще да се **съблазняваш, означава, че признаваш, че нещо ти липсва**. Съблазънта свидетелства за твой **вътрешен недостиг**, който ти се стремиш да компенсираш с външно притежание.

Великите духовни Учители на човешкия род в своите послания към нас, обикновените земни хора, винаги са се стараели да ни предпазят от поддаване на съблазънта. Те отлично знаят колко сме слаби пред нея и затова недвусмислено ни предупреждават да бягаме надалеч от всеки източник на съблазън. И обратно – служителите на Мрака открай време ловко и неусетно ни въвличат във всякакви съблазни. Докосвайки неусетно фините струни на човешката душевност, те като правило – и за жалост много често без особени усилия – ги настройват на най-ниските регистри от материалното ни естество. Понеже не е никаква тайна, че повечето съблазни са предназначени да удовлетворяват желанията на тялото: храна, облекло, жилище, обзавеждане, лека кола, секс и пр.

Ала има и далеч по-деликатни и съответно по-трудни за разобличаване извори на съблазънта. Те не винаги са свързани с материален носител и атакуват низшата ни природа с твърде коварни методи и средства. Някои от тях вече посочихме: стремежа към слава, власт, красота, богатство, та дори към духовност. Да, уви, клопките на Лукавия са най-умело прикрити и най-трудно раз-

гадаеми точно в областта на духовното развитие. Там неговите основни оръжия въздействат с огромна ефективност върху човешката гордост, лицемерие и суета. Друго си е да се почувстваш велик и духовно извисен сред тълпата заблудени овце, нали?!

Истината поражда дълбоко вътрешно удовлетворение. Задоволената съблазън предизвиква единствено временно насищане. След него твърде скоро се развихря неустоим глад за още, за още, за още... Това усещане е най-добре познато на пианиците, наркоманите, страстните пушачи, секс манаците. Не им отстъпват по настырвеност, обаче, и ненаситно алчните за пари, имоти, власт, престиж...

В духа на Христовото благовестие Учителят Беинса Дуно ни съветва: „*Всяко нещо, което ни съблазнява, трябва да се отхвърли. Разумният човек не трябва да се съблазнява от нищо.*“ Очевидният извод от тези думи е, че важен критерий за степента на нашата разумност е именно отношението ни към многобройните съблазни в живота. Пред тях не устояват понякога и хора с доказани лични качества. Изконна мъдрост е заключена в сентенцията: „Златото се изпитва с огън, жената се изпитва със злато, мъжът се изпитва с жена.“ Което не означава, разбира се, че и за жените мъжете не са никаква съблазън. Точно обратното. Ако съществува някаква равнопоставеност между двата пола на земно равнище, тя сякаш е най-ярко застъпена в способността им да се съблазняват едни други.

В разглежданата беседа великият Посветен посочва и най-уязвимото място за съблазни у човека – неговия ум: „... *Всяка съблазън трябва да се изхвърли. От де да се изхвърли? – От нашия ум.*“ И наистина, всички съблазни, които достигат до нас чрез външните и вътрешните ни сетива, подлежат на анализ и преценка от ума. Той не винаги взема окончателното решение дали да им се поддадем или не, но във всички случаи неговото мнение по въпроса изиграва решаваща роля. Така се раждат безбройните заблуди и самозаблуди в нашето материално битие.

Кой успява да се пребори със съблазните? – Само силният духом, крепкият във волята и уповаващият на истинските стойности в живота. Слабият почти неизменно отстъпва пред съблазните и ако не се овладее навреме, затъва в тях като в блато. А както е

известно, измъкване от блатото със собствени сили няма – потъваш бавно и гибелта ти е повече от мъчителна. Такава е съдбата на всички, които не устояват пред съблазните и ги превръщат в свой начин на живот – житейското благо ги поглъща без остатък.

Там е и разликата между силния и слабия – първият се преборва със съблазните и ги използва като жизнено важна поука, като урок по духовния Път, а вторият ги прегръща и приема безропотно смъртоносната им целувка. По този повод Мировият Учител ни предупреждава строго, но и логично: *„За да бъде човек силен, не трябва да се съблазнява. Дотогава, докато човек се съблазнява в света, той е слаб, той не може да расте и да се развива.“*

Изводът е: който преодолява успешно съблазните, натрупва духовна сила и крачи уверено към съвършенството, а който им се подчинява, копае гроб и за тялото, и за душата си.

Съблазни е имало и ще има. Всеки от нас е плащал горестен данък за сблъсъка си с тях. И всеки е изправен пред съдбоносния избор – да продължи ли съмнителната си дружба с тези услужливи оръдия на тъмното начало или навеки да ги захвърли в миналото.

КОРИСТОЛЮБИЕТО

(Есе върху беседата „С Дух и огън“ – „Сила и Живот“, VII серия)

Наскоро ми се обади един познат, който се интересува от духовното познание, занимава се и с лечителство. Накратко казано, просветен е в достатъчна степен за същността на космическите закони и за тяхното действие в света. Той знае, че аз изнасям лекции, и ме запитва къде самият той би могъл да предложи отделна лекция или цял цикъл в областта, в която се смята за компетентен. Посочих му един адрес и допълних, че залата е малка, но затова пък аудиторията е сравнително постоянна, будна и интелигентна. Той ме изслуша и след това зададе въпрос: „А там колко заплащат

за изнесена лекция?“ За миг замълчах, понеже почувствах смущение. После му казах: „Аз не получавам пари за моите лекции...“ И след кратка пауза продължих: „Когато вършим нещо за Бога, трябва да бъдем свършено безкористни.“ С леко отегчен тон той отвърна: „Тия неща ги знам. Но животът е труден и търся начин да спечеля малко пари.“ Без особено да се замислям, изрекох: „Едно е да знаеш нещо, съвсем друго е да го прилагаш.“ С това разговорът ни приключи.

Между духовните постижения, които ни гарантират ликвидиране на кармичните ни задължения и освобождаване на духа, Учителят Беинса Дуно посочва и двойката: **безкористие** и **самопожертване**. Очевидно велика е пречистващата и извисяваща мощ на безкористието. За жалост малцина имат моралното право да заявят, че са го овладели в пълнота. Сякаш само шепа най-напреднали по духовния Път заслужават да бъдат окачествени като абсолютно безкористни. И колкото по-надолу се спускаме по еволюционната стълбица, толкова повече избледнява тази добродетел, за да изчезне без следа по най-ниските ѝ стъпала.

Антипод на безкористието, естествено, е користолюбие. Него именно Учителят на Бялото братство определя като „*органически недъг в човешкото развитие*“. А щом недъгът е органически, това означава, че той или е вътрешно присъщ на човека още от момента на сътворяването му от Бога, или пък е придобит впоследствие под влиянието на някакви външни условия на живота. В разглежданата беседа многократно е подчертано, че човекът е създаден по образ и подобие Божие. От това следва, че користолюбието не би могло да бъде изначална характеристика на личността му. Остава в сила втората възможност – користолюбието се е появило като човешка наклонност и отрицателна черта в процеса на сблъсък с жизнената действителност, и най-вече – при общуването със себеподобните.

Според автора на беседата съвременният човек е довел своето користолюбие до крайност. Не е нужно да се взираме кой-знае колко дълго около себе си и в самите себе си, за да установим правдивостта на това твърдение. Цялата днешна цивилизация е изградена върху утвърждаването и безмерното разширение и разпространение на користта. Ценностна система, в чийто център е

поставен култът към Нейно Величество Индивидуалността, т.е. към разделението и обособяването, а не към единството – такава система от деформирани ценности, от фалшиви стойности на всяка крачка ражда користолюбие, подплатено от солидна доза егоизъм, безскрупулност и конформизъм. Общество, създадено върху такава основа, не само че не помага на отделния човек да изпълни своето предназначение според Божия план за него, но – напротив – фатално го отдалечава от тази цел, от тази изконна негова задача.

Как да се борим с користолюбието? Как да култивираме безкористие?

Най-важен от всичко в случая е **правилният собствен мироглед**, правилната ценностна система, които изработваме в процеса на духовното си съзряване и израстване. На второ място, от особена значимост е постоянното и съвършено обективно **самонаблюдение**. То ни помага във всички житейски ситуации да съхраним необходимата преданост към Истината. И на трето място бих поставил достигането до осъзнаването на потребността от **служение**.

Който се е посветил на всеотдайно служение на Бога и на ближния, който постъпва спрямо другите така, както би искал те да постъпват спрямо него, няма как да не стане напълно безкористен. Той живее и работи само за Общото благо и разцъфналата в сърцето му Божествена Любов изгаря без остатък всички вътрешни противоречия и външни препятствия по пътя му към съвършенството.

СЪЗНАНИЕТО

(Есе върху беседата „Истинната лоза“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

„Под думата „съзнание“ в широк смисъл ние разбираме онова вътрешно единение, което съществува между частите на едно живо цяло“ (цитат от беседата).

Най-интересният, най-дълбокият и най-машабният феномен във Вселената е **съзнанието**. Учителят Беинса Дуно определя съзнанието в широк смисъл като вътрешно единство между елементите на една система, на едно цяло. Вътрешното единство в случая е доказателство, че това цяло съществува и се проявява според принципна на всемирната Разумност. А съзнанието не е нищо друго освен онази проекция на Духа в Космоса, която наричаме „разум“. Следователно Духът е основата, а разумът е нейният плод; Духът е причината, а разумът – породеното от нея следствие.

Вътрешното единение на цялото, което свидетелства за наличието на съзнание и разумност, обуславя и съответни взаимоотношения с околната среда. Това са взаимоотношения на активен обмен, които в идеалния случай обогатяват и съзнателната система – живото цяло, и неговата жизнена среда. Този вариант показва, че живото цяло съществува според закона на Доброто и изпълнява успешно и пълноценно своето предназначение в съответствие с Божия план. Но разумността – освен всичко останало – предполага и право на избор. Т.е. цялото би могло да се самоопредели както към Доброто, така и към злото. Ако то избере второто – злото, този избор също е съзнателен; той не прави живото цяло по-малко съзнателно, ала поставя под въпрос неговата разумност.

Изводът е, че проявлението на съзнанието като разумност в космически обхват притежава абсолютен характер, но самата разумност се самоопределя, избирайки насоката на своята изява – към Добро или зло.

Абсолютното естество на съзнанието в Битието е подкрепено и с друга мисъл на Учителя Беинса Дуно от проучваната беседа: „... *В целокупността на целия органически живот може да се прояви Божественото съзнание.*“ Действително съзнанието на Бога прониква всяка частица от всемирния Живот. Особено ярко е неговото проявление именно в органическия живот, защото точно в него и чрез него функциите на съзнанието да отстоява вътрешната цялост и единството на системата, както и да се обменя разумно с окръжаващата среда, изпъкват с недвусмислена убедителност. А органическият живот се отличава от неорганическия по два свои главни признака: обмяна на веществата и възпроизводство. Това не означава, обаче, че неорганичната част от Природата и Космоса е лишена от съзнателност. Духът, проявен като съзнание, вибрира в различните природни и надприродни царства с различна честота. Най-ниска е тя в минералното царство, нараства постепенно в растителното и животинското, бележи огромен еволюционен скок при човека, повишава се чувствително в ангелските йерархии и постига своя връх в Божествения свят. Сиреч Божественото съзнание се проявява навсякъде и във всичко, но степента на неговото проявление е различна и варира в граници с колосална амплитуда.

Авторът на беседата обяснява достатъчно ясно и пространно какво има пред вид под „съзнание“ в широкия смисъл на понятието. А какво тогава да разбираме под „съзнание“ в тесния смисъл? По този въпрос в текста на беседата не откриваме нищо. Очевидно става дума за велика тайна, чието разгадаване вероятно все още не е по силите на човешкото същество. Нищо не ни пречи, обаче, да изграждаме хипотези в стремлението си поне отчасти да повдигнем завесата, забулваща тази космическа мистерия. Ето едно такова предположение:

Съзнанието е проекция на индивидуалния дух, а индивидуалният дух от своя страна е лъч от Универсалния Дух или Духа на Бога. Разглеждането на съзнанието в тесния смисъл на термина, следователно, го дефинира като **функция на Божия Дух**.

И така, нека се опитаме да обобщим:

1) Съзнанието в широкия смисъл на понятието обуславя вътрешното единство на всяко живо цяло, хармонията и сътрудничеството между съставляващите го елементи. Това проявление

на съзнанието в Битието разкрива способността на носителите на съзнание разумно да изменят условията на средата и да се стремят към постигане на съвършенство.

2) Съзнанието в тесния смисъл на понятието е свързано с мистичното единение между индивидуалния дух (Атман в индуизма) и Универсалния Дух (Брахман) и с начина, по който върховното Цяло – Бог, се проявява чрез сътворените от Него монади или единици Живот.

ЗДРАВЕТО

(Есе върху беседата „И оздравя дъщеря ѝ“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

Различаваме физическо и душевно здраве. Физическото означава, че тялото ни е напълно здраво, че всички негови органи и системи и самото то като цяло функционират безупречно. Душевното здраве от своя страна свидетелства, че психиката на човека, неговото духовно начало е в пълна изправност. И тъй като човекът е психо-физическо единство – т.е. единство от тяло и душа, от материално и нематериално естество, – то здрав е само онзи, у когото и тялото, и душата са здрави.

Нарушаването или отклонението от правилното функциониране на тялото или душата наричаме „болест“. Болестите на тялото имат органически характер, а тези на душата – психически. Когато има нарушаване едновременно на функциите и на двете човешки начала, тогава говорим за заболяване от психо-соматичен характер (от гръцки: психи – душа, сома – тяло). Като правило психическите отклонения предхождат или обуславят соматическите.

За всичко, което се случва в нашия живот, има духовни причини – една или повече. Това правило важи с пълна сила и за болестите. Следователно зад всяко човешко заболяване се крият причини от духовно естество – в повечето случаи от минали прераж-

дания, но понякога и от настоящото земно съществуване.

Духовно-езотеричното познание разглежда човека като три-съставна същност: тяло, душа и дух. Вече стана ясно, че тялото и душата – първите два компонента – са подвластни на заболявания, сиреч на отклонения от обичайното им нормално състояние и функциониране. Отнася ли се същото и за третия компонент – духа? Може ли и той да боледува? Отговорът е: „Не!“ Духът не е подвластен на никакви болести и въобще на никакви отклонения от неговата същност и функции. Защо? Защото той произхожда от Бога. На болестни отклонения се поддава творението – и то само в рамките на природните царства (минерално, растително, животинско и човешко), но не и Творецът.

Болестта показва, че заболялото същество се е отклонило от своя път в Космоса, предначертан му от Всевишния, от своето предназначение, представляващо неразделна част от Божия план за Всемира. Творенията могат да се отклоняват от пътя и предназначението си – особено онези от тях, които са достигнали еволюционното стъпало на разума и притежават свободна воля. Твореца, обаче, никой и нищо не би могло да отклони от Неговия път и предназначение. Такъв случай във вселенската история не е имало и няма да има. Отделен въпрос е какъв точно е пътят на Бога и Неговото предназначение. Засега нямаме ясен отговор, а само догадки и хипотези. Важното е, обаче, че Бог съществува. А щом признаваме съществуването Му, следва да признаем и целесъобразността на битието Му – т.е. наличието в него на някаква цел и предназначение.

„В здраво тяло – здрав дух“ или „Здрав дух в здраво тяло“ (*Mens sana in corpore sano* – лат.) – казват древните римляни. От езотерична гледна точка здравата душевност определя дали и тялото ще бъде здраво. Ако душата заболее – сиреч ако човек допусне грехът да го завладее отвътре, тогава рано или късно и тялото ще се разболее. И обратното е възможно: продължително или особено мъчително заболяване на тялото може да изтощи и душевните сили на човека. Тогава той отстъпва пред болестта, предава се и е в състояние да нанесе дълбоки вреди и на душата си. Особено ако започне да недоволства, да проклина живота си, съдбата си, Бога, Който е допуснал това да се случи, и пр. Разбира се, Бог не е отго-

ворен за това, че човекът е нарушил някакъв космически закон и понася последствията от действията си. Но тъй като сме склонни като правило да търсим причините за неблагоприятията си извън себе си, най-лесно е да обвиним някого или нещо и така да съхраним непокътнатото изграденото си върху лъжлива основа самочувствие и самомнение.

Абсолютна ценност ли е здравето? Душевното – да; телесното – не. Ако решим да пожертваме здравето или дори живота си за една благородна кауза, за един висок идеал, за Божественото, то ще платим с цената на един земен живот, ала ще направим голяма крачка напред по пътя към безсмъртието.

ЛИЧНАТА ОТГОВОРНОСТ

(Есе върху беседата „Плодът на дървото“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

„Не е въпросът защо греши онзи, ами ти защо грешиш...”

Не е въпросът защо той мисли така, ами ти защо мислиш така“ (цитат от беседата).

Всеки от нас носи лична и неотменна отговорност за плодовете, родени от собствения си живот. Дори и будното (дневното) ни съзнание да не знае или да не иска да приеме този факт, то душата ни е наясно с него и никога не го забравя. Но понеже сме свикнали все да се заглеждаме в другите – какво мислят, какво правят, какви грешки допускат, най-често не ни достига време или желание да погледнем към самите себе си.

Гореизложеното мото, заимствано от разглежданата беседа на Учителя Беинса Дуно, в същност е перифраза и доразвитие на прочутото Христово наставление да не поглеждаме към сламката в око на ближния, а първо да извадим гредата от собственото си око. Перифраза – защото в смислово отношение двете препоръки са сходни, почти тъждествени. Доразвитие – тъй като Учителят

Беинса Дуно ясно разграничава двете области на човешката изява: външната (действия, които могат да бъдат погрешни) и вътрешната (мисли, които също могат да бъдат погрешни).

Чувал съм неведнъж от устата на покойната ми баба пословицата: „Хората свой хляб ядат, но с чужди грижи живеят.“ Българската народна мъдрост, която е дълбоко езотерична по своя характер, и в този случай безпогрешно е доловила склонността на нашего брата – и за щяло, и за нещяло – все да занича в чуждото. И то не от оправдан изследователски интерес, а все от пустото нездраво любопитство. Което от своя страна говори ни повече, ни по-малко за **бягство от отговорност**.

Така е. Понеже щом установиш, че ближният в нещо е съгрешил, това като че ли автоматично те прави по-добър от него. А и сякаш в някаква степен те оправдава, ако допуснеш същата грешка.

Новото учение, предадено от Мировия Учител Беинса Дуно на България и света, утвърждава **личната отговорност**. Нейната пасивна страна именно е разкрита в мотото на настоящото изложение. Смисълът ѝ е съсредоточен в правилото: не се занимавай с погрешките на другите и не ги повтаряй! А активната ѝ страна може да бъде формулирана по следния начин: ти носиш лична отговорност за всяка своя мисъл, чувство, слово и постъпка; те раждат плодовете на твоя съзнателен живот.

За пробудените души личната отговорност разширява значително обхвата на своето проявление. Тя се разпростира далеч отвъд индивидуалното мислене и поведение на човека и достига пределите на неговия народ, расата, земното човечество, дори Космоса в лицето на всички разумни същества, които го населяват. По такъв начин личната отговорност на вървящия по духовната пътека се съединява с колективната отговорност на всички високо еволюирали същества, които в зримо или незримо единство са поели върху плещите си изпълнението на Божия план на всички равнища във Вселената.

Личната отговорност е свойствена само на личностите. Бездушните и безлични човеци, които едва-едва, по инерция се влачат по своя житейски друм, не са способни на подобен подвиг. Те предпочитат: да не мислят, а да предъвкват добре смлени чужди мисли;

да не поемат никаква инициатива, защото това означава немалко усилия и вероятност да допуснеш грешка, а да следват другите – онези, които умеят да носят с чест своята лична отговорност.

Да постигне съвършенство е способен само този, който не просто по задължение, а с готовност – или дори с духовна радост – повдига кръста на личната отговорност и го отнася цял и невредим до целта. Плодовете на такъв човек са достойни да зреят в градините на Царството Божие. Всички останали имат какво да научат от него. И ако пожелаят – да последват примера му.

Добродетел ли е личната отговорност? Сама по себе си тя не е добродетел, но този, който я поема и изпълнява, несъмнено върви по пътя на добродетелите.

ЗА ДРЕБНИТЕ И НЕДОТАМ ДРЕБНИТЕ НЕЩА

(Есе върху беседата „И обхождаше Иисус всички Галилея“ – „Сила и Живот“, VII серия)

„Не се занимавайте с дребни работи в живота си“ (цитат от беседата).

Как да различим дребното от значимото? В нашия свят, където царува относителността, дребното за един е важно за друг, и обратно. Какъв критерий да използваме, за да ги разграничим, за да сме сигурни, че не грешим в преценката си? На пръв поглед изборът на критерий сякаш не е толкова труден: значимо е вечното, непреходното, безсмъртното, а дребно е преходното, нетрайното, смъртното. Изводът действително е верен, но само от принципна гледна точка. За всяка конкретна ситуация той изисква отделно тълкуване, което произтича от широтата на неговия (на тълкуването) обхват.

И все пак – би трябвало да има признак с абсолютна стойност, който да прокарва ясна граница между дребно и значимо. По наше мнение този признак е **степената на истинност** или, казано с други думи, степената, в която обектът на оценяване съответства на

Божествената Истина. Изхождайки от тази позиция на разсъждение и сравнение, задачата става по-достъпна за решаване. И базата за преценка от своя страна става по-лесна за дефиниране: колкото по-близо до Божествената Истина е това, което преценяваме, толкова по-значимо е то; и обратно, колкото по-отдалечен от тази Истина е обектът, толкова по-дребен и незначителен е той.

Изглежда, че се снабдихме с безпогрешен критерий за разграничаване между дребното и значимото. И да, и не. Да – понеже Божествената Истина е абсолютна по своя характер и същност и съпоставянето спрямо нея на кой да е обект на изследване определя съвършено точно мястото му във вселенската скала на стойностите. Не – тъй като при оценяването задължително следва да се има пред вид духовният ръст на съществото, за което даден обект на преценка е значим или незначителен. И поради това, че всички същества в Космоса се намират на различно стъпало на еволюционното развитие, то оттук именно произтича относителната ценност за тях на отделните факти, явления и обекти. А тази относителна ценност от своя страна предполага и различията в отношението на субектите към обектите. Звучи някак прекалено сухо и философски, но затова пък е съвсем вярно.

Защо не бива да се занимаваме с дребни работи в живота си? Защото, според Учителя Беинса Дуно, *„това е една велика опасност“*, защото това *„усилва нашите страдания и ги превръща в мъчения“*. Испитания и страдания по нашия земен път – дал Господ! Те са резултат от кармични причини или от доброволно приета мисия в даденото въплъщение. И в единия, и в другия случай те се явяват предпоставки за духовно израстване, ако бъдат правилно възприети, осмислени и преодолені. Има, обаче, и един трети източник на страдание – човешкото невежество. Това понятие – „невежество“ – представлява като съдържание букет от не особено приятни характеристики: незнание, инат, безхаберие, безотговорност, душевна слепота, липса на воля, недалновидност, къса или неуслужлива памет, изтънчено лицемерие или откровен простотия, надутото самомнение и много други. Количеството, съчетанието и съотношението им са специфични за всеки отделен човек. Съществено е тук да се отбележи, че най-вече невежеството лежи в основата на неточното разграничение между дребно и зна-

чимо, че именно то е най-горчивият и пълноводен извор на нашите неблагоприятия.

Припомням си една сентенция на Александър Островски: „И най-мъдрият си е малко прост.“ Аналогично звучи и библейската максима, според която човешкото мъдруване е смешно в Божиите очи. Сиреч нашият човешки аршин за мъдро и глупаво, за голямо и малко, за стойностно и дребно е твърде неточен в сравнение с космическите мерки и изискванията на Божественото.

Способността за правилно различаване е незаменим помощник при отсяването на зърното от плявата. И ако за непробудения индивид грешките в тази насока са неизбежни и в повечето случаи извиними, то за окултния ученик би било непостижимо да сбърка едното с другото или още повече – да избере дребното вместо великото.

ТАЙНАТА НА ЖИВОТА

(Есе върху беседата „Дава живот – скръбта и радостта“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

Животът винаги е бил и винаги ще бъде една велика тайна. Ние познаваме само проявленията му, ала най-дълбоката му същност остава неизменно недостъпна за нас. Изследователските ни търсения и усилия ни довеждат до определени изводи и хипотези, но те само докосват повърхността на явлението „живот“, безпомощно застивайки пред крепостта на мистерията на неговата вътрешна същност. Според гностичното направление във философията светът е познаваем. Можем ли да твърдим същото и за живота? По отношение на формите му – безспорно да. Но що се отнася до съкровения му ядро – неговия действителен, а не огледален образ, – там замълчаваме, затаили дъх и изпълнени със страхопочитание.

Тайната на живота е тайна, криеща зад непроницаема преграда мотивацията на неговия Създател – Бога. Защо твори Бог, след като е абсолютен, съвършен и, следователно, самодостатъчен?

Какви са корените на Неговия велик замисъл, довел до раждането на живота в космическите простори?

Ако за крайната цел на Всемирния живот все пак имаме известна представа – разбира се, от рода на хипотезите, – постигането на съвършенство, то за неговата същност и зараждане все още сме на етапа на догадките.

Каквото и да казва съвременната наука за началото на вселенския живот, каквито и теории да извежда, за да го обясни, тя неизменно остава на стъпалото на собственото си самоограничение в рамките на материалността.

Тайната на живота е тайна на Божия Дух и на Неговата творческа изява в Битието. Следователно нашите търсения би трябвало да започнат именно от духовното начало в посока към материалното. Обратният подход, характерен за рационално настроените учени от всички епохи, е обречен на безизходица.

Ако успеем да си изясним докрай причините за Божията творческа дейност, ще съумеем да разбулим и загадката на живота. А дотогава трябва да се задоволим с половинчати предположения и работни хипотези.

В разглежданата беседа Учителят Беинса Дуно услужливо ни подава ръка, за да можем с помощта на Словото на Истината да направим голяма крачка напред по така дългия и трънлив път към познаването на мистерията на живота. Оказва се, че тази задача не е никак лесна, дори и за великия Посветен. Езикът му, обичайно достъпен и разбираем за всички, този път – докосвайки твърде високи нива на абстракция – изисква специфична вътрешна нагласа и предварителна езотерична подготовка, за да достигне до съзнанието на слушателите и читателите. И това въобще не е упрек към Мировия Учител, а единствено признание за нашата духовна и интелектуална недостатъчност да прозрем дотам, докъдето неговото могъщо Божествено свръхсъзнание отдавна е проникнало.

Темата за живота е също толкова безкрайна, колкото безкраен в проявите си е самият живот.

Авторът на беседата ни предлага няколко ключа, с чиято помощ бихме могли да отключим съответни, до момента здраво залостени, врати на духовното познание. Нека – водени от него – да ги разтворим широко и да надникнем зад тях.

Врата № 1 – ключ № 1: *„Животът – това е най-великото благо, което човек познава.“* Защо именно най-великото благо? – Защото животът като наше притежание ни дава възможност да постигнем всичко останало, което той обладава като потенциал: Мъдростта, Истината, познанието, безсмъртието и в крайна сметка Божественото съвършенство. Съзнателно не посочихме сред изброените постижения Любовта, тъй като тя самата ражда живота. Т.е. тя е над него в качеството си на негов първоизточник.

Извод № 1: Животът носи в себе си всички блага, които човек е в състояние да завоюва, ако проведе съществуването си в съответствие с Божия план за себе си и за Космоса като цяло. Животът е предпоставка за всички духовни постижения.

Врата № 2 – ключ № 2: *„Животът е най-малката величина, най-малкото проявление, с което започва Любовта. ... Животът е най-малката величина в Космоса.“* Най-малката величина в случая би трябвало да означава крайния резултат от творческите действия на Бога. Той е създал всички необходими условия и предпоставки за появата и разгръщането на живота. След това запалва неговата искра чрез Своя Дух и така поставя началото на най-грандиозния експеримент в историята на Вселената. А Божествената Любов започва своето проявление в Битието именно чрез живота, който тя поражда, съхранява, закриля и извисява до върховете на скритите в него заложи.

Извод № 2: Животът е най-малката величина в Космоса, която крие в себе си заряда и потенциала на максималното Божествено проявление, сиреч потенциала на безкрайността. Единицата живот, монадата, според принципа на холографията, въз основа на който е изградена и структурирана Вселената, съдържа у себе си като потенциал завършеността и съвършенството на Цялото.

Врата № 3 – ключ № 3: *„Разлагане има в материята, но в самия живот няма разлагане. Животът разлага нещата, но той сам не се разлага.“* Безбройните форми на живота са тленни и преходни, но самият той като цяло е нетленен и непреходен. Разлага-

нето бележи смъртта на формата, която е изпълнила своето предназначение. Животът като космическо явление не подлежи на разлагане, понеже многообразието в неговите изяви е също толкова неизчерпаемо, колкото неизчерпаема е Вечността. Формите на Всемирния живот се появяват и изчезват, ограничени от рамките на Времето и Пространството. Всемирният живот като такъв е над Времето и Пространството, доколкото те му служат единствено като декори, като условия за проявлението му.

Извод № 3: Формите на живота са смъртни, а самият Живот е безсмъртен. Смъртта на формите, обаче, е условие за тяхното непрекъснато усъвършенстване, което в някакъв момент от бъдещето би следвало да ги изведе до безсмъртието на съвършенството.

Всемирният живот е безсмъртен априори, сиреч като идея на Божия Ум и реализация на Божия План за Вселената.

Нищо, родено от Бога, не е подвластно на смъртта. Затова и смъртността на формите на творението е относителна, доколкото им предоставя шанса да завоюват безсмъртие.

Врата № 4 – ключ № 4: „... *Първият ритмус в живота е разумното движение. Туй движение се нарича волево разумно движение, което е отмерено.*“

В основата на живота стои движението. Учителят Беинса Дуно го назовава:

а) волево – защото е подчинено на Божията творческа воля; в частност, то е характеристика и на разумните същества в Космоса, притежаващи свободна воля;

б) разумно – понеже е водещ елемент в Божия План за Вселената, плод на Ума на Твореца, и понеже води към една разумна цел – осъществяване на предназначението на всичко сътворено.

Самото движение е глобално, всеобхватно и неспирно. То е подчинено на определен ритъм или цикличност, които се разпростират върху цялото творение – от галактиките до елементарните частици.

Отмереността или ритъмът бележат всемирното развитие по спирала, при което всяко изкачване по нея свидетелства за нова

октава на постиженията, явяваща се завършеност на предишния цикъл и едновременно основа за следващия.

Извод № 4: Движението бележи насоката на Всемирния живот – от появата му в безброй форми към окончателната реализация на тези форми в съответствие с Божия План за Вселената. Движението е безкрайно в широчина и дълбочина и се осъществява във вид на цикли, породени от творчески вълни.

Врата № 5 – ключ № 5: *„Животът е разумно движение на Словото.“*

В случая под „Слово“ (с главна буква „с“) следва да разбираме въплътена или материализирана мисъл на Всевишния, Негова идея, облечена във форма.

Словото като могъщ съзидателен елемент в Божията творческа дейност изразява механизма на материализацията – проявлението на безсмъртното духовно начало в безбройните преходни форми на творението.

Извод № 5: Космическият живот е проявление на идеите на Божия Разум, превърнати в реалност в Битието. Словото на Бога – материализацията на Неговите замисли и идеи – е главната движеща сила на живота на всички равнища във Вселената.

В заключение пред нас изниква въпросът: ще разгадаем ли все пак някога тайната на живота? Въпросът не е реторичен, а с подчертано екзистенциално значение, т.е. той е пряко свързан със смисъла на човешкото съществуване.

Няма еднозначен отговор на този въпрос.

При своето постепенно придвижване по безкрайно високата стълба на духовното познание на всяко нейно стъпало пред нас се разгръща нова страница от Книгата на Всемирния живот, проникваме все по-навътре в лабиринта на неговата мистична обусловеност. И тъй както пътят на познанието е безкраен, така бездънно дълбока е тайната на живота.

Дори за постигналите висотата на Божественото съзнание разумни същества тя остава непостижима и ненакърнима във величието на своята непристъпност.

БУДНОСТ И РАЗУМНОСТ

(Есе върху беседата „Което вие видите“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

Между будността на човека и неговата разумност има пряка връзка. Този духовен факт е засвидетелстван от Учителя Беинса Дуно с думите: „... *Степента на тази будност* (на съзнанието – б.К.З.) *показва степенята на разумността.*“ Очевидният извод е, че колкото по-голяма е будността, толкова повече нараства и разумността.

Будността ни помага да различаваме истинното от неистинното, а разумността ни насочва да избираме първото.

Някой човек гледа, но не вижда. Друг вижда, но не успява да разграничи сенките от реалността. Трети не само вижда, но и прониква в същността на реалното.

Първият човек е с непробудена душа. Той няма ясни критерии за ориентиране в нашия свят на относителността и илюзията.

Вторият човек е достигнал стъпалото преди пробуждането на душата му. Нужна му е само още една крачка, за да навлезе във владенията на реалното.

Третият човек е вече пробуден. Това, което Учителя Беинса Дуно нарича „*процес на ясното виждане*“, се отнася именно за него. В случая не става дума за духовната дарба ясновидство, а за безпогрешно различаване на истината от лъжата, на реалността от заблудата и илюзията.

Според автора на беседата: „*Разумността съдържа две качества: сила и мекота.*“ Съответно главните характеристики на тези качества са: „*Силата може да направи всичко, а мекотата може да изцери всяка рана, може да премахне всяка скръб.*“

Цитираните мисли на великия Посветен ни позволяват да изведем няколко важни заключения:

1. Само разумният човек знае как, кога и за какво да прояви силата си.

Неразумният – ако е силен, ще сее зло и разрушения. Разумният, напротив, винаги използва силата си за добро.

2. Силата, когато е впрегната на работа от разума, не познава прегради за своята творческа, съзидателна енергия.

3. Мекотата на разумния човек произхожда от покланялата в душата му Божествена Любов.

Мекотата е външен израз на тази Любов, на истинската духовност.

4. Мекотата в служба на разумното начало е способна да изцелява всички телесни и психически страдания. Целителната ѝ сила в случая също се корени в проявената Божествена Любов, за която няма нищо невъзможно в света.

Бог е Любов. И щом Той е всемогъщ, значи и Неговата Любов, изявена в Битието от разумните същества, е също толкова могъща.

Будността на съзнанието е завоевание на човека, поел самоотвержено по духовния Път към съвършенството.

Неговата будност е израз на оживелите му вътрешни сетива. Те са верният му ориентир, неугасващият му фар в океана на нашия свят, където на всяка крачка се сблъскваме с фалшивия блясък на илюзията.

Будността на устремения към Божественото човек неизменно е в служба на разума му, който я насочва към създаването на личното и на Общото благо. Сиреч будността е предана помощница на Бога и извън, и вътре в човешката душа.

ТИХИЯТ ГЛАС

(Есе върху беседата „Великият закон“ –
„Сила и Живот“, VII серия)

„Туй, тихото, което говори в нас, това е Бог. Този тих глас говори във всички“ (цитат от беседата).

Бог живее у всекиго от нас чрез онази безсмъртна частица, която е отделил от Себе Си в мига на сътворението ни, за да ни вдъхне живот. Неговото присъствие в човека е вечно и неизменно. То се проявява по различни начини. Един от тях е **вътрешният глас**, който понякога чуваме в душата си и който винаги ни е най-добрият помощник в трудни ситуации. Ако, разбира се, съумеем да го чуем и да го разберем.

Гласът на Бога у човека е тих, едва доловим. Непрестанната шумотевица на материалното битие го заглушава – при това твърде успешно. Този глас е съвсем тих и затова може да бъде чул единствено в тишина, в пълната тишина на вътрешното „Аз“, което се оглежда в самото себе си и открива своята Божественост.

Наш собствен ли е този глас или идва някъде отвън? Можем ли да го предизвикаме да прозвучи или просто трябва винаги да бъдем нащрек, за да го чуем? Универсален ли е неговият език или изисква превод?

Нека се опитаме да отговорим последователно на тези важни въпроси.

Гласът на Бога не произлиза нито от ума, нито от чувствата, а от най-дълбокото духовно начало на човека. Значи той е наш собствен глас, но не на низшата, а на висшата ни същност. Не идва отвън, а отвътре – при това от най-дълбокото, най-скритото, най-потайното „вътре“.

Можем да го предизвикаме да прозвучи, когато се потапяме в медитация или молитва или пък сме осенени от вдъхновение,

отдадени на творчески порив. Тогава именно се настройваме на неговата честота и сме в състояние да го чуем. Далеч не винаги го схващаме като словесен израз, като логически построени фрази. В повечето случаи той е само едно ефирно усещане, полъх на невидим вятреца, който едвам-едвам нашепва своето откровение. И както вятърът в гората прошумолява между листата и изчезва толкова неуловимо, колкото се е появил, така и вътрешният глас се ражда от „нищото“, оставя бледа дия и с шеметна скорост отново се изгубва в него. Затова и непрестанно следва да бъдем нащрек за него – независимо дали в будно съзнание или в медитативно разтваряне в дълбините на духа.

Езикът на вътрешният глас без съмнение е универсален и не изисква никакъв превод. Той е език на мисълта, общ за духовната природа на всички хора. Няма национална, а общокосмическа принадлежност. Той е език на вечния Дух на Вселената, който може да прозвучи в човешка интерпретация, стига да намерим точните изразни средства, за да го предадем на обикновен човешки език. А това съвсем не всякога е възможно.

Тихият глас на Бога звучи в няколко октави.

Първата – най-ниската като проявление и качество на звука – е **мълчанието**. То означава, че не просто си затворил устата си и си прекратил неспирния поток от думи, а че си спрял – поне за малко – вътрешния диалог, породен от ума.

Има моменти, когато мълчанието е по-красноречиво и от най-силните думи. Тогава също звучи Божият глас, ала спотаен, безсловесен – огнен кристал в тишината.

Да умееш да мълчиш, когато е необходимо, е изкуство, достъпно и овладяно от малцина.

Интелигентността или високата интелектуалност ни най-малко не се нуждаят да бъдат доказвани чрез лавини от слова. Напротив, те имат своята постоянна и непоклатима опора именно в мълчанието.

Втората – при спрян вътрешен диалог ти установяваш връзка с душата си и си способен да уловиш нейния пулс, нейното пос-

лание. Тази изява на Божия глас наричаме „**интуиция**“. Както е известно от Словото на Учителя Беинса Дуно, интуицията е една от водещите характеристики на личността на Новото време, полагаща основите на планетарната култура на Божествената Любов.

Интуицията – без думи, а с вътрешно усещане – ни очертава картини, които будното съзнание не е способно да постигне или разгадае. Тя е точно това – глас без думи, насока на съзнанието към правилно решение на даден проблем.

Нерядко оприличаваме интуицията и с поглед в бъдещето, понеже тя вещае събития, които ще настъпят в някакъв следващ момент.

Интуицията е богатство, което не получаваме по наследство, а като следствие от правилно следване на духовния Път, от култивирана душевна чистота.

Третата. Тя представлява навлизане още по-дълбоко в човешката същност, до онзи неин пласт, който носи у себе си като потенциал безсмъртието – духа. Тази октава от гласа на Всевишния назоваваме „**вътрешен глас**“, произлизащ именно от безсмъртното духовно ядро на човека.

Този глас е колкото абстрактен като същност, толкова и конкретен според изискванията на ситуацията. Абстрактен – тъй като не подлежи на точно възпроизвеждане чрез словото. Конкретен – защото безпогрешно ни напътва към правилния избор в затруднението, при което сме го подирили.

Повечето от нас биха спрели дотук в своето изследователско пътешествие по стъпките на тихия, но несекващ ромон на Божия глас вътре в нас. Ала има и още една, четвърта негова октава, която си заслужава да отбележим и която увенчава не само нашето търсене, но и еволюционното израстване на хомо сапиенс, неговото съединяване с Божественото.

Четвъртата октава е **безмълвието**. Гласът на безмълвието е най-дълбокият, най-ясният, най-истинният, ала и най-мъчно доловимият глас на Бога у човека. Той е достъпен само за Посветените.

Гласът на безмълвието предполага наличието на ненакърнима, неопределима и неизречима вътрешна тишина. Това е величествената тишина на духа. Това е гласът на чистия дух, потопен във Вечността.

Няма думи, с които може да бъде предадена красотата и възвишеността на Божественото безмълвие.

Задължителното стъпало за неговото постигане е завоюването на непоклатим вътрешен мир.

Първите три октави на Божия глас отразяват във възходяща градация различни степени на Божествената Истина, на нейното проникване в човека, на степените, в които той, човекът, възприема и осмисля тази Истина.

Четвъртата октава – гласът на безмълвието – е самата Божествена Истина, която говори непосредствено на съзнанието на личността. И не просто говори, а се отпечатва незаличимо в него. Сиреч гласът на безмълвието е глас на Истината, изхождаща от самата съкровена Същност на Бога. Той е глас на човешката монада – на искрата безсмъртен, вечен живот, излъчена от изначалната Божествена творческа субстанция.

Духът на човека произхожда от Проявения Бог и, следователно, принадлежи на Проявеното Битие. Вътрешният глас в тесния смисъл на понятието е гласът на духа у човека.

Монадата е родена от Непроявения Бог и съответно принадлежи на Непроявеното Битие. Гласът на монадата е именно онзи тих глас на Бога, за който споменава в беседата си Учителят Беинса Дуно – гласът на безмълвието.

АДРЕСЪТ НА БОГА

(Есе върху беседата „Заведоха Иисуса“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Сядам да пиша писмо до Бога. Но какъв е Неговият адрес? Коя пощенска служба би могла да достави това писмо на получателя? Не зная. Трябва да попитам, трябва да проверя възможностите.

Отивам в храма. Навярно тук знаят адреса на Бога. Всеки ден се обръщат към Него с молитви и песнопения, безброй пъти Го призовават да прости греховете ни и да ни спаси. Образът Му краси централния купол на зданието. Църквата като институция носи името на Неговия Син, Когото сме припознали като Ходатая между Баща Му и нас, хората. Питам един свещеник за търсения от мен адрес. Той ме поглежда с нескрита изненада и след кратък размисъл повдига показалец нагоре – към небето. Там трябва да е обителта на Отеца, Когото назоваваме „Небесен“, затова и е логично да се спрем на този именно адрес. Благодаря му и си тръгвам. Проблемът ми все още не е решен, тъй като не зная пощенския код на небето.

Почуквам плахо на приемната на един владика. Той със сигурност знае точния адрес, а и кода – нали все от името на Бога проповядва, благославя, а понякога и анатемосва? Достопочтеният старец с буйна брада и величествена осанка буквално онемява след моя въпрос. Нужно му е доста време, за да се съвземе, през което трескаво мисли. След изтощително дълга пауза постепенно на устните му изгрява победоносна усмивка. Отваря Библията на последната ѝ книга – Откровението на ап. Йоан Богослов – и ми показва пасажа, в който е записано, че Бог обитава Новия Йерусалим (Откр. 21:22). След което по израза на лицето му разбирам, че разговорът е приключил. Излизам от помещението окрилен от надежда. Уви! Тя твърде скоро повяхва. Оказва се, че никой – ама съвсем никой! – не знае адреса на Новия Йерусалим. Даже и в „Гугъл“ го няма. Отчаяние ме обзема. Нима никой не може да ми помогне?

Връщам се у дома и се чудя какво да правя. И внезапно се досещам за стария трик да потърсиш отговор на наболял въпрос, като разтвориш наслука някоя книга. Обикновено за тази цел използват Библията, но в случая тя май изчерпа потенциала си. Нека да опитаме с друго мъдро четиво. Затварям очи и посягам към един от рафтовете на библиотеката ми. И попадам на издание с красива оранжева подвързия и заглавие „Заведоха Исуса (неделни беседи)“, автор – Учителят Беинса Дуно. Дотук добре. Хайде да видим какво ще ни каже той... Отново се концентрирам и разтварям книгата наслуки. Страница 19, най-долният пасаж. Чета: „*Бог живее в хората по два начина. У едни хора живее отвън, а у други хора отвътре.*“ И малко по-надолу: „... *Бог е и отвън, и отвътре.*“ Замислям се. Прояснява ми се защо свещеникът и владиката ми дадоха такива адреси, които няма да ме отведат до получателя на писмото – и двамата очевидно са убедени, че Бог живее някъде извън тях. Дали е на небето въобще или в Новия Йерусалим, в частност – няма значение. И двамата са прави. Той действително е и там. Ала няма кой да достави писмото ми на някой от посочените адреси. Дали пък Учителят Беинса Дуно не е по-близо до истината? Мой ред е отново да се замисля, при това сериозно.

След малко вземам белия плик и с уверена ръка написвам в долния десен ъгъл – мястото, което пощенската служба е отредила за адреса на получателя:

„До Бога, Който живее навсякъде, включително и в сърцето на човека. До поискване.“

Все пак Той има право да реши дали съм заслужил да Му пиша на този адрес.

ИСТИНСКИЯТ ЖИВОТ

(Есе върху беседата „Тридесет и осем години“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

„Ние не трябва да се отричаме от живота, а да търсим истинския живот“ (цитат от беседата).

Какво означава „истински живот“? Щом говорим за истински, значи има и неистински, фалшив, лъжлив живот. Какъв е той? Как да го различаваме от истинския? И ако открием истинския живот, как да го завоюваме, т.е. как да го живеем?

От нашето човешко разбиране за истината до нейното висше проявление – Божествената Истина, абсолютната Истина, има безброй равнища на изявата ѝ. Всяко едно равнище отговаря на съответна степен на осъзнаване, сиреч на съответно еволюционно ниво на израстване на човешкото съзнание. Подобна е картината и относно нашето **разбиране за живота**. Колкото повече напредваме по духовния Път, толкова по-ясно се очертават пред вътрешния ни взор измеренията на истинския живот.

Първият стадий от това дълго пътуване към самия себе си неизбежно е свързан със затъване в материята. За човека със старозаветен менталитет материалният свят е арена на нестихваща битка за оцеляване – битка, в която са позволени всички средства. „Око за око и зъб за зъб!“ е девизът на това царство на ожесточеното и безкомпромисно търсене на място под Слънцето.

При следващия етап оцеляването вече е решен проблем. Сега пред погледа на човека с новозаветен мироглед материята дефилира върху подиума на живота в ролята на изкусителка. Неизброими са капаните, които залага тя пред всеки, който е склонен да отъждествява смисъла на съществуването с материалното благоденствие и плътските наслади. Към последните следва да отнесем и фетишизацията на постиженията на науката и технологиите в нашето т.нар. „технотронно общество“, които колкото ни служат, толкова и ни заробват.

В третата фаза човекът на праведността отдавна е оставил зад гърба си уловките на материалните съблазни. Изпълнен с чувство за собствено достойнство, той търси целта на земното си битие във възтържествуването на справедливостта навред по света. И когато неминуемо се сблъска с грубостта, безпардонността и безскрупулността на представителите от първите две нива, той горко страда и посипва главата си с пепел. В неговите очи е наранено не само личното му честолюбие, но и всемирната Правда.

Едва на четвъртия стадий окултният ученик съзира реалните стойности на истинския живот. За него земната му мисия притежава два основни акцента: учение и служение. Първото предхожда задължително второто. Главната задача на искрено и всеотдайно устремения по духовната пътека е вътрешното пречистване, култивирането на добродетели и натрупването на знания, прилагани търпеливо и последователно в ежедневието. Цялата тази целенасоченост и отдаденост осмисля живота и го прави истински.

В беседата си Учителят Беинса Дуно споменава и за отричане от живота. Какво има пред вид? По наше мнение има два вида отричане от живота:

1) Когато човек не успява да реши житейските си задачи и на всяка крачка търпи несполуки, тогава целият му живот започва да му изглежда като безсмислица, като един огромен провал и той е готов да се отрече от него. По-лекият вариант е потопеният в блатото на безизходицата индивид просто да се предаде и да довърши жалкото си вегетиране окован в безразличие и бездействие. По-тежкия случай е, когато победеният от пълното отчаяние човек посегне на живота си. Кармичните последствия от това са ужасяващи.

2) Когато постигналият просветление човек се отрече от всички илюзии и заблуди на земния живот, за да се посвети изцяло на Бога или на Божественото у самия себе си. Тази пробудена душа прелита над изкусителните капани на материята върху крилете на вдъхновението и поема към небесните обители на съвършенството.

В разглежданата беседа авторът на текста очевидно е имал пред вид първата разновидност на отричане от живота.

За нас остават поуките.

ЗА МЪРЗЕЛА И ОЩЕ НЕЩО

(Есе върху беседата „Той знаеше“ – „Сила и Живот“, VIII серия)

Всяка култура в човешката история бива изграждана върху определена система от духовни и материални ценности. Каквито са ценностите, такива са и плодовете, които ражда съответната култура. Съвкупността от постиженията на тази култура в материален и духовен план наричаме „цивилизация“. Очевидно първичното понятие е „култура“, а „цивилизация“ е негово производно. Изразено от друга гледна точка, каквато е идейната основа на една култура, такива са и резултатите от проявлението на породената от нея цивилизация.

Учителят Беинса Дуно назовава съвременната култура „*култура на духовния мързел*“. И обяснява защо: „*Всеки човек работи, бърза да забогатее и като добие пари, удари го нашироко, на живот. Питам: това работа ли е? – Не е работа. В работата не трябва да има никакъв материален обект.*“ В случая под „материален обект“ следва да разбираме материалния интерес, който мотивира конкретния човек да извършва някаква работа. В древните духовни учения на Индия, притежаващи хилядолетна традиция, изрично се подчертава, че когато се заемем с някакво начинание, не бива резултатите от него да се превръщат в самоцел. Казано по друг начин, с помощта на езотеричната лексика – не трябва да се привързваме към плодовете на нашите усилия. Единственият дълг, който имаме, е да извършим това, с което сме се заели, по най-добрия възможен начин – сякаш е за Бога. Оттук нататък Той и само Той има грижата да оползотвори резултатите от нашата работа. А това означава да ги вплете по най-подходящия начин в нишките и тъканта на Своя План за Вселената.

Какви са корените на мързела? Авторът на беседата ги открива във вредните навици: *„От лошия навик се ражда мързелът в света, а мързелът спъва всяка култура.“* Немците имат поговорка: „Навикът е втора природа.“ Макар и толкова кратка, тя съвсем красноречиво отразява ролята на навика в нашия живот. А тя очевидно е определяща в редица отношения.

Има добри и лоши навици. Всеки от нас си е отгледал и от едните, и от другите. Добрите са ни отлични помощници по житейската пътека, а лошите неуморно издигат препятствия по нея.

От текста на беседата става ясно, че когато вредните навици в обществото като цяло надскочат една определена граница, то – обществото – стремглаво се устремява към бездната на своята гибел. И става въпрос за гибел в буквалния смисъл на думата, а не в преносен. Защото, според Учителя Беинса Дуно, от стремежа *„към мързела произлиза смъртта“*. След което той пояснява: *„Тук се ражда смъртта, понеже няма условия за живот.“* Отрицателните навици са изтискали всички жизнени сокове на социалния организъм и той е изправен пред неизбежен колапс.

Първо настъпва духовната смърт на обществото. Инерцията на вредоносните привички, издигнати в ранг на икони за търпата, е барикадирала непристъпно всички направления за изява на духа и той се задушавя в ледената прегръдка на опошлените идеали, поруганите нравствени стойности и неизтощимия апетит на егото. Не му остава друг изход, освен да напусне по най-бързия начин разяденото от туморите на фалшивите ценности тяло на обществото и да го остави бездиханно. Тогава именно идва моментът на материалната смърт. Без живоносното ръководство на духовното начало обществената система – затънала до шия в блатото на материалните интереси и притежания – съвсем скоро рухва под тежестта на бремето, което тя самата е избрала за цел на своето съществуване. Така омагьосаният кръг се затваря. Ние, хората, водени от мързела на удобствата, щедро предлагани от една цивилизация на лъжливи ценности, сами сме изкопали гроба на системата, в която сме вярвали. Заблудата, че така високо ценените удобства са еквивалент на мечтания жизнен стандарт, се оказва смъртоносна. Загубило окончателно подкрепата на невидимия свят, обществото на обожевения мързел се разпада като пясъчна кула при морски прилив.

А след това всичко трябва да започне отначало.

ДВИЖЕНИЕ И ПОКОЙ

(Есе върху беседата „Видя го Иисус“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Сякаш между другото, в беседата си Учителят Беинса Дуно е вмъкнал пасаж, в който хвърля светлина върху вечни космологически проблеми на Битието. Само в няколко изречения той изяснява истини, до чието откриване мъдреците на човешкия род са се домогвали хилядолетия наред. И могат да се похвалят само с частични успехи. Затова пък българският и планетарен Учител на Любовта с присъщата си лаконичност и прецизност е предложил формулировки със завидна дълбочина и мащабност.

Нека да се опитаме да извлечем най-важните заключения от тях, опирайки се върху съответните цитати от текста:

1) „... *Всичкото пространство е изпълнено с една субстанция. ... Има нещо в света, което се движи. ... абсолютната субстанция или реалност, от която е направена цялата вселена.*“

Най-същественият извод от този цитат е, че съществува една първична и извечна Божествена творческа субстанция, която изпълва цялото мирово пространство, цялата Вселена. В лексиката на видния астролог и езотерик Николай Дойнов († 1998) тя е наречена „необятният миров силов океан“. Според Учителя Беинса Дуно на тази субстанция е присъщо движение. И тъй като тя е абсолютна, то значи и движението, което я характеризира, също е абсолютно. А понеже от тази субстанция е изградена цялата Вселена, следователно движението е вътрешен елемент на Вселената като цяло и на всички нейни съставни части по отделно.

Абсолютност на движението в случая означава **всеобхватност и непрекъснатост**. Абсолютното движение засяга системата (Вселената) в нейната цялостност и всички нейни компоненти, в частност, както и всички взаимовръзки между тези компоненти.

Абсолютната субстанция е назована от автора на беседата „реалност“, което би трябвало да е свързано с нейния произход непосредствено от Бога – Твореца на всичко съществуващо. Всичко, което твори Бог, е реално. Всичко, което твори човекът – като образ и подобие на своя Създател, е сянка или проекция на тази първична Божествена реалност. Цялото творение представлява една въплътена, една материализирана Мисъл или Идея на Всевишния. В съответствие с други схващания творението е елемент от съня на Бога. Творецът спи и сънува един свят, който се превръща в действителност. В този смисъл и ние, разумните същества, наричани „човеци“, сме частица от този сън и като такава сме придобили право на съществуване. Веднага възниква въпросът: а какво ще стане, когато Бог се събуди? ... Означава ли това внезапна и тотална гибел на Космоса или би било само сигнал за глобална трансформация? Все още не знаем отговора.

Налага се паралелът с индуистката религиозно-философска концепция за дните и нощите на Брахма (Твореца в индуистката представа за Божията троичност – Тримурти, наред с Вишну – Съхранителя на съществуващото, и Шива – Разрушителя на старото и ненужното, за да се проправи път на Новото), както и за неговия стогодишен живот. Дните му бележат периодите на проявеност на отделни космически обекти и структури, а нощите – съответно периодите на не проявеност (Праляя – мировата почивка на материалното творение). Краят на стогодишния му живот пък отбелязва финала на един цял огромен Цикъл на Проявеното Битие.

Темата е, разбира се, с продължение, но спираме дотук.

2) „Когато се говори за движение, подразбирам промяна на формите. Само там има движение. Движението всякога подразбира нов живот или то е признак на някакъв нов свят, който се заражда.“

В този цитат движението е отъждествено с промяна на формите. Сами по себе си формите са и носители на движението, и негови осъществители. Не би могло да има движение, ако то не е вътрешно присъщо на формите и ако те не взаимодействат помежду си. В рамките на това взаимодействие се раждат нови

форми, нови проявления на Всемирния живот, нови светове. Абсолютният характер на движението обуславя непрекъснатостта на този процес, който може да бъде окачествен с определението „вездешщо Развитие и обновление“.

3) „... Когато вечното реши да се ограничи, само тогава има движение.“

Вечното – това е Бог, синоним на Вечността. Вечност на съществуването, вечност на проявлението, вечност на творчеството. Всичко това са характеристики на Бога, Негови основни атрибути и качества. Към тях би трябвало да прибавим и **неограничеността**, т.е. липсата на каквито и да било ограничения. Абсолютният Бог не познава и не би могъл да познае никакви препятствия пред Своята изява. Глобалната Негова изява, на която всички ние сме свидетели, носи имената свят, Вселена, Космос, Битие, Проявено Битие, всичко съществуващо, (Божие) творение. Водеща характеристика на света, на Божието творение е именно движението.

Творческият процес на Бога предполага необходимостта Той да се самоограничи. Резултатът от това самоограничение е именно Космосът, сътвореният от Него свят. Самоограничението на Върховното Божество е доброволно, съзнателно и целенасочено. То е плод на Неговия стремеж да прояви Същността Си. Творческият процес изисква Всевишният да се самоограничи, но това ни най-малко не Го прави ограничен. Той си остава абсолютен, съвършен и неограничен, какъвто винаги е бил и винаги ще бъде. Затова пък сътворената от Него Вселена е ограничена – и като същност, и като проявление. Засега не сме в състояние да посочим долната граница на тази ограниченост. Навярно това е монадата – първичната единица живот, родена от изначалната Божествена творческа субстанция, наречена от Учителя Беинса Дуно „*абсолютната субстанция или реалност*“. Горната граница, обаче, е добре известна – това е самият Бог. Никоя съставна част от творението Му, никое живо същество – дори и най-напредналите в еволюционно отношение, не може да надскочи духовния ръст на Твореца-Вседържител или дори да го достигне. Би могло да израсне до равнището на Божественото съзнание и да се съедини с Него в Неговия Дух, но няма как да Го надмине, да се извиси над Него.

След като в резултат от творческата дейност на Бога възниква Вселената, тя като цяло и всички нейни градивни частици по отделно или колективно започват процес на развитие и усъвършенстване. Авторът на изследвания текст използва термина „движение“, който е от по-общ характер, сиреч събирателен е, защото съдържа в себе си и развитието – което може да бъде прогресивно или регресивно, и усъвършенстването.

И така, плод от самоограничението на Бога е раждането на обект, наречен Космос, свят или Вселена – обект, на който е вътрешно присъщо движението, т.е. стремежът към прогресивно развитие и усъвършенстване. Това движение е вечно, както е вечен и неговият първоизточник – Бог. Носителите на движението – компонентите на всемирното Цяло – не са вечни. Или, по-точно – формата, чрез която се проявяват, не е вечна, а съдържанието им притежава вечността като потенциал. Щом достигнат фазата на проявление като разумни същества, възплътената им свободна воля определя дали ще завоюват правото на вечно съществуване или ще бъдат върнати обратно за претопяване в необятния миров силов океан, т.е. в първичната Божествена творческа субстанция.

4) „... Движат се само частиците на цялото, а цялото всякога седи в покой.“

Тук под „частици“ следва да разбираме отделните съставни части на вселенската структура. Те именно се намират в непрестанно движение, което вече по-горе дефинирахме като процес на развитие (възходящо или низходящо) и усъвършенстване. Крайната цел на това движение също вече бе посочена – постигане нивото на Божествено съзнание и съединяване с Първопричината на всичко съществуващо – Бога.

Под „цяло“ в този цитат Учителят Беинса Дуно очевидно има пред вид самия Бог. Това, обаче, е Цяло (с главна буква „Ц“), което отделя или излъчва от Себе Си цялото творение, запазвайки при това ненарушена и ненарушима Своята цялостност, Своята абсолютност.

Следователно движението е характеристика единствено на творението, но не и на Твореца. Покоят на Бога в случая е синоним

на Неговото съвършенство, абсолютност и самодостатъчност, на Неговата неизменност.

Всяко движение предполага изменение. Абсолютният покой на Бога произтича от Неговата неизменност.

В заключение бихме искали да отбележим, че в контекста на разглежданата беседа понятията „движение“ и „покой“ разкриват съдържанието си не само на философски и езотерични категории, но и на дълбоко екзистенциални характеристики на Бога-Творец и на Неговото творение – света, който населяваме и изучаваме.

Движението е вечно и абсолютно по отношение на творението.

Покоят от своя страна е абсолютен и вечен по отношение на Твореца, на Бога.

Движението на всички елементи на творението им помага да проявяват потенциала си, заложен изначално в тях от Създателя им, и да се стремят да постигнат Неговото – на Бога, съвършенство.

Ненарушимият покой на Всевишния крие в дълбините си тайната на Божията Същност и битие.

Тайна, която навеки ще остане недостъпна за творението.

ЗНАНИЕ И СЪЗНАТЕЛНОСТ

(Есе върху беседата „Откъде ида“ – „Сила и Живот“, VIII серия)

В тази своя беседа Учителят Беинса Дуно изгражда пряка връзка между знанието, придобивано от човека, и неговата съзнателност. Той казва по този повод: *„Да знаеш, значи да преживяваш нещата съзнателно, т.е. да разбираш висшето, Божественото в света.“* От особено значение за проумяване смисъла на тази фраза е нейната втора част – разбирането за висшето, Божественото начало в Космоса. Процесът на натрупване на знания включва получаване на все повече информация за действителността, в която живеем, както и за собственото „аз“, осмисляне на тази информация, систе-

матизирането ѝ и създаването на лична картина за света, на личен мироглед. При това разглежданият процес е не просто информационен, а енерго-информационен, защото обхваща и взаимодействието на човека с околната среда, както и обмяната на енергийни потоци и взаимодействия с нея. Онези от знанията, които се превърнат в лична опитност, се трансформират съответно в познание, сиреч в елемент от безсмъртната духовна природа на индивида. Познание без участие на духа няма и не може да има. Умът е този, който събира, обработва и класифицира информацията, издигайки я в ранг на знание. Приложеното знание изкрystalизира в познание и става неотменна част от духовния облик на личността.

Следователно съзнателният контакт с действителността, съзнателното преживяване на досега с нея води до придобиване на знания – за нея и за самия себе си. От един момент нататък – в зависимост от постигнатия духовен ръст – човекът съзира зад картината на тези знания техния първоизточник: висшето разумно Начало на Вселената, Бога, Неговия Замисъл и План за Битието. Това така важно осъзнаване от своя страна улеснява и ускорява и другия процес – израстването на знанието в познание. И дълбоката причина за това лежи най-вече в променената жизнена мотивация на стремящия се към знания и познание индивид. Той вече не се задоволява с просто установяване на фактите, формите и явленията. Той търси зад тях съдържанието, скрития смисъл и взаимоотношенията им. И колкото по-дълбоко прониква в тези изконни тайни на съществуващото, толкова по-широк и всеобхватен става кръгзорът му, толкова по-ефективни са енерго-информационните му контакти с другите хора, обществото и природата, толкова по-успешно изпълнява Божествената програма за своя земен живот. Величествената панорама на мирозданието разкрива пред духовния му взор все нови и нови пластове от своята пленителна неизчерпаемост. И така пътят му към незалязващата светлина на Божественото постепенно се превръща в истинско приключение на духа, неспирно откриващ все нови и непознати измерения на космическата необятност и същевременно преоткриващ самия себе си като незаменим участник в мировата драма и сътворец на Всевишния.

Пътят на познанието е безкраен. Той има начало – отправната точка на начевания разумен живот в царството на материята. Но

няма край, тъй както е неизчерпаема и вечно млада Премъдростта на Създателя и както е неизменно недостижим хоризонтът на Неговото съвършенство. Любопитно е, че по този път няма спирки, а единствено стъпала, бележещи етапи в разширяването на съзнанието. На езотеричен език ги наричаме „посвещения“. На едно от тези невидими стъпала пилигримът открива вълшебния отблясък на идеите, родени в Божия Ум. Според някои те именно създават света. Затова и геният на Платон им е отредил най-високото, най-почетното място във вселенската структура – в самото подножие на Божия престол. Ала Учителят Беинса Дуно внася уточнението, че идеите не създават, а само поддържат света. Създателят е един, а те са Негови посланици в творението, с чиято помощ то съзижда своята организирана цялост и се устремава към изпълнение на предназначението си.

Великият Посветен от древността Платон отрежда на идеите място в най-извисената в духовно отношение сфера на Битието. Във философската и езотеричната литература те могат да бъдат разпознати и под понятието „ейдоси“. Произходът им е Божествен, а функциите им във Вселената им определят ролята на крайъгълни камъни за целокупната сграда на творението. Авторът на беседата предлага още една съществена подробност в тази насока: *„Идеите са нещо външно, а зад всяка идея, зад всяка една мисъл в същност седи нещо разумно.“* Тази мисъл на Учителя Беинса Дуно изисква специално внимание. Тя ни позволява да направим следните заключения:

1. Идеите са външни спрямо творението, защото те произхождат от Ума на Твореца-Бог.

2. Идеите са тъждествени с онези мисли на Бога, които притежават творчески характер. Казано с други думи, всяка Божия идея представлява мисъл, родена от Божия Ум, чието предназначение е развитието и усъвършенстването на творението.

3. Разумността, която седи зад всяка идея, е Разумът на Всевишния. Следователно идеите са плод на висшата Разумност в света.

И в края на това изложение нека се опитаме да потърсим връзката между Божествените идеи, знанието и съзнателността.

Сами по себе си идеите са носители както на съзнателен импулс – творчески импулс, принадлежащ на Създателя и предназначен да усъвършенства структурата и еволюционния ход на всичко съществуващо, така и на върховно духовно познание, което изцяло обхваща същността и ролята на обекта, към който идеите са насочени. А тъй като функциите на идеите в Битието са от подчертано космологическо естество, сиреч те са структуроопределящи и еволюционно насочващи в максимален мащаб, те се явяват знаменосци на висшето съзнание – това на Бога, и на най-издигнатото знание, отразяващо Божествената Истина за света на всички равнища на проявление.

Ако се наложи да подредим йерархически отгоре надолу трите понятия „идеи“, „знание“ и „съзнателност“, то схемата би трябвало да изглежда по следния начин:

I. Съзнателност.

Тя е на върха на тази своеобразна триетажна пирамида, тъй като е израз на Божието Съзнание – праначало на всички начала. Съзнанието на Бога в най-висока степен е тъждествено с Неговата Същност. Другите две най-кратки и най-точни дефиниции за Същността на Всевишния познаваме от Библията: „*Бог е Дух*“ (Йоан 4:24) и „*Бог е любов*“ (I Йоан 4:8,16).

II. Идеи.

Те са на второ място в градацията, понеже произхождат от Съзнанието на Бога, от Неговия Ум.

III. Знание.

Наличието на съзнание е предпоставка за придобиване на знания. Проникването в същността и насочеността на идеите, родени от Божия Ум, е свидетелство за високо развито съзнание, за приобщаване към изначалния Замисъл на Твореца за сътворения от Него свят.

Придобиването на знание е съзнателен процес на усвояване на информация от окръжаващата среда, вследствие на което се обогатява собствената ни картина на света и се докосваме до все повече истини за творението и за нашето място в него.

ТЪРПЕНИЕТО – ПЪТ КЪМ ИСТИНАТА

(Есе върху беседата „Добрата земя“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Истината е една, но към нея водят безброй пътища. Някои от тях – например, световните религии и духовните учения – са общи за всички хора; други са строго индивидуални. Един от общите пътища към Божествената Истина е търпението. За връзката между тези две добродетели и философски категории Учителят Беинса Дуно заявява: „*В света Истината е добита чрез търпението.*“ И по-нататък пояснява: „*Когато говоря за търпението, аз разбирам същественото в Истината.*“ Истината е нещо цялостно, завършено, неизменно. (Разбира се, това определение се отнася до Божествената Истина, а не до човешката. Или по-скоро – не до човешкото разбиране за Истината, което неизбежно е ограничено от цяла поредица обективни причини.) Как тогава да разпознаем в Истината същественото и да го разграничим от несъщественото? Нима е възможно в цялостната, завършена и неизменна Истина да има въобще нещо несъществено?! Очевидно не е възможно. Тогава какво има пред вид авторът на беседата под израза „*същественото в Истината*“?

По наше мнение този толкова интересен и важен въпрос притежава няколко равни по стойност отговора:

1) Същественото в Истината е това, което ни прави свободни в Духа, след като сме познали тази Истина и сме я превърнали в неотменим елемент от мисленето и поведението си.

2) Съществено в Истината е и **способността ѝ да променя действителността**. В същност действителността си остава същата, но се променя нашето отношение към нея. Познанието за Истината ни позволява да проникнем в най-съкровени дъбини на Битието и да съзрем в тях творческия почерк на Бога – Създател и Промислител. Тази среща с Божественото присъствие във Вселената ни променя окончателно, безвъзвратно и завинаги.

3) Съществена в Истината е и нейната **всеобхватност**. Божествената Истина е валидна за всички сфери на Космоса, за всички светове и за всички времена. Тя обладава универсален характер и повсеместна приложимост.

4) Съществена в Истината е и нейната **аксиоматичност**. Истината не подлежи на доказване по емпиричен и рационален път, а само чрез личната духовна опитност. Доказана Истина е вътрешно преживяната Истина.

Върху основата на всичко изнесено дотук къде да търсим връзката между Божествената Истина и търпението? В единствената възможна посока – в способността на търпеливия да удържи на всички изпитания, оставайки верен на Истината. Затова именно според Учителя Беинса Дуно: *„Търпеливият човек е човекът на Истината“*, защото той навсякъде и във всичко отстоява великата Истина, която вече е познал и е втъкал в одеждата на духа си.

В търпението познаваме Истината от четири страни:

Първо, **Истината за самия себе си** – онова, което издържа на всички житейски бури и остава неизменно свързано с Истината, е ядрото на твоето духовно естество.

Второ, **Истината за света** – гигантската структура на Проявеното Битие с нейната неизчерпаема палитра от взаимовръзки и взаимодействия и с непобедимата ѝ хармоничност.

Трето, **Истината за нашето място в света** – прозрението за Божия промисъл, отреден лично за теб и за твоя път във вечността.

И четвърто, **Истината за Бога** – алфата и омегата на всичко съществуващо; една необозрима и неизповедима Свръхсъщност, Която бележи началото и края на всички неща, без самата Тя да има нито начало, нито край.

На планетата Земя всички пътища водят към Рим, а във Вселената – към Бога. За да стигнеш до Него, трябва да си придобил Неговото търпение и да си познал Неговата Истина.

За онези, които са изпълнили последното условие и не просто са се докоснали до Божественото, а са го превърнали от потенциална в своя актуална същност, Учителят Беинса Дуно споделя: *„Само хората на постоянството, на великото търпение могат да намерят Истината.“* А това са хората, които с пълно право наричаме Равнобожествени.

ПРАВИЯТ ПЪТ

(Есе върху беседата „Показа им ръцете Си“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Кой е правият път? Би трябвало да е този, който води най-пряко, за най-кратко време до целта. Прав е, защото няма никакви отклонения, не се спира пред никакви прегради, не признава никакви ограничения. Следователно правият път е идеалният вариант за изминаване на разстоянието между две точки. Изводът се отнася както до движението в материалния свят, така и до условията и законите в духовната вселена.

В разглежданата тук беседа Учителят Беинса Дуно предлага една нестандартна, но извънредно дълбока формулировка на понятието „прав път“: *„В окултната наука под „прав път“ разбират онзи път, който има най-много допирни точки до реалността – той е правият път.“* В този цитат терминът „окултна наука“ е синоним на духовното познание. Ако отнесем тази дефиниция на Мировия Учител към физическата действителност, ще установим, че тя е неприложима към нея. А именно – определението за прав път в случая няма нито геометрическо, нито чисто материално съответствие. От което следва да заключим, че то е отправено към измеренията на надматериалното, метафизическото, духовното.

И така, посочената формулировка се отнася до правия път от духовна гледна точка. Тази изходна позиция на изследване ни позволява да направим няколко важни заключения, чрез които да се доближим до смисъла на понятието „прав път“ – такъв смисъл, какъвто е вложил в него Учителят Беинса Дуно:

1) Под „реалност“ в тази дефиниция трябва да разбираме **света на Божествената Истина** или, казано по друг начин, онази надприродна сфера на Духа, в която Божествената Истина е пъл-

новластен господар, т.е. такава област на Битието, в която не се наблюдават никакви отклонения или деформации на висшата Истина.

2) Под „допирни точки до реалността“ авторът на беседата вероятно има пред вид **степенята на съответствие с Божествената Истина**. Колкото повече допирни точки има този път с реалността на Духа, толкова по-близо е той до великата Истина на Божественото, толкова по-прав е той от гледна точка на космическите закони, а не на човешките.

Следователно **идеалният прав път в този смисъл е онзи, който съответства напълно, без изключения, на Божествената Истина**.

Останалите варианти на правия път отговарят на различни степени на близост до тази върховна Истина.

А кое е човешкото измерение на правия път? – Това е пътят към съвършенството, сиреч към Бога. Това е духовният път на пробудената душа, чиято крайна цел е именно познаване, постигане, преживяване на и сливане с Божествената Истина. Което означава придобиване на Божествено съзнание и съединяване навеки с Всевишния.

Правият път е този, който отвежда човека до осъществяване на неговото предназначение според Божия план за Вселената и за всекиго от нас – разумните същества, които я населяваме.

Началото на правия път е белязано от пробуждането на душата, а краят му – от получаването на ранга „сътворец и съработник на Бога“.

Маршрутът на правия път започва от видимия свят – физическото поле, преминава през многобройните области на невидимата реалност и в заключителния си стадий се извисява над духовната вселена, за да завърши в селенията на Божественото – до самия Божий престол.

Призванието на човека е да разпознае правия път измежду безчетните му събрата, които така щедро му предлага материалното битие. В същност това е **тесният път**, за който говори Хрис-

тос и който е описан от Него достатъчно красноречиво в проповедта Му. След като веднъж го е разпознал, човек има за свой морален дълг да го избере изсред всички останали. След избора иде ред на следването му – неотклонно, неуморно, всеотдайно, чак до края му. Венец на следването на правия път е съединението с Бога. Ето и хронологията на описаната последователност:

Прав път (от човешкото до Божественото): 1. Разпознаване. 2. Избиране. 3. Следване. 4. Божествена реализация на личността.

ОТ БЛАТОТО ДО НЕБЕСАТА

(Есе върху беседата „До скончанието на века“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Това е беседа на Учителя Беинса Дуно, която – както и всички останали – предлага неизчерпаемо богатство от теми за размисъл и идеи, извиращи от просветленото съзнание на автора. За мен лично в текста има два акцента с особено значение, върху които бих искал да спра вниманието си:

I. Пресищането:

За него Мировият Учител, вселен в българско тяло, отбелязва: *„Няма по-страшно нещо в света от пресищането. Най-страшната отрова в света, това е пресищането.“* И по-нататък той добавя една ярка и стряскаща с категоричността си градация: *„Пресищането често произвежда втръсване. Втръсването произвежда отвращение. Отвращението произвежда бездействие. Бездействието произвежда смърт. Смъртта произвежда разлагане, а разлагането произвежда воня.“*

Очертава се следната последователност на процесите, изведена от великия Посветен:

Пресищане – втръсване – отвращение – бездействие – смърт – разлагане – воня.

Алгоритъмът на разпадането на личността е безпощадно ясен и точен. Нека се опитаме да го изследваме в малко по-разгърнат вид.

Според Учителя Беинса Дуно: *„Добре и най-хубавите неща, най-красивите неща могат да произведат пресищане.“* Това е безспорен факт, който могат да потвърдят, например, донжуановците от всички времена. В неспирната гонитба за удовлетворяване

на неутолимата жажда за любов те прелитат от жена на жена, от една несбъдната мечта към друга, от едно душевно крушение към друго. И понеже проблемът не е в обектите на тяхната неизтощима страст за овладяване и обсебване, а у самите тях, те така и не успяват да го решат. Количеството прелъстени наивници никак не е в състояние да компенсира липсващото вътрешно качество, което наричаме „усещане за пълнота“. Усещане, което придобиват само онези, постигнали пълноценен обмен на чиста, извисена, надчовешка и надплътска любов. И така, рано или късно, пленителят на женски сърца сам става пленник на собствените си възжеления. От дълбините на душата му се надига страховит призрак – призракът на отвращението, който започва методично да руши неговия свят. Сгромолясва безжалостно пясъчните кули на илюзиите му и подкопава като мощен подпочвен гейзер самите основи на съществуването му. Отвращение от света и от самия себе си... От бутилката е пуснат на свобода злият дух на саморазрушението и той веднага се заема със задачата си.

Горкият казанова, измамил безброй наивни и невинни души, за да им отнеме това, което никога не би могъл да притежава, сам остава горчиво излъган. Той разбира с безмилостна яснота, че не може да продължи по същия път. Спира и се оглежда. И го връхлетява жестоката реалност – изход няма. Пред него се е извисила до облаците непреодолимата грамада на отвращението, зад него препускат хищните сенки на прелъстените и изоставени – вече бивши – любими, настръхнали в порива си да изтръгнат сърцето му. А от двете му страни се разстила непрогледният мрак на лишения от цел и смисъл негов живот. Така несретникът застива в безизходицата на едно проточващо се като агония „сега“. Той е безсилен да стори каквото и да било. И потъва – бавно, мъчително и непредотвратимо – в блатото на бездействието. Както е известно от хилядолетния човешки опит, в ледените и мрачни прегръдки на житейското благо го посреща Нейно Величество Смъртта. Нейната фатална целувка изпива душата му. Или поне това, което е останало от нея. Тялото му се разлага на съставните си части и от довчерашия любимец на нежния пол остава само... воня. Не толкова от разпадащата се плът, колкото от нащърбеното кълбо от страсти, възжеления и сласт, в което той неусетно се е превърнал.

И така, разголен до костите на безнадеждно омотания в мрежите на Майя дух, той застава пред Божия съд. Който е съд на душата над самата себе си. Ала не потопена в тъмницата на земното съзнание, а от висотата на обективността в невидимия свят. Присъдата е очевидна – еднопосочна екскурзия до пастта на Тартара. Дали за кратко, за дълго или завинаги – това сам Бог ще реши.

II. Несъздаденият живот:

За изненада на мнозина, между които и езотерично просветени люде с дълъг стаж из лабиринтите на духовното познание, Учителят Беинса Дуно заявява: „... *Животът никога не е бил създаван, а животът само се проявява от Бога. Животът не може да се създаде, той не е нещо механическо, той излиза от Бога, той е велико проявление на една висша разумност.*“

От тези многозначителни думи на Вестителя на Новата планетарна култура се налагат няколко извънредно важни извода:

1) Животът е вечен или, по-точно – **предвечен**, както самият Бог. Животът няма начало или край в качеството си на неотделима част от Божията Същност и битие.

2) Предсъществуващият Живот бива проявен от Бога-Творец в сътворения от Него свят. Предвечният Живот предшества творението, което има начало във времето, а Животът е безначален както своя Първоизточник – Бога.

3) Животът е иманентна, вътрешно присъща характеристика на Бога. Следователно щом Бог съществува, значи съществува и Всемирният живот, чийто източник е Той, Всевишният.

4) Животът е проявление на една висша разумност – Божия Ум, затова Всемирният живот е носител на разумност във всичките си форми – от най-низшите до най-напредналите в еволюционно отношение.

5) Едно от най-важните качества на Всемирния живот е него-

вата **несъздаденост**, тъй както несъздаден, причина за самия Себе Си е Бог. И все пак – Първопричината е Бог, а Животът е следствие от нея, нейно проявление.

6) Божият Дух е носител и разпространител на Всемирния живот. Човешкият дух – като проекция на Божия и потенциален притежател на всички Негови характеристики – също крие в недрата си вечния живот. Дали ще го открие и изяви, зависи единствено от свободната воля на живото същество. А как да стане това – отговори има предостатъчно в проповедите на автентичните духовни Учители и в свещените книги на човечеството (например, в Библията – Йоан 17:3: „*А вечен живот е това, да познаят Тебе, Единия Истински Бог, и пратения от Тебе Иисус Христос.*“).

Вечният живот, който е тъждествен като съдържание с безсмъртието на индивидуалния дух, принадлежи актуално само на Бога, а потенциално – на всяко разумно същество.

СЕНКИ И РЕАЛНОСТИ

(Есе върху беседата „Давам власт“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Живеем в свят, който е сянка на истинската реалност. И все пак за нас, хората, той е достатъчно реален, за да изпълнява функциите на предметно училище във великата Школа на Всемирния живот. Отдалечеността на нашето земно битие от Божествената Истина изисква по пътя ни към нея да си служим с доказателства за всичко, което съдържа макар и частица от нейната абсолютна реалност. И в случая става дума не само за науката като цяло или за математиката, в частност, а за всички области от нашето съществуване в гъстата материалност, без изключение.

Един от важните онтологически проблеми, които разглежда тази беседа на Учителя Беинса Дуно, е именно този за взаимоотношенията между реално и нереално, истинно и неистинно. Неговото съждение в тази насока носи характера на обобщение: *„Всички неща, които се доказват, са фалшиви, а всички ония, които не се доказват, са реални, истински.“* На пръв поглед изказаната по този начин мисъл се отличава с неприкрита парадоксалност. Защо? Защото обичайното човешко разбиране е, че онова, което подлежи на доказване, след като бъде доказано, се превръща в непокла- тима истина. А другото, което и да искаме, не можем да докажем, автоматично отнасяме към сферата на имажинерното, мистичното, надхвърлящото възможностите на нашия опит и познания. Сиреч – отдалечаваме го на почетно разстояние от истината, такава, каквата ние си я представяме. Да, но се оказва, че представата за истината на средния човек се различава твърде много от тази на един велик Посветен, какъвто е Учителят Беинса Дуно. Как да раз- бираме цитираната негова фраза?

Ако следваме неговата логика и се постареем да погледнем на казуса с неговите очи, бихме успели да достигнем до интересни заключения.

По наше мнение под *„неща, които се доказват“* Учителят

на Бялото братство има пред вид обектите от нашата материална действителност, които са белязани от тленност, преходност, нетрайност. Те са истинни само по отношение на нашия земен живот, но не и спрямо вечността, над която владее Божествената Истина. По отношение на тази Истина, изписвана с главна буква „И“, те са фалшиви – тоест само нейни отражения, ограничени от времето и пространството.

И обратното, нещата, „*които не се доказват*“, притежават и като зародиш, и като проявление същата тази Истина поради факта на своята нетленност, непреходност и вечна трайност. В математиката те са съдържание на т.нар. аксиоми, които изразяват определени математически истини, неподлежащи на доказателство. Що се отнася до физическото поле – познатия ни свят, тези неща остават имажинерни, недоказуеми, надхвърлящи способностите ни да ги обгърнем с разума си и да ги осмислим изцяло. Ала в същото време те са напълно постижими по духовен път – посредством съзерцанието, самовглъбението, прозрението, медитативното изследване, проникновението и т.н. Тогава и само тогава съумяваме да достигнем до ядрото на най-дълбоката им същност и да ги осъзнаем като еманации на вездесъщата общокосмическа Истина.

Божествената Истина не се нуждае от доказване. Тя просто е. Можем да я преживеем по пътя на личната духовна опитност и да я превърнем в постоянен елемент от структурата на съзнанието си. В този случай тя ще бъде наша навеки и ще ни служи вярно през цялата вечност.

От доказателство имат нужда нашите малки човешки истини. Те са наши спътници по еволюционния път само за определен отрязък от него. След като го изминем, ги оставяме в миналото и протягаме ръка към нови измерения и изяви на Божията Истина, които ни приближават на още една крачка от нея. Целта е не просто да я докоснем, а **да се слеем с нея**, което би означавало увенчаване на духовното ни развитие чрез съединяване с Бога или с Божественото у самите нас.

От този миг нататък ще изчезнат всички сенки на вечната Истина и нейната непреходна светлина никога повече няма да угасне.

БЛАГОСТТА – ДАЛЕЧНА, НО ПОСТИЖИМА

(Есе върху беседата „Благ“ – „Сила и Живот“, VIII серия)

Когато един високопоставен евреин се обърна към Иисус Христос с думите „Учителю благи“, Спасителят реагира мигновено и заяви твърдо, че благодтта е качество единствено на Бога, Неговия Небесен Отец (Лука 18:18-19). Интересното в случая е, че Христос сякаш загърби в този библийски епизод Своята Божествена природа и се постави на по-ниско стъпало от Всевишния. По този въпрос християнските богослови мълчат. За тях Христос в ролята Си на въплътено Второ Лице на Света Троица – Бог Син или Бог Слово – е равен по достойнство и духовен ранг с Бог Отец. От друга страна, да твърдим, че Христос не е постигнал или не е проявил по време на земния Си живот добродетелта благодт, значи да изневерим на истината. Христос, Проявеният Бог, притежава всички характеристики на Върховното Божество и ги изявява в тяхната пълнота и завършеност в периода на земната Си мисия. Защо тогава той се разграничава по отношение на благодтта от Бог Отец?

Възможни са няколко причини:

1) Като образец за съвършенство Христос посочва не Себе Си, а именно Бог Отец: *„Бъдете съвършени и вие, както е съвършен вашият Отец Небесен“* (Мат. 5:48). Наличието на благодт у една личност е несъмнено свидетелство, че тя е израснала твърде високо в духовно отношение. И все пак пълнотата на благодтта, нейното цялостно изражение е достъпно само за Бога. Потвърждение на това намираме и в думите на Учителя Бейнса Дуно от разглежданата тук беседа: *„Благостта е свойство само на Бога, на Вечния, на Любящия, на Всемъдрия, на Онзи, у Когото Истината живее.“*

2) В течение на земния Си живот, изпълнявайки Божията воля и следвайки Плана на Своя Небесен Отец за изкупление и спасение

на човешкия род, Христос е бил принуден да извърши действия, които са в противоречие с благодтта: изгонването с бич на търговците от Йерусалимския храм, проклевването на безплодното смокиново дърво, суровите слова, изречени неведнъж по адрес на книжниците, фарисеите и хората, които вместо да повярват в Него и да Го следват, търсят чудеса, и т.н. Тези Негови дела с нищо не накърняват Божественото достойнство на Христос, нито поставят под съмнение собствената Му благодт. Те са продиктувани от желязна необходимост и отговарят напълно на безпогрешната Му мотивация. И най-вече – те допринасят по свой начин за реализацията на Божия План и Промисъл за земното човечество, както и за успеха на Христовата мисия. И все пак те не са постъпки, родени от благодтта, която в тези случаи може да бъде отнесена единствено към Бог Отец. В тази насока е и друга мисъл на Учителя Беинса Дуно от беседата: „... *Благодтта е едно от качества на Бога. Той не може да бъде друго освен благодт.*“

Бог Отец не може да си позволи да бъде нещо друго освен благодт, **но Христос може**. И не просто може, а **е длъжен**. Такава е задачата Му сред общност от хора, отстоящи твърде далеч от исполинския връх на благодтта. За тях пример на благодт може да бъде само Бог, пред Когото те се прекланят, от Когото се страхуват и Чието име дори не смеят да произнесат. Те по някакъв начин трябва да бъдат убедени, че същият този страшен Бог, „*огън всепождащ*“ (Евр. 12:29), освен всичко останало е и синоним на благодтта. Затова и Христос е така категоричен в цитираното Му съждение.

3) В контекста на Своите думи Христос поставя благодтта като висше постижение, като венец на духовния Път на човека. Макар и в определена степен завоалирано, това Негово послание има еднозначна насоченост. Тя е потвърдена и от автора на беседата, Мировия Учител на Любовта, както следва: „*Благодтта, това е най-възвишеното състояние на човешкия дух, към което ние ще се стремим.*“ Обърнете внимание, че Учителят Беинса Дуно използва тук бъдеще време – „*ще се стремим*“. Тоест в момента сме призвани да култивираме други качества и добродетели и след като ги усвоим, благодтта ще ни споходи като естествен завършек и плод на нашите усилия. „*Ще се стремим*“ означава още, че вървейки

по духовната пътека, ние никога не губим от вътрешния си взор благостта като стремеж за овладяване, но същевременно трезво, спокойно и обективно ѝ отреждаме едно от последните места по стълбицата на личностното усъвършенстване. Едно от последните места не по значимост, а в хронологията на придобиване на добродетелите.

Такава е и такава си остава благостта за нас, земните люде – един далечен, но постижим за изкачване връх под небесния свод на Божественото съвършенство.

КОЙ ЩЕ СЕ СПАСИ?

(Есе върху беседата „Мария избира“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

В лексиката на християнската Църква да се спасиш означава в деня на Страшния съд да бъдеш причислен към праведниците и да заслужиш вечен живот в присъствието на Бога.

При посещението Си в дома на Лазар Христос заяви, че Мария е избрала добрата част. Значи ли това, че тя ще се спаси, а Марта – не? И коя именно е тази добра част? Учителят Беинса Дуно отговаря: *„Тя е Божественото в човека.“* Марта и Мария са две реални исторически личности – сестри на Лазар, съвременнички и последователки на Иисус Христос. Ала те са същевременно и символични образи, примери на два мирогледа, обусловени съответно от материалното и духовното. Или, както се изразява авторът на беседата, те са *„две положения, две състояния в човека“*. Мария, възплъщаваща образа на духовно ориентирания, търсещия вечните истини човек, очевидно ще се спаси. Но каква ще бъде участта на Марта, т.е. на онзи, който е загрижен най-вече за решаването на материалните проблеми? Нима тя/той е обречен/а на „вечни мъки“? Не мисля. Някога, в бъдещето двата типажа – Марта и Мария, според Учителя Беинса Дуно ще се съединят в едно, те ще заживеят *„заедно – в едно тяло, в една душа, в един дух“*. Преведено на езотеричен език, това означава, че мирогледът на духовно ориентирания човек постепенно ще облагороди материалното начало у самия себе си, ще го извиси и ще го претопи в лъчите на безсмъртната Божествена искра. Духът, надмогнал материята и въздигнал я до равнището на пълно одухотворяване, е гаранцията за спасение и вечен живот. Или, с терминологията на духовното познание – гаранция за преминаване към ново, повисоко еволюционно стъпало, в космическа сфера, непознаваща смъртта и ограниченията на гъстата материалност.

Един от най-великите учители и писатели на древната християнска Църква – Ориген (185-254 г.сл.Хр.), достигнал до прозре-

нието, че Бог не би допуснал да загине нито една душа и че в края на краищата, някога, в далечното бъдеще всички ще се спасят, дори и дяволът. Това негово учение, носещо гръцкото название **апокатастасис**, предизвикало бурна отрицателна реакция сред висшия клир и било отхвърлено. Това е една от причините гениалният Ориген, с огромни заслуги за утвърждаването на християнското учение и за възникването на богословската наука, да не бъде канонизиран за светец. Пред човечите е бил обруган и заклеямен, ала пред Бога засиял с неотразима светлина. Неговите идеи отпреди 18 века намират потвърждение в Словото на Мировия Учител на Любовта: *„Той (Бог) няма да остави нито едно същество в ада. ... в края на краищата Той е решил да извади всички същества до едно от ада, за да се радват. На какво? – Да се радват на безсмъртието, да се радват на великия живот, на великата Любов.“*

Звучи твърде обнадеждаващо, нали? И все пак перспективата рано или късно всички да се спасят не противоречи ли на Божествената Правда? Редно и справедливо ли е всички – независимо от заслугите и постиженията си – да получат еднаква награда? Ако такъв е Божият План за Вселената, значи трябва да го приемем без уговорки. Ала не просто да го приемем, но и да го осмислим. И през ум не ми минава, че Бог би могъл да изневери на Своята абсолютна Правда. Понеже Той е Любов, е готов да предостави на всички същества, които не са следвали Неговия път, шанса да се коригират. Да променят радикално посоката на своята жизнена изява и да прегърнат навеки Доброто. Ако не го сторят, шансът им ще остане неоползотворен. Те няма да се спасят, а ще загинат.

Учението на Ориген за апокатастасиса, потвърдено в тази беседа от Учителя Беинса Дуно, крие в същността си един любопитен извод. Щом и дяволът ще има възможност да се спаси, значи и той играе някаква роля в Божия Промисъл за света. Роля на възплъщение на злото, което в крайна сметка служи на Доброто. Нелицеприятна и дори твърде отблъскваща роля, без която обаче не би проработил двуполусният модел на Битието.

Накратко, мракът е нужен като фон, върху който да заблести истинската светлина на Духа. Светлината на вечния живот и безсмъртието.

ПРЕД ДВЕРИТЕ НА БЕЗГРАНИЧНОТО

(Есе върху беседата „Свидетелството Негово“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

„Всяко нещо си има край!“ – казват мъдрите хора. И действително, в света, в който живеем и който смятаме, че познаваме, всичко си има край, т.е. граници. Дори необятната по мащаби Вселена е ограничена откъм количеството материя, която съдържа в себе си. И когато говорим за мярка, имаме пред вид именно ограничеността на всички обекти в материалния свят. Мярката или мерната единица разкрива степента на тяхната ограниченост въз основа на предварително определен критерий или еталон – размера на мерната единица. А защо ни е нужно да измерваме всичко около нас и в самите нас? – За да имаме що-годе точна представа за мястото и значимостта на измервания обект, за неговата полезност и потенциал. Следователно неизбежните ограничения на всички компоненти на физическата реалност ни служат да се ориентираме по-добре в нея, да правим съпоставки и сравнения с подчертано значение в нашия живот. Затова в крайна сметка ограничеността на всичко с материален произход ни помага да правим своите избори в ежедневието ни съществуване, съдейства ни да упражняваме правото си на свободна воля, търсейки по-хубавото, по-благоприятното, по-качественото. Въобще наличието на сравнителна и превъзходна степен в материалния свят е доказателство, че той е изграден на базата на някакви ограничения.

Както е известно от духовното познание, първото ограничение – което по същността си е **самоограничение** – е дело на Бога-Творец. Той е ограничил самия Себе Си, за да създаде Космоса. Изводът е, че всяка творческа дейност изисква задължително някаква форма на самоограничение с цел раждане на нещо ново. Самоограничението в случая означава съзнателно отдаване на част от собствения потенциал в името на изграждането на нова същност, на обект, който не е съществувал до момента и който по свой начин е неповторим. Така че доброволното и целенасочено самоограничение

граничение се явява предпоставка за всяка положителна промяна и в самите нас, и в окръжаващата ни среда. Очевидната връзка между самоограничението и процеса на творчество на всички равнища във Вселената става достояние на разумните същества и постепенно се превръща в елемент от тяхната жизнена мотивация. Осъзнаването, че за да създадеш нещо ново или да усъвършенстваш самия себе си, е наложително да се самоограничиш – сиреч да направиш жертва, – лежи в основата на импулса да постигнеш максимума на наличния си потенциал и в края на краищата да изпълниш предназначението си според Божия план за теб.

В рамките на постепенното изкрystalизиране на това осъзнаване човек открива взаимозависимостта между граничното и безграничното, както и ролята на ограничението за разбулване тайната на необятността. По този въпрос Учителят Беинса Дуно отбелязва: „*Какво нещо е ограничението? – Ограничението е необходимо, за да познаеш какво нещо е безграничното.*“ Безграничното се оглежда в ограниченото, проявява се в него – ограниченото е негова сянка, негово отражение. Не бихме могли да разсъждаваме за безграничното и да го осмислим, ако не съществуваше ограниченото, посято и отгледано от безграничното.

Според мярката на ограниченото съдим за неизмеримостта на безграничното.

Такава е логиката на сравнителния анализ отдолу нагоре – от света на ограниченията към космическите сфери на необозримото, всеобхватното, неподлежащото на никакви ограничения. Но познавателният механизъм има и друга посока – отгоре надолу. В този случай образецът за сравнение е реалността без граници: „*Защо е необходимо безграничното? – За да разбереш граничното*“ (Учителят Беинса Дуно). Засвидетелствайки същността си чрез граничното, безграничното го прави достъпно за човешкия разум. Достъпността гарантира познаваемост на граничното и използването му за целите на Всемирното Добро, както и полага основите за проникване в мистерията на безграничното. А след това: „*Като разбереш безграничното, ще се яви и свободата*“ (Учителят Беинса Дуно). Това е крайната цел: пълната свобода на духа, слял се с безграничното; върхът на еволюционното израстване, когато човек се превръща в „*носител на Божествената мисъл*“, т.е. на Божествено съзнание.

ЧУДОТО НА ЛЮБОВТА

(Есе върху беседата „Познат от Него“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Какво означава Бог да ни познае? Любовта към Него ли е единственото условие за това? Колко пътища водят към Необятното?

Да ни познае Бог, означава вечната и невидима връзка между човешкия дух и Неговия Дух да се изпълни с живот, да затрепти с вибрацията на Божественото съзнание. Човекът, който винаги е бил част от Бога – Негово творение, искра от безсмъртната Му Божественост, – е изминал целия път към своя Небесен Отец и се е съединил с Него навеки. **Потенциалното се е превърнало в актуално.** Детето е израснало до ръста на Родителя. Познаването изгражда моста – неразрушимия мост – между две еднородни същности: първична – сътворяваща, и вторична – сътворена.

Началното творческо усилие принадлежи на първичната – Бог, и в резултат от него се ражда вторичната – човекът. Това е връзка отгоре надолу – от Твореца към творението. Това е връзка на възплътената идея на Всевишния. Двигателят, който въвежда в действие тази връзка, е Божествената Любов в нейния аспект на съзидателност.

Вторичното съзнателно усилие принадлежи на разумното същество, наречено „човек“. Негов плод е именно мостът между земното и небесното, между създанието и Създателя. Това е връзка отдолу нагоре – връзка, бележеща изпълнение на предназначението на човека: да се завърне в Лоното на своя Космически Родител. Двигател на тази връзка е също Любовта, израснала постепенно и целенасочено от най-ниската до най-високата степен на своето човешко проявление. Нейни верни помощници са:

- Божествената Мъдрост, която осветява пътя на човека към Бога и го снабдява със знанията, необходими да извърви успешно и докрай този път;
- Божествената Истина, която – веднъж постигната – дарява човешкия дух със свободата и силата да се извиси до сферите на

Божие присъствие.

Ако не изкачим стъпалото на Божествената Любов, няма да бъдем познати от Него. Всички пътеки на духовното израстване във Вселената водят към тази велика, всепобеждаваща и животворяща Любов. Тя е майката на всички добродетели, но същевременно е и триумфът на цялостната реализация на всяка от тях. Щом самият Бог е Любов, значи условието да се съединим с Него е да се потопим изцяло в океана на тази Любов, да я превърнем в своя същност. **Тогавя Той ще познае нас, а ние – Него.**

„*Любовта образува обща връзка между всички същества*“ – свидетелства Учителят Беинса Дуно в разглежданата беседа. Общата връзка в случая е Божията благодат, която създава условията за съществуване и еволюция на всички живи същества, на цялото творение. В почвата на благодатта израстват кълновете на импулса съществото, достигнало фазата на разума, да осъзнае себе си като част от извечното Цяло и да се устреми към съединяването с Него.

По съдържанието си Любовта към Бога – според друго пояснение на автора на беседата – представлява „*вътрешно единение*“ с Него. Сиреч – **единение в Духа**. Възможността за подобно единение е налице от момента на създаването на човека. Тя се превръща в действителност благодарение на неговите съзнателни усилия по еволюционния път.

И накрая: колко пътища водят все пак до необятното, т.е. до Бога?

Те са безброй, понеже целта им е всеобхватна и вездесъща, сиреч присъстваща навсякъде и във всичко. Всички тези пътища са с различна дължина, но с еднакво право на съществуване. И все пак – независимо от огромното си разнообразие – преди да отведат човека до крайната му цел, те се сливат в един: **Пътя на Божествената Любов**. Тя съдържа в себе си всичко. Тя е най-дълбоката Същност на Бога. Тя е и живата Му връзка с всичко, сътворено от самия Него. Тя е целта и смисълът на Космическия Живот.

Да възлюбим Бога или да възлюбим Божественото у самите себе си – то е все същото. Това са две страни на едно цяло, две посоки, сливащи се в една.

Бог е сътворил човека, за да му предостави шанса да стане Равнобожествен с помощта на Любовта.

ПО СТЬЛБАТА – НАГОРЕ ИЛИ НАДОЛУ?

(Есе върху беседата „Позвах Сина Си“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

В тази беседа Учителят Беинса Дуно предлага една градация на отрицателни състояния у човека, чието начало полага съмнението. Градацията е низходяща, с изключение на последната си фаза, и изглежда по следния начин:

Съмнение – ревност – малодушие – ожесточение – отмъщение – разкаяние.

Нека разгледаме по отделно тези шест състояния или душевни нагласи на човека.

Съмнение. Именно за него авторът на беседата е дал най-пълна дефиниция. Тя гласи: „*Кога се явява съмнението? – Съмнението се явява като контраст при две различни психически състояния.*“ И следва описание на четири такива двойки психически състояния: богатство и съмнение; ученост и съмнение; религиозност или набожност и съмнение; красота и съмнение. До какви изводи ни водят тези обяснения?

Съмнението е като ръжда, която отвътре разяжда душата.

Забогатял си много и би трябвало да си щастлив, но съмнението не спира да те гризе: „Ще съумея ли да запазя богатството си? Няма ли някой да посегне на него? Със сигурност има един куп желаещи да се докопат до парите ми... А не може ли да спечеля и още? Имам нужда от толкова много неща!“ И т.н., и т.н. Докато си богат, съмнението ще бъде твой неизменен гост в мислите ти, твой кошмар в сънищата ти, който поглъща всичко, придобито от теб.

Постигнал си голям напредък по пътеката на познанието. Може дори и научна титла да са ти присъдили. Извоювал си безспорен авторитет като учен, като изследовател, като откривател. На всяка крачка по този път обаче и съмнението те съпровожда с

бодра стъпка. Не преставаш да се питаш: „Точни ли са резултатите, до които достигнах? Не ги ли попросих малко, за да блесна пред широката публика? Тях мога да подведа, ала истинските специалисти – едва ли... В такъв случай заслужавам ли научното звание, което получих? Няма ли да ми го отнемат?“ И пр., и пр. Докато се изживяваш като велик учен, съмнението неизбежно ще стои на стража пред покоите на душата ти и няма да ти дава миг спокойствие с неудобните си и нетактични въпроси.

Повярвал си в Бога. Ходиш редовно на църква. Спазваш посетите, отбелязваш чинно празниците от църковния календар, пускаш по някоя дребна монета в протегнатата ръка на просящите. И сякаш неусетно Божието присъствие навлиза в живота ти. Но изведнъж като вихър те връхлита нещастие – открадват ти колата. Или ти подпалват вилата. Или в службата изпращат в командировка, за която отдавна си си точил зъбите, не теб, а колегата-конкурент. Или пък съседът ти си купува телевизор – къде-къде по-скъп и по-модерен от твоя. И тогава един тих, но отчетлив глас прошепва в ума ти: „Такъв ли е твоят Господ?! Защо допуска такава крещяща несправедливост?! Я вземи, та Го зарежи и си живеи живота! Каквото с Него, такова и без Него... Та даже без Него ще ти е по-добре – ще си напълно свободен да правиш каквото си искаш. Явно е, че Той те пренебрегва. Обърни Му гръб и ти!“ И слабият във вярата човек се поддава на тези внушения, родени не от някого извън него, а от собственото му его. И фатално се отдалечава от своя Създател.

Ти си модел – красавица, неустойимо сексапилна. Мъжете лудеят по тебе. Можеш да имаш всекиго от тях – когато поискаш, където поискаш. Приемаш всякакви подаръци с усещането, че наистина заслужаващ всичко това. Поиграеш си с един – ето ти вила край морето. На твое име, разбира се. Омръзне ти – зарязваш го. Позабавляваш се с друг – ето ти почивка на Бахамите. Писне ти и му обръщаш гръб. Той е само милионер, а една приятелка ти намекна, че еди-кой си милиардер е проявил интерес към теб. Недвусмислен интерес. Солидно подплатен. И хоп – скачаш в обятията му, където искрят бижута за стотици хиляди и тоалети от „Армани“. И така – без почивни дни, от една скъпа и заплатена по най-висока тарифа прегръдка към друга. Докато змийчето на съмнението не се прокрадне в мислите ти и не обяви с нахален тон:

„Сега си на 25 и всички тузари са в краката ти. До 30-35 можеш да поддържаш огъня, ами после...? Няма да си вечно млада. А и тези нощни разпивки... Сигурно заради тях започва да те понаболява черният дроб. Пък и торбичките под очите – все по-трудно ти е да ги прикриваш с грим и руж. Сестро, май скоро ще се превърнеш в развалина... Ай, ай, ай!“ И започваш да се тръшкаш в отчаяние, защото този подмолен гласец, изглежда, има право...

Така съмнението изяжда една след друга мизерните трошици илюзорно щастие, които са проблясвали в сивите дни на твоята житейска безпътица.

И тогава в душата ти победоносно и безпрепятствено нахълтва **ревността**.

Онзи е по-способен от мен – очевидно вече нищо не струвам. Онази грабна бизнесмена под носа ми, а той дори не ме погледна; значи вече не изглеждам така, както преди пет години. Колегата получи повишение и премия, а мене пак ме забравиха; къде ли по света има служба, където наистина да ме оценят?! Съседите затвориха над 200 буркана със зимнина, а ние и тази зима ще трябва да купуваме от магазина химикали и консерванти. Това си е жива трагедия, не мислите ли?

Така на свой ред **малодушието** застава на пост пред портите на душата ти.

Аз съм неудачник, за нищо не ме бива, за какво да живея... С каквото и да се заема, все се провалям. Няма ли край мъките ми?! „То (малодушието – б.К.З.) е състояние на слизване, то представлява една долина“ – така го определя Учителят Беинса Дуно. Долина на несменяема печал, на самосъжаление и разрушителни мисли. Слизане все по-надолу – без асансьор – в шахтата на човешкото падение. Та чак до ада на собственото безсилие и безизходица.

И тогава... Налага се да откриеш виновника за бедите си, иначе загиваш. И през ум не ти минава да го потърсиш у себе си. Всеки друг, но не и ти!

И започваш да го издирваш. **Ожесточено**. Всеки ти е виновен за нещо. Всеки ти е крив за нещо. Всеки ти е черен пред очите. Готов си да удавиш цялата Вселена в една-едничка капка от твоята омраза, от твоята жажда да въздадеш всекиму заслуженото. От порива ти на всяка цена да **отмъстиш**.

Не виждаш друг изход. Светът просто плаче за **отмъщение**. Толкова много болка и горчивина ти се е събрала, че ако не я излееш в някаква посока, тя ще те погълне. И начеваш да раздаваш правосъдие: наляво и надясно, нагоре и надолу. Навсякъде и за всички. Но в един миг ритникът ти улучва не мнимия виновник за разрухата ти, а ръжена. А е добре известно, че срещу ръжен не се рита. Безсмислено е. А и доста болезнено. Затова пък ти носи изтрезняване. От пиянството на самозабравилото се и саморазрушаващо се его.

И не ти остава нищо друго, освен да се **разкаеш**. За всичко! Да преосмислиш целия си живот и да се опиташ да събереш сили, за да започнеш отначало. Начало без богатство, без парадна учестност, без лицемерна набожност и фарисейщина, без младото и красиво лице, което години наред ти се е усмихвало сутрин от огледалото.

Ала все пак някакво начало.

Останали сте само двама – ти и Бог. Покаялият се и Онзи, Който дава опрощение. Разбитият на пух и прах и Онзи, Който сътворява светове от нищото. Непослушното дете и мъдрият Родител. Ако паднеш на колене и разтвориш душата си пред Него, Той ще те пренесе на ръце до спасителния бряг.

ИДЕИТЕ И СЪВЪРШЕНСТВОТО

(Есе върху беседата „Бъдете съвършени!“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Идеите се раждат в един възвишен свят – света на Божественото съвършенство. Те поклъват като златни семена в Ума на Бога. Оттам – като кристални лъчи на Неговата благодат – проникват във всички области на творението и ги огряват с Премъдростта на Единия, Създателя на всичко съществуващо. Сами по себе си съвършени, идеите – за да дадат плод – трябва да достигнат до съзнанието на разумните същества във Вселената, да поклънат, да израснат и да узреят. Следователно равнището на духовното развитие на съществата е това, което ги прави способни да възприемат идеите. А свободната им воля е тази, която позволява на съществата да превръщат идеите в реалност.

Дълъг е пътят на идеите от Божия Ум до ума на Неговите деца. Дълъг и често неравен, с причудливи завои и неочаквани промени в посоката. И не Бог е този, който създава лъкатушния им маршрут, а човекът – в зависимост от това, дали е съзрял да ги възприеме и доколко. Затова само възвишеният по дух успява да улови лъча на идеята в неговата първоначална прелест и съвършенство. Само чистият по сърце навлиза в дълбините на Божествения Промисъл и се докосва до великата Истина. А който успее да го стори, за него: *„Идеите са, които дават вътрешния смисъл и красота на живота“* (Учителят Беинса Дуно). Защото да схванеш една идея – пътничка от Божествения свят, означава да се свържеш невидимо с нейния Автор, Бога. Веднъж опитал вкуса на Неговото проникновение, никога повече не ще го забравиш. И никога повече човешко мъдруване няма да предложи истинска храна за душата ти.

Идеите са вестители на Божественото съвършенство в нашия свят на борби за надмощие, в който материята опасва с тежки вериги духа и завистливо поглежда към крилете му. Сама по себе си безкрила, материалността е готова на всичко, само и

само да успее да полети. Именно такъв шанс ѝ предлагат идеите. Ало само при едно условие – да разруши капана на приземяването, да срути всички прегради пред затыналото в блатото на егоистичното самозадоволяване създание, наречено „човек“, и да олекне до степен, разрешаваща надмогване на притеглянето, посредством което тялото държи като пленник духа. И тогава полетът става възможен. Полет на едно завръщане към истината за собственото „аз“, изгубена в лабиринта на царството на илюзиите.

Идеите са брилянтите в короната на пробудената душа, с чиято помощ тя изработва добродетели и върви неотклонно по пътеката към съвършенството.

Идеите са мост между Небето и земята, между блясъка на Божествената Истина и крехкия светлик на устремената към самопознание и повдигане човешка душа.

Идеите са обещанието на Бога, че не е забравил дълга си към сътворения от Него Космос и към съществата, призвани да се завърнат в лоното на Неговата вечна светлина.

Идеите са непресъхващ извор на вдъхновение за пътешествениците към обителите на Божественото. Те даряват просветление на всеки, който искрено се стреми да познае великата Истина.

След като изминат дългия път от Божия Ум до света на материята и се заселят трайно в съзнанието на хората, идеите се превръщат в **идеали** – искри от неугасващия огън на творческото стремление на Всевишния, които повеждат готовите да ги следват към новите стъпала на еволюционното израстване.

Да докоснеш идеите на Космическия Логос, означава да те озари сиянието на Неговия безсмъртен Промисъл.

Да прозреш идеите Му, означава да ги издигнеш като знаме на обновлението в собствения и във Всемирния живот.

Да вдъхнеш битие на осмислените Му идеи, означава да се потопиш навеки в океана на Неговата Вечност и Любов.

ЛОЗАТА – СИМВОЛ НА ЖИВОТА

(Есе върху беседата „Домовит човек“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

В тази своя беседа Учителят Беинса Дуно тълкува една от проповедите на Христос, Който заявява за Себе Си: *„Аз съм лозата.“* В широк смисъл – според обяснението, дадено в текста – лозата е символ на съвкупния живот (*„Тя се взима изобщо като емблема на живота.“*). А в тесен смисъл тя символизира духовния живот (*„Лозето е емблема на духовния живот, който съдържа в себе си условия за прогрес и развитие.“*).

Синът Божий Христос, най-великият Учител на Космоса, на друго място в Библията разкри Своята същност с думите: *„Аз съм Пътят и Истината, и Животът“* (Йоан 14:6). Съпоставката между тази Негова реплика и по-горе посочената доказва правото на лозата да бъде символ на живота: и на Всемирния живот като цяло, и на духовния, в частност.

Любопитното е, че Всемирният живот по естеството си в същност е **духовен**. Тоест няма живот, в чиято основа да не лежи Духът – Божият Дух. Разликата е само в това, дали този живот е видим, материален, биологически (лозата в случая символизира съвкупния живот) или невидим (лозата като символ на духовния живот). Животът е единен, така както неговият Създател – Бог, е един. Проявленията на живота от своя страна могат да бъдат видими или невидими.

Нашият човешки живот – в съответствие с едно от посланията в беседата – е лозе, което ние, човеците, сме взели под наем. Като наематели наш дълг е да го обработваме по най-добрия начин, за да получим богата реколта. Да обработваме лозето – сиреч да използваме живота си така, както е според Божия план за всекиго от нас; да изживеем дните си така, че после без срам и болка за пропуснатите шансове да дадем отчет за извършеното в рамките на това конкретно земно въплъщение.

Пълноценното съдържание на земния живот, неговото изпълване с мисли, чувства и дела, посветени на Доброто, обяснява друго твърдение в беседата, а именно, че „*Бог е създал Вселената заради синовете на Мъдростта*“. Само мъдрият може да премине през живота така, че да изпълни достойно дълга си и към Бога, и към собственото си духовно развитие и израстване. Само мъдрият прониква в същината и действието на космическите закони, в тяхната роля за колективната и индивидуалната еволюция на съществата, в резултатите от тяхното спазване и разумно прилагане. Само мъдрият е плодотворен труженик на Божията нива и неговият принос за Общото благо е значим и дълготраен. А пък който не е постигнал още нужното равнище на мъдрост, ще се преражда отново и отново, ще трупат опит и ще напредва крачка по крачка, докато най-сетне заслужи да бъде наричан „син на Божествената Мъдрост“.

Главната посока на разсъжденията в беседата може да бъде изразена есенциално чрез една крилата мисъл на Учителя Беинса Дуно: „*Животът глупавите забавлява, умните учи, а на мъдрите разкрива своите тайни*.“ Може да срещнете вариант на тази сентенция, в който вместо „живот“ фигурира понятието „Природа“. Смисълът е същият. А той е, че:

- Глупавият се забавлява поради своето невежество, което държи здраво залостени пред него портите на Мъдростта.
- Умният се учи, защото е проумял, че материалният свят е училище, в което не бива да си губи времето за празни неща.
- Мъдрият бива допуснат зад кулисите на видимия живот – живота на формите, понеже е съзрял духовно да постигне смисъла на всемирната еволюция и насоката на нейното разгръщане.

Окултният ученик би трябвало отдавна да е захвърлил в миналото розовите очила на глупака и от позицията на овладяното разумно сърце да се е отправил към сферата на Божествената Мъдрост.

ЕДИНСТВОТО

(Есе върху беседата „Приех от Отца Си“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Една от възловите фрази в тази беседа е: *„Законът на единството показва пътя на човешкото избавление.“* Избавление от какво? – От тъмницата на невежеството, от оковите на коварното его, от илюзията на отделността. Великото Слънце на окултното знание Хермес Трисмегист формулира седем принципа, обхващащи най-важните истини, съотношения и взаимодействия в Космоса. Последният от тези принципи е именно за единството и сродството. Следствия от него са Единството на Всемирния живот (в общовселенски мащаб) и братството между хората (в мащаба на нашата планета, но като значимост надхвърлящ нейните граници). Заповедта за единството, за която Христос твърди, че е приел от Своя Небесен Отец, бива назована от Учителя Беинса Дуно *„заповед на съединителното звено в разумния живот“*, както и *„... великата заповед на онова вътрешно единство, на онова велико вътрешно разбиране на разумния живот“*.

От начина, по който авторът на беседата осветлява единството, стигаме до извода, че по отношение на своето съдържание единството може да бъде разгледано на две равнища – външно и вътрешно. Първото се отнася до единството на вселенския Живот, а второто – до вътрешното единство на човешката личност. Нека да ги изследваме по отделно.

1) Единството на Всемирния живот. То произтича от факта, че Първоизточник на всичко съществуващо е Бог. Всемирният живот е функция или проявление на Божия Дух. Щом като Източникът на целия космически живот е един, то следователно и Животът е единен в Него, в своя Първоизточник. Всички форми на Всемирния живот са проявления на Духа на Бога и по свой начин отразяват Неговата Същност. Многообразието на формите изразява не някакво мнимо разделение на Духа, а неизчерпаемостта на

идеите в творческия замисъл на Всевишния. Затова и всяка форма на живот в Битието представлява възплъщение на една идея, родена в Божия Ум. Единство в многообразието или единство в Божия Дух – това е неизменният закон в цялата творческа дейност на Върховното Божество.

2) Вътрешно единство на човека. Това е единството на трите начала на личността: ум, сърце и воля или съответно мисли, чувства и дела. Това е още единство на всички сили и енергии на човешкото същество, на неговите вътрешни импулси, на жизнената му мотивация, единство на трите носителя на съзнанието: тяло, душа и дух. Така както Бог е неизменно единен в Своята Същност и проявленията Си, така и човекът – сътворен по Божий образ и подобие – е призван да постигне пълно вътрешно единство на своите начала, сили и енергии, импулси и принципи (носители на съзнанието). Човекът е бил създаден от Твореца в състояние на такова единство, но го е изгубил при отделянето си от Бога, т.е. когато е поел по пътя на инволюцията. Основният метод за възвръщане на първичното единство е постепенното и плавно хармонизиране на всички изброени по-горе начала и енергии у човека. Тази задача ще бъде изпълнена окончателно в етапа на еволюционното израстване на човешкото същество, чийто водещ импулс е положен от Христос преди 2000 години. За преобладаващата част от земното човечество това би трябвало да стане в епохата на VII коренна раса. Тогава пътят на човешкото избавление (по думите на Учителя Беинса Дуно) ще бъде завършен и преминалите успешно изпитанията на материалния свят ще се преселят завинаги в духовния. За някои по-напреднали по еволюционния път люде това ще се случи в рамките на квантовия преход или скок, който очакваме в края на настоящата 2012 година, или в периода на VI коренна раса.

Една от главните цели на земната общност на разума е предадена от Учителя на Бялото братство с думите: „... *всички работи в света могат да се поправят при едно условие – единство в нещата*“. А това на практика означава постигнатото вътрешно единство на човека да се проектира в обществения живот, в общопланетарната действителност и да я хармонизира до най-високата възможна степен. Степен, която предхожда глобалната трансформация на материята в Дух.

СЪМНЕНИЕТО В СЕБЕ СИ

(Есе върху беседата „Саваат-Амон-Ра“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Защо в тази беседа Учителят Беинса Дуно говори за съмнението в себе си? Защото който се съмнява в себе си, няма да може да изпълни предназначението си в земния живот. Затова и авторът на текста заявява категорично: *„Има един закон в живота: никой човек не може да се съмнява в себе си.“*

Има три основни вида съмнение в самия себе си. Ще ги разгледаме от най-безобидния вариант до най-разрушителния:

1. Съмнение в самия себе си в конкретна ситуация или за конкретно качество на човека:

Този вид съмнение възниква, когато човек не успява да се справи с някакъв житейски проблем и/или не е в състояние да прояви такова качество (или качества) на характера си, което (които) би (биха) допринесло (-и) за решаването на проблема. Тогава потърпевшият се усъмнява в самия себе си и се обезверява. Съмнението и обезверяването може да продължи по-кратко или по-дълго в зависимост от това, дали човекът ще попадне отново в подобна ситуация, изискваща проява на качеството (или качества), което (които) той не е проявил в първия случай. Ако този път той се справи с проблема, изявявайки необходимите качества, ще престане да се съмнява в самия себе си и ще възвърне вярата си в собствения си потенциал. Но ако и този път не съумее да реши житейската задача, тогава съмнението му в самия себе си ще се задълбочи и ще остави черно петно върху душата му.

2. Съмнение в самия себе си като комплекс от качества на личността:

Този вид съмнение не се ражда бързо и лесно. Нужно е човек да е преминал дълъг път в живота, способността му да решава

житейските задачи многократно да е била подлагана на проверка, да е претърпял множество провали, за да достигне до тази форма на съмнение в собственото „аз“. Той може да е имал мимолетни успехи, които са потушавали огъня на съмнението – но само временно. Успехите са се оказали изключението, а провалите – правилото. Тогава човекът започва да се чувства безпомощен и в немалко случаи се отказва от борбата. Вече живее по инерция, ден за ден – отегчен от всичко, включително и от самия себе си. Той вече не вярва, че може да промени съществуването си, понеже е изгубил вярата в самия себе си. Отегчението му във всеки миг би могло да прерасне в отвращение, което означава, че той е задействал в съзнанието си програма за самоунищожение.

3. Съмнение в самия себе си относно смисъла на живота:

Това е най-тежкият вариант на съмнение в самия себе си. За тази и за предишната форма на съмнение важат думите на Учителя Беинса Дуно от беседата: *„Ако човек се усъмни в себе си, той или ще полудее, или ще се самоубие.“* За жалост тази констатация на великия Посветен е съвършено вярна. За онзи, който окончателно е загубил вяра в самия себе си и в смисъла на съществуването си, тези два изхода – лудост и самоубийство, изглеждат най-вероятни. Тези хора са абсолютните аутсайдери на обществото, отхвърлени безусловно от него. И тъй като не успяват да намерят мястото си в социалната среда, те я напускат завинаги. По един или друг начин.

За човека, който е избрал твърдо да върви по духовния Път, първата разгледана форма на съмнение в самия себе си е твърде рядък гост, а втората и третата са напълно изключени. Това е личност, в чийто характер вътрешните противоречия са вече разрешени или най-малкото се намират във фаза на окончателно разрешаване. Мирогледът на такъв човек – пробудена или пробуждаща се душа – е изграден върху Божественото Слово на Истината. Той познава законите на духовния свят, изследва ги и ги спазва. Има ясно определена цел в живота – да се развива в духовно-нравствено отношение, да твори добро и да служи на Божия План за Вселената, за планетата Земя и за самия себе си. Съмнението е спирка по неговия път, останала далеч назад в миналото, към която той никога повече няма да се върне.

ПРИЛОЖЕНИЯ НА ЗАКОНА НА СЪПОСТАВЯНЕТО

(Есе върху беседата „Закон на съпоставяне“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

В тази своя беседа Учителят Беинса Дуно разкрива същността, съдържанието и действието на вселенския закон на съпоставянето. Според великия Посветен този закон лежи в основата „на съзнателния, на разумния живот“. Което означава, че познаването и прилагането на закона на съпоставянето е задължително условие човек да постигне необходимата степен на разумност в земното си битие.

Цялата беседа изобилства с примери, които илюстрират какъв е този закон и какви са насоките на действието му. В следващите редове ще разгледаме три характерни примера за приложението на закона на съпоставянето, извлечени от текста на беседата и представящи – по наше мнение – важни акценти в посланието на Учителя на Бялото братство:

1. Съпоставяне между разумно и неразумно.

Онагледено е с репликата, описваща предпоставките за живот без страдания: „... *Когато ти си разумен, когато не правиш погрешки в живота си, когато спазваш всички закони. Тогава няма да имаш никакви скърби и радости; Природата ще върви винаги по твоите стъпки, тя ще те признава. Но щом правиш много погрешки, скръбта ще върви по твоите стъпки.*“

В случая **разумността** е определена като **отсъствие на погрешки в живота**, т.е. като стриктно спазване на духовните закони, което води до непогрешимост и пълна липса на страдания по земния път на човека. Неразумността, обратно, умножава погрешките, а с тях – и болките и скърбите.

Особен интерес представлява заявлението, че разумността довежда до заличаване не само на скърбите, но и на радостите.

В случая авторът на беседата вероятно под „радости“ има пред вид емоционалните изблици на преживяващия мигове на щастливо вълнение и радостна възбуда. Овладелият до съвършенство разумността човек от един момент нататък се отърсва от всички излишни прояви на емоционалност. У него царуват непоклатим вътрешен мир и дълбоко удовлетворение от съществуването, които не се нуждаят от никакви форми на показност. Божественото обгръща човешкото от всички страни и го потапя в океана на вечната нетварна Светлина и всепроникващата благодат, които струят от самото присъствие на притежателя им и не изискват да бъдат доказвани от никакви думи или действия.

2. Съпоставяне между хармония и противоречие.

Възловата фраза тук е: „... *Противоречия съществуват само за неразумните хора, а за разумните хора всичко, което става в света, е една симфония. Противоречия в света няма* (курсивът мой – К.З.). *Туй, което за едного е противоречие, за разумния човек е едно благоприятно условие за работа.*“

Учителят Беинса Дуно поставя акцента върху **привидността на противоречията**. Езотеричен факт е, че противоречия съществуват само в най-низшите в субстанциално отношение сфери на Проявеното Битие. Те са привидни, понеже са породени от действието на всемирния принцип на полярността (III Херметически принцип), от безбройните проявления на Женското (Ин) и Мъжкото (Ян) начало във Вселената – в безкрайно богатата гама от техните взаимодействия, и в крайна сметка – от необходимостта разумните същества да упражняват свободния си избор при наличието на изглеждащи равностойни алтернативи.

У самия Бог няма и не може да има никакви противоречия. Той е въплъщение на абсолютна хармония, пълнота и завършеност. Противоречия няма и в Божествения свят, и в по-извисените области на духовния свят, доколкото те са населявани от велики Същества, разсекли веднъж завинаги Гордиевия възел на противоречията. В качеството си на Учители, обаче, на по-ниско еволюирали създания те използват мъдро и целенасочено огромните в разнообразието си възможности за нагледно обучение, предлагани от противоречията.

3. Съпоставяне между възможно и невъзможно.

Конкретизирано е посредством наставлението: „Законът на съпоставянето гласи следното: не изисквай в дадения случай това, което е невъзможно!“

Тази обособена формулировка на закона на съпоставянето звучи съвсем простичко и на пръв поглед не предвещава никакви трудности да бъде следвана и прилагана навсякъде в живота. Но само на пръв поглед. Защото тя изисква овладяна до най-висока степен **способност за различаване**. Да можеш да различиш възможното от невъзможното, а след това – и да постигнеш възможното: за това е потребна максимална разумност, точност на преценката на външните фактори и на самоанализа, яснота на вътрешния глас, самообладание, решителност и непоколебимост в следването на ръководството на Духа.

Законът на съпоставянето помага на пробудената душа да осъзнае, че:

- възможно е всичко, което е достъпно за физическия, умствения и духовния ти потенциал, но измежду всички възможности трябва винаги да избираш тази, която в конкретната ситуация съответства на Божия план за теб, на жизнената програма на душата ти за настоящото материално въплъщение, в крайна сметка – на твоето призвание в земния живот;

- невъзможно е не само онова, което остава недостъпно за потенциала ти, но и всичко останало, което те отдалечава от Божественото начало у теб – невъзможно не като осъществяване, а като насока на свободния ти избор.

Изводът е, че **измеренията и границите на възможното и невъзможното са не само и не толкова от физическо, измеримо естество, а от морално и духовно.**

Възможното и невъзможното са кръстопът, пред който безброй пъти застава земният човек. Правилната посока му нашепва гласът на Божественото у него, а следването ѝ до крайната цел осигурява свободната му воля, изпълнена с неизчерпаемата енергия на всемирното Добро.

ПРОГРАМАТА НА ДЕНЯ

(Есе върху беседата „Петте разумни“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

Всеки от нас слиза на Земята в плът с определена програма. Тя включва всички най-важни събития от жизнения ни път в света на материята, през които доброволно сме дали съгласието си да преминем. Всички те са едновременно жалони на нашето индивидуално еволюционно развитие и уроци от курса на предметно обучение, съпътстващ всяко наше земно въплъщение. Значителна част от тези съдбовни за нас събития са точно разположени във времето на настоящия ни живот, без да отменят правото ни на свободен избор. Нашата свободна воля е в състояние да повлияе не само върху начина на протичането им, но дори и – в определени случаи – върху самото им възникване. Могъща е силата, скрита в самоопределението, и тя може да бъде използвана както за добро, така и за зло.

Програмата за конкретното ни прераждане е колкото глобална, толкова и детайлизирана – във времето и пространството. Целта на всеки земен живот е човек да направи още една крачка напред по пътя на окончателното освобождение на духа. В епохи като нашата, характеризиращи се с всеобхватна планетарна трансформация, душата би могла да си постави и по-амбициозни задачи за собственото си израстване. В периода, който тя прекарва в невидимия свят преди поредната поява в плът, с помощта на духовния си водач и на други високо еволюирали същества тя е в състояние да набележи една максимално интензивна жизнена програма, целяща ускорено и оптимално кармично разплащане и придобиване на нови духовни качества. Всичко това, разбира се, предполага значително повече и по-тежки изпитания в материалната действителност. Подобна амбициозна програма винаги е нож с две остриета: ако се справиш както трябва, израстваш чувствително в Духа; ако се провалиш, забавяш твърде много развитието си, понеже ще се

наложи да започнеш следващото си възплъщение от много по-ниско еволюционно стъпало. Всичко зависи от теб и само от теб. Претенцията, която душата прави в духовните сфери преди прераждането си, е обективна и основателна. Ала когато тя се потопи във владенията на Майя – мировата илюзия, когато потъне в гъстата материалност, не е застрахована от изтъняване или пълна загуба на връзката с висшето си „Аз“ и наставниците си от фините зони на Битието. Тогава тя се обрича на самота и се отдалечава от изпълнение на набелязаното за съответния земен живот. И обратното, ако душата успее да съхрани контакта с напредналите същества, които я ръководят и насочват, и го развие, тогава тя със сигурност ще постигне успех в битката за самоутвърждаване.

В беседата на Учителя Беинса Дуно има една реплика, която хвърля допълнителна светлина върху разглежданата тук проблематика: *„Всеки ден си има своя определена програма, която човек трябва да изпълни.“* Тези негови думи очевидно засягат начина, по който нашата жизнена програма се разпределя в рамките на материалното ни съществуване, начина, по който тази програма се проявява във всеки ден от нашия живот. В контекста на това заявление на Мировия Учител изпъква изводът, че всеки Божий ден ни носи някакъв урок, някакъв шанс да помъдреем, да станем по-силни духом, да бъдем полезни на себе си, на човечеството и на Създателя. **Пасивността по духовния Път е равностойна на поражение.** Не бива да я бъркаме с концентрацията или съзерцанието – две важни духовни практики. Не бива да я смесваме и с молитвените ни и медитативните ни възглъбвания, които изискват пълно самоотдаване и не търпят никаква форма на изолация от актуалните задачи на момента.

Препоръчително е всеки ден да си съставяме програма за следващия – колкото се може по-ясна и по-точно разположена във времето. Обективното отчитане на собствения потенциал и възможности, както и на вариантите в съпътстващите обстоятелства, е наложително. Естествено, никога не бихме могли да предвидим всичко, което ще се случи, но будността и максималната мобилизация винаги са верни помощници и свеждат изненадите до минимум. Основното правило е: **постъпвай неизменно в хармония с Божественото начало у себе си и ще имаш цялата подкрепа на Небето навсякъде и във всичко!**

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО НА ФОРМАТА

(Есе върху беседата „Дава плод“ – „Сила и Живот“, VIII серия)

„Формата е съдържателна!“ – твърди Г. Хегел. Тази негова блестяща сентенция е колкото кратка, толкова и гениална. Учителят Беинса Дуно свързва формата с физическия свят, съдържанието – с духовния свят, а смисъла – с Божествения свят. В тази беседа той излага една важна препоръка, която звучи като **правило на разумния живот**: „... *Човек трябва да се стреми да схване Божественото, а не трябва да се спира върху формите.*“

Подобни по смисъл разсъждения откриваме и в „Свещени мисли на Учителя“, том I:

Мисъл № 25, „Разбиране“ (с. 13): *„Формите са обвивката. Те не смуцават ученика. Той търси вечната идея, която работи в тях и им дава цена. Така той се свързва с областта на Духа, с вътрешния живот на Битието.“*

Мисъл № 316, „Душата“ (с. 78): *„Ученикът схваща себе си като нещо отделно от тялото, за да не се съблазни от формите.“*

Мисъл № 362, „Любовта“ (с. 89): *„В Любовта трябва да изчезне всяка форма, а да остане само смисълът на нещата. Ако ученикът търси форма в Любовта, той ще падне. В Любовта трябва да изчезне всяка форма!“*

Изводи:

1) Формата е стъпало към разкриване на съдържанието и смисъла. На върха на йерархичната стълбица е Божественото. Който не намери сили да продължи изкачването от формата нагоре, ще остане завинаги пленник на материята.

2) Формата е обвивка на съдържанието и смисъла. Под лъскава и примамлива обвивка може да се крие нещо отровно или гибелно, а невзрачна на външен вид обвивка може да обгръща бисер или диамант. Отровни са илюзиите и щенията на егото. Скъпоценна е перлата, отгледана от пробудената душа.

3) Зад формата и отвъд нея окултният ученик съзира посланието на Духа, запечатано в тази форма. Ученикът изучава езика на формите, за да може да чете от священата книга на Божия Дух.

4) Действителната стойност на всяка обективна реалност в Космоса се определя не от формата, а от съдържанието ѝ и от вложения в нея от Твореца смисъл. Формата не притежава реална стойност дори и в своята родина – материалния свят. Тук тя е в състояние да послужи само като залъгалка за незрящите. Зрящите я отминават като пътен знак по посока към Божественото – смисъла.

5) Онзи, който се съблазнява от формите, не би могъл да бъде ученик. Човешката любов застива вкаменена във формата. Духовната любов надмогва формата, осветчава я и я изпълва със съдържание. Божествената Любов извлича есенцията от формата и я превръща в смисъл.

6) Който в любовта се прекланя пред формата, никога не ще познае Истината.

7) Формата е предизвикателство, чрез което Бог се усмихва на човека, подканя го да различи истинската красота от фалшивата и в крайна сметка, стъпил върху несигурната опора на формата, да погледне на света от висотата на Духа.

АКТИВНОТО СЪЗНАНИЕ

(Есе върху беседата „И земята ще се изпълни със знание“ – „Сила и Живот“, VIII серия)

Духовното познание ни учи, че по време на земния живот на човека неговото съзнание е активно в три космически области: физическия, астралния и умствения свят. Тази активност е свързана съответно с действията, чувствата и мислите на личността. В качеството си на проявление на духа като разум съзнанието управлява цялото съществуване на човека, цялата му видима и невидима изява. В широкия смисъл на понятието съзнанието съдържа в себе си и своите разновидности – подсъзнанието, самосъзнанието и свръхсъзнанието, които бележат различни етапи от неговата еволюция.

Съзнанието е явление от общовселенски мащаб, т.е. то е всеобхватно, универсално и всепроникващо. Няма точка или място в Битието, където съзнанието да не може да проникне и да се прояви.

Съзнанието е функция на Духа. Където е Духът, там е и съзнанието – там наблюдаваме наличието на съзнателност. А Божият Дух е навсякъде, Той е вездесъщ, сиреч присъства във всеки момент във всяка точка на творението, в съвкупното творение. Затова и съзнанието е общокосмически феномен.

Когато индивидуалният човешки дух израсне в еволюционно отношение до степен да се съедини с Божия Дух, той постига върха в развитието на съзнанието – т. нар. **свръхсъзнание** или **Божествено съзнание**. Тогава личното съзнание става едно с Всемирното и придобива всички негови характеристики. С изключение на една – достъпа до най-вътрешното, най-съкровеното ядро на Абсолюта. Тази врата остава затворена за всички същества във Вселената, дори и за най-високо еволюираните. Абсолютът, Абсолютният Дух е и ще остане навеки непознаваем и недостъпен в Своята най-

дълбока същност. За нея можем единствено да се догаждаме, да строим хипотези. А тя именно е Източникът на общовселенското съзнание.

В тази своя беседа Учителят Беинса Дуно засяга един от най-важните проблеми в проявлението на съзнанието – неговата активност в отделните светове, в различните космически полета, степента на неговата будност и способност за адекватно взаимодействие със съответната среда. Проблемът само е загатнат, щрихиран е съвсем пестеливо, ала така, че предоставя широка територия за размисъл. Ключовата фраза на автора на текста гласи: *„И на земята, и в другия свят съзнанието на хората се буди.“* В случая под „земя“ той очевидно има пред вид материалния свят като цяло, а не само планетата Земя.

Езотеричното познание излага тезата, че всички уроци по еволюционния си път човешкото същество може да научи само на физическото поле, в материалната действителност. Когато съзнанието премине в невидимия свят след смъртта на тялото, неговата задача е да анализира придобитите опитности от последното изпълнение, да отсее зърното от плевата, да съхрани истински стойностното и непреходното и да подготви индивидуалността за следващата крачка по нейния път във всемирната реалност, включително за нова инкарнация, ако това е необходимо. Цитираната реплика на Учителя Беинса Дуно означава, че човешкото съзнание е будно, тоест активно, и във видимия, и в невидимия свят. А тази будност от своя страна предполага възможности за развитие. Следователно съзнанието подлежи на развитие и по време на земния живот, и при престоя си в отвъдното. Шансът за развитие и напредък е несравнимо по-голям в света на материята – главната учебна база за човека. Но той е налице и в надматериалните сфери, където степента на прогреса се измерва с качеството на усвояването на наученото в плът и с целесъобразността на стъпките, които индивидуалното съзнание набелязва, за да продължи успешно своето развитие.

Не бива да забравяме, че в целия необятен Космос – и поточно в невидимата му за нас част – има огромен брой напреднали Същества и духовни йерархии, които са приключили с материалния етап от еволюцията на духа и продължават своето постъпа-

телно движение към Божественото твърде далеч от всяка материалност. Те отдавна, преди еони, са пробудили съзнанието си и са се превърнали в истински служители на Създателя. Такива, каквито и ние трябва да станем някой ден.

НИШКАТА НА ЖИВОТА

(Есе върху беседата „Зазоряване“ – „Сила и Живот“, VIII серия)

В тази своя беседа Учителят Беинса Дуно ясно посочва, че всеки човек е незаменим елемент в Природата, във Всемирния живот. Освен незаменим той е и неповторим и без него, без неговата индивидуалност *„Вселената не може да се прояви в своята хармония“*. А пък проявлението на човека във Вселената наричаме *„път в живота“*, който израз от своя страна също има синоними в лицето на: „еволюционно израстване“, „самоосъществяване на човека“, „личностна реализация“ и др. В случая става дума за изпълнение предназначението на човешкото същество в съответствие с Божия план за него. А това предназначение притежава една-единствена цел – човекът да се завърне съвършен в лоното на своя Небесен Отец, да стане Равнобожествен.

Ограниченото по обективни причини човешко съзнание разглежда пътя си в живота, своето еволюционно развитие като права линия, като нишка, съединяваща люлката на монадата със Сърцето на Бога. Това е идеалният вариант. Уви, такъв случай Битието не познава до днес. Нишката на индивидуалния живот като правило е твърде лъкатушна, изпъстрена с безброй криволици и завои, смени на посоката, връщания назад, лутания, с огромни амплитуди в темпото на движение. Всички те се разгръщат във времето и пространството – естествения декор на космическия спектакъл. Ала Творецът – крайната точка на това прелюбопитно пътешествие – се извисява над и извън рамките на времево-пространствения континиум. Неговият живот е потопен във Вечността и в нея именно Той ни очаква да Го достигнем и навеки да останем съединени с Него. Дотам трябва да ни отведе нишката на живота – в селенията на Божественото, където царува едно вечно настояще.

Нишката на живота част от него ли е или не? Негова граница ли е или само въображаем контур, прокаран от Божия Промисъл или от човешката свободна воля? Трудни въпроси, които отчасти

бихме могли да осветлим с помощта на текста на беседата. А там е казано: „... *В общия живот има две положения: човек може да бъде извън битието, а може да бъде и вътре в битието; човек може да бъде извън живота, а може да бъде и вътре в живота.*“ От следващите няколко изречения става ясно, че и страданието, и радостта отвеждат човека извън живота. Те са два полюса на целостта, назована „живот“, между които преминава земното съществуване на всеки от нас. Страданието предхожда радостта и рано или късно се трансформира в нея. Следователно да страдаш, означава, че си получил обещание от радостта да те споходи рано или късно. И обратното – в утробата на всяка радост се таи зародишът на страданието. Те се редуват неспирно в неуморния бяг на живота. Ала и двете – и страданието, и радостта – са извън живота. Тогава какво е вътре в него? И за кой живот става дума?

Няма съмнение, че и страданието, и радостта са част от живота – такъв, какъвто го познаваме. Това значи, че Учителят Беинса Дуно под „живот“ в контекста на беседата разбира нещо друго. И няма какво друго да бъде то освен живот, съществуване в Божествената Истина. Едно човешко битие, потопено изцяло във великата Истина. Това и само това е реалният живот, а всичко останало извън него е мираж, илюзия, заблуди на непросветленото съзнание.

И сега вече можем да си представим как нишката на живота преминава по златната пътека, начертана от Божествената Истина. От лявата ѝ страна остават страданията, а от дясната – радостите. Те не са част от действителния живот, а само негови сенки и отражения. За да се движиш точно по средата – между страданията и радостите, сиреч потопен в истинския живот, следвайки неговата безсмъртна нишка, следва да си постигнал онова, което християнските мистици наричат „безстрастие“, а Посветените – непоклатим вътрешен мир. Единствено това състояние на съзнанието би могло да ти позволи да следваш с непогрешима увереност и точност пътя на Истината, без да се отклоняваш нито наляво, нито надясно, без да губиш време и сили, за да разкъсаш паяжината на земните илюзии за добро и зло, за щастие и болка. Това е Пътят на живота в същата тази непостижимо красива Истина, извън която се шири пустошта на невежеството, а в чиито недра почива очакващата да я пробудиш Божественост.

ИНТЕЛИГЕНТНОСТТА НА ФОРМИТЕ

(Есе върху беседата „Сам изтъпках жлеба“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

В центъра на вниманието в тази беседа е законът за превръщане на енергиите. Всеки ден ние преминаваме през множество различни състояния на съзнанието и всеки преход от едно към друго подобно състояние е свързан с трансформация на вътрешните ни енергии. При почти всички хора това става спонтанно и неконтролирано. От окултния ученик, обаче, се очаква да овладее тези енергийни потоци до степен да регулира интензивността и насочеността им. За това са нужни продължителни усилия и упорита, целенасочена работа върху самия себе си в течение на поредица от материални въплъщения.

В една Вселена, в която всичко е енергия, в която всяко взаимодействие носи енергиен характер, необходимостта от разпознаване, овладяване и насочване на енергийните потоци е от решаващо значение. На физическото поле главни действащи лица са формите. Те са и обекти, и субекти на енергийните взаимодействия. Човекът в качеството си на форма – носител на разум, е натоварен с особено висока отговорност за това, по какъв начин използва закона за превръщане на енергиите. Във всяка форма Творецът е вложил частица от Своята върховна интелигентност. Колкото по-високо се намира в йерархическата стълбица на Битието съответната форма, колкото по-висок еволюционен ръст е постигнала тя, в толкова по-голяма степен тази форма е носител на Божествената интелигентност и неин изявител в Космоса. В тази връзка Учителят Бейнса Дуно изказва една обвита в тайнственост мисъл, която изисква задълбочено тълкуване и допълнителни разяснения: *„Формите определят границите на Божествената интелигентност.“* Какво е искал да ни подсказже той с това кратко, но енигматично по съдържание разсъждение? Нека се опитаме да надникнем отвъд завесата на неговото послание...

Първият извод, който се налага от цитираното изречение на автора на беседата, е, че Божествената интелигентност има граници. Това е заключение, което незабавно ни хвърля в смут, понеже ни е добре известно, че всички качества и характеристики на Бога са на n-та степен, т.е. те са безкрайни в количествено и качествено отношение. Тогава за какви граници става дума, щом самият Бог и всички Негови качества са безгранични? В случая Учителят Беинса Дуно очевидно има пред вид съответствието между постигнатото от формата еволюционно равнище и придобитата и отразявана от нея частица от безкрайната Божествена интелигентност. Казано с други думи, колкото по-напреднала по духовния Път е тази форма, толкова по-интелигентна е тя, толкова по-близо е до непостижимата по съвършенството си Божествена интелигентност.

Вторият извод е, че формите – за разлика от техния Създател, Бога – са подвластни на ограничения, те имат граници на своето проявление. Тези граници не са веднъж завинаги установени. Те се разширяват в зависимост от темповете на духовно израстване на дадената форма. Долната граница съвпада с началото на еволюционното придвижване на формата, а горната граница е самият Бог като цел на еволюционното развитие на всяко творение. А това означава, че горната граница е условна. Тя никога не може да бъде фиксирана, защото това би ограничило Бога, а Той не подлежи на никакви ограничения. И още нещо – горната граница е изначално подвижна: колкото и устремно да напредва формата по своя път към Божественото, горната граница (досуш като линията на хоризонта) неизменно отскача нагоре, в безпределността на своята недостъпност. Затова и развитието и повдигането на формата е вечно и никога не може да пресече окончателно финалната лента. Тъй като такава просто няма... Формата сякаш е обречена да се развива до безкрайност. Разбира се, от определено духовно ниво нагоре обречеността решително отстъпва мястото си на осъзнато движение към върховете на Божествеността.

И така, интелигентността на Бога е безгранична, а на формите – ограничена от рамките на техните еволюционни постижения. Висшата Божествена интелигентност предполага максимална степен на осмисляне на съществуването и на всички взаимовръзки в океана на вселенската необятност. В този смисъл всяка разумна

форма е запленила от перспективата не просто на всяко еволюционно стъпало да преосмисля индивидуалния си път в Битието, но и непрестанно да разширява панорамата и дълбочината на своето проникване в тайната на Божия План за творението.

БОГОУПОДОБЯВАНЕТО

(Есе върху беседата „Избавената душа“ –
„Сила и Живот“, VIII серия)

„Богоуподобяване“ е централно понятие в учението на християнската Църква. То означава, че човек е призван да осъществи в пълнота програмата, с която е бил сътворен от Бога – да се уподоби на Него, т.е. да стане подобен на своя Създател. Образът на Бога у човека е духът, който сме получили от Него даром. Това е нашето безсмъртно ядро, висшата ни същност, която ни сродява с Божествения свят. Образът, следователно, е даденост. Подобието от своя страна, както бе посочено по-горе, е програма, зададена като призвание в еволюционния път на човека, потенциал, който следва да реализираме със собствени усилия. Духът е дарен от Бога на човешкото същество според волята на Всевишния и Плана Му за Вселената. Подобието трябва да бъде изпълнено със съдържание посредством свободната воля на всекиго от нас.

Това встъпление е необходимо, за да пристъпим към изясняване на една емблематична фраза от разглежданата беседа. Тя гласи: *„Божественото в света има за цел да уподоби всичко на себе си.“* От тези думи на Учителя Бейнса Дуно следва заключението, че Бог е вложил програмата за богоуподобяване в цялото творение, във всички космически царства, във всички създания. От най-микроскопичната елементарна частица до най-могъщата галактическа система – всеки елемент от сътворения свят крие у себе си потенциала да стане подобен на Твореца. А това значи да придобие всички Негови качества и характеристики. Разбира се, става дума за уподобяване в качествено отношение, а не в количествено. Самият възглед за количественост е несъвместим със

Същността на Бога, Който сам по Себе Си е неизмерим, необхватен и същевременно всеобхващащ всичко сътворено.

Изпълнимо ли е богоуподобяването или остава само като теоретическа възможност? Щом Бог го е заложил в Промисъла Си за съществуващото, значи е изпълнимо.

Процеса на осъществяване на богоуподобяването наричаме духовно развитие или еволюционно израстване. Той има своето начало от появата на отделната индивидуалност в света на формите. Но няма край... И е така, понеже развитието е безкрайно. Ако развитието не беше безкрайно, би се обезсмислило цялото творение. Бог не би бил непостижима върховна Същност – цел на Всемирното развитие, а просто едно ограничено по отношение на духовния си ръст същество, макар и от висша йерархия.

В такъв случай кога можем да сме сигурни, че богоуподобяването вече е реализирано, че се е превърнало във факт? – Когато живото същество по своята еволюционна пътека е постигнало Божествено съзнание. Сиреч съединило е съзнанието си с това на Бога и е в състояние да се проявява като Негов съработник и сътворец.

Ала защо все пак Божественото си е поставило за цел да уподоби всичко на себе си? Та нали то е абсолютно и самодостатъчно? За какво му е да изразходва енергията си за подпомагане на еволюционните усилия на създанията? Мотивацията на Божественото по наше мнение би могла да бъде само една – **стремежът към съвършенство**. Съвършено само по себе си, Божественото подпомага цялото творение в посока към неговото усъвършенстване. А това усъвършенстване бива индивидуално и колективно. Както свидетелства Учителят Беинса Дуно, когато един човек се повдига, заедно с него се повдигат и всички останали. А това означава, че когато един елемент от творението израства в духовен аспект, успоредно с него повишават своя духовен ръст и всички други елементи на системата, назована Космос или Всемир. Може повдигането на Цялото да е нищожно, едва забележимо, но все пак то е принос на конкретното същество за добруването на всичко сътворено.

Бог никога няма да се откаже от Своето решение да съдейства на всички творения да осъществят до край програмата за богоуподобяване. Най-осъзнатите измежду тях превръщат този могъщ импулс за самоусъвършенстване в реалност.

Съдържание

I. ЛЕКЦИИ

Живот за Цялото в Новата Култура	5
Послушанието	17
Приложението	26
Благодарността	34
Страданието	42
Въпроси и отговори за съвременната младеж	63
Красотата	72
Верността	86
Достойнството	93
Учителят Беинса Дуно за мира	101
Хармонията	110
Съвършенството	123
Смисълът на живота	132
Скрити послания в Завета на цветните лъчи на светлината	153
Методи за развитие на ума	161
Точността	171
Дървото на живота и цветните лъчи на светлината	179
Как ни помага Заветът на цветните лъчи на светлината?	195
Академично слово	206
Човешкият дух	214
Мисията на Учителя Беинса Дуно	226
Дейността на Всемирната Ложа	233

II. ЕСЕТА

Трите реалности	243
Конечно и безконечно	245
В скръбта са кълновете на радостта	247
Царство на Духа	250
Разумната критика	252
Качества на вярата	254
Силата на човека	258
Съблазънта	260
Користолоubiето	263
Съзнанието	266
Здравето	268
Личната отговорност	270
За дребните и недотам дребните неща	272
Тайната на живота	274
Будност и разумност	279
Тихият глас	281
Адресът на Бога	285
Истинският живот	287
За мързела и още нещо	289
Движение и покой	291
Знание и съзнателност	295
Търпението – път към Истината	299
Правият път	302
От блатото до небесата	305
Сенки и реалности	309
Благостта – далечна, но постижима	311
Кой ще се спаси?	314

Пред дверите на безграничното.....	316
Чудото на Любовта	318
По стълбата – нагоре или надолу?.....	320
Идеите и съвършенството	324
Лозата – символ на живота.....	326
Единството.....	328
Съмнението в себе си	330
Приложения на закона на съпоставянето	332
Програмата на деня.....	335
Предизвикателството на формата.....	337
Активното съзнание.....	339
Нишката на живота	342
Интелигентността на формите.....	344
Богоуподобяването.....	346

Константин Златев

БРАТСТВОТО НА СВЕТЛИНАТА

Срещи със Словото на Учителя Петър Дънов/Беинса Дуно

Редакция
КОНСТАНТИН ЗЛАТЕВ

Художник
ИЛИАНА ПОПОВА

Компютърен дизайн
ИВАН ДЖЕДЖЕВ

Формат
Печатни коли 22

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“
02 4180 110
0893 555 829

sales@bialobratstvo.info
www.bialobratstvo.info